

BOss Rkps 17194/II.
Sprawozdania Biblioteki
Uniwersyteckiej we Lwowie z lat
1931-1938. *Pol. 1931-1938.*
K. 194.

MANUSCRIPTA
INSTITUTI OSSOLINIANI

II. 17194

W okresie sprawozdawczym dokonało się w myśl zarządzenia ministerjalnego przesunięcie terminu sprawozdawczego ad quem, w ten sposób, że finansową a za nią też rezonowana część sprawozdania sięgnęła aż po koniec roku akademickiego 1931/32 t.j. do dnia 31.VIII.1932 włącznie.

Okres sprawozdawczy wychodzi tedy poza roczną /12 miesięczną/ normę ilością 5 miesięcy. Dla niezatracenia należytego przeglądu w poszczególnych działach sprawozdawczych, które miały dotąd nastawienie 12 miesięczne, Dyrekcja Biblioteki zatrzymuje w obliczeniach statystycznych i należnych do nich tabelach przeglądowych powyższą podstawę obliczeń, gdyż tylko ona umożliwia przejrzyste porównanie danych roku bieżącego z odpowiednikami okresu poprzedniego. Statystyczne zaś dane dotyczące dodatkowego okresu 5-miesięcznego 1.IV - 31.VIII.1932 przedstawia odrębnie od powyższych.

I. S p r a w y   p e r s o n a l n e .

1. Zmiany.

a/ Urzędnicy.

Przez okres sprawozdawczy pozostało w mocy rozporządzenie Ministerstwa W.R. i O.P. /okólnik z dnia 18/12 1930, Nr.I.Prez.8625/30 i z dn.3/1.1931, Nr.I.Prez.30/31/ wstrzymujące nominacje i nowoprzyjęcia. Wobec tego, ^{ciagle jeszcze} nie można było obsadzić 1 etatu w VIII.st.sł. nowo otworzonego w r.1930.

Z dniem 1/I 1932 przeniosła Rada Ministrów uchwałą z dnia 29/12,1931 bibliotekarza w VII.st.sł. Dr. Zofję Krystynę R e m e r o w ą na podstawie art.54 ust.z dn.17/2,1922, ze względu na dobro służby w stan nieczynny /Rozp.Ministerstwa W.R. i O.P. z dn.30/12,1931 B.P.-8063/31/.

17194

17194/II

1

Wolontariusz, absolwent Wydz.hum. Ryszard W e r c h r a c k i, przyjęty przez Senat Akademicki w charakterze wolontariusza, zaprzestał pracy w Bibliotece ze względu na brak widoków otrzymania w niedługim czasie płatnego stałego zajęcia w służbie bibliotecznej.

b/ W etacie woźnych

zezwołiło Ministerstwo wskutek prośby Dyrekcji na przyjęcie jednego niezbędnego pomocniczego woźnego i opłacanie jego wynagrodzenia - aż do czasu przyznania Bibliotece nowego etatu niższego funkcjonariusza - z funduszków przypadających Bibliotece z opłat studenckich /Rozp.Min.W.R. i O.P. z dnia 23.VI. 1931. Nr.IV.S.W. 4191/32/.

2. Urlopy.

Bibliotekarz Dr. S m o l k a otrzymał pismem Rektoratu z dnia 20.VIII. 1932, L.4831 ex 1931/32 przedłużenie 6-tygodniowego urlopu wypoczynkowego o dalsze 2 tygodnie /2.VIII - 25.VIII./ dla celów leczniczych.

Bibliotekarz Dr. Stefan M ę k ą r s k i otrzymał od 13.II.1931 urlop poselski na czas sprawowania mandatu do Sejmu Rzplitej /Rozp.Min.W.R. i O.P. z dnia 16.IV.1931 Nr.I.Prez.-1876/31/.

Adjunkt Dr. Tadeusz H a h n otrzymał rozp.Min.W.R. i O.P. z dnia 23.VI. 1931, Nr.B.P. 4765/31, 2-tygodniowy urlop dla poratowania zdrowia, łączący się bezpośrednio z przysługującym mu urzędowo 4-tygodniowym urlopem wypoczynkowym. Ponadto zaś zgłaszał Dr.Hahn często swą nieobecność w urzędzie skutkiem choroby, przedkładając zawsze przepisowe świadectwo lekarskie.

Sekretarz w IX.st.sł. Adam B o c h e ń s k i otrzymał rozp.Min.W.R. i O.P. z dn.12.VI.1931, Nr.B.P. 4437/31, 2-miesięczny płatny urlop celem przygotowania się do rygorozum, które też złożył uzyskując stopień doktora fil. w lutym 1932.

Sekretarka w X.st.sł. Dr. Beatrycze Ż u k o t y ń s k a otrzymała płatny 6-miesięczny urlop dla celów naukowych poczynawszy od 20.XII.1930. Rozp. Min.W.R. i O.P. z dn.9.IV.1931, Nr.I.Prez.2366/31. Urlop ten przedłużyło jej Ministerstwo do 31.VII.1931 /Pismo z dn.3.VI.1931.Nr.B.P.4163/31/.

Wśród spraw personalnych podnieść jeszcze należy, że Ministerstwo W.R. i O.P. za pośrednictwem Rektoratu przyszło z pieniężną pomocą w formie doraźnych zasiłków całemu personalowi niższemu, a także proszącym o to urzędnikom.

3. Skład personalu urzędniczego i służbowego w dniu 31.VIII.1932 przedstawiał się następująco:

A. Urzędnicy.

Dyrektor: Dr.filozofji Rudolf Kotula

Bibliotekarz w VI.st.sł.: Dr.praw i fil.: Franciszek Smolka

" " " " Dr.fil.: Stefan Mękarski /urlop poselski/.

" " " " Dr.fil.: Anna Jędrzejowska

" " VII." " Dr.fil.: Eustachy Gaberle

" " " " Dr.fil.: Zofja Krystyna Remero-

a / z dn.1.I.1932 w stanie nieczynnym/.

/ Adjunkt biblioteczny w VIII.st.sł. Dr.fil.: Paweł Rybicki

/ Adjunkt biblioteczny w VIII.st.sł. Dr.fil.: Tadeusz Hahn

/ 1 etat w VIII.st.sł. nieobsadzony skutkiem wstrzymania awansów względnie przyjmowania nowych kandydatów do służby państwowej.

/ Sekretarz III.kat.w IX.st.sł.: Dr.fil.: Adam Bocheński

/ " " " " " " Dr.fil.: Walerjan Preisner

/ " " " " " " Dr.fil.: Józef Mayer

/ " " " " " " abs.fil.: Henryk Wrażej

/ " " " " X." " Dr.fil.: Beatrycze Zukotyń-ka.

/ 1 etat tej grupy uposażeń nieobsadzony z powodów jak pod poz.9. Natomiast opłacana z tego kredytu:

Kancelistka III.kat.w XI.st.sł.: Marja Cieńska.

B. Funkcjonariusze niżsi.

Magazynier w XII.st.sł.: Mateusz Gaszur

row.funkcjonariusz ekonom. w XII.st.sł.: Paweł Kowalski

tarsi woźni w XIII.st.sł.: Franciszek Skoczyła

Wiktor Kowalski

row.funkcjonariusz techniczny w XIII.st.sł.: Józef Moroz

woźni w XIV.st.sł.: Józef Chrobak

1 etat wolny.

ożny w XV.st.sł.: Jan Pawelec

owiz.woźny w XV.st.sł.: Władysław Schlecta
 ontrakt. " " " " Jan Wagemann
 owiz. " " " " Wojciech Belniak
 " " " " Jan Huczyński
 " " " " Nicefor Michaniszyn
 ymczasowo przyjęty pomocnik Alfred Dołżycki, opłacany j.w.l.l.b.
 i Warszawa. L'Europa Orientale. 11. str.145-145. Roma 1931./w jez.włoskim/
 an Papini /Prace i zajęcia naukowe, 5. str.520/24
 uray letnie dla grona urzędniczego. 5. " 525/6 Lwów
 niwersytecie we Florencji w r.1930

Byrektor Kocula przewodniczył w dalszej kadencji Tow.Miłośników
 Książki we Lwowie. Kierował również /za przyzwoleniem Rektora Uniwersytetu/
 w swych pozaurzędowych godzinach Biblioteką Fundacji W.hr.Baworowskiego we
 Lwowie. Ogłosił drukiem: Katalog inkunabułów Biblioteki W.hr.Baworowskiego.
 Lwów 1932. str.XII,38. - Katalog wystawy druków botanicznych XVI-XVIII w.
 Lwów 1932, str.14,1 nlb.

Bibliotekarz Dr. Smolka zamieścił w wydawnictwie "Lwowskie Studja
 biblioteczne 1." str.3-14 artykuł: Do podstaw polityki bibliotecznej. Lwów
 1932 i odbitka, oraz recenzję z książki: List Friedrich: Grundriss eines Biblio-
 theksrechts. Giessen 1928 w czasopiśmie: Przegląd biblioteczny, 6. str.46-47.
 1932. w Lwowie wygłosił odczyt p.t.: Biblioteka Centrale we Floren-

Bibliotekarz Dr. Jędrzejowska zajęta była jak w latach poprzed-
 nich, za przyzwoleniem Rektoratu, w godzinach pozaurzędowych w Bibliotece Fun-
 dacji W.hr.Baworowskiego w charakterze siły specjalnie kwalifikowanej, opraco-
 wującej naukowy katalog rękopisów. - Ponadto ogłosiła drukiem: Testament dru-
 karza Jana Szeligi. Lwów 1932. str.11,1 nlb. Osobne odbicie z t.31-32 "Biblijo-
 teki Lwowskiej". roczystości jubileuszowej poświęconej prof.Czernemu wygłosiła

Bibliotekarz Dr. Gaberle pomieścił w wydawnictwie: Lwowskie Studja
 biblioteczne 1., którego był redaktorem, artykuł: Biblioteka podręczna, jej dzie-
 je i organizacja. Lwów 1932, str.27 /także w osobnej odbitce/. - Katalog główny
 księżnicy Kasyna i Koła literacko-artystycznego we Lwowie /recenzja/. Przegląd
 biblioteczny, 6. str.50-51, 1932. - Ponadto wygłosił na posiedzeniach naukowych
 Koła Związku Bibliotekarzy Polskich następujące odczyty: Biblioteka Medicee
 Laurenziana /dn.21 grudnia 1931/. Biblioteka Watykańska i jej katastrofa /dn.
 1.marca 1932./.

Adjunkt Dr. Rybicki ogłosił drukiem: Probleme einer soziologischen
 Untersuchung der Sitte /Część 2./. Kölner Vierteljahrshefte für Soziologie.
 Jhg 9. str.492-512. München 1931. - Książki i biblioteka. Stosunek do książki

na tle przemian w jej produkcji. Lwowskie Studja biblioteczne 1. str.23-37,
i odbitka.

Sekretarz Dr. P r e i s n e r pełnił od r.1930 funkcje sekretarza Pol-
skiego Towarzystwa neofilologicznego /Okręg lwowsko-wołyński/ i tegoż Koła
lwowskiego. Ogłosił drukiem: Biblioteca Nazionale di Varsavia, La Bibliofilia.
33. str.162-163. Firenze 1931 /w języku włoskim/. - La Biblioteca Nazionale
di Varsavia. L'Europa Orientale. 11. str.145-146. Roma 1931./w jez.włoskim/.
Jan Papini /szkie monograficzny/. Przegląd Humanistyczny, 5.str.520/24

Kursy letnie dla cudzoziemców na Uniwersytecie we Florencji w r.1930	"	"	5.	"	525/6	Lwów
Kronika francuska	"	"	5.	"	510/12	1930.
"	"	"	6.			Lwów 1931.

Pokłosie poloniców we Włoszech. Lwów 1932, str.24. Odbitka z wydawnictwa: Lwów-
skie Studja biblioteczne 1. - Ponadto na posiedzeniu naukowym Koła Zw. Biblijo-
tekarzy Polskich we Lwowie dnia 21.XII.1931 wygłosił odczyt: Biblijoteka Maru-
celliana we Florencji.

Sekretarz Dr. M a y e r pełnił funkcje sekretarza Koła Związku Biblijote-
karzy Polskich we Lwowie. - Ogłosił drukiem: O stemplu na książki żydowskie
z r.1775, w wydawnictwie: Lwowskie Studja biblioteczne 1. str.87-99. Lwów 1932
i odbitka. W dniu 21.XII.1931. na posiedzeniu naukowym Koła Związku Biblijote-
karzy Polskich we Lwowie wygłosił odczyt p.t.: Biblioteka ^{Nazionale} Centrale we Floren-
cji. - W dniu 27.II.1932 na posiedzeniu naukowym Towarzystwa Miłośników Książ-
ki we Lwowie: O biblijotekach florenckich.

Sekretarz Dr. Z u k o t y ń s k a bawiła do połowy września 1931 w Pary-
żu jako stypendystka Funduszu Kultury Narodowej. - W Polskiem Tow. Neofilolo-
gicznym, Oddział Lwowski wygłosiła odczyt: Zycie współczesnej Francji /styczeń
1932/. - Na uroczystości jubileuszowej poświęconej prof. Czernemu wygłosiła
w Seminarjum filologii francuskiej rzecz o psychologii miłości u Aurel. -
Prócz tego mówiła w Radio polskiem szereg razy na tematy z dziedziny kultural-
no-naukowej. - W Neofilologu, 3. str.1-13. Lwów 1932, zamieściła artykuł p.t.:
Francuz w życiu prywatnem, publicznem, oraz szereg drobnych artykułów w tygod-
nikach literacko-kulturalnych.

st

łów inwentarza, rodzajów nabycia i typów wydawniczych/.

Za czas od 1.IV. - 31.VIII.1932 r.

Kupno		Egz.obow.		Dary prywatne		Wymiana		Z dubl. wybrano		Cyfra ogólnego przyrostu	
dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów
6	7	24	25	3	3	---	---	---	---		
4	6	8	11	1	3	---	---	---	---		
10	13	32	36	4	6	---	---	---	---	322	391
4	5	7	8	--	--	---	---	---	---		
5	8	1	2	--	--	---	---	---	---		
9	13	8	10	--	--	---	---	---	---	139	164
1	1	5	11	4	5	---	---	---	---		
1	1	8	10	6	8	1	1	---	---		
2	2	13	21	10	13	1	1	---	---	183	236
4	4	49	51	12	13	---	---	1	1		
2	2	4	4	4	4	1	1	---	---		
6	6	53	55	16	17	1	1	1	1	161	213
2	4	82	90	15	16	1	1	---	---		
19	35	26	48	8	10	3	3	---	---		
21	39	108	138	23	26	4	4	---	---	658	895
2	2	6	6	4	5	1	1	---	---		
14	23	6	9	4	6	1	2	---	---		
16	25	12	15	8	11	2	3	---	---	139	271
1	1	15	15	3	3	---	---	---	---		
10	16	7	11	11	33	---	---	---	---		
11	17	22	26	14	36	---	---	---	---	290	461
6	77	125	134	18	24	1	1	---	---		
19	27	31	55	18	48	---	---	---	---		
25	34	156	189	36	72	1	1	---	---	912	1223
8	13	85	86	29	41	6	6	---	---		
18	24	6	10	1	5	---	---	---	---		
26	37	91	96	30	46	6	6	---	---	416	517
16	22	47	48	13	22	1	1	---	---		
16	24	3	4	3	6	1	1	---	---		
32	46	50	52	16	28	2	2	---	---	395	552
4	4	79	112	17	27	2	2	---	---		
--	--	20	38	1	1	--	--	1	2		
4	4	99	150	18	28	2	2	1	2	594	940
11	16	18	27	15	34	--	--	---	---		
12	28	29	60	40	120	3	6	---	---		
23	44	47	87	55	154	3	6	---	---	481	1429
--	--	240	247	23	25	--	--	---	---		
--	--	89	152	2	2	--	--	---	---		
--	--	329	399	25	27	--	--	---	---	1065	1401
65	86	782	860	156	218	12	12	1	1		
120	194	238	414	99	246	10	14	1	2		
185	280	1020	1274	255	464	22	26	2	3	5755	8693

1. Dział druków /we

Za czas od 1.IV.1931 - 31.VII.1932 r.

Wpisano do inwen- tarza. Działu:	Kupno		Egz.obow.		Dary prywatne		Wymiana		Z duk wybran		
	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów	
I. Teologia	D.	9	12	155	163	8	8	7	7	--	--
	C.	12	34	82	109	2	2	1	1	--	--
		21	46	237	272	10	10	8	8	--	--
II a Filozofja	D.	4	4	63	65	20	20	3	3	1	
	C.	11	17	12	15	6	13	1	2	1	
		15	21	75	80	26	33	4	5	2	
II b Pedagogja	D.	2	2	74	80	7	10	1	1	--	--
	C.	2	3	63	86	8	17	--	--	--	--
		4	5	137	166	15	27	1	1	--	--
II c Estetyka Sztuka Muzykologja	D.	11	21	29	29	12	15	--	--	--	--
	C.	18	36	14	32	--	--	--	--	--	--
		29	57	43	61	12	15	--	--	--	--
III ab Matematyka Fizyka Kosmografja	D.	12	24	202	232	97	97	6	6	--	--
	C.	30	62	136	220	17	45	1	1	1	
		42	86	338	452	114	142	7	7	1	
IV. Nauki przyrodnicze	D.	9	17	15	18	8	15	--	--	--	--
	C.	24	62	32	74	9	22	2	4	2	
		33	79	47	92	17	37	2	4	2	
V. Medycyna	D.	5	8	71	72	46	49	7	7	--	--
	C.	15	35	70	138	28	67	--	--	1	
		20	43	141	210	74	116	7	7	1	
VI. Nauki prawnicze	D.	20	27	335	379	108	115	12	12	1	
	C.	31	57	151	224	32	93	1	3	3	1
		51	84	486	603	140	208	13	15	4	1
VII. Historja	D.	20	25	150	176	38	42	9	9	1	
	C.	18	29	20	40	5	7	--	--	2	
		38	54	170	216	43	49	9	9	3	
VIII. Języko- znawstwo	D.	38	44	151	202	43	45	3	3	1	
	C.	33	65	15	36	11	28	--	--	--	--
		71	109	166	238	54	73	3	3	1	
IX. Slavica	D.	4	6	364	426	11	11	2	2	8	
	C.	6	8	68	278	7	15	--	--	--	--
		10	14	432	704	18	26	2	2	8	
X a Bibliografja Dzieła zbiorowe.	D.	18	23	91	121	49	273	7	7	--	--
	C.	20	74	59	109	104	521	5	10	--	--
		38	97	150	230	153	794	12	17	--	--
X b Dzienniki Szematyzmy	D.	5	5	317	340	13	17	1	1	--	--
	C.	--	--	360	583	15	29	--	--	--	--
		5	5	677	923	28	46	1	1	--	--
Ogółem:	D.	157	218	2017	2303	460	717	58	58	12	1
	C.	220	482	1082	1944	244	589	11	21	10	2
		377	700	3099	4247	704	1576	69	79	22	4

x/ D. = Dzieła jednostkowe

C. = Czasopisma.

C. Uwagi rzeczowe o wzroście zasobów Biblioteki.

a/ Dział książek zakupionych.

Cyfra dzieł zakupionych obniżyła się w okresie sprawozdawczym w stosunku do zeszłorocznego bardzo znacznie. Zjawisko to zostało spowodowane

1/ bardzo znacznym obniżeniem dotacji,

2/ koniecznością spłaty wcale znacznych zobowiązań na rzecz księgarń zagranicznych. Te zaległości płatnicze, zaciągnięto w latach dawniejszych z następujących ważnych powodów: 1/ nie dała się wówczas uniknąć żadną miarą konieczność wymiany przestarzałych i zupełnie już nie mających zastosowania dzieł, przede wszystkim w wielkiej bibliotece podręcznej Czytelni, którą należało zaopatrzyć w dzieła odpowiadające postępowi nauki we wszystkich gałęziach wiedzy. 2/ rozrost i rozbudowanie nauk w Uniwersytecie na Bibliotekę obowiązek wyposażenia instytutów uniwersyteckich w potrzebny im warsztat do pracy naukowej. Należało je zatem wyposażyć w szeregi zasadniczych czasopism, w wielkie podręcznikowe opracowania i encyklopedje, w zbiory źródeł niejednokrotnie rzadkie i bardzo kosztowne. Nabytki te spowodowały wydatki znaczne, których spłata rozłożona była na dogodnie dla Biblioteki raty aż do chwili, kiedy księgarnie zagraniczne z powodu własnych trudności ekonomicznych zażądały szybkiego wyrównania zobowiązań Biblioteki. Konieczność zadośćuczynienia temu nieoczekiwanemu żądaniu przez pośpieszne wypłacanie wielkich kwot uniemożliwiła Dyrekcji w okresie sprawozdawczym czynienie nowych zakupów w dziale książek i tem tłumaczy się tak znaczny spadek w tej kategorii zbiorów.

Liczbowo ubytek ten wynosił w okresie od 1.IV.31.-31.III.32: 293 dzieł w 753 tomach. Ogólna cyfra zakupna wyrażała się jednak mimo to cyfrą 377 dzieł w 700 tomach /wybitnie wyższą od analogicznych danych wszystkich bibliotek Państwa/. Jeżeli zaś doliczymy tu drugi okres sprawozdawczy /1.IV.-31.VIII./ przynoszący 185 dzieł w 280 tomach, to ogólny przyrost okresu sprawozdawczego wynosił tedy 562 dzieł w 980 tomach. Wśród tych dzieł należy wymienić prenumeratę 198 czasopism i szereg dzieł jednostkowych.

b/ Obowiązkowy egzemplarz biblioteczny.

Ten dział przybytków zmniejszył się w roku sprawozdawczym 1931/32 o blisko 900 tomów dosięgając ledwie cyfry 4,247 tomów. W jeszcze mniejszym przekroju wpływał egzemplarz obowiązkowy także w drugiej części niniejszego okresu sprawozdawczego i w ciągu tegoż 5 miesięcy doszedł ledwie do cyfry 1274

tomów. Powodem tego ubytku było niewzięcie w życie ustawy o egzemplarzu obowiązkowym, która choć przez Sejm uchwalona, nie doczekała się dotąd rozporządzenia wykonawczego. 1930/31 1990 tomów/.

- Z pośród ofiarodawców na pierwszym miejscu należy spamiętać Karola Fucharskiego bibliotekarza i publicystę. Stosunki wymienne. Przekazali na rzecz Biblioteki

ty książeczki zmarłego, obejmujący około 1.000 tomów bardzo poważnych i skromnie zebranych poloników, odnoszących się do spraw kulturalnych Lwowa, wymiany wydawnictw. Należy tu z góry zaznaczyć, że nie świadczy to bynajmniej o zacieśnianiu się kręgu instytucji będących z Biblioteką w relacji wymiennej, ani też zubożenia wyników tej akcji. Zmniejszenie się cyfr dokonało się raczej na podłożu technicznym z powodów długotrwałej choroby urzędnika Biblioteki, katalogującego ten dział przyrostu, mianowicie Dr. T. Hahna. Chorego nie można zaś było w pracy tej zastąpić z powodu zdekompletowanego personelu urzędniczego, co spowodowało zastój w załatwianiu dzieł wymiennych wśród których, skatalogowano jedynie rzeczy bardziej wartościowe, inne zaś odłożono do powrotu referenta.

Wymiana wydawnictw odbywała się w okresie sprawozdawczym na tych samych warunkach i obejmowała pozostające już od szeregu lat instytucje europejskie, amerykańskie, a także szereg innych. Z pośród tych wymienić należy przede wszystkim "Notgemeinschaft der deutschen Wissenschaft" w Berlinie, która w roku sprawozdawczym wystąpiła już bogato w dziale tutejszej wymiany. Przedmiotem wymiany były wydawnictwa Towarzystwa Naukowego we Lwowie, których to Towarzystwo dostarczało Bibliotecę w 20 bezpłatnych egzemplarzach. Ponadto zaś wymieniała Biblioteka wydawnictwa administracyjne i dysertacje doktorskie Uniwersytetu J.K.

Wskazać ponadto należy bardzo korzystną zmianę w podtrzymywaniu kontaktu z Instytucjami dzięki przejęciu przez Bibliotekę Narodową w Warszawie Biura Międzynarodowej wymiany z M.S.Z., Biuro to objęło obecnie sprężyscie pośrednictwo rozsyłki wydawnictw wymiennych.

Wymiana dubletów odbywała się jedynie drogą nie gotówkową a każdym razem za przyzwoleniem Minist. W.R. i O.P. - Z tutejszych dubletów korzystała Centralna Biblioteka Wojskowa w Warszawie /około 140 pozycji/ oraz Biblioteka m. Włocławka /ok. 30 pozycji/. Nie doszła do skutku na wielką skalę zakreślona akcja z Biblioteką Sejmu Śląskiego, ponieważ miała ona mieć wyłącznie charakter gotówkowy.

W tym okresie opracowywania obejmował jej katalogowanie, systematyzację i najgłówniej do 3 tygodni katalog główny był w posiadaniu karty katalogowej nowoprzybyłego działu tak grupy dzieł jednostkowych jak i czasopism. Bieg

d/ Dary prywatne.

Cyfra darów prywatnych w stosunku rocznym niemal się nie obniżyła 1931/32, 1576 tomów, zaś 1930/31 1590 tomów/. - Z pośród ofiarodawców na pierwszym miejscu wymienić należy spadkobierców ś.p. Karola Kucharskiego dziennikarza i publicysty lwowskiego, którzy przekazali na rzecz Biblioteki cały księgozbiór zmarłego, obejmujący około 1,000 tomów bardzo poważnych i doskonale zebranych poloników, odnoszących się do spraw kulturalnych Lwowa, Polski i międzynarodowych stosunków w zakresie publicystyki. Specjalny charakter posiadał dar Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego złożony z około 150 prac Dra Jana Sędziaka, poświęconych niemal wyłącznie laryngologii. Felicja hr. Skarbkowa zaś ofiarowała Bibliotece 263 tomów angielskiej literatury pięknej. - Z bardzo silnym akcentem podnosi Dyrekcja dar spadkobierców ś.p. Henryka Jareckiego, znanego kompozytora i długoletniego kapelmistrza opery lwowskiej. Synowie Dr. Kazimierz i prof. Tadeusz Jareccy złożyli w darze całą rękopiśmienną spuściznę muzyczną ojca, wyrażającą się szeregiem nieznanych dotąd oper, pieśni i poważnych utworów orkiestralnych w ogólnej liczbie 65 tomów. Dar ten odznacza się tak ważnością muzyczną utworów jak i niemniej wchodzi do Biblioteki jako bardzo cenne leopolitanum.

Przekrojowy rzut oka na wartość tegorocznego kupnego przyrostu bibliotecznego spocznie niewątpliwie na grupie wyborowo zestawionych czasopism naukowych, które w liczbie 202 pozycji wyszły zwycięsko z koniecznej a tak dotkliwej kompresji budżetowej Biblioteki.

Można mieć pełną nadzieję, że ta żywotna a tak odporna komórka w organizmie Biblioteki w przyszłym roku administracyjnym nie tylko nie ulegnie dalszej redukcji, lecz przeciwnie zacznie się już normalnie rozrastać i powiększać.

III. Prace w zakresie administracji Biblioteki

A. Uprzystępnianie zbiorów

dokonywało się drogą opracowywania i pomnażania katalogów.

1. Biblioteka upatrywała swe zadanie w natychmiastowym katalogowaniu wszystkich dzieł, które jako przyrost nowy wpłynęły do Biblioteki. Zadanie to wypełniono bez reszty, katalogując wszystkie rodzaje nabytków w takim tempie, by najpóźniej do 3 tygodni katalog główny był w posiadaniu karty katalogowej nowoprzybyłego dzieła tak grupy dzieł jednostkowych jak i czasopism. Bieg książki w tym okresie opracowywania obejmował jej katalogowanie, systematyzo-

anie działowe, inwentaryzację i sygnowanie. Prace te zatrudniały 3 urzędników, /Dr. Rybicki, Dr. Bocheński, Dr. Mayer/ i dały w wyniku w stosunku rocznym 646 tomów w dodatkowym zaś okresie dalszych 2,047, razem tedy 8,693 tomów.

2. Równoległe z wymienionem poprzednio katalogowaniem głównego zbioru zbiorów bibliotecznych dokonywało się katalogowanie zasobu książek z daru Adama Czartoryskiego. Jak przewidywano w roku sprawozdawczym opracowywanie tego zbioru dobiegło końca, a w ostatnim miesiącu okresu sprawozdawczego rozpoczęły się już prace przygotowawcze do sygnowania tego księgozbioru.

Katalogowanie tego zbioru było obowiązkiem Dr. Remerowej aż do jej odejścia z Biblioteki, następnie przeszło do zadań Dr. Jędrzejowskiej. Chodziło bowiem o bibliograficzne zbadanie i opracowanie grupy starodruków, niewyjaśnionych w poprzednim katalogowaniu. - Systematyczne układanie kart przed sygnowaniem wykonała Dr. Żukotyńska, przegląd materiału książkowego przed i po sygnowaniu powierzony został Dr. Preisnerowi, kontrolę całej akcji wykonywał dyrektor.

3. Uprzystępnianie zbiorów drogą jak najszerszego zapoznania z nimi czytelników, dokonywało się przez uruchomienie dwu nowych rodzajów katalogów.

a. / Alfabetyczny katalog autorski dostępny czytelnikom wraz z rzeczami do niego odsyłaczami, objął dzięki nieustającej nad nim pracy już tak wielką ilość dzieł, że dnia 15.X.1931. oddano go w ilości około 30.000 kart katalogowych do użytku publiczności. Treściowo znajdują w nim czytelnicy dzieła, które weszły do Biblioteki w ostatnich latach dwudziestu. Uzupełnia się go zaś podając nabytki najnowsze a także z przed r.1910. - Zainteresowanie publiczności uprzyśtępnionym jej katalogiem było wielkie, frekwencja rozpoczęła się dzienną cyfrą około 50 osób i stale wzrasta.

b. / Centralny katalog zbiorów uniwersyteckich powiększył się przez nadesłanie pewnej ilości dalszych kontyngentów kart katalogowych z kilku dalszych instytutów. Dało to Dyrekcji możliwość uruchomienia go z dn.1.IV.1932 tak, że w alfabetycznym układzie informuje już o zawartości zbiorów kilkunastu instytutów uniwersyteckich, ułatwiając temsamem poszukiwanie książek, których nie posiada Biblioteka Uniwersytecka.

4. Od września 1931 roku rozpoczęła Dyrekcja Biblioteki opracowywanie pełnego katalogu czasopism i wydawnictw ciągłych, posiadanych przez wszystkie instytuty uniwersyteckie. Na sporządzenie tego ogólnouniwersyteckiego katalogu czasopism, który w przyszłości ma objąć zagraniczne czasopisma wszystkich bibliotek lwowskich a o ile możliwości także i zasób regionalny, przyznał Zarząd Funduszu Kultury Narodowej narazie jednorazowy zasiłek w kwocie 1.600 zł. /Pismo z dn.7.III.1932 Nr 15476/V-H/ Konstruowanie tego katalogu

rowadzone z wielką bibliograficzną ścisłością objęło w okresie sprawozdawczym wszystkie instytuty uniwersyteckie /pozycyj około 2.000/, Bibliotekę Akademii Medycyny Weterynaryjnej oraz biblioteki: Miejską, Wojskową D.O.K.VI., Fundacji W.hr.Baworowskiego i zmierzało już na teren Biblioteki Towarzystwa Naukowego im.Szewczenki i innych bibliotek ruskich. Biblioteka dołoży starań, by katalog mógł uwzględnić także prowincjonalne zbiory o charakterze publicznym.

5. Akcję naukowego katalogowania rękopisów prowadzono w normalnym tempie. W okresie sprawozdawczym zdołała referentka Dr.Jędrzejowska skatalogować 48 rękopisów i opracować przyrost tegoroczny.

Z agendami rękopiśmiennymi było połączone katalogowanie starodruków, w tym roku szczególnie obfite, gdyż objęło cały niemal ich zapas znajdujący się w księgozbiornie po ks.Czartoryskim./zob.wyżej punkt 2 niniejszego rozdziału./

6. W tym związku należy podnieść, że działowi polskich starodruków poświęcono sporo uwagi porządkując go i spisując po raz pierwszy jego inwentarz, oparty ściśle o bibliograficzne dane Estreichera.

7. Bardzo dorywczo, zdołano jednak poświęcić nieco czasu na katalogowanie dubletów, którem objęto świeżo napływające duplikaty. Praca ta wydała wyniki nikłe, idące ledwie w nieliczne setki numerów.

8. W opracowaniu były też materiały dotyczące przeprowadzonego w r.1931 genralnego szkontrum zbiorów. W chwilach mniejszego nasilenia frekwencji, trwało bowiem badanie wyników szkontrum, uzgadniające je z ewidencją w kartach katalogowych, w Wypożyczalni i t.d. Praca będzie skończona w roku 1932/33.

B. Konserwacja zbiorów

1. drogą oprawy nie szła w roku sprawozdawczym pożądanym torem. Brakło bowiem funduszków na systematyczne prowadzenie akcji introligatorskiej. Oprawiało się bez wyjątku czasopisma naukowe i ważniejsze codzienne, z powstałego bieżącego materiału książkowego jedynie najważniejszy wybór. Już cyfra wydatku na ten cel 4,965 zł. świadczy o zmniejszeniu rozmachu pracy w tym dziale, któremu do niedawna poświęcano ok.14,000 zł.

Z tych samych powodów nie można było również rozpocząć koniecznej akcji poprawy opraw w dziale rękopisów, która nagli tem, że zniszczone już dawno, niejednokrotnie bardzo cenne oprawy rozsypują się, a materiał rękopiśmienny niszczeje.

2. Nie zaniechywano natomiast konserwowania zbiorów drogą utrzymywania wzorowej czystości w księgozbiornie. Czyszczenie książek dokonywa się przez py-

Pracownia działu rękopisów i starodruków czynna była w dniach ochłony elektryczne i obejmuje corocznie cały zasób magazynu.

Ogólny obraz administracji Zakładu przedstawia się w świetle statystyki wypożyczalnia załatwiała sprawy związane z pozyskaniem i zwracaniem pism urzędowych nadesłanych do Biblioteki i z niej wysłanych bardzo poważnie. Protokoły wszystkich działów agend razem wzięte wykazują 7,869 załatwionych pism.

Z tej liczby przypada na poszczególne działy czynności bibliotecznych w dziale I: Kierownictwo i Zarząd ogólny 358

" "	II a: Wypożyczalnia miejscowa	1,605
" "	II b: " zamiejscowa	2,413
" "	III: Oddział rękopisów i starodruków	374
" "	IV: Pozyskiwanie i rejestracja darów z y s t a n i a	111
" "	V: Sprawy księgarskie działu czasopism nauk. /reklamacje i t.d./	152
" "	VI: Sprawy finansowe Zakładu	345
" "	VII: Zamówienia księgarskie	12
" "	VIII: Wymiana wydawnictw	10
" "	E.O. I: Akcesje i reklamacja czasopism i dzienników obowiązkowych	1,429
" "	E.O. II: Egzemplarz obowiązkowy, dział książek Lwów:	450

Jako niedające się zrealizować z powodu niezamiejscowe: any 610 książek

Komisja biblioteczna zbierała się w minionym okresie sprawozdawczym dwukrotnie dla wysłuchania i przedyskutowania sprawozdań Dyrektora p stanie i pracach Biblioteki. Pierwsze posiedzenie Komisji odbyło się dnia 27.V.1931, a Senat na posiedzeniu z dn.30.VI.1931 przyjął do wiadomości jej sprawozdanie i wyraził Dyrekcji uznanie za pożyteczną działalność wśród niekorzystnych sto-

sunków materialnych oraz za myśl urządzenia katalogu centralnego wszystkich instytutów uniwersyteckich /: Pismo z dnia 3.VII.1931.L:3981 ex 1930/31.

Następne posiedzenie Komisji bibliotecznej odbyło się dn.6.II.1932 a Senat na posiedzeniu z dn.9.III.1932 przyjął do wiadomości sprawozdanie Komi- sji i stwierdził z zadowoleniem i uznaniem stały wzrost w rozwoju Biblioteki oraz postęp w pracach zmierzających do jej lepszego uprzystępnienia, mimo ob- niżenia dotacji. /Pismo z dn.9.III.1932,L:2267/31/32./

1.IV.1932 - 31.VIII.1932 r.

IV. Korzystanie ze zbiorów			
Czas korzystania:	Czytelnia ogólna	profesorska	czasopism naukowych
czynne były codziennie /prócz świąt kościelnych i państwowych/ od 8 do 13 i od 16 do 20-tej - w soboty popołudniu tylko czytelnia profesorska od 16- 19.	281	618	4,869
Razem	39	19,575	34,875

Pracownia działu rękopisów i starodruków czynna była w dniach otwarcia Biblioteki od 8 - 14-tej.

Wypożyczalnia załatwiała sprawy związane z pożyczaniem i zwracaniem książek codziennie od 11 - 13, w środy zaś ponadto od 17 - 18-tej.

Otwarcie Biblioteki w r.1930 także w miesiącu sierpniu przyjęto z takim uznaniem, że Dyrekcja postanowiła odtąd rokrocznie umożliwić korzystanie z Biblioteki w czasie od 1 - 15 sierpnia.

Dopiero w drugiej połowie sierpnia była Biblioteka zamknięta z powodu czyszczenia całego Zakładu.

Cyfry dotyczące korzystania.

1. Katalog.

Sygnaturami opatrzone

w czasie 1/4 1931 - 31/3 1932	35,017 zamówień /w r.1930/31 33,777/
" " 1/4 1932 - 31/8 1932	10,818
Ogółem 1/4 1931 - 31/8 1932	45,835

Jako niedające się zrealizować z powodu nieistnienia żądanych książek w Bibliotece wykazano ogółem 5,510 zamówień t.j.około 10 % ogólnego zapotrzebowania /w r.1930/31 12 % /.

2. Statystyka ruchu w Pracowniach.

1.IV.1931 - 31.III.1932 r.

	Ilość dni otwarcia	Ilość odwiedzin	Ilość Użytkowanych dzieł		tomów	rękopisów
. Czytelnia ogólna	} 270	47.358	61.013	105,505		
. " profesorska		767	---	1,315		
. " czasopism		2,188	3,561	19,136		
. Pracownia Oddziału rkpsów i starodruków		804	---	614		2,020
Razem	270	51.117	64,574	126,570		2,020

1.IV.1932 - 31.VIII.1932 r.

. Czytelnia ogólna	} 99	14,060	18,452	29,388		
. " profesorska		281	---	618		
. " czasopism		755	1,309	4,869		
. Pracownia działu rękopisów i starodruków		345	114	---		851
Razem	99	15,441	19,875	34,875		851

Wewnętrzne korzystanie z Biblioteki wzrosło w stosunku do roku ubiegłego we wszystkich swych pozycjach: zwiększyła się o 5.000 liczba odwiedzin, o 6.000 liczba wydanych dzieł, a p 7.000 używanych tomów. Frekwencję dodatkowego okresu można nazwać jeszcze korzystniejszą, gdyż mimo małą frekwencję sierpnia i słabą lipca, liczebnie się wyróżnia. Dodatni ten fakt tłumaczy się poczęści tem, że Biblioteka Zakładu Ossolińskich była od maja 1932 nieczynna, a jej klientela skupiła się w Bibliotece Uniwersyteckiej.

Statystyka Pracowni Oddziału rękopisów i starodruków, którą w sprawozdaniu w 1930/31 trzeba było nazwać rekordowo-progresywną utrzymała się w r. 1931/32 co do osób, a zdołała jeszcze spotężnić co do ilości używanych materiałów rękopiśmiennych. Rok 1931/32 notuje tu niemal o 600 więcej używanych rękopisów; dotrzymywał mu kroku również okres dodatkowy, wykazujący 851 używanych rękopisów w ciągu 3 nieledwie miesięcy.

Z radością wita się te wszystkie cyfry świadczące o życiu się czytelników z Biblioteką oraz o tem, że mimo wielkich braków w zasobach Biblioteka stara się nadażyć potrzebom studjów uniwersyteckich i nauki badawczej.

Razem: 526 dzieł = 685 tom. rkpsów 80 - 153 dzieł - 198 dzieł

Miejsce wypożyczalni wykazuje wszędzie zwyżkę czynności w stosunku do roku ubiegłego w którym dane dane były wykazywały całorecznie ad 1:

3. Statystyka Wypożyczalni

a/ miejscowej.

1/4 1931 - 31.3.1932.

1.IV.1932 - 31.8.1932.

Ilość osób	Wydano		Zwrócono tomów	Ilość osób	Wydano		Zwrócono tomów
	dzieł	tomów			dzieł	tomów	
11.544	17.113	23.346	22.146	3.209	5.165	6.998	9.613

Z posred Instytucji krajowych najliczniej korzystała z tutejszej Biblioteki w Wypożyczalni miejscowej dostrzegamy niezwykle zjawisko: po zeszłorocznym bujnym wzroście frekwencji i agend widzimy w okresie sprawozdawczym znaczny ich spadek. - Wytłumaczenia tego zadziwiającego przejawu szukać należy w tem, że młodzież akademicka zmuszona skutkiem pogarszających się gwałtownie z roku na rok ciężkich warunków materialnych do ograniczania się w swych pracach i studjach, niemal wyłącznie do nauki uniwersyteckiej, która dokonywa się na podstawie przepisanych podręczników. Napływ żądań z tego zakresu jest tak wielki, że korzystanie z nich idzie powolną kolejką tak, że dalsi reflektanci, czekając nieraz długi okres czasu, wniechęcają się odchodząc prawie zawsze z pustymi rękoma. Ci, nie otrzymujący książek żądanych, stanowią właśnie ów ubytek w frekwencji Wypożyczalni. Biblioteka stara się zapobiegać tym faktom wynikającym z zubożenia młodzieży przez nabywanie licznych egzemplarzy prawie 5 dziesiątek dochodzą biblioteki uniwersyteckiej w Lipaku,

arzy, najważniejszych a używanych podręczników, a także przez skracanie, ile możliwości, terminu użytkowania bardziej poszukiwanych książek.

Te środki jednak nie mogą zaradzić opisanemu złu, posiadającemu charakter ogólnie społeczny.

Ogółem pozostawała Biblioteka w stosunkach z 25 Bibliotekami niemieckimi, węgryjskimi, 4 rumuńskimi, 2 rumuńskimi i po 1 na Węgrzech, Roszech, w Lotwie i Danstku.

1. Wysłano zamiejscowym bibliotekom i instytucjom:

1.IV.1931 - 31.III.1932

1.IV. - 31.VIII.1932.

a/ w kraju 219 dzieł w 296 tom.

76 dzieł w 106 tomach

b/ zagranicą 28 " " 33 "

4 " " 5 "

Razem: 247 dzieł w 329 tom.

80 dzieł w 111 tomach.

2. Sprowadzono z innych bibliotek

a/ w kraju 248 dzieł = 360 tom. rkpsów 68

87 dzieł - 123 tomów

b/ z zagranicy 278 " = 325 " 12

66 " - 75 "

Razem: 526 dzieł = 685 tom. rkpsów 80

153 dzieł - 198 dzieł

Zamiejscowy dział Wypożyczalni wykazuje wszędzie wyższą czynność w stosunku do roku ubiegłego w którym odnośne cyfry wykazywały całorocznie ad 1: 221 dzieł w 312 tomach, ad 2: 343 dzieł w 448 tomach. Świadczy to o żywym ruchu naukowym w Uniwersytecie, który musi sięgać także do materiałów, na miejscu nieistniejących. Dowodzi ten ruch jednak również, że zasoby biblioteczne są bardzo w wielu przypadkach niewystarczające.

Z pośród instytucyj krajowych najliczniej korzystała z tutejszej Biblioteki Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie /pożyczając 96 tomów/, następnie Biblioteka Uniwersytecka w Wilnie /tomów 86/, Kraków /27 tomów/, Poznań i inne zaznaczyły się mniejszymi cyframi. Ogólna liczba książek pożyczona dyrekcjom szkół średnich niższa jest od cyfry książek pożyczonych do bibliotek akademickich.

Zwiększyły się stosunki z zagranicą. Z Biblioteki tutejszej korzystały następujące obce: Biblioteka Państwowa w Berlinie, Biblioteki Uniwersyteckie w: Bernie mor., Oslo, Budapeszcie, Cluj, Czerniowcach, Dorpacie, Innsbrucku, Pradze, Mor. Ostrawie i Miejska w Ołomuńcu.

Na czele bibliotek, które materiały swoje oddały do dyspozycji tutejszej Biblioteki, stoi jak zwykle Biblioteka Państwowa w Berlinie /132 tomów/, co tworzy niemal dwukrotną liczbę roku ubiegłego, następnie postępuje Wiedeń /82 tom. Do wysokości prawie 5 dziesiątek dochodzą biblioteki uniwersyteckie w Lipsku,

ocławiu, Getyndze, Państwowy w Monachjum, potem zaś idą biblioteki w: Bonn, azu, Gryfji, Heidelbergu, Halle, Hamburgu, Kolonji, Innsbrucku i wiele innych bljotek uniwersyteckich, krajowych i miejskich w Niemczech /Augsburg, Gdańsk, beka/, Austrii i Czechosłowacji.

Ugółem pozostawała Biblioteka w stosunkach z 25 Bibliotekami niemieckimi, austrijackimi, 4 czeskimi, 2 szwajcarskimi, 2 rumuńskimi i po 1 na Węgrzech, e Włoszech, w Łotwie i Gdańsku.

końcowa.

Materiałów znajdujących się w zbiorach krajowych poszukiwano we wszystkich bibliotekach uniwersyteckich /rewersy okrężne/, ponadto zaś w Bibliotece Akademii Umiejętności w Krakowie, w bibliotekach Politechniki warszawskiej i lwowskiej, Ossolineum, w bibliotece D.C.K.VI. bibliotekach ruskiego Domu Narodnego, kr. Muzeum Nacionalnego, Towarzystwa Naukowego im. Szewczenka, Bibliotece hr. Za-ojskich, Krasińskich, Baworowskich, Państw. Muzeum (Przyrodnicze, Dział Zoologiczny, Instytut Zoologiczny) im. Nenckiego, Centralnej biblioteki Wojskowej w Warszawie oraz Miejskiej w Toruniu.

Użyczała tutejsza Biblioteka swych zbiorów i nie odmawiała czynnej pomocy przy organizowaniu wielkich imprez kulturalnych i gospodarczych o szerokim naczeniu. W organizowaniu Wojewódzkiej Wystawy Regionalnej w Tarnopolu brał udział Dyrektor jako członek komitetu, a szereg eksponatów ze zbiorów biblioteki tworzył podstawę bibliograficznej części imprezy. - Również w innej wystawie, obrazującej w historycznym przekroju kulturalne znaczenie jednej z narodowości zamieszkujących południowo-wschodnią część Rzplitej, a mianowicie Ormian olskich, należał Dyrektor Biblioteki do ściślejszego organizacyjnego Komitetu wystawowego, a biblioteka pomieściła wśród eksponatów wystawy, mającej swą siedzibę we Lwowie, 11 wspaniale iluminowanych rękopisów ormiańskich 17 i 18 wieku olskiego pochodzenia.

V. F i n a n s e .

Jak już na innym miejscu wspomniano znalazła się Biblioteka w roku sprawozdawczym w bardzo trudnych warunkach finansowych. Normalne dochody z dotacji rządowej nadchodziły nieregularnie, tak co do wysokości kwot jak i co do terminów wpływów i wynosiły ostatecznie 14,834 zł. t.j. 1/3 wpływów dawniejszych. Tymczasem księgarnie zagraniczne szczególnie niemieckie i angielskie zażądały uregulowania zaległych należności. W tem nad wyraz trudnem położeniu przyszło Ministerstwo W.R. i O.P. Bibliotece z wydatną pomocą, udzielając 10,000 zł. nadzwyczajnej dotacji na spłatę zobowiązań w najbardziej zaangażowanej księgarni firmy G. Fock w Lipsku. Pomoc ta przyniosła znaczne odprężenie sytuacji, a Dyrekcja rozpoczęła dalsze spłaty zobowiązań z funduszy pozabudżetowych.

Z e s t a w i e n i e .

D o c h o d y:	98.223.13 zł.
W y d a t k i:	97,965.71 "

Do przeniesienia na rok 1932/33.	257.42 zł.
	=====

VI. U w a g i k o ń c o w e .

Jako daninę na rzecz ciężkiego finansowo stanu gospodarczego Państwa trzeba było i w r.1931/32 poświęcić nadzieję zaspokojenia wielu potrzeb Biblijoteki. Wojenne treuga Dei na odcinku gospodarczym cofnęła w cień nawet zasadnicze de-
cyderaty.

Biblijoteka poświęcała się w roku sprawozdawczym pogłębianiu swych metod pracy w zakresie opracowywania i udostępniania zbiorów. W tym kierunku pójdą prace biblijoteczne i w przyszłości dalej, gdyż program tych zagadnień bynajmniej nie został jeszcze wyczerpany. zbiórów

Najbliższą kwestją, którą sobie Biblijoteka do opracowania wytknęła jest rekonstrukcja katalogu systematycznego i nad nią prowadzi się teoretyczne i prak-
tyczne studia, dobiegające już końca. Jeszcze w ciągu zimy 1932/33 rozpocznie
się katalogowanie. zbiórów

Poważnie przedstawia się konieczność pomnożenia miejsca w Książnicy, rozwiązanie tego zagadnienia widzi Dyrekcja w nałożeniu nasad na szafy
książkowe najwyższego piętra Książnicy. Realizacja tej żywotnej sprawy musi
stać się śpiesznym zadaniem Dyrekcji w r.1932/33, a użyć na ten cel należy
obecnie nieuwzględnienia tego wydatku w preliminarzu budżetowym - wpływów poza-
budżetowych. Obecnie już trzeba było prowizorycznie sięgnąć do najrozpaczliw-
szego dla Biblijoteki środka t.j. do ustawiania książek dwurzędowo w półkach.
jest to pociągnięcie używane w ostatecznościach, gdyż tamuje sprawne funkcyjono-
wanie Biblijoteki, stwarzając olbrzymie techniczne i fizyczne trudności w poszu-
kiwaniu i wydobywaniu z półek potrzebnych książek.

Stan ten musi być tylko przejściowy, a jego usunięcie należy nazwać najży-
wotniejszą, pełną troski, kwestją Biblijoteki. Dyrekcja ma obowiązek poświęcić
jej nieszląbną uwagę i wyszukać zadawalające rozwiązanie.

Dyrektor Biblijoteki:

S p i s r z e c z y .

I.	Sprawy personalne		str.1.
II.	Stan zbiorów		" 6.
	a/ Wzrost	str.6.	
	b/ Ogólny zasób zbiorów	" 7.	
	c/ Uwagi o wzroście zbiorów	" 8	
III.	Prace w zakresie administracji Biblioteki		" 11
	a/ Sprawy ogólne	str.11	
	b/ Uprzyszczenie zbiorów	" 12	
	c/ Konserwacja zbiorów i gmachu	" 14	
IV.	Korzystanie ze zbiorów		" 15
	1/ Katalog	str.15	
	2/ Statystyka ruchu w Pracowniach	" 16	
	3/ " Wypożyczalni "	" 17	
V.	Finanse		" 19
VI.	Uwagi końcowe		" 20
	Ważniejsze nabytki w roku 1932/33.		" 21

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA WE LWOWIE

L: 76 /I.

z dnia 4 kwietnia 1934 r.

Sprawozdanie ze stanu i działalności Biblioteki za czas od 1.IX.1932 do 31.VIII.1933 r.

Ponadto przesłano w Bibliotece dwóch wolontariuszy-praktykantów:

Do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

w

b/ Woźni.

Warszawie

I. Sprawy personalne.

1. Zmiany

a/ Urzędnicy.

Bibliotekarz w VII.st.sł. Dr.Zofja Krystyna R e m e r o w a, przeniesiona uchwałą Rady Ministrów z dn.29/12 1931 z dniem 1/I 1932 w stan nieczynny, została - rozporządzeniem Ministerstwa W.R.i O.P. z dn.30/9 1932 Nr.BP.-12614/32 - z dniem 30/6 1932 ostatecznie ze służby państwowej zwolniona na podstawie art.54 ust.z 17/2 1922 o państwowej służbie cywilnej.

Ubył też z grona urzędników adjunkt Biblioteki Dr.Tadeusz Feliks H a h n, który z powodu poważnej i długotrwałej choroby nie mógł w roku sprawozdawczym pełnić obowiązków służbowych i w następstwie tego stanu zgłosił pismem z dn. 26/2 1933 wystąpienie ze stanu urzędniczego.

Rozporządzeniem Nr.BP.-14299/32 z dn.20/9 1932 przeniosło Ministerstwo W.R.i O.P. bibliotekarza w VII.st.sł. Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie Dra Marjana D e s L o g e s 'a na własną prośbę z dn.1.X.1932 w dotychczasowym charakterze i stopniu służbowym do tutejszej Biblioteki.

Wobec urlopu poselskiego bibliotekarza VI.st.sł.Dr. M ę k a r s k i e g o, wobec ustąpienia ze stanowiska Dra Hahna i wobec nieobsadzenia /po myśli ogólnego wstrzymania awansów/ jednego etatu w VIII.st.sł., Dyrekcja Biblioteki przedstawiła Ministerstwu konieczność zaangażowania dwóch sił zastępczych, na co Ministerstwo wyraziło swą zgodę pismem z dn.12/6,1933 Nr.IV.N.S.-5813/33. Na pokrycie tego wydatku w r.1932/33 pozwoliło Ministerstwo przenieść kwotę 2,530 zł. z IV.grupy planu gospodarczo-finansowego do grupy I./wydatki osobowe/. Z tego źródła opłacała Dyrekcja następujące siły zastępcze:

abs.fil. Annę Ł y s a k o w s k ą i emer.dyr.rachuby b.Wydziału Samorządo-

wego Karola Frydmana. - Wnioskiem z dn. 11/6 1933 L:135/I. poczyniła Dyrekcja starania by uzyskać przyzwolenie Ministerstwa na przyjęcie na opróżnione wa etaty urzędników VIII.st.sł. dwóch nowych kandydatów do służby bibliotecznej, którzy zostaliby narazie dopuszczeni do odbycia służby przygotowawczej w charakterze praktykantów. - W obecnej chwili oczekuje Dyrekcja załatwienia tego wniosku.

Ponadto pracowało w Bibliotece dwóch wolontarjuszy-praktykantów:

Mag.fil. Władysław Bandura i stud.Wydz.human. Witold Szmajkowski.

b/ Woźni.

I w roku bieżącym zatrudniała Biblioteka jednego niezbędnego pomocniczego woźnego-introligatora Alfreda Dołżyckiego, którego Ministerstwo W.R.i O.P. pozwoliło opłacać z funduszu opłat studenckich./Rozp.z dnia 23/6,1931. Nr.IV.S.W.- 4191/32/.

2. Personal urzędniczy i służbowy

posiadał wobec wymienionych zmian skład następujący:

- 1/ Dyrektor w V.st.sł. Dr.fil.: Rudolf Kotula
- 2/ Bibliotekarz w VI.st.sł.Dr.praw i fil.: Franciszek Smolka
- 3/ " " " " Dr.fil.: Stefan Mękarski /na urlopie poselskim/
- 4/ " " " " Dr.fil.: Anna Jędrzejowska
- 5/ " "VII. " " Dr.fil.: Eustachy Gaberle
- 6/ " " " " Dr.fil.: Marjandes Loges
- 7/ Adjunkt biblioteczny w VIII.st.sł. Dr.fil.: Paweł Rybicki
- 8/ 2 etaty adjunktów bibliotecznych w VIII.st.sł. nieobsadzone wskutkiem
- 9/ wstrzymania awansów względnie zabronionego przyjmowania nowych kandydatów do służby państwowej.
- 0/ Sekretarz II.kat.w IX.st.sł. Dr.fil.: Adam Bocheński
- 1/ " " " " " Dr.fil.: Walerjan Preisner
- 2/ " " " " " Dr.fil.: Józef Mayer
- 3/ " " " " " Dr.fil.: Henryk Wrażej
- 4/ " " " " X. " " Dr.fil.: Beatrycze Zukotyńska
- 5/ 1 etat tej grupy uposażenia nieobsadzony /z powodu jak pod 8 i 9/ Natomiast opłacana z tego kredytu:
- 6/ Kancelistka III.kat.w XI.st.sł. Marja Cieńska.

Siły pomocnicze.

- 1/ abs.fil.: Anna Łysakowska
- 2/ em.urzęd.n.rach.b.Wydziału Samorządowego Karol Frydman

Prace i zajęcia naukowe
członków grona urzędniczego.

Dyrektor K o t u l a wygłosił w Towarzystwie miłośników Książki, którego przewodniczącym jest od r. 1929, referat: O najcenniejszych rzadkościach bibliograficznych z zakresu starodruków polskich, które ukazały się w handlu w ostatnich latach.

Jak od szeregu lat kierował dyr. Kotula /za przyzwoleniem Rektoratu Uniwersytetu, jako swej władzy przełożonej/ Biblioteką fundacji Wiktora hr. Baworowskiego we Lwowie i ogłosił drukiem artykuł: Czy wypełniamy testament Wiktora hr. Baworowskiego? /Słowo Polskie z dnia 24 i 25.V.1933, Nr. 141 i 142 i osobna odbitka str. 10.

W roku sprawozdawczym brał Dyr. Kotula udział w pracach Komitetu powołanego do życia przez Reprezentację m. Lwowa w celu przygotowania obchodu 250 rocznicy oswożenia Wiednia przez Jana III., uczestnicząc w Komisji wydawniczej, odczytowej i wystawowej.

Dr. J ę d r z e j o w s k a przeprowadzała w dalszym ciągu w Bibliotece fundacji Wiktora hr. Baworowskiego we Lwowie katalogowanie i opisywanie dzieł rękopisów i archiwałów.

Dr. G a b e r l e wygłosił dn. 17/I. 1933 referat w Towarzystwie Teologicznym we Lwowie p.t.: „Rozwój i organizacja księgozbiorów papieskich w ciągu wieków”, oraz w dniu 5/3 1933 audycję nadaną przez lwowską Rozgłośnię Polskiego Radja p.t.: „Nowa era Biblioteki i Pinakoteki Watykańskiej”.

Dr. R y b i c k i ogłosił drukiem artykuł: Współczesność. Warszawa 1933 „Znak” /dwutygodnik/ Nr. 1., oraz sprawozdanie krytyczne dzieła: Handwörterbuch der Soziologie hrsgb. von Alfred Vierkandt. Stuttgart 1931 w piśmie: Roczniki dziejów społecznych i gospodarczych. T. 2. R. 1932/33. Lwów 1932. str. 557 - 562 i inne recenzje w temże wydawnictwie.

Dr. Rybicki został powołany na współpracownika Komisji historii literatury polskiej Polskiej Akademii Umiejętności uchwałą Wydziału filologicznego Akad. z 19.XII.1932 r.

Dr. M a y e r pełnił jak w latach ubiegłych funkcje sekretarza Koła Związku Bibliotekarzy Polskich we Lwowie. W dniu 7.X.1932 wygłosił na zebraniu naukowym Koła Związku Bibliotekarzy Polskich we Lwowie odczyt: „O wystawach wileńskich” / w związku z III. Zjazdem Bibliotekarzy Polskich w Wilnie w 1932 r. / Ogłosił drukiem artykuł: Wileńska Wystawa Książki i Wystawa kartograficzna zbiorów Lelewela. - Przegląd Biblioteczny. Kraków 1932. R. VI. str. 206-213 i osobna nadbitka, str. 10.

Dr. W r a ż e j pracował w Bibliotece fundacji Wiktora hr. Baworowskiego jako starszy pomocnik biblioteczny, zajęty głównie w dziale katalogowania druków nowszych.

Dr. Ż u k o t y ń s k a spędziła za staraniem Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w Sekretarjacie Ligi Narodów w Genewie 6 tygodni podczas sesji XIII. Zgromadzenia Ligi Narodów, w charakterze współpracownicy tymczasowej. Z pobytu tego ogłosiła szereg drobniejszych artykułów, oraz wygłosiła na temat organizacji i prac Ligi Narodów odczyt w Kasynie i Kole Literackim dnia 15-go grudnia 1932 r., oraz szereg odczytów w organizacjach społecznych.

I. Teologia	D.	10	12	166	1
	C.	2	2	79	1
		12	14	244	2
II.a Filozofja	D.	23	25	59	
	C.	6	13	9	
		29	38	68	
II.b Pedagogja	D.	2	2	141	1
	C.	1	1	45	
		3	3	186	2
II.c Koletyka Sztuka Muzyka	D.	18	31	57	
	C.	2	3	19	
		20	34	76	1
III Matematyka Fizyka Kosmologia	D.	43	71	146	1
	C.	8	8	101	1
		51	79	247	2

A. Wzrost

1. Dział druków /według działów inwentarza, rodzajów nabycia i typów wydawniczych/

Wpisano do inwentarza działu:	Kupno		Egz. obow.		Księgozbiór XX. Czartor.		Dary prywatne		Wymiana		Z dubl. wybrano		Cyfra ogólnego przyrostu	
	dział	tomów	dział	tomów	dział	tomów	dział	tomów	dział	tomów	dział	tomów	dział	tomów
I. Teologia	D. 10	12	165	169	3488	4280	9	33	5	5	---	---	3	4
	C. 2	2	79	109	---	---	2	3	1	1	---	---	---	---
	12	14	244	278	3488	4280	11	36	6	6	---	---	3,761	4,614
II.a Filozofja	D. 23	25	59	61	274	320	11	12	10	11	---	---	---	---
	C. 6	13	9	11	---	---	3	7	2	2	---	---	---	---
	29	38	68	72	274	320	14	19	12	13	---	---	397	462
II.b Pedagogja	D. 2	2	141	146	39	41	5	5	6	6	---	---	---	---
	C. 1	1	45	72	---	---	6	8	---	---	---	---	---	---
	3	3	186	218	39	41	11	13	6	6	---	---	245	281
II.c Estetyka Sztuka Muzykologja	D. 18	31	57	60	428	485	19	43	1	1	---	---	---	---
	C. 2	3	19	41	---	---	6	7	2	3	---	---	---	---
	20	34	76	101	428	485	25	50	3	4	---	---	552	674
III ab. Matematyka Fizyka Kosmografja	D. 43	71	146	181	680	944	18	21	57	62	---	---	---	---
	C. 8	8	101	199	---	---	15	37	6	7	---	---	---	---
	51	79	247	380	680	944	33	58	63	69	---	---	1,074	1,530
IV. Nauki przyrodnicze	D. 12	24	68	69	138	147	33	36	9	9	---	---	---	---
	C. 4	24	24	48	---	---	11	31	2	5	---	---	---	---
	16	48	92	117	138	147	44	67	11	14	---	---	301	393
V. Medycyna	D. 4	10	66	70	175	178	36	40	35	35	---	---	---	---
	C. 4	15	53	91	---	---	36	73	4	4	---	---	---	---
	8	25	119	161	175	178	72	113	39	39	---	---	413	516
VI. Nauki prawnicze	D. 22	32	336	380	598	762	26	28	207	207	---	---	---	---
	C. 16	29	123	257	---	---	35	72	6	11	---	---	---	---
	38	61	459	637	598	762	61	100	213	218	---	---	1,369	1,778
VII. Historja	D. 54	68	116	127	388	507	41	77	11	11	---	---	---	---
	C. 9	16	20	35	---	---	9	14	---	---	---	---	---	---
	63	84	136	162	388	507	50	91	11	11	---	---	648	855
VIII. Językoznawstwo	D. 57	76	205	226	---	---	234	240	20	21	1	1	---	---
	C. 28	48	10	32	---	---	7	27	1	1	---	---	---	---
	85	124	215	258	---	---	241	267	21	22	1	1	563	672
IX. Slavica	D. 8	8	346	385	---	---	28	29	1	1	---	---	---	---
	C. 7	7	51	260	---	---	2	7	2	7	---	---	---	---
	15	15	397	645	---	---	30	36	3	8	---	---	445	704
X a Bibliografja Dzieła zbiorowe.	D. 34	43	117	140	---	---	112	125	26	31	---	---	---	---
	C. 20	40	58	99	---	---	79	155	14	27	---	---	---	---
	54	83	175	239	---	---	191	280	40	58	---	---	460	660
X b. Varia Statuty Sprawozdania.	D. --	--	99	114	---	---	23	38	4	4	---	---	---	---
	C. 1	1	273	411	---	---	48	66	9	10	---	---	---	---
	1	1	372	525	---	---	71	104	13	14	---	---	457	644
Ogółem:	D. 287	402	1921	2128	6208	7664	595	727	392	404	1	1	---	---
	C. 108	207	865	1665	---	---	258	507	49	78	---	---	---	---
	395	609	2786	3793	6208	7664	854	1234	441	482	1	1	10,685	13,783

x/ D. = Dzieła
x/ C. = Czasopisma

2. Dział rękopisów, inkunabułów i archiwaljów

Znaczący biblioteczny w dziale druków wykazuje w r. 1932/33 silny wzrost

	Reko- pisów	Inkuna- bułów.	Autograf. listów.	Archiwal- jów
Kupna	3	---	18	---
Dary	2	---	---	---
Wymiana	1	---	---	---
Razem:	6	---	18	---

Wzrost zbiorów wykazuje w stosunku do r. 1931/32 nadwyżkę 550 tomów. Wyraża się on wyższą cyfrą w liczbie dzieł zakupionych, otrzymanych darem, jak i bardzo znaczącym

3. Zbiory artystyczne

wzrosły drogą egzemplarza obowiązkowego o 11 afiszów artystycznych pochodzących z drukarni rejonu zbieraczego tutejszej Biblioteki Uniwersyteckiej.

a/ Dział ksiąg zakupionych

B. Ogólny zasób zbiorów

I.

	Druki tomów	Dublety	Inku- nabuły pozycy	Reko- pisy inwentarza	Auto- 'grafy' maty	Dyple- maty	Archi- walja fascykuły	Mapy sztuk
Dnia 31.8.1932	355.339	36.849	221	1568	2315	276	20	ok.1050
Przyrost w czasie 1/9 1932- 31/8 1933	13.783	318	---	6	18	1	---	36
Stan z dnia 31/8 1933	369.122	37.167	221	1574	2333	277	20	ok.1086

II.

	Monety nrów sztuk	Medale nrów sztuk	Obrazy olejne s z t u k	Ryciny na kart.	Fotogr.	Rzeźby sztuk	Przedmioty muzealne sztuk		
Dnia 31.8.1932	7383	11180	506	517	12	34	38	6	7
Przyrost 1/9 1932- 31/8 1933	---	---	---	---	---	---	---	---	7
Stan dnia 31/8 1933	7383	11180	506	517	12	34	38	6	14

C. U w a g i y o w z r o s t o c i e / c z b r o w a r n o w a k o m n ą s k a ł ę / u z u -
w i n i a n i e l u k p o w s t a ł y c h w s k u t e k m a g ł e g o p r z e r w a n i a p r e m u m e r a t y w i e l u c z a s o -

Zasoby biblioteczne w dziale druków wykazują w r.1932/33 silny wzrost wyrażający się cyfrą 10,685 dzieł w 13,783 tomach. Należy jednak zaznaczyć, że 6,208 dzieł w 7,664 tomach, to część kolekcji X.Czartoryskiego włączona w roku sprawozdawczym do ogólnych zbiorów. Katalogowanie tego zrębu dokonywało się w ciągu kilku ostatnich lat. Na rok ubiegły przypada zaś jego podział na rzeczowe grupy, ostateczne sprawdzenie, unumerowanie oraz zinwentaryzowanie.

Lecz nie wliczając ^{nawet} wpływu Czartoryscjanów, normalny zeszłoroczny wzrost zbiorów wykazuje w stosunku dor. 1931/32 nadwyżkę 550 tomów. Wyraża się on wyższą cyfrą w liczbie dzieł zakupionych, otrzymanych darem, jak i bardzo znacznym /4-krotnym/ wzrostem dzieł otrzymanych z wymiany.

Przechodząc po tym ogólnym przeglądzie do szczegółowego omówienia wpływów, skierujemy uwagę przede wszystkim na najważniejszy dla Biblioteki a/ Dział książek zakupionych

Wytycznym imperatywem w tym zakresie było wyteżone spłacanie dawnych zobowiązań pieniężnych u zagranicznych księgarzy przy użyciu wszystkich rozporządzalnych środków finansowych.

Finanse Biblioteki, na które złożył się głównie fundusz opłat studenckich w kwocie 79,886 zł., przewyższający o 29,000 zł. opłaty biblioteczne w 1930/31, były faktycznie w roku 1932/33 nawet mniejsze od poprzedniorocznych, gdyż drugim czynnikiem składowym dotacja rządowa z 90% zmniejszyła się bardzo znacznie, tak iż ostatecznie liczyły one ogółem 91,177 zł.41 gr. w roku zaś 1930/31: 98,223 zł.13 gr.

Mimo to akcja spłacania długów dała w roku 1932/33 wyniki bardzo wydatne i pomyślne, gdyż dawne pozycje zniknęły niemal zupełnie tak, iż można stwierdzić uwolnienie się Biblioteki od prawie wszystkich zaległości płatniczych.

Obok energicznego toku tej akcji nie zaniedbała jednak Biblioteka pozyskiwania nowych materiałów naukowych, pomieszczając jednak te wydatki w ramach swych środków dyspozycyjnych. - Prenumerowała więc 152 zagranicznych czasopism naukowych i zakupiła ponadto 402 tomów obcych dzieł nieperjodycznych, która to cyfra jest dwukrotnie wyższa od analogicznej roku poprzedniego.

Biblioteka zdołała także podwyższyć nieco w roku sprawozdawczym ilość Biblioteka zdołała także podwyższyć nieco w roku sprawozdawczym ilość

czasopism prenumerowanych oraz rozpocząć /co prawda na skromną skalę/ uzupełnianie luk powstałych wskutek nagłego przerwania prenumeraty wielu czasopism w r.1930.

Należy więc stwierdzić zasadniczą poprawę finansową Biblioteki i zapowiedzieć zwrot ku normalniejszej polityce w dziale jej zaopatrywania, uwzględniającej przynajmniej życzenia grona profesorskiego Uniwersytetu i najważniejsze nowe i dawniejsze publikacje. Nie będzie jednak niestety można rozwinąć planowego, wydatnego i szczegółowego programu, na to bowiem fundusze są bezwzględnie niewystarczające.

Zestawienie najważniejszych dzieł zakupionych zamieszcza się przy końcu niniejszego sprawozdania. /str.21-24/.

b/ Obowiązkowy egzemplarz biblioteczny

Zapowiadający się już w pierwszej połowie r.1932 ubytek wpływu egzemplarza bibliotecznego objął cały okres sprawozdawczy i wynosi ogółem 454 tomów. Powodu tego cofania się szukać należy tak w zmniejszonej liczbie dzieł wydanych w kraju w tym okresie, jak niemniej w tym stanie ujemnym, iż nowa ustawa o egzemplarzu obowiązkowym nie doczekała się dotąd rozporządzenia wykonawczego i nie jest ściśle ani ogólnie przestrzegana.

W zabiegach o pozyskanie kompletu druków obowiązkowych współpracował z tutejszą Biblioteką Instytut biblijograficzny Biblioteki Narodowej w Warszawie wskazując ewentualne braki i na odrót zbierając u nas rejonowe informacje biblijograficzne.

Co do treściowej wartości druków obowiązkowych to niestety produkcja naukowa lub literacka nie stanowiła znacznego odsetka całości, rozwieliło się bowiem piśmiennictwo małowartościowe beletrystyczne, popularno-wychowawcze i t.p.j.

c/ Dary prywatne.

Biblioteka utrzymywała bliski, a stale się rozszerzający kontakt z nauką. Wspomnieliśmy już powyżej o wcieleniu znacznej części /niemal 1/3 całości/ księgozbioru XX.Czartoryskich do ogółu zbiorów. Wobec cyfry tego prawdziwie książęcego daru, maleje wprawdzie obraz pozostałych ofiar książkowych, aczkolwiek w r.1932/33 bynajmniej nie nikły. Przewyższa on bowiem zeszłoroczne zestawienie o 150 dzieł.

Z powodów znacznej liczby ofiarodawców wamienić należy na pierwszym miejscu Lwowskie Towarzystwo Naukowe, które przekazało jak od szeregu lat, 25 egzemplarzy wszystkich swych wydawnictw Bibliotece, umożliwiając w ten

sposób prowadzenie wymiany z pokrewnymi instytucjami zagranicy. Tosamo Towarzystwo ofiarowało ponadto z własnych zasobów wymiennych 329 tomów i nrów dzieł i pism naukowych. Pozatem przekazał Biblijotece Prof.U.J.K.Dr.Chybiński 268 dzieł i broszur z zakresu muzykologii, a p.Chrzanowska ofiarowała 324 numerów cennych czasopism francuskich, następnie wymieniamy dar p.Slatter obejmujący 92 tomów wartościowej beletrystyki angielskiej, francuskiej i niemieckiej.

Ogólnie należy z podziękowaniem podnieść ofiarnosć publiczności i Instytucyj na rzecz Biblijoteki.-Dość wskazać na to, że protokół agend działu, prowadzącego rejestrację darów w Biblijotece wykazuje 104 nazwisk osób i nazw Instytucyj.- Uzyskuje Biblijoteka tą drogą obok rzeczy nowych, także pożądane dalsze lub lepsze egzemplarze dzieł już w jej zbiorach istniejących, uzupełnienia braków w dziełach wielotomowych lub też poszukiwane nieraz odbitki cennych lub niełatwo dostępnych prac i t.p.

Zagranicznym darem dla Biblijoteki było 99 bieżących czasopism naukowych, a mianowicie 25 z Francji, 14 z Czechosłowacji, 11 z Japonji, 10 z Ameryki Północnej, po 8 z Szwajcarji i Włoch, 5 z Niemiec i t.d.- Wydawnictwa swe przekazywały jej Uniwersytety w Abo, Lund, Helsinki, Societas geographica Fenniae i szereg Instytucyj naukowych Rosji Sowieckiej za pośrednictwem Société pour les relations culturelles antre l'U.R.S.S. et l'étrangère i w.i.

W roku bieżącym uregulowali też ostatecznie pp.docent Dr.Kazimierz Jarecki i brat jego Tadeusz, formę swego bardzo cennego daru, obejmującego 65 woluminów rękopisów kompozycji muzycznych ich ojca s.p.Henryka Jareckiego /1847-1918/ kompozytora i długoletniego dyrektora opery w teatrze lwowskim /1872-1900/. Dar ten, który wpłynął pod koniec poprzedniego roku sprawozdawczego, wyróżnia się swą wartością i wiąże ściśle ze Lwowem pochodzeniem i historją.

	kasowy i finansowy /Dr.Bocheński/	242
VII.	Wybór i zamówienia nowości /Dyr.Kotula/	65
VIII.	Wymiana wydawnictw ----- /Wymiana wydawnictw. /	26

Biblijoteka utrzymywała bliski, a stale się rozszerzający kontakt z nauką wielu narodów i krajów, wymieniając z nimi wydawnictwa polskie.

Akcję tę prowadzono dwoma drogami. Pierwsza służyła wymianie wydawnictw z 25 najważniejszymi Instytucjami naukowymi świata, opartej na tyluż egzemplarzach publikacyj Towarzystwa Naukowego we Lwowie /zob.wyżej/. Otrzymywała za nie Biblijoteka wydawnictwa Instytucyj pośredniczących takiego zasięgu i zasobowości jak Notgemeinschaft der deutschen Wissenschaft w Berlinie a szczegól-

nie długiego szeregu Akademij Umiejętności oraz Instytucyj naukowych tej miary co Carnegie Institution w Waszyngtonie i tamtejsza Smithsonian Institution, obok których staną ruchliwa i ofiarna Ukraińska Akademia Nauk w Kijowie, Societas Scientiarum Fennica i i.

Druga droga służy wymianie dysertacyj i wydawnictw Uniwersytetu Jana Kazimierza z dwiema setkami pokrewnych instytucyj, rozsianych gęstą siecią po całej Europie i Ameryce a także i po innych częściach świata.

Cyfrowy wynik tej akcji wyraża się wpływem 892 tomów dzieł/w tem kompletów dysertacyj doktorskich Uniwersytetów w Wrocławiu, Królewcu, Hamburgu, Fryburgu, badenskim i szwajcarskim, Heidelbergu i i.

Wyniki tej akcji, łączącej Bibliotekę Uniwersytecką z szerokim kręgiem światowych instytucyj naukowych, należy nazwać bardzo pomyslnymi.

Prace w zakresie administracji przeznaczonej do nowego Statutu Biblioteki.

A. Sprawy ogólne.

1. W sprawach bieżącej administracji Biblioteki otrzymano względnie wysłano 7635 /w r.ub.7869/ pism urzędowych, których załatwienie rozdziela się na poszczególne działy agend w sposób następujący:

I. Kierownictwo i zarząd ogólny /Dyr.Kotula/	286
II.a Wypożyczalnia miejscowa /Dr.Wrażej/	1,255
II.b " zamiejscowa /p.Frydman/	2,238
III. Oddział rękopisów i starodruków /Dr.Jędrzejowska/	297
IV. Pozyskiwanie i rejestracja sarów /Dr.Preisner/	104
V. Referat czasopism zagranicznych /Dr.Smolka/	89
VI. " kasowy i finansowy /Dr.Bocheński/	242
VII. Wybór i zamówienia nowości /Dyr.Kotula/	65
VIII. Wymiana wydawnictw - ekspedycja /p.Cieńska/	26
IX. Katalog rzeczowe-haskowy /Dr.Des Loges/	12
E.O.I. Egzemplarz obowiązkowy: czasopisma akcesyjna administracja i reklamacje/abs.fil.Szmajkowski/	1,862
E.O.II. Egzemplarz obowiązkowy książki miejscowe /Abs.fil. p.Łysa-kowska/	355
" zamiejscowe /Abs.fil. p.Łysa-kowska/	605

Należy jednak zaznaczyć, że w dziale E.O.I. i E.O.II. a szczególnie w I., III i VII, jest faktyczna liczba załatwień 2-3-krotnie większa, gdyż jedna sprawa wymaga nieraz 3- i więcejkrotnej korespondencji, które wszystkie wpisuje się pod jedną liczbę dziennika.

2. Komisja Biblioteczna, organ doradczy i kontrolny Senatu w sprawach bibliotecznych, składała się w r. 1932/33 z następujących członków U.J.K.:
X. prof. Klawka, profesorów Abrahama, Ehrlicha, Nowickiego, Lempińskiego i Hirschlera oraz dyr. Ossolineum Dr. Bernackiego, przedstawiciela Towarzystw naukowych, delegowanego przez Min. W.R. i O.P. Referentem Senatu dla spraw Biblioteki był prof. Abraham, przewodniczącym Komisji dyrektor Biblioteki Dr. Kotula.

Komisja zbierała się w ciągu roku dwa razy. Pierwsze posiedzenie dnia 28 lutego 1933, poświęcone było obradom nad Sprawozdaniem Dyrekcji Biblioteki za okres 1/4 1931 - 31/8 1932, które przyjęto z uznaniem do wiadomości a Senat Uniwersytetu zatwierdził wszystkie uchwały Komisji na posiedzeniu z dnia 2.V. 1933, L: 3439 ex 1932/33.

Przedmiotem obrad drugiego posiedzenia Komisji w dniu 3/7 1933 był żądanie przez Ministerstwo W.R. i O.P. /pismo z dn. 8/6 Nr. IV.N S - 5938/33: /projekt postanowień o ustroju i zadaniach Biblioteki Uniwersyteckiej, przeznaczony do nowego Statutu Uniwersytetu. - Na podstawie referatu Dyr. Kotuli powzięto odpowiednie uchwały.

B. Uprzystępnianie zbiorów.

1. Trzy katalogi prowadzą ewidencję każdej książki nowo do Biblioteki wcielonej. Dwa alfabetyczno-autorskie zasadniczo wewnętrzny i publiczny, rozpoczęty w r. 1929, oraz rzeczowo-przedmiotowy, opracowywany od r. 1933. Ponadto służąca wyłącznie celom urzędowym księga posiadania: inwentarz. Stosowano zasadę, by każde nowo przybywające dzieło kończyło bieg swój przez powyższe etapy opracowywania aż do zaszeregowania w Książnicy, w ciągu 3 tygodni. Tylko okres przebywania książki w oprawie przypadał już poza powyższy termin. Należy stwierdzić, że organizacja ta działała niezawodnie i sprawnie i dział ten, przez który przeszło 6,119 tomów nie posiadał żadnych zgola zaległości. Katalogowania alfabetycznego dokonywał w zakresie druków nierperiodycznych adjunkt Dr. Rybicki wspólnie z wolontarjuszem mag. Bandurą, cały zaś dział periodyczny jest w referacie Dr. Mayera. Klasyfikacji działowej dokonywał Dr. Bocheński, który czuwał też nad sygnowaniem i inwentaryzacją zbiorów. Hasła rzeczowo-przedmiotowe, które wybierają jako tematy najściślejsze i określenia treści opracowywał Dr. Des Loges, a wpis dzieł do inwentarza dokonywany maszyną przez p. Cieńską dawał dzięki powielaniu jedną kopję do katalogu dla publiczności, drugą zaś do przedmiotowego. W ten sposób osiągnięto równoczesność powstawania tych rodzajów katalogów. Celem przyspieszenia prac nad katalogiem dla publiczności, którego pilne rozbudowanie, jest bardzo piekącą potrzebą Biblioteki, zajmowała się Dr. Żukotyńska oraz przygodnie inni

członkowie grona, konstrukcją potrzebnego materiału do tego katalogu. To też katalog dla publiczności powiększył się w r. 1932/33 około 10,000 kart.

Zainteresowanie publiczności katalogiem, który liczy obecnie około 60,000 kart rośnie stale, korzysta z jego usług około 40 osób dziennie, aczkolwiek obejmuje on dopiero około 1/5 części zasobów, od najnowszych poczynając. W obrębie tego katalogu udziela publiczności wskazówek wolontariusz abs.fil.

Szmajkowski.

2. Niezależnie od powyższych agend katalogowych, zdołano dokonać sygnowania i inwentaryzacji zasobu książek z daru X. Adama Czartoryskiego, które prowadził Dr. Preisner. Do 31.8. objęły prace te 7,664 tomów i pójdą dalej tym samym wypróbowanym już tokiem organizacji. Okazała się jednak najniespodziewaniej konieczność dokatalogowania jeszcze niewielkich części zbioru, dotąd pominiętych. Następnym rokiem może jednak zamknie cały kompleks prac związanych z wcieleniem tego księgozbioru.

3. W pełnym toku powstawania znajdował się ogólnopolski centralny katalog czasopism zagranicznych, któremu patronuje Dyrekcja Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu, a zasiłkuje Fundusz Kultury Narodowej. Jego konstrukcji z zapasów Biblioteki poświęcają niemal wyłącznie swój czas urzędowy Dr. Smolka i Dr. Gaberle, materiał zaś pozabiblioteczny opracowuje Dr. Preisner. Ścisłe według uzgodnionej instrukcji konstruowany, odznacza się wielką ścisłością bibliograficzną i da objętościowo prawdopodobnie wynik wyższy 6,500 kart z zapasów Biblioteki i mniej więcej tyleż z innych bibliotek lwowskich będących w opracowaniu Biblioteki Uniwersyteckiej.

4. Naukowe katalogowanie zbioru rękopisów. Referentka Dr. Jędrzejowska opracowała, prowadząc przytem zarząd Pracowni tegoż działu i agendy związane ze sprowadzaniem rękopisów z zamiejscowych bibliotek do użytku tutejszych czytelników, 43 manuskryptów XVII i XVIII wieku. Wskutek tego ilość gotowych opisów katalogowych wzrosła do cyfry 461. Prócz tego zbadała Dr. Jędrzejowska kilkadziesiąt wybitnych dawnych opraw głównie wieku 16-17, oznaczyła ich wiek i zlokalizowała za pomocą klasyfikowania cech zdobniczych ośrodek ich powstania, często aż do wskazania ich wytwórców. Obecnie liczba opisanych naukowo i utrwalonych w odbiciach i przerysach opraw dochodzi do 300. - Równocześnie zebrała referentka sporo superexlibrisów i rękopiśmiennych zapisek pochodzeniowych z książek 15 - 18 wieku, Prace te żrznoszące materiały do badań z zakresu oświaty, umysłowości i kultury przez odtworzenie historii książek, ich oddziaływania i wpływów na ludzi, społeczeństwa i środowiska, które się

książką interesowały i ją gromadziły, dały już 634 pozycyj.

5. Centralny katalog zbiorów instytutów uniwersyteckich nie poczynił w upo- roku sprawozdawczym godnego wzmianki postępu z powodu nikłej tylko współpracy niektórych Instytutów. Wobec jego wielkiej doniosłości dla toku prac naukowych w Uniwersytecie, Dykcja Biblioteki po zakończeniu niektórych wyżej wymienio- nych prac, poświęci temu właśnie katalogowi wyteżoną uwagę i nada jego powsta- niu żywe tempo.

6. Wobec prac powyższych nie można było kontynuować katalogu dubletów. Kom- pleks dubletów obejmuje 37,167 skatalogowanych i zinwentaryzowanych tomów oraz wielki zapas materiału nieskatalogowanego. - Z zasobów dubletowych ko- rzystały w roku 1932/33 dwie bardzo poważne Instytucje: Biblioteka Narodowa w Warszawie i Liceum Krzemienieckie. Pierwsza wybrała 4 skrzynie dubletów, szczególnie czasopism i gazet małopolskich, druga zaś wielką ilość dzieł przy- datnych do skompletowania księgozbioru Zakładu.

7. Biblioteka nie odmawiała prośbom innych Władz i Zakładów o wyszkolenie sił przeznaczonych na stanowiska lub też do zajęć bibliotekarskich. Szkolenie w pracy bibliotekarskiej prowadzone przez Dr. Jędrzejowską przeszedł niedawno p. Jan Wolff kierownik Biblioteki Ministerstwa Komunikacji i współpracowniczka tejże Biblioteki p. Wyżnicka, ponadto zaś na prośbę Dykcji I. gimn. państw. w Tarnopolu jeden z profesorów tegoż Zakładu.

E. Konserwacja zbiorów i gmachu.

1. Oprawa. W okresie spłacania długów Biblioteki trzeba było, jak w roku ubiegłym, obniżyć kwotę przeznaczoną na oprawę książek i zredukować jej rozmiar. Zdołano jednak w stosunku do roku 1931/32 podwyższyć te wydatki o okągło 1,000 zł. tak, że przeznaczono na ten cel kwotę 5,928 zł. 10 gr. z pomocą której - zważywszy potaniecie cennika introligatorskiego - zdołano oprawić wszystkie bez wyjątku czasopisma naukowe, i dzieła zakupione a ponadto część poważniej- szych poloników perjodycznych i jednostkowych.

Z zakończeniem akcji spłacań księgarskich t.j. już w najbliższym roku administracyjnym przywróci się oprawę do należnych jej praw, by co prędzej nad- robić to, co z konieczności, lecz z wyczuciem nieprawidłowości postępowania, musiało się odroczyć.

2. Czyszczenie zbiorów objęło jak corocznie, cały zasób mimo jego znacz- nego wzrostu. W tych czynnościach niema żadnych zaległości i zatorów, któreby mogły przynieść szkodę, zbiorom, sprzyjając zagnieżdzeniu się niszczyielskich wadów.

3. Nie tak korzystnie przedstawia się kwestja ustawienia księgozbioru - z powodu braku miejsca. W roku sprawozdawczym nadszedł ten najgroźniejszy dla uporządkowanej Biblioteki moment, że musiała się ostatecznie zdecydować na ustawienie mniej używanych odcinków zbiorów w dwa rzędy w półkach. Jestto cios bardzo niebezpieczny zadany porządkowi i sprawnemu funkcjonowaniu Biblioteki. Ile bowiem czasu i trudu pochłania wyszukanie lub wstawienie książki z drugiego szeregu w półce. Ile jest tu aż nadto uzasadnionych możliwości niedopatrzeń i pomyłek, które dają się następnie dotkliwie we znaki czytelnikom, narażając ich na odmowne odpowiedzi co do rozporządzalności książek lub też na otrzymanie przez pomyłkę książki zupełnie im niepotrzebnej.

Zaradzić złemu można. Najszybciej i bez jakichkolwiek kosztów przez przydzielenie Bibliotece dwóch stojących pusto sal w starym gmachu Uniwersytetu, w których ustawiliby ona komplet swych dubletów. Opróżnione w ten sposób miejsce w Książnicy starczy na pomieszczenie nowego przyrostu, przynajmniej na przeciąg 5-8 lat oraz na poprawę zepsutych właśnie części ogólnego ustawienia i układu. Dyrekcja zabiega jak najusilniej u władz uniwersyteckich o pozyskanie tego pustego zakątka w starym gmachu uniwersyteckim na rzecz tej, dla Biblioteki i dla uniwersyteckiej nauki, równie bardzo żywotnej sprawy i liczy na uwzględnienie jej przedstawień.

4. W roku sprawozdawczym wyłoniła się potrzeba wymiany kotłów centralnego ogrzewania, które po 30-letnim funkcjonowaniu stały się niezdadne do dalszego używania. Ministerstwo uznało pilną potrzebę wymiany kotłów i przeznaczyło w planie finansowo-gospodarczym na ten cel kwotę 13,000 zł., to też Wydział budowlany Województwa przystąpi niebawem do oddania tych prac w wykonanie na podstawie przetargu.

IV. K o r z y s t a n i e z e z b i o r ó w .

Biblioteka była dostępna dla publiczności przez cały rok z wyjątkiem niedziel i świąt oraz ostatnich dwóch tygodni sierpnia, przeznaczonych na gruntowne odczyszczenie całego gmachu bibliotecznego przed nowym rokiem korzystania.

W dniu otwarcia przypadają godziny korzystania z Czytelni na 8 - 13 i 16 - 20, w Wypożyczalni na 11-13 oraz w środy 17-18. Pracownia rękopisów otwarta jest 8-14. Popołudnia sobotnie przeznaczone są na tygodniowe sprzątnie.

1. Katalog

któremu przedkładano jedynie zamówienia nie podające sygnatur lub opatrzone mylną sygnaturą, załatwił kwerend 33,814, z tego 3,436 /10'12 %/ odmownie z powodu nieistnienia książki w Bibliotece.

2. Statystyka ruchu w Pracowniach.

	Ilość dni otwarcia	Ilość odwiedzin	Ilość druków dzieł	Ilość użytkowanych tomów	Ilość użytkowanych rękopisów tomów
1. Czytelnia ogólna	267	40,998	53,560	90,636	
2. " profesorska		893	---	1,955	
3. " czasopism	271	1,939	3,426	9,267	
4. Pracownia Oddziału rkpsów i starodruków	267	721	---	114	2,129
Razem:		44,551	56,986	101,972	2,129

jej podział dał następujący obraz statystyczny

Porównując statystykę dwóch ostatnich lat należy niestety stwierdzić, że ruch w Bibliotece zmalał tak pod względem ilości czytelników, jak i wydanych tomów. Różnica na niekorzyść roku 1932/33 jest wcale znaczna, wynosi bowiem 6,566 czytelników i 24,598 używanych tomów. Największy ubytek wykazuje frekwencja Czytelni ogólnej, natomiast niewielkie wzmoczenie ruchu wykazuje czytelnia profesorska. - Jeżeli wszystkie przejawy nie mylą, zbliża się kryzys frekwencji wywołany ogólnym ciężkim położeniem finansowym oraz t. zw. oddechowaniem, które szerokie zatacza kręgi. To zaniedbywanie przez młodzież rozwoju duchowej strony człowieka, czy to drogą pracy naukowej lub chociażby szeroko podjętej poważnej lektury, dało w wyniku fakt, że rozmach frekwencji bibliotecznej, który był charakterystyką ubiegłych lat, osłabł. Nie chcąc z przejawów jednego roku wysnawać wniosków zbyt daleko w swych twierdzeniach idących, należy jednak ustalić fakt, że korzystanie z Biblioteki obniżyło się dość znacznie, poniżej dat zeszłorocznych.

Pracownia rękopisów i starodruków w której przez ostatnich lat kilka ruch potęgował się w zadziwiającej mierze, nie wyszła zupełnie obronną ręką z tegorocznej zniżki frekwencji osób. Ubyło jej 87 czytelników, natomiast wzrosła o 100 liczba rękopisów z których korzystano.

Frekwencja Pracowni tego działu wykazuje liczne odwiedziny profesorów Uniwersytetu J. K., szeregu studentów a także licznych pracowników naukowych z kraju i z zagranicy. - Szczególnie godnym wzmianki były studia przeora Zakonu Mechitarzystów / ormiańskich / z Wiednia X. Nerzesa Akiniana, który badał znaczny zbiór rękopisów ormiańskich z Biblioteki, a z rękopisu nr. 58 opublikował w czasopiśmie filologii ormiańskiej: Handes Amsorya Jhrg 46 / zeszyt 7/9, 10/12/ niewydany dotąd opis podróży Symeona ormianina lwowskiego do Ziemi Sw.

Pamiętnik ten zawiera m.i.nieznany dotąd opis Lwowa z 1 ćwierci 17 wieku. Przybywa dzięki temu wydawnictwu nietylko bibliograficzna wiadomość dla Biblioteki ale nowa zupełnie pozycja do historii Lwowa.

Manuskrypty i starodruki tutejsze zbadał dla celów powstającej bibliografii Kapucyńskiej opracowujący polską prowincję przeor z Rzeszowa. Byli także pracownicy z Wiednia /prof.Dr.Völker/, Berlina, Monachjum i i.

3. Korzystanie z Wypożyczalni

a/ Miejscowy

jej podział dał następujący obraz statystyczny

Ilość osób	Wydano dzieł	tomów	Zwrócono tomów
9,973	15,724	19,149	18,849

Cyfry te oznaczają ubytek z górą 1,500 osób, oraz z górą 4,000 wydanych i zwróconych tomów. Uwzględniając zaawansowaną pauperyzację młodzieży akademickiej starała się Biblioteka by jak najszersze kręgi młodzieży mogły korzystać z zasobów bibliotecznych. Dlatego przestrzegano by nie przetrzymywano książek, poza normalny termin pożyczania, tak by cyrkulowanie książek, szczególnie używanych do studjów podręczników odbywało się jak najszybciej. Liczbę egzemplarzy podręczników uniwersyteckich pomnożono, by choć w części pokryć zapotrzebowanie. Młodzież rozumiejąc wspólny interes stosowała się do zarządzeń Biblioteki, a uporni zalegający ze zwrotem książek zdarzali się rzadko, tak, że do interwencji Starostwa grodzkiego trzeba się było uciec tylko raz jeden.

b/ Wypożyczalnia zamiejscowa.

1. Wysłano druków bibliotekom i instytucjom:

a/ w kraju	258 dzieł, 436 tomów	2 rękopisy	/w r.1931/32= 246:329/
b/ zagranicę	10 " 11 "	1 "	/w r.1931/32= 10:11/
Razem:	268 dzieł, 445 tomów	3 rękopisy/" "	" 256:339
W r.1931/32:	246 " 329	" " "	" " "

2. Sprowadzono z innych bibliotek:

a/ w kraju	druków 305 dzieł	380 tomów, rękopisów	201
b/ z zagranicy	" 323 "	377 " "	10
Razem:	628 dzieł	757 tomów, rękopisów	211
/W r.1931/32:	526 "	685 "	80

Ruch w Wypożyczalni zamiejscowej wzrósł bardzo znacznie w czem oddział rękopisów miał udział ogromny, gdyż przewyższający zeszłoroczny niemal o 300 %.

W kraju wypożyczono 434 tomów, 2 starodruki i 2 rękopisy 39 instytucjom i 8 zamiejscowym osobom prywatnym. Wśród pożyczających korzystała najobficiej z tutejszej Biblioteki Biblioteka Uniwersytecka w Wilnie, której udzielono 96 tomów, dalsze miejsca zajmują Biblioteki Uniwersyteckie w Poznaniu /58 tomów/, dalej w Warszawie /45 t./, w Krakowie /26 tomów/ i t.d. - Dość pokaźnie korzystały z Biblioteki Biblioteka XX. Czartoryskich w Krakowie /35 t./ i Muzeum tatrzańskie w Zakopanem /41 t./, z pośród szkół średnich Gimnazjum w Kolbuszowej /26 t./.

Zagranicę wysłano ogółem 11 tomów dzieł, 2 starodruki i 3 rękopisy siedmiu Instytucjom wśród nich do Bibliothèque Nationale w Paryżu i Stacji Naukowej Pol. Akademji Umiejętności w Rzymie.

Wielka - jakśmy widzieli - liczba dzieł i rękopisów pożyczonych z obcych Bibliotek daje pochlebne świadectwo żywej pracy naukowej, dokonywanej w pracowniach Biblioteki. Szczególnie dotyczy to stwierdzenie Oddziału rękopisów, w którym trzeba było sprowadzić 211 rękopisów i 48 rzadkich starodruków /wśród nich 10 tomów rękopisów i 23 starodruków z zagranicy/.

Ogółem była Biblioteka w relacji z 29 bibliotekami w kraju i 32 zagranicznymi. Naczelne miejsce wśród krajowych Bibliotek, użyczających tutejszej Bibliotece swych dzieł, zajmuje Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie /144 tomów/ następnie Biblioteka Jagiellońska /107 tomów/ dalej Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, Centralna Biblioteka Wojskowa w Warszawie i t.d.

Z pośród 19 bibliotek niemieckich, 3 austrijskich, 2 rumuńskich oraz pojedynczo czeskiej, jugosłoweńskiej, szwedzkiej i węgierskiej najpoważniej reprezentuje zagranicę Biblioteka Państwowa w Berlinie, która nadesłała 126 tomów, dalsze miejsca zajmują Uniwersytecka we Wiedniu /54 t./, w Lipsku 38, aż do odległych w Wolfenbüttel, Gryfji, Giessen i t.d.

Biblioteka Uniwersytecka udzielała swych zbiorów imprezom historyczno-kulturalnym w formie ekspozycji. Wydatnie współdziałała Biblioteka w wyposażeniu Wystawy kultury ormiańskiej, której dział rękopisów zawierał 18 bogato iluminowanych pokazów 17 i 18 w. własności Biblioteki Uniwersyteckiej. Podobnie przysłała Biblioteka z wydatną pomocą Magistratowi m. Jarosławia, który 700-lecie istnienia miasta uświetnił wystawą zabytków muzealnych i archiwalnych, dotyczących historii i kultury Jarosławia.

Ogólna suma uzyskanych wpływów	91,177 zł.41 gr.
Ogólna suma dokonanych wydatków	89,457 " 88 "
Saldo w dniu 31.VIII.1933 r.	1,719 zł.53 gr.

I. Teologia

Z tego własne saldo: 594 zł.11 gr., w Kwesturze: 1,125 zł.42 gr.

U w a g i k o ń c o w e
Deiparæ, Illustration cura et industria Antonii Gallerini.
Roma 1854-56 15 zł.

Sprawozdanie dobiegło końca.

Rzut oka na dzieje Biblioteki w ubiegłym roku sprawozdawczym wykazał

- 1/ znaczny przyrost zbiorów, który aczkolwiek mniej wydatny w dziale dzieł zakupionych, stanowi skuteczny pomost do świata naukowego obcych narodów.
- 2/ Pewne cofnięcie się frekwencji bibliotecznej, na którą złożyło się wiele czynników od Biblioteki niezależnych.
- 3/ Szeroką rozbudowę katalogów, które opracowują i uprzystępniają zbiory czytelnikom.

4/ Powrót finansów Biblioteki do zupełnej równowagi.

5/ Palącą konieczność zaradzenia brakowi miejsca w Książnicy Biblioteki

To ostatnie zagadnienie stanowi poważną troskę Dyrekcji Biblioteki. To też powtarza ona na tem miejscu gorącą prośbę pod adresem Władz Uniwersytetu o przyznanie dwóch sal w starym gmachu Uniwersytetu na pomieszczenie martwych części zbiorów na korzyść uzyskania miejsca w przeładowanych magazynach. Pojemność Książnicy okazała się trafnie obliczona. Obecnie mieści ona dwukrotnie większą liczbę tomów niż w chwili oddawania jej do użytku /1904 ok.180,000 tomów - 1934 blisko 400,000./ Zadanie swe spełnia więc bez zarzutu, nadszedł jednak obecnie czas by łatwemi do zrealizowania półśrodkami w obrębie Uniwersytetu pomóc jej do pełnowartościowej działalności na dalszych lat szereg.

Zważywszy te cele wyraża Dyrekcja Biblioteki pełną ufność, że apel jej w tej sprawie do Władz Uniwersyteckich na który się tutaj powołuje, odniesie pożądany skutek, a klęska wślizgująca się do Biblioteki w postaci ustawiania książek dwurzędowo w półkach będzie tylko przejściowem, aczkolwiek groźnem, memento.

Dyrektor Biblioteki:

Ważniejsze nabytki w roku 1932/33.

III. a. Matematyka

Volgt Voldew 1. Dział druków. Mit Anschluss der ... Leipzig 1928. 36.90 Mk.

I. Teologia

Schmidlin Josef: Papstgeschichte der neueren Zeiten. 2. Aufl. Bd. I. München 1933. 24.-- Mk.

Sylloge monumentorum ad mysterium conceptionis immaculatae Virginis Deiparae, illustrandum cura et industria Antonii Nallerini. Pars 1, 2. Rome 1854-56. 15 zł. Meyer hrsg. v. Erich Marx. Bd. 6. Leipzig 1933. 34.85 Mk.

II. a. Filozofja, psychologja, logika

Handwoerterbuch d. medizinischen Psychologie, unter Mitarbeit v. Fachgenossen hrsg. v. Karl Birnbaum. Leipzig 1930. 40.45 Mk.

Litt Theodor: Individuum u. Gemeinschaft. Grundlegung der Kulturphilosophie. 3. durchgearb. u. erw. Aufl. Berlin 1926. 11.70 Mk.

Haering Theodor: Hegel, sein Wollen und sein Werk. Eine chronologische Entwicklungsgeschichte der Gedanken und der Sprache Hegels. Bd. I. Leipzig-Berlin 1929. 28.50 Mk.

Mueller-Freienfels Richard: Allgemeine Sozial- und Kulturpsychologie. Leipzig 1930. 14.-- Mk.

Jaspers Karl: Philosophie. Bd. 1-3. Berlin 1932. 28.50 Mk.

Jaeger Werner: Aristoteles. Grundlegung einer Geschichte seiner Entwicklung. Berlin 1923. 15.-- Mk.

Driesch Hans: Wirklichkeitslehre. Ein metaphysischer Versuch. 3. Aufl. Leipzig 1930. 12.50 Mk.

II. b. Pedagogja, szkolnictwo

Kerschensteiner Georg: Theorie der Bildung. Leipzig-Berlin 1931. Berlin 1930-32. 14.60 Mk.

II. c. Sztuka

Strzygowski Josef: Asiatische Miniaturmalerei im Ausschluss an Wesen und Werden der Mogulmalerei... Klagenfurt 1923. 70.-- Mk.

Loeffler Karl: Schwäbische Buchmalerei in romanischer Zeit. Augsburg 1928. 150.-- Mk.

Gwaender, Die liturgischen Gwaender u. kirchlichen Stickereien d. Schnittgenmuscums Köln, hrsg. v. Fritz Witte. Berlin 1926. Leipzig 1933. 115.-- Mk.

Dvořak Max: Kunstgeschichte als Geistesgeschichte. Studien zur abendländischen Kunstentwicklung. 2. Aufl. München 1928. 20.-- Mk.

Wulff Oskar: Die neurussische Kunst im Ramen der Kulturentwicklung Russlands v. Peter d. Gr. bis zur Revolution. Textband und Tafelband. Augsburg /1932/ 45.-- Mk.

Schnuerer Gustav: Kirche u. Kultur im Mittelalter. Bd. 1-3. Paderborn 1927-29. 25.-- Mk.

III.a. Matematyka, chemja, fizyka, nauki techniczne.

Voigt Voldemar: Lehrbuch der Kristallphysik /Mit Ausschluss der Kristalloptik/. Leipzig 1928. 36'90 Mk.

Steinitz Ernst: Algebraische Theorie der Körper. Neu bearb. mit Erläuterung u. einem Anhang: Abriss der Galoischen Theorie v. Reingold Baer u. Helmut Hasse. Leipzig - Berlin 1928. 10'20 Mk.

Goldschmidt V.W.: Geochemische Verteilungsgesetze d. Elemente /Teil//1./-8. vol.2. Oslo 1927. 90.-- Mk.

Handbuch der Radiologie unter Mitwirkung v. G. Beck u. A. Bestellmeyer hrsg. v. Erich Marx. Bd.6. Leipzig - 1933- 34'85 Mk.

Handbuch der Astrophysik /Handbuch der Physik. 19'25 Guld.hol.

III.b. Geografja, etnografja

Butt - Thompson F.W.: West - African secret societies. Their organizations officials and teaching. London 1929. 15.-- Mk.

IV. Nauki przyrodnicze:

Boym Michał: Flora Sinensis. Fructus floresque... Viennae 1656. 250.-- Mk.

Fortschritte der Botanik hrsg. v. Fritz v. Wettstein. Berlin 1932. T.1. i nn. 18'80 Mk.

V. Medycyna.

Handbuch, Kurzes . . . der Ophthalmologie, bearb. v. C. Bakker, C. Behr... m. zur Nadden, hrsg. v. F. Schieck und A. Brückner. Bd.1-7. Berlin 1930-32. 970.-- Mk.

Primitiae physico-medicae ab iis qui in Polonia et extra eam medicinam faciunt, collectae /Pismo zbiorowe wydawali/ Gottlob Ephrain Hermannus /i/ Ernestus Jeremiae Neifeld. Vol.1-3, Lesnae /1750/-1753. 41'25 Mk.

VI. Prawo, ekonomja, nauki społeczne:

von Wiese Leopold: System der allgemeinen Soziologie als Lehre von den sozialen Prozessen u. sozialen Gebilden der Menschen. /Beziehungslehre/. München - Leipzig 1933. 27.-- Mk.

VII. Historja i jej nauki pomocnicze:

Schottenloher Karl: Bibliographie zur deutschen Geschichte im Zeitalter d. Glaubensspaltung 1517-1585, Lfg.1,2 Leipzig 1932- Lfg 1,2: 24.-- Mk.

Schnuerer Gustav: Kirche u. Kultur im Mittelalter. Bd.1-3. Padeborn 1927-29. 25.-- Mk.

Bagmihl I.T.: Pommersche Wappenbuch gezeichnet und mit Beschreibung der Wappen u. historischen Nachweisen versehen /1. Text-/Bd.1-5./2 Bilder-/Bd.1-5, voll 2. Stetten 1843-55

1/ Rosen Paul: Catalogue de la bibliothèque magoumque. 80.-- zł.

Saulnier E. et Martin A.: Bibliographie des travaux publiés de 1866 à 1897 sur l'histoire de la France de 1500-1789. Tome 1. Paris 1932- 126.-- fr.fr.

3/ Guerre, La guerre racontée par les combattans. Antologie des écrivains du front /1914-1918/ /publiée par/ Abdré Ducasse. Tome 1-2. /Paris/ 1932. 29.-- fr.fr.

Lodge Richard: Studies eighteenth-century diplomacy 1740-1748. London 1930. 20.-- szyl.austr.

Graafland J.L.M.: Encyklopédie heraldique par le Ihr ... revue par A. Stalins. La Haey 1932. 19'25 Guld.hol.

IX. Slavica:

Słownik, Rosijsko-ukrajinskyj słownik. Uporjadnyky-redaktory M. Kałynowycz i W. Jaroszenko. Hołownyj redaktor A. Krymskyj. Tom 2. Z-N. Kyjiw 1932. 25.-- zł.

Słownik, Istorycznyj słownik ukrajinskoho jazyka ułożyły E. Tymczenko E. Wołoszyn i i. Zredaguwaw E. Tymczenko.- T.1, A-Z. Charkiw-Kyjiw 1930. 56'25 zł.

X a. Encyklopedje, Polimatja, Bibliotekarstwo.

Sachwörterbuch der Deutschkunde. Unter Förderung durch deutsche Akademie hrsg. v. Walther Hofstaetter u. Ulrich Peters. Bd.1-2. Berlin, Leipzig 1930. 58'60 Mk.

Titow Fiedor: Tipografija Kiewo-pieczerskoj Lawry. Istoriczeskij oczerk /1606-1616-1916/ T.1. Kijew 1916-1918. 300.-- zł.

Accurti Thomas: Editiones saeculi XV pleraeque bibliographicis ignotae. Annotationes ad opus quod inscribitur "Gesamtkatalog der Wiegendrucke" Vol. 1-4 Florentiae /rzym/ 1930. 15'50 Mk.

Standortkatalog wichtiger Zeitungsbestände in deutschen Bibliotheken hrsg. v. Deutschen Institut f. Zeitungskunde. Leipzig 1933. 58.-- Mk.

2. D z i a ł r ę k o p i s ó w.

Drogą kupna

1/ Inwentarz m. Stojanowa ..... z r. 1769

2/ /Lustracja dōbr królewskich wojew. sandomiers. z r. 1765/ /kopja urząd. z r. 1808/

3/ /Lustracja m. Kałusza i starostwa kałuskiego z r. 1569/ /kopja urząd. z r. 1716/

4/ 12 sztuk listów do J. Szujskiego

5/ 6 " " E. Grzeszkowej, W. Pola, K. Szajnochy, K. Ujejskiego. /1840-1885/.

Z daru X. Witolda Czartoryskiego.

- 1/ Rosen Paul: Catalogue de la bibliothèque maçonnique.
- 2/ Rosen Paul: Liste d'ouvrages sur le Francmaçonnerie et les sciences occultes.
- 3/ Katalog biblioteki klaszt.O.O.Dominikanów w Przeworsku.

L:2351.

z dnia 16.XII.1935r.

3

Sprawozdanie
 ze stanu i działalności Biblioteki za czas
 od 1.IX.1933 - 31.VIII.1934 r.

I. Sprawy personalne.

1. Zmiany

A.) Urzędnicy.

Z grona urzędniczego ubył adiunkt Biblioteki Dr. Teodor H a b e r ,
 który z powodu choroby wystąpił dozwolnie ze służby państwowej.
 Rezygnację tę przyjął Min.W.R.i C.P. do wiadomości pismem z dnia
 28/2,1934.

Adiunktowi Biblioteki Hr. Pawłowi R y b i c k i e m u powierzyl
 Marszałek Sejmu Śląskiego kierownictwo Biblioteki tegoż Sejmu (pismo
 Dyrekcji Biura Sejmu Śląskiego z dn. 9/3, 1934, L. Dz. A. C. 103/4/34, które
 to stanowisko Hr. Rybicki objął z dn. 1/4, 1934, narazie prowizorycznie
 na jeden rok.

Ekspert Biblioteki w II. st. st. Dr. Henryk W r a s o j d y n o
 do zmiany sortu swej służby państwowej, uzyskał w ciągu roku sprze-
 walczonego wyjątek z dn. 1/9, 1934 przez Izbę Skarbową I. w Lwowie
 w charakterze pełnego pracownika usystemowego w VII. st. st. narazie
 na okres 6-miesięczny (Pismo Izby Skarbowej we Lwowie z dn. 25/7, 1934,
 L. I. 2351/1/3/34).

Powysze ubytki w gronie jak niżej staty nieobsadzone od
 czasu wstąpienia z dniem 1930 r. wszelkiego ruchu składowego,
 świadczyły przez ten czas, że wymagały niezwłocznie jego uzupeł-

L:285/I.

z dnia 16.XII.1935r.

(3)

S p r a w o z d a n i e
ze stanu i działalności Biblioteki za czas
od 1.IX.1933 - 31.VIII.1934 r.

I. S p r a w y p e r s o n a l n e.

1. Zmiany

A.) Urzędnicy.

Z grona urzędniczego ubył adjunkt Biblioteki Dr. Tadeusz H a h n, który z powodu choroby wystąpił dobrowolnie ze służby państwowej. Rezygnację tę przyjęło Min. W. R. i O. P. do wiadomości pismem z dnia 28/2, 1934.

Adjunktowi Biblioteki Dr. Pawłowi R y b i c k i e m u powierzył Marszałek Sejmu Śląskiego kierownictwo Biblioteki tegoż Sejmu (pismo Dyrekcji Biura Sejmu Śląskiego z dn. 9/3, 1934. L. Dz. A. G. 109/4/34, które to stanowisko Dr. Rybicki objął z dn. 1/4, 1934, narazie prowizorycznie na jeden rok.

Sekretarz Biblioteki w IX. st. sł. Dr. Henryk W r a z o j dążąc do zmiany resortu swej służby państwowej, uzyskał w ciągu roku sprawozdawczego przyjęcie z dn. 1/9, 1934 przez Izbę Skarbową I. we Lwowie w charakterze próbnego pracownika umysłowego w VII. st. sł. narazie na okres 6-miesięczny (Pismo Izby Skarbowej we Lwowie z dn. 25/7, 1934. L. I. 2031/1/3/34).

Powyższe ubytki w gronie, jak niemiłej etaty nieobsadzone od czasu wstrzymania z końcem 1930 r. wszelkiego ruchu służbowego, zmniejszyły grono tak znacznie, że wymagały nieodzownie jego uzupeł-

nień chociażby narazie siłami prowizorycznymi. Toteż Min. W. R. i O. P. przyzwoliło 1) na opłacanie z 2 wolnych etatów VIII. st. sż. kontraktowych djetarjuszy bibliotecznych (rozp. z dn. 1/3, 1934. BP-3503/34), którymi zostali abs. fil. Anna Łysakowska i emeryt. dyr. sachuby samorządowej Karol Frydman (Pismo Rektoratu z dn. 26/4, L:5374 ex 33/34), 2) na przyjęcie abs. fil. Romualda Szyszkowskiego jako siły zastępczej, płatnej z etatu Dr. Rybickiego (pismo z dn. 4/5, 1934 Nr. BP-9410/34 i Rektoratu z dn. 14/5, 1934. L. 6355 ex 33/34). Po rezygnacji Szyszkowskiego z dn. 30/7, 1934 powierzono te czynności wolontariuszowi Biblioteki mag. fil. Władysławowi Banderze (pismo Rektoratu z dn. 7/8, 1934. L:8085 ex 33/34).

Również przeniesienie Dr. Wrażeja na czas dłuższy z Biblioteki nie mogło odbyć się bez przyznania Biblioteczce kontraktowego zastępcy i opłacania go z czasowo wolnego etatu Dr. Wrażeja. Urzeczywistnienie tego postulatu przypadło jednak już w następny rok sprawozdawczy.

Daleko idące zmiany tak w wymiarze pborów jak w stopniach służbowych, jak wreszcie w tytułaturze urzędowej spowodowało t. zw. przeszerogowanie urzędników, dokonane na zasadzie rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 30/10, 1933. oraz rozp. Rady Ministrów z dn. 19/12, 1933 z ważnością od 1/2, 1934r. (Dz. U. R. P. Nr. 1027/33 poz. 780 i 781).

Wskutek akcji zaszerogowani zostali następujący urzędnicy (z grupy „samotnych”) do sąsiedniego, niższego stopnia służbowego:

bibliotekarz w VI. st. sż. Dr. Anna Jędrzejowska do VII. st. sż.
asystent w VIII. st. sż. Dr. Paweł Rybicki do IX. st. sż.

Zmianą tytułatury urzędowej objęci zostali:

Dyrektor Biblioteki, którego urzędowy tytuł brzmi odtąd „Kierownik Biblioteki”, dalej sekretarze II. kat. w IX. i X. st. sż. nazwani

"sekretarzami administracyjnymi" oraz kancelistka nazwana "pomocnikiem kancelaryjnym".

Awansem od 1 maja 1934 posunięty został sekretarz administracyjny w IX.st.sł. Dr. Adam B o c h e Ń s k i do VIII.grupy uposażenia (pismo Min.W.R.i O.P. z dn.27/4,1934 Nr.BP-9810/34).

Z urlopów korzystali następujący urzędnicy:

Bibliotekarz Dr.Stefan M ę k a r s k i przez cały rok sprawozdawczy jako poseł na Sejm Rzeczypospolitej.

Asystent Dr.Paweł R y b i c k i począwszy od 1/4,1934 na przeciąg 1 roku za bezpłatnym urlopem, który umożliwił mu pełnienie obowiązków kierownika Biblioteki Sejmu Śląskiego w Katowicach (rozp.Min.W.R.i O.P. z dn.6/4,1934. Nr.BP-6056/34).

Sekretarz administracyjny Dr.Henryk W r a ż e j rozpoczął dn.31/8, 1934. 6-miesięczny bezpłatny urlop, celem odbycia praktyki w Izbie Skarbowej w Warszawie (pismo Rektoratu z dn.30/8,1934. L:7213 ex 33/34).

Z 2-tygodniowego urlopu dla poratowania zdrowia korzystał asystent Dr.Adam B o c h e Ń s k i (pismo Rektoratu z dn.4/6,1934. L:6935/33/34).

Sekretarzowi administracyjnemu Dr.Józefowi M a y e r o w i udzieliło Min.W.R.i O.P. 3-tygodniowego urlopu dla poratowania zdrowia w bezpośredniej łączności z przysługującym mu urlopem wypoczynkowym. (Pismo Min.W.R.i O.P. z dn.3/7,1934,Nr.BP.-14190/34).

W wymiarze 2-tygodniowym otrzymuje urlop dla poratowania zdrowia pomoc.kancelaryj. p. C i e Ń s k a (pismo Min.W.R.i O.P. z dn.31/7,1934. Nr.BP-18158/34).

B). Niżsi funkcjonariusze.

Ze spraw tej grupy personelu na czoło wysunąć należy fakt odznaczenia przez Prezydium Rady Ministrów zasłużonego magazyniera Biblijo-

teki Mateusza G a s z u r a brązowym krzyżem zasługi (Pismo z dn. 11/11, 1934. Nr. 4388/or).

Przeszeregowanie skupiło woźnych zajmujących poprzednio etaty w obrębie 5 najniższych stopni służbowych (XII-XVI) w 3 najniższych stopniach (X-XII), przy czym pobory ich uległy redukcji przewidzianej z okazji tej akcji.

Awans majowy posunął woźnego Jana P a w e l c a z przyznanej mu przez przeszeregowanie grupy XI. do X. (Rozp. Min. W. R. i O. P. z dn. 27/4, Nr. BR-9810/34).

Szereg woźnych otrzymał doraźne zapomogi a woźny Józef C h r o b a k 2-tygodniowy urlop zdrowotny w zakresie kompetencji Rektoratu (pismo z dn. 26/7, 1934. L:2896 ex 33/34).

2. Powyższe zmiany nadały gronu urzędniczemu i służbowemu następujący skład:

A. Urzędnicy.

- 1) Kierownik Biblioteki w V. st. sł. Dr. fil.: R u d o l f K o t u l a
- 2) Bibliotekarz VI. st. sł. Dr. praw i fil.: F r a n c i s z e k S m o l - k a.
- 3) " " " " " Dr. fil.: S t e f a n M ę k a r s k i (na urlopie poselskim).
- 4) " " (z przeszeregowanie) w VII. st. sł. Dr. fil.: A n n a J ę d r z e j o w s k a
- 5) " " VII. st. sł. Dr. fil.: E u s t a c h y G a b e r l e
- 6) " " " " " Dr. fil.: M a r j a n D e s L o g e s
- 7) Asystent (z przeszeregowania) w IX. st. sł. Dr. fil.: P a w e ł R y b i c k i (na 1-rocznym urlopie, jako Kierownik Biblioteki Sejmu w Katowicach).
- 8) 1 etat asystenta nieobsadzony od czasu wstrzymania awansów względnie przyjmowania nowych sił.
- 9) Sekretarz administr. w VIII. st. sł. Dr. fil.: A d a m B o c h e Ń - s k i.

- 10) Sekretarz administr. IX.st.sł.Dr.fil.: W a l e r j a n P r e i s -
n e r
- 11) " " " " " Dr.fil.: J ó z e f M a y e r
- 12) " " " " " Dr.fil.: H e n r y k W r a ż e j
(na 1/2 rocznym urlopie przeszkole-
niowym w Izbie Skarbowej w Warszawie)
- 13) 1 etat sekretarza administracyjnego w IX.st.sł.opróżniony z powodu
jak pod 9).
- 14) Sekretarz administr.X.st.sł.Dr.fil.: B e a t r y c z e Ż u k o -
t y Ń s k a.
- 15) 1 etat wolny z powodu jak pod 9 i 13, a z niego opłacana:
- 16) Pomoc.kancel. w XI.st.sł. M a r j a C i e Ń s k a

Kontraktowe siły zastępcze

płatne z wolnych etatów VIII.względnie IX.st.sł.

- 17) Abs.fil.: A n n a Ł y s a k o w s k a
- 18) em.dyr.rachunk. T.W.S.: K a r o l F r y d m a n

Wolontariusze - praktykanci:

- 19) mag.fil.: W ł a d y s ł a w B a n d u r a (płatny jako chwilowa
siła zastępcza z eta-
tu po 7)
- 20) Dr.Fil.: I z y d o r a D a m b s k a
- 21) mag.fil.: W i t o ł d S z m a j k o w s k i

B. Funkejonariusze niəsi.

- 1) Pom.funkejonariusz gospod.(magazynier) M a t e u s z G a s z u r
w X.st.sł.
- 2) " " " " " " P a w e ł K o w a l s k i
- 3) St.woźny (w X.st.sł.) F r a n c i s z e k S k o c z y l a s
- 4) " " " " " J a n P a w e l e c
- 5) " " " XI." " W i k t o r K o w a l s k i
- 6) Prow.funkejonariusz
techniczny (w XI.st.sł.) J ó z e f M o r o z

- 7) woźny w XI.st.sł. Józef Chrobak
- 8) Prow.woźny pomoc.(w XI.st.sł.) Władysław Schlechta
- 9) " " " " " " Jan Huczyński
- 10) " " " " " " Nicefor Michani-
- 11) " " " " XII" " Wojciech Belniak^{szyn}
- 12) Kontr.woźny bibl. " " " " Jan Wagemann
- 13) 1 etat nieobsadzony.
- 14) Tymczasowy pomocnik woźnego: Alfred Dołżycki
(opłacany z I gr. planu finansowo-gospodarczego).

Prace i zajęcia naukowe, zawodowe oraz działalność społeczna grona urzędniczego.

Kierownik Biblioteki Dr. Kotula członek Komisji Wydawniczej i Komisji dla Bibliotek szkół wyższych przy Radzie Związku Bibliotekarzy Polskich, stał (za przyzwoleniem Rektoratu Uniwersytetu jako władzy przełożonej) w dalszym ciągu na czele Biblioteki fund.W.hr. Baworowskiego we Lwowie. Również przewodniczył "Towarzystwu Miłośników Książki" i w tym zakresie działania wygłosił okolicznościowe referaty dwóch posiedzeń Towarzystwa transmitowanych przez Polskie Radio, poświęconych 1) "Tygodniowi Książki polskiej" (listopad 1933) i 2) Stuletniej rocznicy wydania Pana Tadeusza (maj 1934). W szerokiej urzędowej organizacji "Tygodnia Książki polskiej" prowadził "Sekcję biblioteczno-czytelnianą" z bogatym programem działania.

Bibliotekarz Dr. Smolka był zastępcą przewodniczącego Lwowskiego Koła Związku bibliotekarzy polskich, gdzie 29.I.1934 wygłosił odczyt p.t. Typy czytelnictwa i funkcje bibliotek. Ponadto w Związku jest członkiem Komisji Bibliotek szkół wyższych oraz przewodniczącym Komisji prawniczej. W Polskiem Towarzystwie filozoficznym we Lwowie jest członkiem Wydziału i bibliotekarzem.

49

Bibliotekarz Dr. J ę d r z e j o w s k a opracowywała w dalszym ciągu w Bibliotece fund. W. hr. Baworowskiego we Lwowie katalog rękopisów i archiwałów.

Pomieszciała artykuł: Książka w mieście Jarosławiu od 16 - 18 w. (W Gazecie jarosławskiej 1933, Nr. 11, 12 i odbitka), z okazji obchodu 700 rocznicy założenia m. Jarosławia, a materiał ikonograficzny i typograficzny przeznaczony na Wystawę jubileuszową przygotowała katalogowo.

Na posiedzeniu Tow. miłośników Książki z dn. 20/4, 1934 wygłosiła odczyt p. t. Jan Haller drukarz krakowski XVI. w.

Bibliotekarz Dr. G a b e r l e był członkiem Rady Związku bibliotekarzy polskich i zastępcą redakcji Przeglądu bibliotecznego na terenie lwowskiego Koła tegoż Związku.

Jako członek Komisji bibliotecznej T. S. L. we Lwowie współpracował przy organizacji nowej Centralnej Książnicy T. S. L. we Lwowie.

W czasie „Tygodnia Książki polskiej” wygłosił 1/12, 1933 odczyt „Rodzaje księgozbiorów i ich rola w kulturze”

Sekretarz administracyjny Dr. P r e i s n e r ogłosił następujące artykuły:

1) Billets-inédits de V. Hugo a W. Baworowski (Revue de littérature comparée. Paris 1934. Nr. 1. str.

2) Stosunek Wiktora hr. Baworowskiego z Wiktorem Hugo (w Przeglądzie humanistycznym 1934. str.)

3) Jak kochano w wiekach średnich (Szkic popularno-naukowy) Dodatek literacko-naukowy do Ilustr. Kurjera codziennego z dn. 14/5, 1934.

Wygłosił dnia 13/3, 1934 w Instytucie filologii francuskiej U. J. K. odczyt p. t. Francis Carao.

Sekretarz administracyjny Dr. M a y e r, do końca marca 1934 sekretarz lwowskiego koła Związku bibliotekarzy polskich, wygłosił na

zebraniu tegoż Koła dn.22/9,1933 odczyt: "Od Żółkiewskiego do Sobieskiego. Z dziejów książki na Zamku żółkiewskim", a w dniu 18/11,1933. na posiedzeniu naukowym Towarzystwa Miłośników Książki we Lwowie odczyt p.t.: "O Żółkiewskiej Bibliotece Zamkowej". W dniu 27/4,1934 wypowiedział w Oddziale lwowskim Towarzystwa szerzenia języka i kultury włoskiej "Dante Alighieri", którego jest bibliotekarzem, odczyt p.t.: "Palio - tradycyjne igrzyska sienneńskie w przeszłości i obecnie", ilustrowany oryginalnym filmem włoskim "Il Palio di Siena".

Drukiem ogłosił:

1) "O książce na Zamku Żółkiewskim" w wydawnictwie "Głos Żółkwi w 250-tą rocznicę Odsieczy Wiedeńskiej, D.24 września 1933", Żółkiew 1933, str. 4-5.

2) O książkach z daru Reginy Żółkiewskiej, Jana Żółkiewskiego i Teofili Sobieskiej w księgozbiórce kościoła parafjalnego w Żółkwi" (Przegląd Biblioteczny R.7.1933, str.163-171 i w odbitce: str.2.nl.9 - Lwów 1934).

3) "Dzieje pewnego listu Sienkiewicza" (Ruch literacki R.9.Nr.5. Maj str.143-146 i wnađbitce.

Sekretarz administracyjny Dr. W r a ż e j, poświęcał swój wolny czas pracy w Bibliotece fund.W.Baworowskiego w charakterze pomocnika bibliotecznego.

Praktykant-woluntarjusz mag. B a n d u r a otrzymał stypendjum wymienne rządu czesko-słowackiego i kontynuował swe studja historyczne, uczęszczając na wybrane wykłady w Uniwersytecie czeskim w Pradze czeskiej. Pracował również w Archiwum Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Do egzaminu dla kandydatów na stanowiska I.kat.w państw.służbie bibliotecznej (według Dz.U.R.P. 1930.Nr.36,poz.294) w najbliższym terminie dopuściło Ministerstwo W.R.i O.P. asystenta Dr. B o c h e Ń s k i e g o, oraz sekretarzy bibliotecznych: Dr. P r e i s n e r a, Dr. M a y e r a i Dr. Ż u k o t y Ń s k ą (pismo z dn.28/5,1934, Nr.BP-12631/34).

II. Stan zbiorów

A. Wzrost

1. Dział druków /według rzeczowych działów inwentarza i rodzajów nabycia/

Wpisano do inwentarza działu	Kupno		Egs. obow.		Księgozbiór XX. Czarter.		Dary prywatne		Wymiana		Z dubl. wybrano		Cyfra ogólnego przyrostu	
	dzioł	tomów	dzioł	tomów	dzioł	tomów	dzioł	tomów	dzioł	tomów	dzioł	tomów	dzioł	tomów
I. Teologia	D. 11	12	100	108	---	---	7	7	10	10	---	---		
	C. 8	21	64	78	---	---	5	5	1	2	---	---		
		19	33	164	186	---	---	12	12	11	12	---	---	206
II.a Filozofja	D. 22	22	50	50	---	---	12	12	14	14	---	---		
	C. 15	60	11	16	---	---	3	4	---	---	---	---		
		37	82	61	66	---	---	15	16	14	14	---	---	127
II.b Pedagogja	D. 18	31	107	120	---	---	15	16	10	11	---	---		
	C. 6	15	69	126	---	---	13	28	5	5	---	---		
		24	46	176	246	---	---	28	46	15	16	---	---	243
II.c. Estetyka Sztuka Muzykologja	D. 24	65	81	94	---	---	25	28	5	5	---	---		
	C. 10	20	20	38	---	---	2	3	3	7	1	1		
		34	85	101	132	---	---	27	31	8	12	1	1	171
III.ab. Matematyka Fizyka Kosmografja	D. 27	55	258	277	---	---	45	46	15	16	2	11		
	C. 28	93	117	202	---	---	22	77	11	21	---	---		
		55	148	375	470	---	---	67	123	26	37	2	11	525
IV. Nauki przyrodnicze	D. 9	18	17	19	---	---	9	10	2	2	---	---		
	C. 22	100	27	44	---	---	10	21	13	31	---	---		
		31	118	44	63	---	---	19	31	15	33	---	---	109
V. Medycyna	D. 12	17	133	135	---	---	42	43	28	28	---	---		
	C. 7	25	61	101	---	---	14	16	2	3	---	---		
		19	42	194	236	---	---	56	61	30	31	---	---	299
VI. Nauki prawnicze	D. 45	46	347	376	---	---	98	109	133	137	1	2		
	C. 22	61	129	293	---	---	28	59	10	16	1	1		
		67	107	476	669	---	---	126	168	143	153	2	3	814
VII. Historja	D. 60	162	185	197	2496	3501	29	32	13	13	1	1		
	C. 15	40	22	34	---	---	5	19	---	---	1	14		
		75	222	207	231	2496	3501	34	51	13	13	2	15	2.827
VIII. Językoznawstwo	D. 71	89	173	191	1928	2257	50	76	55	56	3	3		
	C. 44	127	14	31	---	---	8	24	4	13	---	---		
		115	216	187	212	1928	2257	58	100	59	69	3	3	2.350
IX. Slawica	D. 21	33	427	445	---	---	32	39	---	---	1	1		
	C. 7	9	79	328	---	---	4	8	---	---	2	10		
		28	42	506	773	---	---	36	47	---	---	3	11	573
X.a. Bibliografja Dzieła zbiorowe	D. 19	36	54	78	---	---	18	28	2	2	2	2		
	C. 20	67	102	229	---	---	66	152	36	103	2	2		
		39	103	156	307	---	---	84	180	38	105	4	4	321
X.b. Varia Statuty Sprawozdania	D. --	---	211	221	---	---	7	13	1	1	5	5		
	C. --	---	406	623	---	---	24	71	8	11	1	1		
		---	617	844	---	---	31	84	9	12	6	6	663	946
Programy	---	---	108	108	---	---	4	4	167	167	---	---	279	279
O g 6 z e m	D. 339	606	2143	2301	4424	5758	389	461	288	295	15	25		
	C. 204	638	1229	2251	---	---	208	493	260	379	8	29		
		543	1244	3372	4552	4424	5758	597	954	548	674	23	54	9.507

D. = Dzieła
C. = Czasopisma

2. Dział rękopisów, inkunabułów i archiwaljów.

	Reko- pisow.	Inkuna- bułów.	Autogra- fów.	Archiwal- jów.
Kupna	3	---	---	---
Dary	9	---	---	---
Wymiana	---	---	---	---
Razem:	12	---	---	---

3. Zbiory artystyczne

powiększyły się jedynie o 7 afiszów artystycznych, które weszły do Biblioteki drogą rejonowego egzemplarza bibliotecznego.

B. O g ó l n y z a s ó b z b i o r ó w

I.

	Druki t o m ó w	Dublety	Inku- nabuły pozycej	Reko- pisy inwentarza	Auto- grafy inwentarza	Dyple- maty	Archi- walja fascykuły	Mapy sztuk
Dnia 31.8.1933.	369.122	37.167	224	1355	2333	226	20	ok.1086
Przyrost od 1/9. 1933 do 31.8.1934.	13.236	224	---	13	---	---	---	93
Stan z dnia 31/8, 1934.	382.358	37.291	224	1368	2333	226	20	1179

II.

	Monety		Medale		Obrazy olejne	Ryciny	Fotogr. na kart.	Rzeźby	Przedm. muzealn.
	nrów	sztuk	nrów	sztuk	s z t u k	s z t u k	sztuk	sztuk	sztuk
Dnia 31.8.1933	7383	11180	506	517	12	34	38	6	14
Przyrost 1.9.1933. 31.8.1934.	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Stan z dnia 31.8.1934	7383	11180	506	517	12	34	38	6	14

C. Uwagi dotyczące wzrostu zbiorów.

Należy podkreślić radosny fakt, że przyrost zbiorów w tych grupach przybytków, których narastanie jest wynikiem aktywnej polityki Biblioteki wykazuje ilościową przewagę nad rokiem poprzednim pokazaną cyfrą 1350 tomów.

W powyższej nadwyżce uczestniczą wszystkie niemal kategorie nabytków, a mianowicie:

zakupna ilością	639	tomów
Egz. bibliot. "	651	"
" wymienne "	300	"
zużytkowane dublety"	50	"

Obniżka o 284 tomów zaznacza się tylko wśród darów, których ilość z natury rzeczy jest niezależną od usiłowań Biblioteki, oraz w dziale Czartoryscianów, który wzrasta w ogólny księgozbiór w miarę ukończenia prac jego inwentaryzowania. W tym roku, wobec innych dużych prac bibliotecznych (nowe rodzaje katalogów dla publiczności) nie można było zbyt wiele poświęcić się temu kompleksowi zbiorów, który aczkolwiek w części jeszcze niezespólny z ogółem księgozbioru oddawał usługi czytelnikom w prowizorycznym układzie na podstawie gotowego już katalogu.

Statystyka powiększenia się zasobów bibliotecznych wskazuje, że rok sprawozdawczy wzniósł się ponad wyniki ostatnich dwóch finansowo trudnych lat i zbliżył do bujnego jeszcze w swych środkach dyspozycyjnych roku 1930/31 (wówczas dzieł 5931, obecnie 5013).

Analizując przyrost rzeczowo i cyfrowo zwrócimy przede wszystkim uwagę na jego dział najważniejszy t.j.

a) na książki zakupione.

W tym kompleksie już tylko dogorywał twardy imperatyw spłacania przedkryzysowych zobowiązań księgarskich. Toteż cyfra dzieł zakupio-

nych, w stosunku do roku ubiegłego obecnie się podwoiła (609 i 1248) tomów, przyczem równa niemal liczba przypada na dzieła luźne i na kontynuacje i czasopisma. Przy ostrożnej polityce finansowej w tym dziale, nie można jeszcze było rozwinąć skrzydeł do śmiałego lotu, aczkolwiek zwrot ku normalniejszym warunkom zwolna się urzeczywistniał. W programie Dyrekcji zajęło w tym dziale wydatniejsze miejsce zaopatrzenie Biblioteki w dzieła niepolskiego nakładu 2) powiększenie kontyngentu prenumerowanych czasopism o 14 wydawnictw do liczby 166 (tworzących 60% całego zasobu bieżących czasopism Biblioteki) a wreszcie 3) uzupełnianie świeżo powstałych i dawniejszych luk w stanie czasopism.

Przyszło Bibliotece w tej akcji z pomocą pewne ogólne potanieńskie książki, a zwłaszcza zaś niemieckiej, oraz szczególnie umniejszenie objętości i uzgodnienie z tem ceny niemieckich czasopism, czego nawet zasobne biblioteki państw zachodnich od wydawców się domagały. Cena jednak książki jest jeszcze jak na środki bibliotek za wysoka i dalsza poprawa tego stosunku musi niebawem nastąpić.

b) Obowiązkowy egzemplarz biblioteczny.

Długo odczuwanemu brakowi rozporządzenia wykonawczego do ustawy o bezpłatnem dostarczaniu druków bibliotecznych, zapobiegło wreszcie rozporządzenie Ministerstwa W.R. i O.P. z dn. 9/2, 1934. wydane w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych. Rozporządzenie to wprowadziło ustawowo w życie nieuregulowaną od lat kilku sprawę dostarczania egzemplarzy bibliotecznych, usuwając dotychczasową dowolność w tej dziedzinie. Skutek zażegnania stanu ex lex widoczny jest już w niniejszym okresie sprawozdawczym powiększeniem się napływu egzemplarza obowiązkowego. Dzięki bowiem stosowaniu ustawy w praktyce zyskała skuteczność reklamacyj na walorze, a przy ogólnym wzroście

produkcji piśmienniczej w Państwie, dała się osiągnąć pewna zwyżka kompletu egzemplarza obowiązkowego, nawet mimo niewcielania do zbiorów druków małowartościowych.

c) Dary prywatne.

Aczkolwiek o 284 tomów w tegorocznym przyroście słabiej reprezentowane, tworzą one pokaźny jego kompleks złożony z 950 tomów. Płynęła ofiarność krajowa i obca instytucyj i osób prywatnych.

Z instytucyj narodowych pierwsze miejsce wśród ofiarodawców zajmuje jak od lat Towarzystwo Naukowe we Lwowie, które prócz 25 egzemplarzy wszystkich swych wydawnictw, przeznaczonych jak wiadomo, dla Biblioteki na zagraniczną wymianę, skierowuje wszystkie wydawnictwa otrzymywane w wymianie z światowego niemal naukowego zasięgu. Tego ostatniego pochodzenia było 775 numerów różnojęzycznych czasopism naukowych. Temu darowi zawdzięcza Biblioteka w bardzo znacznej mierze, godny wyróżnienia szczegół, że posiada darem 99 bieżących czasopism naukowych z Europy i innych kontyngentów w regularnej dostawie. W czasopisma naukowe zaopatrzył Bibliotekę również prof. Dr. Tadeusz Pini ofiarowując 366 numerów różnych publikacyj ciągłych. Prof. E. Tenczyn skierował do Biblioteki 241 tomów dzieł z zakresu nauk matematyczno - przyrodniczych. Wśród tego wiele klasyków matematyki i chemji. W zakresie humanistyki i językoznawstwa wchodzi dary pani M. Kuhnowej (221 tomów) i prof. Kuryłowicza (tomów 60), dział prawniczy reprezentuje dar sędziego Dr. Jana Chlamtacza (49 tomów). Do darów raczej niż do wymiany należy zaliczyć ofiarność Uniwersytetów niemieckich, z których Hamburg, Wrocław, Fryburg, Heidelberg i Królewiec ofiarowują swe przeważnie wartościowe dysertacje doktorskie, w tym razem w ilości 348 sztuk.

Czułe na nasze zabiegi hojnie rewanżowały się również Instytucje obce, wśród nich sporo amerykańskich, swemi publikacjami - za skromne nieraz dary Biblioteki.-

d) Wymiana wydawnictw.

Akcja ta oparta na rozsyłanych najpoważniejszym Instytucjom świata 25 egzemplarzy wydawnictw tutejszego Towarzystwa naukowego (o czym powyżej), oraz na wydawnictwach naukowych i administracyjnych tutejszego Uniwersytetu, wychodzi w swych świetnych wynikach znacznie poza wymianę ilościowych równowartości. Opasała ona szereg krajów nierzadką siecią ośrodków naukowych, kontaktujących z Biblioteką. 782 tomów przyrostu (o 300 więcej niż w roku ubiegłym), jest wynikiem tej współpracy Biblioteki z 234 pokrewnymi Instytucjami. Nadsyłają swe wydawnictwa Akademia Umiejętności Europy Środkowej i południowo-wschodniej oraz państw bałtyckich, narówni z Uniwersytetami Niemiec, Włoch, Szwajcarji a po części Francji i Anglji. Szczodrze ustosunkowują się do wymiany z Biblioteką naukowe Instytucje Stanów Zjednoczonych A.P., Kolumbji, Brazylji i t.d., z którymi więzy naszego wzajemnego naukowego obcowania zadzierżgnął niemal dziesięć lat temu p.M.H. Lydenberg, obecny naczelny dyrektor New York Public Library.

Biblioteka wspomina o tej życzliwości dyr. Lydenberga z wielką wdzięcznością, gdyż za jego pośrednictwem dokonał się fakt, że do Lwowa dostają się publikacje amerykańskich wybitnych i ruchliwych towarzystw naukowych, pomnażając temsamem kontyngent poważnego i aktualnego zagranicznego piśmiennictwa naukowego.

III. P r a c e w z a k r e s i e a d m i n i s t r a c j i B i b l i o t e k i.

a) Sprawy ogólne.

1) Korespondencja urzędowa w sprawach administracji Biblioteki zajęła w poszczególnych działach agend następujące ilości pism:

I.	Kierownictwo Biblioteki, Organizacja i zarząd ogólny (Dyr. Kotula)	601
II.a.	Wypożyczalnia miejscowa (Dr. Wrażej)	882
II.b.	" " zamiejscowa (p. Frydman)	1,984
III.	Oddział rękopisów i starodruków (Dr. Jędrzejowska)	209
IV.	Dary-pozyskiwanie, rejestracja i podziękowania (Dr. Preisner)	163
V.	Czasopisma zagraniczne naukowe-administracja (Dr. Smolka)	53
VI.	Finanse i kasowość (Dr. Bocheński)	263
VII.	Uzupełnianie zbiorów, wybór nowości i zamawianie. (Dyr. Kotula)	148
VIII.	Wymiana wydawnictw - ekspedycja (p. Cieńska)	28
IX.	Katalog przedmiotowy - organizacja (Dr. Des Loges)	14
E.O.I.	Egzemplarz obowiązkowy czasopism-akcesja, admi- nistracja (mag. Szmajkowski)	1,246
E.O.II.	Egzemplarz obowiązkowy książek - administracja (abs. fil. p. Łysakowska)	1,125

Globalnie wyraża się korespondencja urzędowa Biblioteki liczbą 6.716 pism - o 919 mniej niż w roku ubiegłym.

2.) W skład Komisji bibliotecznej, sprawującej z ramienia Senatu w administracji Biblioteki rolę kontrolną i doradczą, wchodził następujący członkowie: X. Prof. Stach, profesorowie Abraham (referent Senatu), Ehrlich, Nowicki, Lempicki i Hirschler. Przewodniczącym Komisji był statutowo dyrektor Biblioteki Dr. Kotula. Ponadto zasiadał w niej dyr. Biblioteki Ossolińskich Dr. Bernacki jako przedstawiciel lwowskich towarzystw naukowych.

Posiedzenie Komisji odbyło się w roku sprawozdawczym dn. 18-go kwietnia 1934 i było poświęcone dyskusji nad sprawozdaniem rocznym dyrekcji Biblioteki, które przyjęto z uznaniem, przyczem członkowie Komisji wypowiadali swe życzenia co do niektórych potrzeb w administracji Biblioteki. I tak prof. Ehrlich podkreślił potrzebę ener-

gicznej kontynuacji katalogu księgozbiorów wszystkich Zakładów Uniwersytetu, którego powstanie zainicjowała Dyrekcja Biblioteki. Życzeniem prof. Hirschlera powinienby wejść do grona urzędników bibliotecznych reprezentant nauk prawnych, któryby mógł być doradcą w uzupełnianiu zbiorów z powyższego zakresu.

3. Radca ministerjalny Wydziału Bibliotek państwowych Dr. Józef Grycz przeprowadził wizytację Biblioteki w czerwcu 1934.

B. O p r a c o w y w a n i e i u p r z y s t ę p n i a n i e z b i o r ó w .

Praca ta ogniskuje się w wprowadzaniu nowo przybywających dzieł w ewidencję katalogów. Ujmują ją dwa katalogi alfabetyczno-autorskie (ogólny wewnętrzny i drugi przeznaczony do użytku publiczności, pomijający wydawnictwa mało wartościowe i mniej ważne) oraz katalog rzeczowy typu przedmiotowo-hasłowego. Dzieła przeznaczone do Biblioteki podręcznej w Czytelni, wchodzi ponadto do jej katalogów działowych.

Równolegle z katalogowaniem odbywa się inventaryzacja przyrostu.

Przestrzega się zasady, żeby wszystkie te czynności odbywały się w tempie szybkim i wymienione bibliotekarskie opracowanie przyrostu wraz z jego klasyfikacją działową i sygnowaniem w obrębie „numerus currens” nie trwało dłużej jak dwa tygodnie. Dzieła pilnie potrzebne czytelnikom mają bieg przyspieszony i dostają się do ich rąk najpóźniej w 3 dni.

Metodom pracy katalogowanie, będącego ośrodkiem bieżącej pracy bibliotecznej poświęca się wiele uwagi i stara się z jednej strony uzgodnić je z psychologią czytelnika z drugiej zaś nadać im jednolity charakter w całym Państwie. Te dwa cele miała na oku nowa instrukcja alfabetycznego katalogowania, którą Ministerstwo wprowadziło do bibliotek państwowych z dn. 1/6, 1934 na podstawie opracowanych przez

Radcę Dr. Grycza Przepisów katalogowania w bibliotekach polskich. (Warszawa 1934). Wskazówki te starają się w dużej mierze uwzględnić dawniejszą tradycję katalogowania w bibliotekach tak, że jednolitość zasad katalogu, która jest jego pierwszorzędnym postulatem, nie będzie na znaczniejszy szwank narażona.

Wprowadzenie nowej instrukcji ustala także zmieniony nieco układ kart w katalogu, a temsamem czyni konieczną pracę nad rewizją reguł dotychczasowych, którą przyjdzie powierzyć doświadczonemu urzędnikowi.

Katalog autorski dla publiczności opracowywany od roku 1930, intensywnie postępuje i objął już około 80.000 kart, osiągając niemal połowę przewidywanego swego ogólnego zapasu. Zżycie się z nim czytelników już nastąpiło, tak, że staje się on już nieodzownym przewodnikiem w ich pracach naukowych, a z usług jego korzysta już około 50 osób dziennie.

Młodszy od poprzedniego o lat 3 katalog przedmiotowo-hasłowy określający jak najściślej przedmiot o którym traktuje dana książka posiada dotąd 10.200 kart katalogowych. Pracowało nad nim osób 3, okresowo nawet 4, wraz z jego referentem Dr. Des Loges. Katalog ten obejmuje cały nowo katalogowany zasób, a ponadto w programie retrospektywnym - postawił on sobie za zadanie opracować jako pierwszy kompletny dział: cały zasób dzieł z zakresu sztuki (z archeologią, muzyką, teatrologią i t.d.)

Obok powyższych rodzajów katalogu powstaje Katalog zbioru rękopisów w opracowaniu referentki Dr. Jędrzejowskiej. Rok sprawozdawczy dorzucił dalszych 52 naukowych opisów rękopisów, tak, że cyfra gotowych już opisów wynosi z górą 510. Byłby to materiał już wystarczający do rozpoczęcia ogłoszenia go drukiem, gdyby nie wstrzymywała tej akcji okoliczność, że Polska Akademia Umiejętności czyni studia nad ułożeniem reguł do katalogowania manuskryptów o ogólnopolskim zasię-

gu. Dyrekcja Biblijoteki opracowała kwerendę z tego zakresu, przedłożoną jej przez Polską Akademię Umiejętności.

Wraz z opracowywaniem rękopisów łączy Dr. Jędrzejowska w swem dziale pracy badania nad dawnymi oprawami 16- 18 - wiecznymi oraz badania proweniencji książek tychże wieków. Obie te prace służą poznawaniu pierwiastków kultury dawnych wieków, których przedmiotem jest książka, jej umiłowanie i kult.

Tempo wcielania daru XX. Czartoryskich osłabło w roku sprawozdawczym i ograniczyło się tylko do ustawienia działu historii i językoznawstwa w ilości 4.424 dzieł w 5.758 tomach, by wykończyć katalogowanie reszty tego księgozbioru oraz przeprowadzić w nim systematyczny podział według obowiązujących w Bibliotece dziesięciu działów rzeczowych. Tak określone prace zostały według programu wykończone. Dokonała się także jedna z końcowych czynności w porządkowaniu tego daru książkowego, mianowicie wydzielone w trakcie katalogowania dzieła z zakresu marynarki wojennej można już było - w myśl postanowienia Ofiarodawcy - przesać do Biblijoteki Kierownictwa Marynarki Wojennej w Warszawie. Ten wyspecjalizowany zrab objął 601 tomów.

Pod koniec roku sprawozdawczego dobiegło końca opracowywanie materiału do Centralnego Katalogu czasopism zagranicznych, którego przygotowanie przypadło tutejszej Bibliotece. Zgromadziło się około 10.000 biblijograficznych tytułów czasopism i wydawnictw bieżących, pochodzących z tutejszej Biblijoteki, Zakładów Uniwersytetu, wszystkich biblijotek publicznych, Instytucyj i Towarzystw naukowych z terenu Lwowa i innych umysłowych ośrodków cząru południowo-wschodnich województw Rzpltej. Zbioru i opracowania materiału dokonywali Dr. Smolka i Dr. Gaberle przy pomocy zaangażowanych specjalnych sił.

Wynikiem akcji Ministerstwa, mającej na celu organizację i znormalizowanie prac biblijotecznych w Państwie, były projekty czy to

ogólniejszych ustaw, czy też szczegółowych rzeczowych zarządzeń, które nadsyłano celem wydania o nich opinii i poczynienia uwag. Dyrekcja Biblioteki zajmowała się w tym sensie projektem statutu bibliotek szkół akademickich (październik 1933) i projektem rozporządzenia w sprawie t.zw. druków zbędnych a wśród nich dubletów i t.d. Ten ostatni projekt ma głównie na celu unormowanie skatalogowania dubletów i ich uregulowanej wymiany międzybibliotecznej.

Narazie jednak zgodziło się Ministerstwo, by z tutejszych dubletów skorzystała Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, Liceum w Krzemieńcu oraz Towarzystwo Przyjaciół Huculszczyzny na rzecz powstającego Muzeum tego Towarzystwa w Żabiu. Zasiliły się też tutejszemi dubletami Biblioteki Politechniki Lwowskiej i Akademii weterynaryjnej oraz Biblioteka miejska w Archiwum m. Lwowa. Wobec bliskiego unormowania nowego uruchomienia dubletów, nie kontynuowano w roku bieżącym Katalogu dubletów.

C. Konserwacja zbiorów i gmachu.

Dwa czynniki składają się na konserwację zasobów: uodpornienie przed niszczeniem przez użytkowanie i ochrona przed kurzem i owadami-szkodnikami. Pierwszy cel miała na oku oprawa zbiorów, drugie zaś utrzymywanie jak największej czystości. Akcja introligatorska zdołała - przy wydatku 14.291 Zł. i przy obniżce cennika robót oraz stosowaniu skromniejszych rodzajów opraw (Karton, tekt. 1/2 pl.) - oprawić 2.195 tomów, wyrównując w tem forsowniejsem postępowaniu braki z lat ostatnich, szczególnie liczne remanenty wielkich dzienników.

Czyszczenie zbiorów ^z od kurzu aparatami "elektrolux" obejmuje corocznie całość zbiorów i walczy ciężko z masami pyłu, który wciska się oknami do księżnicy i książek ze zniszczonej i startej zupełnie

nawierzchni jezdni w ul. Mochmackiego, z której nieustannie powstają tumany kurzu, zalewające Bibliotekę. O usunięciu złego starała się Dyrekcja Biblioteki w Zarządzie miasta, narazie bezskutecznie.

Książnicę zaopatrzone w dalszych 180 półek do istniejących tam szaf, lecz umeblowanie to nie usunie konieczności ustawiania dwurzędowego w zakresie najmniej używanych dzieł. Dopiero projektowana na rok przyszły rozbudowa szaf w Książnicy na wielką skalę usunie zło, pod którym cierpią na równi czytelnicy i woźni.

W gmachu Biblioteki dokonano pod dozorem Wojewódzkiego Urzędu budowlanego wymiany dawnych kotłów centralnego ogrzewania na nowe, stosując przepisana drogę przetargu. Koszt tej adaptacji wyniósł 9.816'05 Zł., i miał w planie finansowo-gospodarczym swe specjalne pokrycie.

W powyższym rzucie przeszliśmy najważniejsze zagadnienia o typie organizacyjnym, dla których trzeba było znaleźć należyte rozwiązanie.-

IV. Korzystanie ze zbiorów.

Normalnie czynna była Biblioteka od września do 1 lipca we wszystkich 3 czytelniach (ogólnej, profesorskiej i czasopism) w dni powszednie od godziny 8 - 12, od 16 - 20.- Oddział rękopisów dostępny był od 8 - 14, Wypożyczalnia miejscowa i zamiejscowa od 11 - 13, a w środy także od 17 - 18. W sierpniu zaś była Biblioteka otwarta tylko w pierwszej połowie miesiąca w godzinach od 9 - 12. Druga połowa miesiąca, przeznaczona na główne porządkowanie i czyszczenie, nie pozwalała na otwarcie dla czytelników.

W roku sprawozdawczym trzeba było w drugiej połowie października 1933 czas w korzystaniu z Biblioteki ograniczyć, z tego powodu, iż przeróbka kotłów centralnego ogrzewania przeciągała się niefortunnie aż do dotkliwych chłódów jesiennych. Stan ten spowodował obniżenie frekwencji bibliotecznej, a ubytek ten odbił się na wszystkich działach frekwencji, jeżeli uwzględnimy, że druga połowa października należy do okresu, budzącego się silnego użytkowania Biblioteki.

1. Katalog.

załatwił tylko 30.141 ządań książek (w r. poprzednim 33.814), odsetek negatywnych odpowiedzi, z powodu nieistnienia książki w Bibliotece był jednak w obu latach równy i sięgał do 10%, co należy uważać za efekt dodatni.

Powyzsze dane obejmują jedynie zamówienie nie opatrzone przez czytelników sygnaturą, te bowiem nie przedstawiały zagadnienia katalogowego i mieszczą się w ogólnej statystyce korzystania.-

2. Ruch w Pracowniach.

	Ilość dni otwarcia.	Ilość odwiedzin.	Ilość druków dzieł	Ilość użytkowanych tomów	Ilość użytkowanych rkpsów i cimełjów tomów
Czytelnia ogólna	268	27.237	89.373	58.022	
" " profesorska	268	983	2.681	4.486	
" " czasopism	226	1.706	-----	2.601	
Pracownia oddz. rękopisów i starodruków.	268	491	-----	-----	1.575
R a z e m :		30.417	12.054	65.109	1.575

Analogiczne cyfry roku poprzedniego:

	Ilość dni otwarcia	Ilość odwiedzin	Ilość druków dzieł	Ilość użytkowanych tomów	Ilość użytkowanych rkpsów tomów
Czytelnia ogólna	267	40.998	53.560	90.636	
" " profesorska	267	893	-----	1.955	
" " czasopism	271	1.939	3.426	9.267	
Pracownia oddz. rękopisów i starodruków.	267	721	-----	114	2.129
R a z e m :		44.561	56.986	101972	2.129

Nie da się zaprzeczyć, że cyfry te uwydatniają znaczne zmniejszenie się użytkowania Biblioteki, nawet w stosunku do roku poprzedniego, który już także był typu kryzysowego. Rok sprawozdawczy wskazuje ubytek 14.000 odwiedzin, tyleż w liczbie użytkowanych dzieł, co przeliczone na tomy wyraża się cyfrą 36.000 tomów. Nawet dotąd rekordowo rozwijający się oddział rękopisów stracił w czytelniach 220 osób, a w tomach użytkowanych 600 pozycji.

Tak wielkiego spadku czytelnictwa nie można kłaść na karb wyłącz-

nie zamknięcia Czytelni w październiku. Mamy tu do czynienia ze zjawiskiem we wszystkich bibliotekach dostrzeganem, a u nas już w roku ubiegłym notowanem, obecnie zaś już groźniej rozwiniętem.

Głównie trzy przyczyny składają się na zniżkę czytelnictwa. Przedewszystkiem spadek frekwencji w Uniwersytecie a skutkiem tego zmniejszenie się tej najliczniejszej grupy korzystających z Biblioteki, jaką tworzą studenci. Ciężkie położenie finansowe młodzieży, które zmusza ją do przebywania poza Lwowem lub do przyjmowania różnych zajęć, ograniczających jej czas i rozmach do uzupełnienia wykształcenia swego także poza salą wykładową. W tym samym kierunku popychają ją również prądy nurtujące wogóle wychowanie i kształcenie się, które w sumie znaczą się przerostem zamiłowania do zajęć fizyczno-sportowych nad upodobaniem pracy w dziedzinie umysłowej. Rzut oka na socjologiczny przekrój naszego czytelnictwa potwierdza powyższe spostrzeżenia, gdyż największy ubytek frekwencji wykazuje Czytelnia ogólna i czasopism naukowych, gromadząca prawie wyłącznie studentów. Podobnie Pracownia rękopisów, posiadająca po części klientelę studencką.-

Czytelnia profesorska wykazuje nawet wzrost frekwencji, szczególnie wydatny w ilości użytkowanych dzieł.

W każdym razie Kierownictwo Biblioteki upatruje swą najpilniejszą troskę w podjęciu walki z przejawem ubywającej frekwencji przez wprowadzenie jak najdalej idących ułatwień w korzystaniu ze zbiorów. Wprowadzono je przedewszystkiem w dziedzinie łatwo dostępnych i celowo pomyślanych katalogów. Toteż praca nad obydwojma nowo stworzonymi katalogami dla publiczności: alfabetyczno-autorskim i przedmiotowo-rzeczowym postępuje szybko naprzód.

3. Korzystanie z Wypożyczalni.

a) Dział miejscowy.

Ruch w tym dziale przedstawia poniższa tabelka:

! Ilość !	! Pożyczonych !	! Zwrotanych !
! osób !	! dzieł !	! tomów !
19.083	15.877	16.306

której przeciwstawia się w roku ubiegłym:

- 9.973 pożyczających
- 15.734 wydanych dzieł
- w 19.149 " tomach
- i 18.849 zwróconych " "

Z zestawienia wynika, że Wypożyczalnia wolna była niemal od spadku frekwencji, dostrzeżonego tak dotkliwie w dziale użytkowania zbiorów na miejscu. Przeciwnie przy pewnym ubytku ilości osób, przy równej prawie liczbie pożyczonych dzieł, liczymy przewagę roku bieżącego na 2.500 tomów. Potwierdzałoby się w ten sposób przypuszczenie, że sporo młodzieży nie korzysta z czytelni, natomiast z powodu zajęć zawodowych, może prowadzić studia w wolnych chwilach w domu.

b) Dział zamiejscowy.

Sprowadzone z innych bibliotek:

- a) w kraju 313 /305/ druków w 432 /350/ tomach, 132 /201/ rękopisów
- b) z zagranicy 197 /323 " " 229 /377/ " " 8 /10/ "

Razem: 510 /628/ druków w 661 /757/ tomach, 140 /221/ rękopisów.

Pożyczono innym bibliotekom i instytucjom:

- a) w kraju 363 /258/ druków w 594 /436/ tomach, 5 /2/ rękop. i 1 konw. lut. archiw.
- b) z zagranicy 4 /10/ " " " 14 /11/ " ---

Razem: 367 /268/ druków w 608 /446/ tomach, 5, /2/ rękop. i 1 konw. lut. archiw.

Dało się w roku bieżącym zauważyć w korzystaniu ze zbiorów zamiejscowych znamienne signum temporis pauperyzacji, polegające na tem, że czytelnicy nie tylko rządziej pożyczają potrzebne im materiały z Bibliotek zamiejscowych, ale ponadto omijają poszukiwania ich w Bibliotekach zagranicznych, niewątpliwie z powodu znaczniejszych kosztów i ograniczają się do materiałów Bibliotek krajowych.

Postępowanie takie rozciąga się także na dział rękopisów.

O ile tedy dział pożyczania z obcych bibliotek zubożał w frekwencji o 130 druków i 70 rękopisów, o tyle ożywił się ruch odśrodkowy Wypożyczalni: - wysłano bowiem na zewnątrz więcej o 100 druków w 152 tomach oraz 2 rękopisy. Wzmoczona działalność Wypożyczalni zamiejscowej na rzecz innych bibliotek, Zakładów naukowych a nawet osób prywatnych, tłumaczy się tem, że tworzą się tam małe niemal przygodne warsztaty pracy, które potrzebują zasilenia z dużych ośrodków książkowych (t.np. Biblioteka Miejska w Stanisławowie, Szpital powszechny w Tomaszowie lubelskim, Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem i osoby prywatne). Ogółem korzystało z tutejszej Biblioteki 39 Bibliotek, władz, urzędów, szkół średnich i t.d., zagranicę reprezentowały Biblioteki w Dorpacie, Jassach i Pradze. Bardzo szeroki zasięg terytorjalny objęły stosunki Biblioteki z zagranicą. Sprowadzano druki i rękopisy z następujących Bibliotek obcych: z 16 naukowych bibliotek i archiwów niemieckich różnych typów i specjalności, z 4 austriackich, 2 francuskich (Narodowa w Paryżu i w Strasbourgu), 2 szwajcarskich (Zurych i Genewa), 2 włoskich (Rzym i Genua), po jednej: angielskiej (Oxford), hiszpańskiej (Escorial), duńskiej (Kopenhaga), szwedzkiej, czeskiej, węgierskiej i W.m.Gdańska.

Wśród wymienionych najobficiej zasilala tutejszą Bibliotekę: Państwowa w Berlinie (97 tomów), Uniwersytecka we Wiedniu (42),

w Wrocławiu (20), w Lipsku (16) i t.d.

W kraju czerpała Biblijoteka ze zbiorów 26 biblijotek i 5 archiwów, a najobficiej z Uniwersyteckiej w Warszawie (97 tomów), Jagiellońskiej (72), Uniwersyteckiej w Poznaniu (45) i Wilnie (45), Tow. im. Szewczenka (39), Ossolineum (32) i t.d.

Najwyższą liczbę wypożyczeń z tutejszej Biblijoteki osiągnęło Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem (120 tomów), następnie Biblijoteka Uniwersytecka w Wilnie (101) tomów, w Poznaniu /43/, Biblijoteka Miejska w Stanisławowie (40), Uniwersytecka w Warszawie (31), Jagiellońska (22) i t.d.

Również zasilala Biblijoteka swymi zbiorami tak chętnie obecnie urządzone wystawy o typie naukowym, historycznym, kulturalnym i t.d. Na okres sprawozdawczy przypadają następujące, najwybitniejsze: Wystawa orientalistyczna, połączona ze Zjazdem orientalistów polskich, urządzona niemal wyłącznie wspaniałymi rękopisami i drukami armiańskimi, arabskimi, tureckimi i dotyczącymi Dalekiego Wschodu tutejszej Biblijoteki.

Podobnie wystawa zabytków wiążących się z pracą i ruchem niepodległościowym, którego Lwów był wybitną komórką, a wreszcie z okazji Tygodnia Książki polskiej (listopad 1933) wystąpiła Biblijoteka u siebie z Wystawą najwybitniejszych rękopisów, inkunabułów, starodruków i wydawnictw nowszych, będących pomnikami dziejów książki i literatury polskiej oraz historii lwowskiej kultury. Wystawę zwiedziła liczna młodzież szkół średnich, którym urzędnicy w treściwych wykładach udzielali rzeczowych wiadomości.

V. F i n a n s e.

Sprawozdanie kasowe wykazuje w dochodach i wydatkach stan następujący:

D o c h o d y.

Pozostałość z roku 1932/33 1.719'30

Dochody własne.

Zwroty z portorjów Wypożyczalni zamiejscowej i Oddziału Rękopisów. Grzywny i opłaty Wypożyczalni 2.665'63

Sprzedaż druków urzędowych i inne dochody 2.050'83

Dochody grupy IV. planu finansowo-gospodarczego Opłaty studenckie 80.000'--

Ogólna suma dochodów: 86.435'76

W y d a t k i.

Grupa I. Płace urzędników, opłacanych przez Zakład oraz świadczenia socjalne 3.878'25

Grupa II. Wydatki lokalowe, utrzymanie porządku (w tem instalacja kotła do centr. ogrzewania za 6.500 Zł.) 6.895'25

Grupa III. Wydatki administracyjne
a) Materiały piśmienne 596'--
b) Druki 1.970'50
c) Telefony i portorja 2.453'67
d) Drobne wydatki 180'11
Razem: 4.900'28Grupa IV. Urządzenie i potrzeby Zakładu
a) Umeblowanie:
1 szafa do Oddz. Rkp. 800'--
100 pudeł katalog. 700'--
Półki do Książnicy 669'21
Naprawa podłogi i wyłożenie szatni linoleum 915'72
Maszyna do pisania i stolik do niej 998'--
4.082'93b) Książki i czasopisma
Kupno i prenumerata 52.046'44
Oprawa książek i czasop. 14.291'35

Razem: 70.420'72

Ogólna suma wydatków: 86.094'50

Z e s t a w i e n i e   o g ó l n e

D o c h o d y	86.435 ⁷⁶ Zł.
W y d a t k i	86.094 ⁵⁰ Zł.
Saldo z dn.31.VIII.1934r.	341 ²⁶ Zł.

W stosunku do poprzedniego, rok sprawozdawczy okazuje się finansowo słabszym. W roku 1932/33 dysponowała Biblioteka jeszcze dotacją rządową w \$ 10 w kwocie ok.4.400 Zł., podczas gdy w r.1933/34 nie wpłynął z powyższego tytułu żaden zasiłek na rzecz Biblioteki. Również wszystkie inne źródła dochodów okazały się mniej wydatne, że Biblioteka cofnęła się w swych dochodach z 91.177⁴¹ Zł. roku 1932/33 na 86.435⁷⁶ Zł. w roku sprawozdawczym, tracąc temsamem niemal 5.000⁻⁻⁻ złotych w swych dochodach. Z faktem tym trzeba było uzgodnić wydatki, by nie dać się zaskoczyć nieprzewidzianym, przykrym możliwościami. Toteż przychód i rozchód Biblioteki jest niemal zupełnie zbilansowany.

VI.   U w a g i   k o ń c o w e.

O ile powrót funduszków Biblioteki do zupełnej równowagi należy zanotować jako fakt dodatni w życiu Biblioteki, o tyle troska o celowe i należyte pomieszczenie katalogów i zbiorów Biblioteki nie traci na aktualności.

Nie spełniły się bowiem niestety nadzieje Biblioteki, którym dało wyraz zakończenie zeszłorocznego sprawozdania, że otrzyma ona w starym gmachu Uniwersytetu dwie sale potrzebne na należyte pomieszczenie Katalogów dla publiczności, w szybkim narastających tempie, a także po części na zbiory specjalne. Skutkiem tego niepomyślnego zwrotu Katalog alfabetyczny dla czytelników ciśnie się i nadal w małym pokoju, a czytelnicy ustawiają się w ogonkach, by dotrzeć i za-

wadzają sobie nawzajem przy korzystaniu z niego. Katalogu przedmiotowego nie można wogóle uprzystępnąć, pozostał on nadal w biurze referenta, poza szlakiem, po którym toczy się frekwencja biblioteczna. Na razie nie zarysowuje się żadna inna koncepcja, któraby mogła poprawić sytuację.

Natomiast zapewne przyjdzie do realizacji projektu Dyrekcji, by przez obfitą dobudowę szaf w Książnicy usunąć opłakany stan ustawiania książek na półkach w dworzędy. Plan ten przedstawiony został wizytującemu Bibliotekę radcy Gryczowi i z jego aprobatą uwzględniony w preliminarzu gospodarczo-finansowym na r. 1934/35. Także technicznie jest adaptacja ta w tym kierunku przygotowana, by rozszerzenie pojemności Książnicy czyniło w zupełności zadość postulatom estetycznym.

Kierownik Biblioteki:

Wykaz ważniejszych nabytków w roku 1933/34.

I. Teologja

Brierre-Narbonne Jean: Les prophéties messianiques de l'Ancien Testament dans la littérature juive en accord avec le nouveau Testament. Paris 1933. 90 fr. fr.

Chabrie Robert: Michel Boim Jésuite Polonais et la fin des Ming en Chine (1646-1662). Paris 1933. 60 fr. fr.

Kalendarium Benedictinum. Die Heiligen und Seeligen der Benediktiner-Ordens und seiner Zweige... verfasst von P. Alfons Zimmermann. Bd. 1-2. Wien. 1933.

II.a. Filozofja, psychologja, logika

Rickert Heinrich: System der Philosophie Z. 1. Tübingen 1921. 8⁵⁰ Mk.

Beiträge zur Problemgeschichte der Psychologie. Festschrift zu Karl Bühler 50. Geburtstage Jena 1929. 12⁶⁰ Mk.

Adler Alfred: Praxis und Theorie der Individual-Psychologie. Vorträge zur Einführung in die Psychotherapie für Aerzte, Psychologen und Lehrer. 4. Aufl. München 1930. 13¹⁴ Mk.

Spann Othmar: Gesellschaftsphilosophie. Mit einem Anhang über die philosophischen Voraussetzungen der Wirtschaftswissenschaften. München-Berlin 1928. 8⁻⁻⁻ Mk.

II.b. Pedagogika, szkolnictwo, historja oświaty

Tumlirz Otto: Einführung in die Jugendkunde mit der Berücksichtigung der Erfahrungswissenschaftlichen Forschungen. Bd. 1-2. Leipzig 1927 - 31. 20¹⁰ Mk.

Compayré Gabriel: Histoire de la pédagogie 32. augm. d'un chapitre sur le mouvement pédagogique contemporain en France et à l'étranger. Paris (1930) 25 fr. fr.

Wagner Julius: Lehrbuch der Erziehungswissenschaft. Bd. 1-2. Leipzig (przedm. dat.) 1926. 14⁴⁰ Mk.

Grunwald Georg. Die Pädagogik des XX. Jahrhunderts. Ein kritischer Rückblick und programatischer Ausblick. Freiburg 1927. 9⁻⁻⁻ Mk.

- Paulsen Friedrich: Geschichte der Gelehrten Unterrichts auf den deutschen Schulen u. Universitäten vom Anfang des Mittelalters bis zur Gegenwart, 3. erw. Aufl. hrsgbn. von R. Lehmann. Leipzig-Berlin 1919-21. Bd. 1-2. 33'-- Mk.
- Handbuch der pädagogischen Milieukunde. Unter Mitwirkung v. Argelanders, Metzger, Kelschner, hrsg. v. A. Busemann, Halle 1932. 10'20 Mk.
- Lexikon der Pädagogik der Gegenwart hrsg. v. dem deutschen Institut für wissenschaftliche Pädagogik. Leitung u. Herausgabe J. Spieler. Bd. 1-2. Freiburg i. Br. 1930-32. 43'50 Mk.
- Parker Samuel Chester: Methods of teaching in high schools. Boston (i.i.) 1920. 7'80 Mk.
- Handbuch, Enzyklopädisches... des Kinderschutzes und der Jugendfürsorge, hrsg. von L. Clostermann, T. Heller, O. Stephani. Leipzig 1930. 2. Aufl. 23'50 Mk.
- L'organisation de l'instruction publique dans 53 pays. Geneve. 1933. 8'50 Mk.
- Handbuch der Erziehungswissenschaft hrsg. im Auftrage des Deutschen Instituts für wissenschaftliche Pädagogik... von Fr. Eggersdorfer (i.i.) Tl. 1. Bd. 3. Tl. 2. Bd. 1. Tl. 3. Bd. 2. Tl. 4. Bd. 2.3. Tl. 5. Bd. 3. München 1933. 64'-- Mk.
- II.c. Estetyka, Sztuki piękne, historia sztuki.**
- Bayer Raymond: L'esthétique de la grace Instruction a l'étude des équilibres de structure. T. 1-2. Paris. 1933. 38'50 Zł.
- Bartsch Adam: Le peintre graveur. Nouv. éd. Vol. 1-22 i Supl. T. 1. Würzburg 1920. 220'-- Zł.
- Die Welt dramatik. Ein Führer zu 10.000 Theaterstücken hrsg. v. E. Schulz Bd. 1-2. Nachtrag 1, 2, 3. Stuttgart 1928-33. 11'-- Mk.
- Chopin Fryderyk: Lettres. Recueillies par H. Opieński et traduites par St. Danysz. Avant propos de J. I. Paderewski. Paris 1933. 30'-- fr. fr.
- D'Amico Silvio: Il teatro Italiano. Milano-Roma 1932. 14 Lir. włos
- Binental Léopold: Chopin. Paris 1934. 20 fr. fr.
- Passavant J(ohann) D(awid): Le peintre-graveur. Un catalogue supplémentaire aux estampes du XV et XVI siècle du peintre-graveur de Adam Bartsch. T. 1-6. Frankfurt a. M. 1921. 60'-- Zł.

III.a. Matematyka, fizyka, chemja, nauki stosowane.

Eucken Arnold: Grundriss d. physikalischen Chemie. 4. Aufl.
Leipzig 1934. 20°10 Mk.

Eitel Wilhelm: Physikalische Chemie der Silikate. Leipzig 1929.
56°50 Mk.

Grimpel E.: Lehrbuch der Physik. Neubearb. v. R. Tomaschek.
Bd. 1-2. 45°80 Mk.

Hurwitz Adolf: Mathematische Werke hrsg. v. d. Abteilung für Mathe-
matik der Technischen Hochschule in Zürich.
Bd. 1-2. Basel 1932-33. 71°50 Mk.

Müller (Johann) i Pouillet's (Claude Servais Matthias):

Lehrbuch der Physik. 11. Aufl. hrsg. v. A. Eucken, O. Lummer,
E. Waetzmann. Bd. 1-5 (voll. 15). Braunschweig 1925-34.
420°-- Mk.

Bartel Kazimierz: Malerische Perspektive. Grundsätze,
geschichtlicher Überblick. Aesthetik. Deutsch
hrsg. v. W. Haack. Leipzig-Berlin 1934.
16°-- Mk.

III.b. Geografja, etnografja, antropologja.

Sommer Robert: Familienforschung, Vererbungs- und Rassenlehre
3 verm. Aufl. Leipzig 1927. 29°20 Mk.

IV. Przyroda.

Behrend Fritz und Berg Georg: Chemische Geologie. Stuttgart 1927.
36°40 Mk.

Doflein Franz: Lehrbuch der Protozoenkunde. 5. Aufl. bearb. von
E. Reichenow. Jena 1929. 50°-- Mk.

V. Medycyna.

Prinzhorn Hans: Psychotherapie. Voraussetzungen-Wesen-Grenzen
Leipzig 1929. 11°-- Mk.

Janet Pierre: Nevroses et idées fixes. Vol. 1-2. Paris 1925.
70 fr. fr.

Lehrbuch der inneren Medizin vom G. Bergmann S. J. Thannhäuser.
Bd. 1-2, 2. erg. Aufl. Berlin 1934. 45°-- Mk.

Krehl Ludolf: Entstehung, Erkennung und Behandlung der inneren
Krankheiten. Bd. 1-2. Berlin 1932. 56°80 Mk.

VI. Prawo, nauki społeczne, polityczne, ekonomja.

Brasol Boris: The elements of crime Psycho-social Interpretation
New York 1931. 53°30 Mk.

Heindl Robert : Der Berufsverbrecher. Ein Beitrag zur Strafrechtsreform. 7 Aufl. Berlin 1929. 52'-- Zł.

Die Wandlungen der Wirtschaft im Kapitalischen Zeitalter. Hrgg. von Goetz Briefs. Berlin 1932. 18'-- Mk.

Hitler Adolf: Mein Kampf. Bd. 1-2. (umgekürzte Aufl.) München 1933. 7'20 Mk.

Fontes iuris Gentium ed. Victor Bruns. Ser. B. Sectio. I. Tl. 1. fsc. 1, 2. Berlin 1932. 98'20 Mk.

Rogge Heinrich: Nationale Friedenspolitik. Handbuch d. Friedensproblems und seiner Wissenschaft auf der Grundlage der systematischen Völkerrechtspolitik. Mit einem Geleitwort von Fr. v. Papen. Berlin 1934. 14'-- Mk.

Aristoteles: Les politiques d'Aristote esuelles est monstrée la science de gouverner le genre humain et toutes especes d'estats publiques. Traduit... par Loys de Roy diēt Regius Paris 1576 (rz.)

(Odb. do pop.) Bodin Jean Angevin: Les six livres de la republique. Paris 1576. (Razem z poprz. 450 Guld. hol.)

Lenel Otto: Das edictum perpetuum. Ein Versuch zu einer Wiederherstellung. 3. verb. Aufl. Leipzig 1927. 44'-- Mk.

VII. Historja.

Gerhard Dietrich: England und der Aufsteig Russlands. München-Berlin 1933. 16'80 Mk.

Renesse Théodore de: Dictionnaire des Figures Héraldiques. T. 1-7. Bruxelles 1893-1903. 85'-- Mk.

Tisserand Roger: La vie d'un peuple l'Ukraine. Paris 1933. 9'75 S.a.

Cleinov Georg: Der Verlust der Ostmark. Die Deutschen Volksräte des Brombleger Systems im Kampfe um Erhaltung der Ostmark beim Reich 1918/1919. Berlin 1934. 15'84 S.a.

Cronica, Rerum Silesiacarum Cronica. Neu in Druck gegeben v. J. Cureum L. Peccenstenium... Leipzig 1607.

(Odb. do poprz.) Beckenstenius Laurentius: Rerum Silesiacarum et caldium succincta expositio... von 960 bis zur Kegenwertigen Zeit... Leipzig 1606. Razem z poprz..... 25'-- Mk.

Radziwiłłowa Marja (z domu Castellane): Lettres de la princesse Radziwill au général de Robilant. Vol. 1-3. Bologna 1933-34. 120 Lir. wł.

Brian-Chaninow Nicolas: Alexandre I. Paris 1934. 10'80 Zł.

Paléologue Maurice: Un grand tournant de la politique mondiale
(1904 - 1906) Paris 1934. 30'-- fr.fr.

Smogorzewski Kazimierz: Poland's access to the sea. London 1934.
L.0/16-

Istorija Rosii w XIX. weke. T.1-9. St.Peterburg 1907-10.
52'50 Zł.

Boghitshevitsch M.: Die auswärtige Politik Serbiens. 1903-1914.
Berlin 1928-31. 32'-- Mk.

VIII.a. Języki klasyczne

Preisendanz Karl: Papyruskunde und Papyrusforschung. Leipzig 1933
20'-- Mk.

Thucydides, Scholia in Thucydidem apud optimos codices collata.
Edidit Carolus Hude. Lipsiae 1927. 15'-- Mk.

Papyri Grominganae. Griechische Papyri der Universität zu Gro-
ningen nebst zwie Papyri der Universitätsbibliothek zu
Amsterdam. Hrg.v.A.G.Roos. Amsterdam 1933. 6'- Guld.hol.

Papyri, Select. . . with an english translation by A.S. Hunt and
C.C.Edgar. London 1932. 10'-- S.a.

VIII.b. Językoznawstwo ogólne, orientalistyka.

Sin Kono wen, an nouveau manuel de langue chinoise écrite. Traduit
et explique... par H.Lamasse. Kong-Kong. 1922.
108'-- Mk.

Gołtunskij K.O. Mongolsko-russkij Słowar. T.1-3 i dopolnenje.
St.Peterburg 1893-96. 270'-- Mk.
(pismo ręczne litogr.)

Le dialecte monguor, parlé par les Mongols du Kansou Occidental
Partie 3. Peiping (Pekin) 1933. 32'40 Mk.

VIII.c. Historia i krytyka, literatura nowożytna.

Franke Kuno: Die Kulturwerke der deutschen Literatur in ihrer
geschichtlichen Entwicklung. Bd.1-3. Berlin in
1923-28. 23'-- Mk.

Gundolf Friedrich: Shakespeare und der deutsche Geist. 5. Aufl.
Berlin 1920. 6'-- Mk.

Dornseiff Franz: Der deutsche Wortschatz Synonymisch geordnet.
Lfg.1-3. Berlin 1933- 9'-- Mk.

Borinski Karl: Die Poetik der Renaissance und die Anfänge der
litterarischen Kritik im Deutschland. Berlin
1886. 15'-- Mk.

Aubry Jean G.: Joseph Conrad. Life and Letters. Vol. 1-2.
London 1927. 15' -- Mk.

IX. Slavica.

Istorija ruskoj literatury. Cz. I. T. 1-2. Cz. II. T. 1-5. Moskwa
1908-12. 90' -- Zł.

Encyklopedia, Literaturnaja. . . . Otw. redaktor. Lunaczarskij.
T. 1. 3-7. Moskwa 1930-(1934). 13 dol. amer.

IX.a. Bibliotekarstwo. Bibliografje. Polymatja

Lexikon des gesamten Buchwesens, hrsg. von K. Loeffler und
J. Kirchner Lfg. 1- Leipzig 1934- 9' -- Mk.

Enciclopedia Italiana di scienza, lettere ed arti, pubblicata
sotto l'alto patronato di S. M. il Re d'Italia.
T. 1-23. (A-M) Roma 1929-(34). 5.265 Lir.

Z czasopism i wydawnictw ciągłych.

II.b. (Pedagogica)

Arbeiten, Wiener . . . zur pädagogischen Psychologie hrsg.
V. Ch. Bühler und K. Fadrus. Heft 1-9.- Wien-Leipzig
1924.- 27'90 Mk.

II.c. (Sztuka)

Blätter, Neue. . . f. Gemäldekunde hrsg. v. Th. Friemel Jg. 1.
1922-23. Wien - Leipzig 1922. T. 1: 6 S. a.

VIII. Językoznawstwo

Arbeiten, Münchener romanistische. . . hrsg. von H. Rheinfelder
u. F. Ranhut. Heft. 1. Berlin 1932. 11'50 Mk.

X.a. Schriften des Osteuropa-Instituts in Breslau. H. 1. Breslau .
1934- 5'37 S. a.

Ostlands-Forschungen, hrsg. von Ostlands-Institut in Danzig.
(Bd. 4) Danzig 1934. 2'10 S. a.

R e k o p i s y

Droga kupna

- 1) Notes sur l'Inde d'après un voyage fait..... 1769-1772 par M. Hugo
Capitaine...
- 2) Witowski Dmytro kpt. strzelców ukr. Pamiętnik 1916/17.
- 3) Autograf powieści Kraszewskiego: Sniehotowie.

2218/80/4

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA WE LWOWIE

L:191/I.

z dnia 30.III.1936 r.

Sprawozdanie
ze stanu i działalności Biblioteki za czas
od 1.IX.1934r. - 31.VIII.1935r.

4

I. Sprawy personalne.

1. Ruch służbowy.

A.) Urzędnicy

Bibliotekarz w VI.st.sł. Dr Stefan Mękarski piastował niemal przez cały rok sprawozdawczy mandat poselski na Sejm Rzeczypospolitej. Obowiązki siły zastępczej za Dr Mękarskiego, płatnej z etatu w/g XI.gr.up. powierzono za zgodą Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia II. 1934r. Nr.BP-33945/34 Mgr Witoldowi Szmajkowskiemu, kilkuletniemu już wolontariuszowi Biblioteki (pismo Rektoratu z dnia 28.III.1934r. L:3129 ex 34/35.) Bezpłatny urlop poselski Dra Mękarskiego trwał aż do rozwiązania kadencji Sejmu, poczym (od 1.VIII.1935 Dr Mękarski wrócił do swoich obowiązków bibliotekarskich. Od tego też terminu uruchomiono mu wypłatę uposażenia z równoczesnym wstrzymaniem wynagrodzenia zastępcy Mgr Szmajkowskiemu (Pismo Rektoratu z dnia 11.VII.1935r. L:7876 ex 1934/35).

Adiunkt Dr Paweł Rybicki, pełniący za rocznym urlopem prowizoryczne obowiązki kierownika Biblioteki Sejmu Śląskiego, uzyskał na tym stanowisku stabilizację. Skutkiem tego Dr Rybicki zgłosił wystąpienie ze służby państwowej z dn.31.V.1935r., co Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przyję-

ło do wiadomości pismem z dn. 18.V.1935r. Nr. BP-6211/35 i rozwiązało z Dr Rybickim stosunek służbowy. Zastępstwo Dr Rybickiego pełni nadal wolontariusz Biblioteki Mgr Władysław Bandura, którego Biblioteka przedstawiła Ministerstwu jako kandydata na praktykanta z przyznaniem mu IX.gr. uposażenia. (pismo L:113/I.)

Jak już w poprzednim sprawozdaniu doniesiono, uzyskał sekretarz Biblioteki Dr Henryk W r a ż e j od 1.IX.1934r. przyjęcie do służby w Izbie skarbowej II. we Lwowie w charakterze pracownika umysłowego na przeciąg 6-ciu miesięcy. (Pismo z dnia 4-go IX. Nr. I-2031), a Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, udzielając mu urlopu na wspomniany okres (rozporz. z dnia 8.IX.1934r. Nr. BP-21046/34), zgodziło się na przyjęcie siły zastępczej za urlopowanego. Obowiązki te powierzono wolontariuszce Biblioteki Dr Izydorze D ą m b s k i e j (decyzja Rektoratu Uniwersytetu Jana Kazimierza z dnia 18.IX.1934r. L:266/34/35).

Wobec tego, że Dr Wrażej po upływie 6-miesięcznego okresu próbnego przeszedł na stałe do służby w centralnej administracji skarbu Państwa, Ministerstwo uznało ten stan (rozp. z dnia 6.III. 1935r. Nr. BP-3338/35) i wyraziło zgodę na dalsze zatrudnienie siły zastępczej aż do czasu obsadzenia stanowiska po Dr Wrażeju.

Drogą awansu posunięto sekretarza Biblioteki Dr Beatrycze Ż u k o t y Ń s k ą do IX grupy uposażenia.

Egzamin dla kandydatów na stanowiska urzędników I kategorii w państwowej służbie bibliotecznej złożyli w terminie lutowym 1935r. następujący sekretarze administracyjni Biblioteki: Dr Adam B o c h e Ń s k i, Dr Walerian P r e i s n e r, Dr Józef M a y e r, Dr Beatrycze Ż u k o t y Ń s k a, w następstwie czego Ministerstwo przyznało wymienionym tytuł

„asystentów bibliotecznych”.-

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poleciło Bibliotece rozpocząć z dniem 1.XII.1934r. porządkowanie i katalogowanie druków zbędnych, dubletów i t.d., jako etap wstępny do ich późniejszej wymiany, przyznając równocześnie na ten cel aż do odwołania kredyt w wysokości 250 zł. miesięcznie. Biblioteka zaangażowała do pracy tej w powyższym terminie Dra pr. Edwarda Gintowta - D z i e w a ł t o w s k i e g o i Dr fil. Zygmunta R y ż e w s k i e g o, z którymi Rektorat Uniwersytetu zawarł 1.VIII.1935r. umowę, stosowaną do urzędników kontraktowych (Pismo L:8490 ex 1934/35). Do prac pomocniczych przy tworzeniu katalogu autorskiego dla czytelników i katalogu przedmiotowego przyjęło Kierownictwo Biblioteki od 1.I.1935r. Mgr fil. Janinę R a p p ó, a od 1.VII.1935r. abitur.gimn. Jadwigę G u b r y n o w i c z, opłacając te siły z I grupy ^{wydatków} kredytów planu gospodarczo finansowego.

Z tej samej grupy kredytowej opłacała Biblioteka jeszcze dwie siły pomocnicze: bibliotekarza Biblioteki gminy izraelskiej Jehudę K o h n a, który przeprowadzał katalogowanie i inventaryzację całego zasobu druków hebrajskich w Bibliotece, oraz abs. fil. Jarosława J a n c z a k a ^{przyjętego do} dla skatalogowania obfitego zbioru ulotek i piem wojennych w języku rosyjskim, pochodzącego z czasu wielkiej i bolszewickiej wojny.

B.) Niżsi funkcjonariusze.

W tej grupie zanotować należy posunięcie st.woźnego Wiktora K o w a l s k i e g o z XI. do X. gr. uposażenia drogą awansu lutowego.-

Zwiększone prace woźnych w kompleksach druków zbędnych, dokonywane za dodatkowym wynagrodzeniem, stworzyły również konieczność przyjęcia osobnego szatnego, płatnego z przyznanych przez Ministerstwo funduszków specjalnych na porządkowanie druków zbędnych.

Wszystkie powyższe zmiany stworzyły następujący 2. stan grona pracowników.

A. Urzędnicy.
 =====

- 1) Kierownik Biblioteki w V.gr.upos. Dr fil.: R u d o l f
 K o t u l a
- 2) Bibliotekarz w VI.gr.upos. Dr Praw i fil.: F r a n c i s z e k
 S m o l k a
- 3) " " " " " " Dr fil.: S t e f a n M ę k a r s k i
 (korzystający do 1.VIII.
 z urlopu poselskiego).
- 4) " " (z przeszeregowania) w VII.gr.upos. Dr fil.:
 A n n a J ę d r z e j o w s k a
- 5) " " w VII.gr.upos. Dr fil.: E u s t a c h y
 G a b e r l e
- 6) " " " " " " Dr fil.: M a r i a n D e s L o g e s
- 7) asystent w VIII.gr.upos. Dr A d a m B o c h e Ń s k i
- 7.a/ 2 etaty w VIII.gr.upos. nieobsadzone.
- 8) asystent w IX.gr.upos. Dr fil.: W a l e r i a n P r e i s n e r
- 9) " " " " " " Dr fil.: J ó z e f M a y e r
- 10) " " " " " " Dr ^{fil} B e a t r y c z e Ż u k o t y Ń s k a
- 10.a/ 1 etat w IX.gr.upos. nieobsadzony po odejściu Dr Wrażeja
- 10.b/ 1 etat sekretarza administracyjnego w X.st.upos. nieobsadzony
- 11) Z jednego etatu opłacana pomocn.kancel.w XI.gr.upos.
 M a r i a C i e Ń s k a

Kontraktowe siły zastępcze i pomocnicze:
=====

- 12) Abs.fil.: Anna Łysakowska (płatni z 2 etatów w VIII gr.upos.)
- 13) em.dyr.rachunk.T.W.S.: Karol Frydman (płatni z 2 etatów w VIII gr.upos.)
- 14) Mgr fil.: Władysław Bandura wolontariusz opłacany z etatu pod .....⁷a...
- 15) Dr fil.: Izidora Dąbska wolontariusz płatna z etatu pod .....¹⁰a.
- 16) Mgr fil.: Witold Szmajkowski wolontariusz (płatny do 31.VII.1935r. z etatu 3. później z kredytów I grupy planu gospodarczo-finansowego).
- 17) Dr.praw.: Edward Gintowt (płatni z funduszków na porządkowanie druków).
- 18) Dr fil.: Zygmunt Ryżewski (płatni z funduszków na porządkowanie druków).
- 19) Mgr fil.: Janina Rappé (wynagradzani z kredytów)
- 20) abs.gimn. Jadwiga Gubrynowicz (płatni z funduszków na porządkowanie druków)
- 21) abs.fil.: Jarosław Janczak I grupy planu (płatni z funduszków na porządkowanie druków)
- 22) bibliotekarz gminy żydowskiej Jehuda Konh gospodarczego)

B. Funkcjonariusze niżsi.
=====

- 1) Pom.funkcj.gospodarczy (magazynier) w X.gr.upos. Mateusz Gaszur odznaczony brązowym krzyżem zasługi.
- 2) " " gospodarczy Paweł Kowalski
- 3) St.woźny w X.gr.upos. Franciszek Skoczylas
- 4) " " " " " Jan Pawelec
- 5) " " " " " Wiktor Kowalski
- 6) Pom.funkcj.techn.w XI.gr.up. Józef Moroz
- 7) woźny w XI.gr.upos. Józef Chrobak
- 8) Prow.woźny pomocn. w XI.gr.up. Władysław Schlechta

- 9) Prow.woźny pomocn.w XI.gr.up. Jan Huczyński
- 10) " " " " " " Nicefor Michaniszyn
- 11) " " " " XII." " Wojciech Belniak
- 12) Kontr." " " " " " Jan Wagemann
- 13) 1 etat nieobsadzony.
- 14) Tymcz.pomocn.woźnego: Alfred Dołżycki
(opłacany z I gr.wydatków planu finansowo-gospodarczego.)

3. Prace i zajęcia naukowe, zawodowe oraz działalność społeczna grona urzędniczego.

Kierownik Biblioteki Dr Kotula sprawował za przyzwoleniem Rektoratu, jako władzy przełożonej, w swych godzinach poza-urzędowych kierownictwo Biblioteki fund.W.hr.Baworowskiego we Lwowie, piastował on też godność przewodniczącego w Towarzystwie Miłośników Książki. W Lwowskiej rozgłośni Polskiego Radia wygłosił Dr Kotula dnia 20.III.1935r. odczyt w języku niemieckim, przeznaczony na zagraniczne rozgłoszenie: "Das wissenschaftliche Bibliotheks^(wesen) in Polen".

W "Przeglądzie bibliotecznym" t.8. Kraków 1934r. str.104. i inn. omówił metody i doświadczenia katalogowania inkunabułów.

Bibliotekarz Dr Smolka, zastępca przewodniczącego w Lwowskim Kole Zw. Polskich Bibliotekarzy, członek Rady Związku Bibliotekarzy polskich i przewodniczący Komisji prawniczej tejże Rady, wygłosił dnia 16.IV.1935r. na posiedzeniu Koła Lwowskiego Związku Bibliotekarzy Polskich odczyt: O najstarszym kodeksie biblijnym, czyli o t.zw. papirusach Chester - Beatty.

Bibliotekarz Dr J ę d r z e j o w s k a pracowała jak od lat za przyzwoleniem Rektoratu w Bibliotece fund. W. hr. Baworowskiego we Lwowie, prowadząc dział katalogowania rękopisów. W Kwartalniku histor. Lwów 1935r. str.158-164 ogłosiła recenzję monografii Jana Serugi p.t. „Jan Haller wydawca i drukarz krakowski”. (Kraków 1933r.)

Bibliotekarz Dr G a b e r l e, członek Rady Związku Bibliotekarzy Polskich w Warszawie, oraz Komisji bibliotecznej Sekcji Wschodniej T.S.L. we Lwowie ogłosił:

„Dwie nowe biblioteki podręczne” (Przegląd Bibl. Kraków Nr.4.) 1934r., „Trzeci polski egzemplarz biblioteczny” (Przegląd Bibl. Kraków Nr.4./1934r.), „Polska produkcja wydawnicza a biblioteki” (Przegl. Bibl. Nr.1/1935), oraz uzupełnione odbicie z dwóch poprzednich artykułów p.t. „Polska produkcja wydawnicza a biblioteki”. Studium z dziedziny organizacji kultury. Kraków 1935r. str.40. „Kierkegaard we Francji” (Ruch literacki. Warszawa 1934. Nr.7.)

Ponadto wygłosił referat „Kryteria oceny książek” na Kom. bibliotecznej Sekcji Wschodniej T.S.L. we Lwowie dnia 14.IX.1934. na zebraniu Koła Lwowskiego Zw. Bibl. Polsk. dnia 30.XI.1934r. „Nowe przepisy o tzw. egzemplarzu bibliotecznym, oraz tamże dnia 14.XII.1934r. zagajenie wieczoru dyskusyjnego nad zagadnieniami egz.obow.

Asystent Dr B o c h e Ń s k i wygłosił dnia 14.II.1935. w Lwowskiej rozgłośni Polskiego Radia odczyt: „Łemkowie i ich mowa”. W czasopiśmie Reduta Lwów Nr.24. z dnia 14.VII.1935r. pomieścił artykuł „O Łemkach i Łemkowszczyźnie”.

Asystent Dr P r e i s n e r zamieścił szkic historyczno-obyczajowy z dziejów cisisbeizmu w krajach romańskich p.t.:

"Miłość pod peruką" w dodatku tyg. do "Ilustrowanego Kuryera Codziennego", Kraków, dnia 24.VI.1935r.

Wolontariusz Mgr B a n d u r a został z dniem 1.V.1935 zaangażowany jako pomocniczy bibliotekarz do Biblioteki fund. W.hr.Baworowskiego we Lwowie, w miejsce Dr Wrażeja.

Zastępcza urzędniczka kontraktowa Dr D a m b s k a wygłosiła w Polskim Tow. Filozoficznym w dn.16.V.1935r. odczyt: Próba analizy pojęcia irracjonalizmu, zilustrowana przykładami z historii filozofii starożytnej.

Ponadto ogłosiła drukiem:

Emil Meyerson (Wspomnienie pośmiertne) Przegląd filozoficzny 1934r. str.290-303).

Zarys historii filozofii greckiej. Lwów 1935r. str.XX.248.

Prov. urzędnik kontraktowy Dr G i n t o w t ogłosił:

"Uber den Charakter der Interdicte und der iudicia ex interdicto" (w publikacji: Studi in memoria di Aldo Albertoni T.2. Padova 1935r. str. 235 - 297).

II. Stan zbiorów

A. Wzrost

1. Dział druków /według rzeczowych działów inwentarza i rodzajów nabycia/.

Wpisano do inwentarza, działu		Dzieł	Tomów	Kupno		Eks.obow.		Dary		Wymiana		Dublety		Cyfra ogólnego przyrostu	
				dzieł	tom.	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów		
I. Teologia	nieperj.	169	174	12	14	148	151	6	6	3	3	-	-		
	perjod	14	18	1	1	10	12	3	5	-	-	-	-		
	D.dzieła	18	27	6	9	12	18	-	-	-	-	-	-		
	C.czasop.	75	120	7	20	62	93	2	2	4	5	-	-		
	Razem	276	339	26	44	232	274	11	13	7	8	-	-	276	339
II. a. Filozofia	nieperj.	52	60	23	30	24	25	5	5	-	-	-	-		
	perjod	7	10	2	5	5	5	-	-	-	-	-	-		
	D.dzieła	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-		
	C.czasopisma	13	56	8	49	3	5	2	2	-	-	-	-		
	Razem	73	127	34	85	32	35	7	7	-	-	-	-	73	127
II. b. Pedagogia	nieperj.	107	112	14	18	77	78	12	12	4	4	-	-		
	perjod	10	23	2	4	7	18	-	-	1	1	-	-		
	D.dzieła	14	32	-	-	8	18	3	5	3	9	-	-		
	C.czasopisma	50	99	-	-	41	83	6	10	3	6	-	-		
	Razem	181	266	16	22	133	197	21	27	11	20	-	-	181	266
II. c. Estetyka Sztuka Muzykologia	nieperj.	83	113	35	65	40	40	5	5	3	3	-	-		
	perjod	17	22	1	1	12	13	1	2	3	6	-	-		
	D.dzieła	18	29	16	26	2	3	-	-	-	-	-	-		
	C.czasopisma	18	33	5	10	13	23	-	-	-	-	-	-		
	Razem	136	197	57	102	67	79	6	7	6	9	-	-	136	197
III. ab. Matematyka Fizyka Kosmografia	nieperj.	215	221	16	18	166	167	14	14	19	22	-	-		
	perjod	44	57	2	2	30	40	1	1	11	14	-	-		
	D.dzieła	46	68	8	15	36	49	2	4	-	-	-	-		
	C.czasopisma	127	247	27	82	80	128	10	21	10	16	-	-		
	Razem	432	593	53	117	312	384	27	40	40	52	-	-	432	593
IV. Nauki przyrodnicze	nieperj.	94	112	3	8	57	59	22	33	12	12	-	-		
	perjod	20	68	-	-	15	63	1	1	4	4	-	-		
	D.dzieła	17	23	4	7	7	10	4	4	2	2	-	-		
	C.czasopisma	57	142	16	41	30	85	7	11	4	5	-	-		
	Razem	188	345	23	56	109	217	34	49	22	23	-	-	188	345
V. Medycyna	nieperj.	87	87	3	3	50	50	3	3	31	31	-	-		
	perjod	6	11	-	-	6	11	-	-	-	-	-	-		
	D.dzieła	12	13	1	1	8	8	3	4	-	-	-	-		
	C.czasopisma	63	117	5	31	42	54	14	30	2	2	-	-		
	Razem	168	228	9	35	106	123	20	37	33	33	-	-	168	228
VI. Nauki prawnicze	nieperj.	484	488	17	20	297	298	60	60	120	120	-	-		
	perjod	20	34	-	-	16	28	-	-	4	6	-	-		
	D.dzieła	39	51	5	6	26	35	5	7	3	3	-	-		
	C.czasopisma	160	300	20	48	112	189	23	45	5	18	-	-		
	Razem	703	873	42	74	441	540	88	112	132	147	-	-	703	873
VII. Historia	nieperj.	266	289	49	67	154	159	41	41	22	22	-	-		
	perjod	9	12	1	2	6	7	1	2	1	1	-	-		
	D.dzieła	37	57	21	38	12	15	3	3	1	1	-	-		
	C.czasopisma	28	52	11	23	14	22	3	7	-	-	-	-		
	Razem	340	410	82	130	186	203	48	53	24	24	-	-	340	410
VIII. Językoznawstwo	nieperj.	264	281	26	30	146	147	81	93	10	10	1	1		
	perjod	10	17	-	-	7	14	-	-	3	3	-	-		
	D.dzieła	37	58	22	33	13	20	1	4	1	1	-	-		
	C.czasopisma	58	108	34	61	18	35	2	2	4	10	-	-		
	Razem	369	464	82	124	184	216	84	99	18	24	1	1	369	464
IX. Slavica	nieperj.	451	476	16	20	388	407	42	44	5	5	-	-		
	perjod	14	19	-	-	13	17	-	-	1	2	-	-		
	D.dzieła	33	64	2	2	30	61	1	1	-	-	-	-		
	C.czasopisma	67	172	2	2	60	161	3	7	2	2	-	-		
	Razem	565	731	20	24	491	646	46	52	8	9	-	-	565	731
X. a. Bibliografia Dzieła zbiorowe	nieperj.	42	57	12	26	16	16	10	11	4	4	-	-		
	perjod	32	87	-	-	13	19	5	33	14	35	-	-		
	D.dzieła	55	97	23	37	18	30	12	26	2	4	-	-		
	C.czasopisma	152	343	18	41	49	131	38	86	47	85	-	-		
	Razem	281	584	53	104	96	196	65	156	67	128	-	-	281	584
X. b. Varia Statuty Sprawozdania	nieperj.	183	184	-	-	174	175	7	7	2	2	-	-		
	perjod	89	123	-	-	65	88	16	23	8	12	-	-		
	D.dzieła	42	53	-	-	42	53	-	-	-	-	-	-		
	C.czasopisma	265	454	1	1	243	422	18	28	3	3	-	-		
	Razem	579	814	1	1	524	738	41	58	13	17	-	-	579	814
Programy		306	306	-	-	110	110	24	24	172	172	-	-	306	306
Ogółem:		4597	6277	498	918	3023	3958	522	734	553	666	1	1	4.597	6.277

2. Dział rękopisów, inkunabułów i archiwaliów.

	Rękopisy	Inkunabuły	Autografy	Archiwalia
Kupna	-	-	551 listów	-
Dary	1	-	-	-
Wymiana	-	-	-	1 fascykuł
Razem	1	-	551 listów	1 fascykuł

3. Zbiory artystyczne

powiększyły się jedynie o 24 sztuk afiszów artystycznych, pozyskanych drogą okręgowego egzemplarza obowiązkowego.

Uwzględniając ten przyrost, cenny zbiór afiszów artystycznych Biblioteki wzrósł do 551 sztuk.

4. Tą samą drogą pomnożył się będący w katalogowaniu (o czym niżej) zbiór map geograficznych o 87 pozycji. Ogólny zasób tego bogatego działu zbiorów Biblioteki da się ustalić dopiero po ukończeniu katalogowania.

5. W innych grupach zbiorów przyrostu nie było.

B. Ogólny zasób zbiorów

I.

	Druki t o m ó w	Dublety	Inku- nabuły	Reko- pisy pozycy]	Auto- grafy inventarza	Dyplo- maty	Archi- walia fasc.	Mapy sztuk
Dnia 31.8.1934	382.358	37.291	224	1368	2333	226	20	+ - 1000
Przyrost od 1.9. 1934 do 30.8.1935.	6.277	-	-	1	587	-	1	87
Stan z dn. 31.8. 1935.	388.635	37.291	224	1369	2920	226	21	+ - 1087

II.

	Monety		Medale		Obrazy olejne sztuk	Ryciny sztuk	Fotogr. na kart. sztuk	Rzeźby sztuk	Przed- mioty muzeal- ne sztuk
	nrów	sztuk	nrów	sztuk					
Dnia 31.8.1933	7383	11180	506	517	12	34	38	6	14
Przyrost 1.9.1933- 31.8.1934.	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Stan z dnia 31.8.1934.	7383	11180	506	517	12	34	38	6	14

C. Uwagi dotyczące wzrostu zbiorów.

Rok sprawozdawczy zamknął się w pomnażaniu działu druków przyrostem w liczbie 6.277 tomów - o 1201 tomów niższym, niż w roku poprzednim.

Spadek ten wymaga wytłumaczenia. Główną jego przyczyną jest fakt, iż kilka liczebnie poważnych, a treściowo zwartych grup zbiorów jak : duży kompleks broszur i ulotek, dotyczących rewolucyj rosyjskich 1905 - i 1917/18 r. oraz wojny polsko - bolszewickiej 1920 r. podobnie jak liczna grupa hebraików, sięgająca jeszcze połowy 19 w., znajdował się w toku katalogowania. Przed ukończeniem tej akcji nie można było tego przyrostu inwentaryzować i liczbę uchwycić. Oceniając w przybliżeniu, przybędzie tu zbiorom zgórą 3.000 pozycyj inwentarzowych.

a) Dział książek zakupionych.

Nad wzrośnięciem tego działu, który wypadł o 326 tomów nikłej niż w roku poprzednim, zaciążyła niesprzyjająca konieczność obrócenia znacznej stosunkowo części środków dyspozycyjnych na nieodzwonne adaptacje techniczne w księżnicy , a to prze-

dewszystk~~im~~ na rozbudowę pomieszczenia na książk~~iz~~montowanie wyciągu osobowego. (O czym obszerniej na str. ....^{18-tej} niniejszego sprawozdania).

Koszty tych adaptacyj, które wyniosły 9.661 zł. uszczupliły niestety fundusz działu książkowego i spowodowały zmniejszenie się ilości kupnych nabytków. Dotyczyło to ograniczenie głównie dzieł nieseryjnych, liczba bowiem prounumerowanych czasopism, tworzących od lat silną i żywotną stronę tutejszej Biblioteki, w roku sprawozdawczym jeszcze wzrosła o 12 pism i osiągnęła cyfrę 184 czasopism (na ogólną liczbę 293, w czym 10 wymienionych, a 99 darem nadsyłanych). W roku sprawozdawczym bliski już był urzeczywistnienia projekt znacznego potaniaenia książki wydawanej w Rzeszy niemieckiej, zrealizował on się jednak dopiero później.

Na jedną pozycję kupna pragnę z wielkim zadowoleniem zwrócić uwagę. Jest to nabytek zupełnie wyjątkowego znaczenia dla polskiego piśmiennictwa XVI.w. a mianowicie ~~na~~ starodruk *Dyalogus Magistri Donati gramatici fundatissimi, Cracoviae 1523.* Florianus Ungler.

Druk ten to w bibliografii zupełnie nieznaną wydanie gramatyki Donata, pod względem typograficznego wyposażenia najpiękniejszy druk typografii krakowskiego Unglera, przeznaczony dla kręgu palatynów Zygmunta Starego, o ile nie dla samego dworu. Cena nabycia tego unikatku wyniosła 3.800 zł. z czego dwa tysiące złotych udało mi się pozyskać z kapitałów postronnych, dzięki szczodrobliwości p.inż. Wiktora Hłaski, gen. dyrektora koncernu naftowego "Małopolska", który kwotę tę po połowie ofiarował z funduszy prywatnych i funduszy dyspozycyjnych Dyrekcji Koncernu. Biblioteka więc uczestniczyła w tym bezprzykładnie cennym nabytku tylko kwotą 1.800 zł.-

b) Dzieł obowiązkowego egzemplarza bibliotecznego nie dotrzymał kroku wynikowi roku ubiegłego. Cyfrze 3372 dzieł roku 1933/34 w 4552 tomach przeciwstawia się w roku sprawozdawczym tylko 3023 dzieł w 3958 tomach, co czyni ubytek 349 dzieł w 594 tomach. Strata musi mieć swe źródło częściowo w tym, że spora ilość wydawnictw, które napływały jako egzemplarze obowiązkowe, nie podległy katalogowaniu, jako małowartościowe, natomiast niemało wartościowych nie doszło z różnych powodów do Biblioteki i musiało stać się przedmiotem niezawsze skutecznych reklamacyj Biblioteki nawet u władz kompetentnych. Liczba 947 reklamacyj, w tem 276 bezowocnych, daje miarę zaniedbań i strat w dziale pozyskiwania egzemplarzy obowiązkowych.

c) Dary prywatne.

Ilość wpływu z tego źródła zwiększyła się znacznie. Należy bowiem podnieść, iż Towarzystwo Naukowe, prócz daru 734-zeszytowego kompleksu różnych czasopism zagranicznych światowego zasięgu, uchwaliło odstąpić Bibliotece dla celów wymienionych 40 egzemplarzy swego wydawnictwa, w miejsce dotychczasowych 25.

Z tego powodu zajmuje Towarzystwo Naukowe we Lwowie wśród ofiarodawców czołowe miejsce.

Następnie wymienić należy prof. Dr. W. Bruchnańskiego, którego 136-tomowy dar zawierał wiele pożądaných poloników; dalej prof. Jerzego Kowalskiego, który przysporzył Bibliotece dar 64-tomowy z zakresu literatury obcej, głównie angielskiej, tyleż tomów dzieł przyrodniczych ofiarowała p. Bersonowa we Lwowie.

Wśród ofiarodawców nie brakło jak od lat szeregu instytucyj naukowych europejskich i pozaeuropejskich, z których wyróżnia się licznie Ameryka.

Szczególnie obficie występują uniwersytety niemieckie

w Królewcu, Fryburgu, Wrocławiu, które drogą daru przekazują Bibliotece swe dysertacje doktorskie.

d) Wymiana wydawnictw

tworzy zaszczytną kartę działalności Biblioteki. Jest ona zarazem dowodem żywych naukowych stosunków, łączących nas z szerokim gronem obcych pokrewnych instytucyj.

Główny zrąb prowadzonej przez Bibliotekę akcji wymiennej opierał się o wspomnianą ofiarność Tow. Naukowego we Lwowie.

Na tej podstawie doznała akcja wymienna pożądanego poszerzenia, a wyniki jej przewyższyły ilością tomów zeszłoroczne.

Prócz związanych z nami długoletnią wymianą akademii całej niemal Europy (Paryż, Wiedeń, Monachium, Heidelberg, Berlin, Praga, Budapeszt, Abo, Kijów i t.d.) otrzymujemy wydawnictwa Tow. naukowych Łotwy, Estonii, Finlandii, Danii, Szwecji. Wymieniają z nami swe wydawnictwa Uniwersytety włoskie w Padwie, Modenie, Rzymie, niemieckie w Hamburgu, Tybindze, Karlsruhe, belgijskie, holenderskie i rosyjskie, a sieć naukowych instytucyj Ameryki, związanych z naszą Biblioteką, jest gęsta.

Na podkreślenie zasługują również nasze długoletnie żywotne relacje do Carnegie Endowment for International Peace w Waszyngtonie i Smithsonian Institution tamże, do Deutsch - ausländischer Buchtausch w Berlinie oraz Société pour les relations culturelles w Moskwie. Wyniki akcji na terenie tych Instytucyj przysparzają Bibliotece nabytki bardzo poważne i bardzo obfite.

III. Prace w zakresie administracji Biblioteki.

Na czoło tego kompleksu najżywotniejszych dla Zakładu agend wybijają się prace w obrębie katalogowania, które zmierzają do jaknajszerszego uprzystępnienia zbiorów.

Szły one w następujących kierunkach:

- 1) Ogół wcielonych do Biblioteki dzieł obejmowano alfabetycznym katalogiem autorskim, służącym zasadniczo do wewnętrznego użytku Biblioteki. W dziale tym czynni byli Dr Mayer (kontynuanda), Mgr Bandura i Dr Dąbska (nowości), całość pod kierownictwem Dyr. Kotuli.
- 2) Równolegle kontynuowano katalog alfabetyczny dla użytku czytelników, pomijający dzieła mniejszej wagi, który rozpoczęty w r. 1929, objął już niemal 3/4 przeznaczonego dlań materiału. Pracowały tu siły pomocnicze w ilości zmiennej pod kierownictwem Dr Jędrzejowskiej.
- 3) W osobnym dziale opracowywano katalog przedmiotowy. Referat ten spoczywał w ręku Dr Des Loges, współpracowała tu po części Dr Dąbska i dwie siły pomocnicze Dr Gintowt i Mgr Szmajkowski (ten ostatni tylko dorywczo). Ustaloną metodą, uwzględniając ściśle treść dzieł, opracowano cały wpływ bieżący, a od listopada 1934 rozpoczęto opracowanie ogólnego zasobu Biblioteki w działach filozofii, sztuki i prawa. Przybyło w r. 1934/35 kart 20.563 tak, że zasób kart w tym katalogu doszedł do cyfry 30.597.

Przechodząc od katalogów dotyczących całości zbiorów do katalogowania specjalnych kolekcji wymieniamy:

- 4) katalog rękopisów, ^{na} ~~de~~ którego postępu silny kładziono nacisk. Opracowuje go referentka Dr Jędrzejowska przy przygodnej pomocy wolontariuszki Mgr Rappówny.

Nowokatalogowany zasób objął 43 rękopisy 18 i 19 wieku, tak, że ogółem liczba opracowanych manuskryptów przekroczyła cyfrę 550. Druk tego materiału musi odczekać ukazania się ogólnopolskich przepisów katalogowania rękopisów, które wy-

gotowuje Polska Akademia Umiejętności. Dr Jędrzejowska badała poza ty zasób dawnych opraw, na rękopisach i starodrukach. Materiał ten zebrany jest w 313 przerysach i opracowaniach.

- 5) Drugi dział zbiorów specjalnych, którego katalogowanie rozpoczęto dopiero w roku sprawozdawczym, to bogate i niepozbawione bibliograficznych rzadkości zbiory kartograficzne. Zagadnienie to wymagało ustalenia przepisów katalogowania i ich uzgodnienia z odpowiednimi instrukcjami zagranicznymi, oraz ważniejszych bibliotek w kraju. Wykonała to Dr Żukotyńska i przeszła następnie do uporządkowania i katalogowania zasobu map. W roku sprawozdawczym dała ta praca w wyniku 402 opisanych pozycji, które ujęto równocześnie w podwójny katalog: alfabetyczny i działowy z licznymi odsyłaczami. Pracę tę będzie się w roku następnym kontynuowało.
- 6) Jak już wyżej wspomniano, było przez rok cały w toku katalogowanie dzieł hebrajskich, prowadzone przez bibliotekarza tut. gminy izraelskiej p.J.Kohna. Rozpoczęte przed kilku laty, wymagało ono prze selekcji i uporządkowania całego zasobu tego działu zbiorów, powstaniem swym sięgającego połowy XIX wieku. Jest wszelka nadzieja, że katalogowanie tego około 2 i 1/2 tysięcznego zrębu zbiorów dobiegnie końca w roku 1934/35.
- 7) Pewnej odrębności w traktowaniu wymagał ze względu na swój pozyskany przed kilku laty jednolity charakter zbiór rossików, dotyczących rewolucyj rosyjskich od r.1905 począwszy. Przedstawia on materiał wyjątkowej wartości historycznej, którego opracowanie powierzone zostało specjalistom w dziedzinie historii i literatury rosyjskiej p.abs.fil. J.Janczakowi. Katalogowanie zbiorów jest w pełnym toku.
- 8) Nieprzerwanie trwała praca w obrębie numerowania i inwentaryzacji książek z daru księcia Adama Czartoryskiego. Nie mogły

one wyjść poza pewną poprawę układu działów, oraz zająć się włączeniem pozostałej i skatalogowanej już zupełnie części tej przebogatej kolekcji.

Natomiast definitywnie ukończono stwierdzenie dzieł dubletowych z całego daru, które po myśli legatu odstąpiono Bibliotece ks. Czartoryskich w Krakowie, w liczbie 1,699 tomów. Z tego samego postanowienia przesłano kompleks dzieł treści kulinarnej 34 pozycyji do zamku ordynackiego w Gołuchowie.

Znaczenie międzybibliotecznej współpracy posiadają następujące agendy:

- 9) W miejsce dotychczasowego wydziałania dubletów rozpoczęto od 1.XII.1934r. zarządzone przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (rozporządzeniem z dnia 15.XI.1934 Nr.IV NS.II.597/34) porządkowanie druków zbędnych na szerszej podstawie, dokonywane według specjalnej instrukcji. Akcja ta polega na wartościowaniu zapasów druków, wyborze i katalogowaniu materiału wartościowszego i, co bardzo ważne, na rozdzieleniu tegoż między różne na razie państwowe Biblioteki w kraju. Na prowadzenie tej pracy Ministerstwo asygnuje kaźdomiesięcznie 250 zł., z których opłaca się dwie siły biurowe i pomoc woźnego. Pracami kieruje Dr Jędrzejowska.
- 10) Jak w roku ubiegłym brała Biblioteka czynny udział w opracowywaniu materiału do Centralnego katalogu czasopism zagranicznych, powstającego pod egidą Ministerstwa W.R. i O.P. oraz Funduszu Kultury Narodowej, a w redakcji Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu. W roku sprawozdawczym ukończono niemal w całości zbieranie i redagowanie materiałów z wyznaczonego tutejszej Bibliotece okręgu rejestracyjnego, obejm-

mującego 4 województwa południowo-wschodnie. Opracowano około 14.000 kart, których redakcja spoczywała w ręku Dr Smolki. Przy wykonaniu materiału zajęte były siły pomocnicze, opłacane ze specjalnych zasiłków.

- 11) Zamykając przegląd prac katalogowych należy tęsknie wspomnieć o rozpoczętym Centralnym katalogu zbiorów Instytutów Uniwersyteckich, a szkolwiek praca ta czasowo zupełnie przy- cichła. Pochłonięta tyłu innymi pracami, nie może Bibliote- ka przejąć w tej chwili na swe barki zbierania materiału do tego ~~na~~ aparatu bibliograficznego pierwszorzędnej donio- słości; siły zaś techniczne Instytutów również na to nie wystarczają. Chwila ukończenia katalogu dla publiczności stanie się momentem natychmiastowego podjęcia dalszego toku prac nad Centralnym katalogiem ogólnouniwersyteckim i pro- wadzenia go w najenergiczniejszym tempie.

Konserwacja zbiorów i adaptacje gmachu.
=====

Przechodzimy do ważniejszych prac organizacyjnych.

Na szeroką skalę podjęto w roku sprawozdawczym prace melio- racyjne w ksiądnicy.

Dotyczyły one przede wszystkim zarządzenia brakowi miejsca na pomieszczenie przyrostu książkowego. W ostatnich bowiem la- tach ciasnota stała się katastrofalna i zmusiła już nawet w du- żej części magazynu do ustawiania książek w dwóch rzędach. Powie- kszenie pojemności ksiądnicy drogą jeżeli nie, nieosiągalnej obecnie budowy gmachu, to przynajmniej przez pomnożenie ilości szaf, musiało się wreszcie zrealizować. Korzystając z korzystniej- szej w Bibliotece koniunktury finansowej, opartej na dochodach z F.O.S-u, przeznaczyło Kierownictwo pokaźną kwotę na cel po- wyższy, chociażby niestety z pewnym uszczerbkiem dla budżetu

książkowego. Z tego funduszu zbudowano w roku 1934/35 szereg szaf, dzięki którym przybyło 352 m bież. półek, które pozwolą na ustawienie ok. 11.000 książek. Upragnione przegrupowanie z dwurzędowego ustawienia mogło częściowo zaraz nastąpić. Rok przyszły przyniesie dalszą poprawę warunków w księżnicy.

Dalszą meliorację magazynu książkowego stworzyło przywrócenie w roku bieżącym funkcjonowania wyciągu osobowego (windy) po 20-letniej jego nieczynności, powstałej wskutek rekwizycji motoru w czasie wojny światowej.

Konserwację zbiorów w obrębie Biblioteki ma na oku nie tylko troskliwe ich przechowywanie, lecz także należyta oprawa, uodporniająca je na niepewne losy, jakie im gotuje korzystanie. Na oprawę trwałą kładła Biblioteka usilny nacisk a dla pozyskania materiału rzeczowego przeprowadziła naoczne porównanie opraw tutejszych i innych bibliotek uniwersyteckich, z którego oprawy lwowskie wyszły w pełni zwycięsko, dzięki trwałemu materiałowi, solidnemu wykonaniu, oraz estetycznemu wyglądowi, przy nie-wysokich cenach.

W roku sprawozdawczym oprawiono 1543 tomów, wśród nich 124 tomów dzienników, uwzględniono także wydatniej dział rękopisów. Referat introligatorski prowadził Dr Bocheński.

Prześleliśmy najważniejsze kompleksy agend bibliotecznych

W świetle otrzymanych i wysłanych pism urzędowych nabiera administracja Biblioteki następujących rozmiarów:

Dział

I.	Kierownictwo Biblioteki i zarząd ogólny (Dyr Kotula)	725 pism
II.a.	Wypożyczalnia miejscowa - wezwania i urgensy (Dr Preisner)	705 "
II.b.	Wypożyczalnia zamiejscowa - zamówienia i korespondencja (Dr Frydman)	1927 "
III.	Pracownia oddziału rękopisów (Dr Jędrzejowska)	218 "
IV.	Dary (pozyskiwanie, ewidencja, po- dziękowania (Dr Preisner)	129 "
V.	Administracja bieżących czasopism nauko- wych (Dr Smolka)	40 "
VI.	Finanse, kasowość (Dr Bocheński)	245 "
VII.	Pomnażanie zbiorów drogą kupna (Dyr Kotula)	187 "
VIII.	Wymiana wydawnictw - ekspedycja (P. Ciońska)	12 "
IX.	Katalog przedmiotowy (Dr Des Loges)	8 "
X.	Porządkowanie druków zbędnych (Dr Jędrzejowska)	11 "
EOI.	Administracja egzemplarza obowiązkowego czasopism (Mgr Szmajkowski)	1100 "
EOII.	Administracja egzemplarza obowiązkowego książek (abs. fil. Łysakowska)	1194 "

Ogółem liczba korespondencji
osiągnęła cyfrę

6501 pism

(w roku ubiegłym
6716)

Jak corocznie przedstawiało Kierownictwo wyniki pracy Biblioteki, oraz jej dolę i niedolę we formie sprawozdania rocznego Komisji Bibliotecznej, której skład w r. 1934/35 był następujący: Przedstawiciel Wydziału teologicznego ks. prof. P. Stach.

Wydział prawniczy reprezentował prof. Dr W. Abraham (referent Senatu) i prof. Dr L. Ehrlich, lekarski prof. Dr Nowicki, humanistyczny Prof. Stanisław Lempicki, przyrodniczy prof. Dr J. Hirschler, ponadto zasiadał jako przedstawiciel lwowskich towarzystw naukowych dyr Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie Dr Bernacki. Przewodniczył Kierownik Biblioteki.

IV. Korzystanie z Biblioteki.

były Czytelnie Biblioteki (profesorska, ogólna i czasopism/ czynne od 1.IX.1934 do 31.VII.1935r. w dni powszednie od 8 - 13 i od 16 - 20. Oddział rękopisów i starodruków od 8 - 14. Wypożyczalnia miejscowa i zamiejscowa *była* dostępna dla publiczności od 11 - 13, w środę także od 17 - 18.

W sierpniu była Biblioteka otwarta od 1-go do 15-go w godzinach od 9 - 13, w drugiej zaś połowie miesiąca nie pozwalała główne porządkowanie i czyszczenie Biblioteki na jej otwarciu dla czytelników.

1. Służba informacyjna.

Katalog ogólny w którym był stale zajęty jeden funkcyjnariusz niższy, podczas gdy praktykant Mgr Bandura rozwiązywał trudniejsze kwestie i informacje bibliograficzne, załatwił 19.174 zapytań czytelników, w czym 2.305 odpowiedzi negatywnych, co stanowiło 11'3 % zapytań, przy czym ubolewać należy, że odsetek ten od dawna się nie poprawia.

Obniżająca się od lat kilku liczba kwerend katalogowych (1932/33 - 33.844, 1933/34 - 30.141) nie jest bynajmniej objawem dla żywotności Biblioteki zatrważającym. Zmniejszoną liczbę przepływających przez katalog dezyderatów nazwać należy nawet przejawem dodatnim. Świadczy ona bowiem,

ze czytelnicy zrywają się coraz bardziej z dostępnym im specjalnym katalogiem i korzystają z niego coraz liczniej i umiejętniej, posługując się w zamówieniach jego sygnaturami.

Właśnie to wyrobienie czytelników umożliwiło Bibliotece wprowadzenie nowoczesnego i daleko idącego ułatwienia w korzystaniu z Biblioteki. Od 1 marca 1935r. zorganizowano dotatkowe 4-krotne w ciągu godzin czytelnianych, dostarczanie czytelnikom książek (o godz. 10, 12 i 16 i 17), zamówionych godzinę przedtem, lecz pod warunkiem, że zamówienia są opatrzone przez nich sygnaturami.

Inowacja ta odrazu się zaklimatyzowała i spotkała z żywym zrozumieniem i użytkowaniem przez czytelników.

2. Ruch w pracowniach.

	Ilość dni otwarcia	Ilość odwiedzin	Ilość użytkowanych druków, dzieł, tomów, rkpsów i cimeliów w tomach			
Czytelnia ogólna	269	34769	48688	70778	-	-
" profesorska	"	1083	-	5862	-	-
" czasopism	"	1927	-	2921	-	-
Pracownia oddziału rękopisów i starodruków	"	686	-	-	2477	96
R a z e m :	269	38465	48688	79561	2477	96

Analogiczne cyfry roku poprzedniego:

- Odwiedzin 30.417
- Używane druki dzieł 42.054
- " " tomów 65.109
- Używane rękopisy i cimelia 2.573

Rok sprawozdawczy przyniósł tedy zwiększenie się frekwencji. Jakie czynniki złożyły się na ten korzystny przejaw - trudno jest stwierdzić, gdyż wszystkie przyczyny, które powodowały spadek ruchu w Bibliotece w latach ostatnich nie straciły niestety swej przykroj aktualności i w r.1934/35. Ze tedy mimo pewne warunki ogólnospołeczne, materialne i duchowe niesprzyjające pracy umysłowej, wzrosła ilość korzystających z Biblioteki, to objaw tak dodatni, iż godzi się go podkreślić, a nie zawadzi łączyć go może z usprawnioną usługą w Bibliotece, oraz z poręcznością i precyzyjną informacją jej katalogów.

3. Ruch w Wypożyczalni.

a) Dział miejscowy

Obraz czynności w tym dziale daje poniższa tabelka:

I	l	o	ś	ć
Odwiedzin	Posyconych tomów	Zwróconych tomów		
8.006	16.245	14.480		

W stosunku do roku poprzedniego dostrzegamy w Wypożyczalni miejscowej ubytek:

997 odwiedzin
5.533 wydanych tomów
oraz 1.826 zwróconych tomów.

b) Dział zamiejscowy.

Sprowadzono z innych Bibliotek:

	Bibliotek	Druków nowych	Starych druków	Reko- pisów
w kraju	29	402	18	83
zagranicą	22	193	2	--
R a z e m:	51	595	20	83

Pożyczono

	Bibliotek	Osób pry- watnych	Druków nowych	Starych druków	Rekopi- sów
w kraju	39	16	508	--	5
zagranicą	2	--	7	--	--
Razem :	41	16	515	--	5

Wyniki czynności wypożyczalni zamiejscowej w oświetle-
niu liczb sprowadzanych i wysłanych książek wypadły nieco słabiej,
niż w roku ubiegłym, zrównały się jednak z jeszcze bar-
dzo wydatnym rokiem 1932/33. Z 14-tu bibliotek niemieckich,
3-ech austriackich, po jednej z Węgier, Czech Rumunii, Szwaj-
carii, Gdańska, Danii i Francji nadchodziły materiały dla
tutejszych czytelników. W tym samym celu uciekano się do 24
zakładów krajowych. Z zagranicznych bibliotek najwięcej ma-
teriałów dostarczyła Państwowa Biblioteka w Berlinie (81 to-
mów), na dalszych miejscach staje Biblioteka Uniwersytecka

w Wiedniu (25) i Lipsku (21). Z krajowych najofiarniej zasilają nas: Biblioteka Jagiellońska (117), Ossolineum (79), Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie (79), Poznaniu (54) i t.d.-

Z pośród 35 zakładów, (bibliotek, archiwów, muzeów, szkół, urzędów, korzystających z naszych zbiorów) najwydatniej odwoływała się do naszej pomocy Biblioteka Uniwersytecka w Wilnie (120 tomów), z kolei idą Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu (98), Muzeum Pol. Towarzystwa Tatrzańskiego w Zakopanem (54), Biblioteka Miejska w Stanisławowie (54) i t.d. Z zagranicy pozostawały z nami w kontakcie jako pożyczające tylko dwa Zakłady, a to Biblioteka Miejska w Gdańsku i Biblioteka Uniwersytecka w Utrechcie. Aczkolwiek ogólna suma sprowadzonych dzieł wypadła nieco nikłej, niż w r. ub. to nie jest ten wynik obrazem dokonanej przez wypożyczalnię pracy, jeżeli się zważy, że wypożyczenie żądanej książki wymagało często kilku kwerend w różnych miejscach o negatywnym rezultacie. Względy ekonomiczne skłaniają bowiem czytelników do poszukiwania potrzebnych im dzieł za pośrednictwem wypożyczalni, wprzód okręźnie w bibliotekach krajowych a dopiero bezowocne przebycie tej drogi skierawuje ich do drożej się kalkulującego zamówienia z Biblioteki zagranicznej. Wszystkie jednak te etapy przechodzą przez wypożyczalnię, skutkiem czego jej międzyuniwersytecka współpraca dokonywała się w sposób wydatny i owocny.

V. Fundusze

Dochody:

pozostałość z roku 1933/34 341'26

Dochody własne.

Zwroty portoriów Wypożyczalni zamiejsc.
i Oddziału Rękopisów, grzywny i opłaty
Wypożyczalni 2.049'50

Sprzedaż druków urzędowych i inne dochody
(w tem 2.000 zł. daru koncernu nafto-
wego "Małopolska") 3.202'27

Dochody z grupy IV. planu finansowo-gosp.
(Opłaty Studenckie) 80.000'--

Ogólna suma dochodów 85.593'03

Wydatki:

Grupa I. Wynagrodzenia pracowników, opłaca-
nych przez Zakład, oraz świadcze-
nia społeczne 3.006'40

Grupa II. Wydatki lokalowe, utrzymanie po-
rządku i t.d.

Przebudowa i uruchomie-
nie windy elektr. osobo-
wo-ciężarowej w magazynie 3.452'--

Do budowa galerii długości
12,50 m. na żelaznych
podstawach z żelaznymi
poręczami pod nowe szafy
na książki . . . . . 765'81

Doprowadzenie przewodów
i lamp elektrycznych. . . 325'--

Wydatki na utrzymanie
porządku. . . . . 162'19

4.705'--

Grupa III. Wydatki administracyjne:

a) Materiały piśmienne 630'50
b) Druki 2.780'--
c) Telefony i portoria 2.695'20
d) Drobne wydatki 194'19

6.299'89

Do przeniesienia 14.005'29

Z przeniesienia 14.005'29

Grupa IV. Urządzenie i potrzeby zakładu

a) Umeblowanie:		
24 szaf na książki w magaz.	2.680'--	
1 szafa z półkami do Oddz. Rękopisów	650'--	
1 szafa katalog. (kartoteka)	350'--	
stolarze i półki do magaz.	2.457'--	
Pokrycie i naprawa mebli w pokoju dyrekcyjnym. . .	625'--	
Linoleum do Czyt. Prof. i pokoju katalog., oraz chodnik do pokoju dyrekcyjnego . . .	341'95	
2 odkurzacze "Elektrolux"	844'--	
Drobne naprawy i uzupełnienia umeblowania.	135'--	

	8.282'95	
b) Książki i czasopisma		
Kupno i prenumerata	55.971'87	
Oprawa książek i czasopism	7.135'50	

		71.390'32
	Wydatki grupy IV.	-----
	Ogólna suma wydatków	85.395'61

Zestawienie ogólne:

D o c h o d y	85.593'03
W y d a t k i	85.395'61

Saldo z dnia 31.VIII.1935r. . .	197'42

Zamknięcia rachunkowe przedłożyła Biblioteka Kwesturze Uniwersytetu pismem z dn.17.IX.1935.L:195/I., z których Rektorat udzielił jej absolutorium pismem z dnia 1.X.1935.L:321 ex 35/36.

Ogólna kwota dochodów obniżyła się w stosunku do roku poprzedniego o 842'73 zł.- Nieznaczny ten ubytek nie odbił się jednak niekorzystnie na najważniejszej komórce budżetu tj.

na budżecie książkowym. Tę grupę wydatków podwyższyło Kierownictwo o 4.000 zł., doprowadzając ją do bezmała 56.000 zł. Kwotę tę możnaby było jeszcze rozszerzyć, gdyby Biblioteka mogła była dysponować specjalną dotacją na wydatki przeznaczone na adaptacje w księżnicy, widoków jednak na taki zasiłek nie było.

Ostatecznie w dochodach i wydatkach Biblioteki stwierdzić należy równowagę, a zobowiązania płatnicze Biblioteki dotyczą tylko zakupionych w ostatnich tygodniach książek i czasopism, szczególnie zaś wydawnictw opłacanych w szeregu rat.

VII. Uwagi o potrzebach Biblioteki.

W końcowym rzucie oka na potrzeby Biblioteki można z ulgą stwierdzić poprawę warunków panujących w księżnicy. Dotyczy to przede wszystkim poszerzenia jej pojemności przez budowę całego szeregu szaf. Bez szkody dla linii estetycznych ustawia się w szerokich przejściach księżnicy nowe szafy na książki, które już w roku bieżącym poprawiły możność prawidłowego ustawiania materiału książkowego. Akcję tę poprowadzi Biblioteka aż do zupełnego zaradzenia brakowi miejsca w księżnicy i uzyskania rezerw szafowych na chociażby tylko lat kilka. Biblioteka ma nadzieję osiągnięcia tego stanu corocznymi częściowymi inwestycjami w okresie 3 - 4 lat.

Natomiast niewystarczający liczebnie stan lokalowy Biblioteki nie doznał niestety żadnej poprawy. Uniemożliwiło to Bibliotece stworzenie lepszych warunków na pomieszczenie katalogów, przeznaczonych do bezpośredniego użytku czytelników. Dwa pokoje w starym gmachu Uniwersytetu, które Biblioteka na rzecz katalogów pragnęła pozyskać, otrzymały inne przeznaczenie.

Skutkiem tego katalog alfabetyczny, w którym czytelnicy informują się o zawartości Biblioteki, a który posiada frekwencję do 80 osób dziennie mieści się w jednym ciasnym pokoiku. Panuje tu ciągły tłok, niepośadany, ani dla prowadzącej poszukiwania publiczności ani dla konserwacji katalogu.

Znacznie gorzej jeszcze przedstawia się na razie sprawa ustawienia katalogu rzeczowego, posiadającego tak dominujące dla czytelników znaczenie. Mieści się on bowiem w pokoju biurowym swego referenta Dr Des Loges, który ^{to pokój} służy równocześnie także za pracownię dla jeszcze dwóch urzędników. Jest on skutkiem tego w swej dla publiczności najważniejszej funkcji - nieużytkiem.

Uzyskanie tedy odpowiedniego lokalu, w którym katalogi mające na celu utrzymywanie kontaktu między czytelnikami a księgozbiorem, mogłyby spełniać swe ważne zadanie, a Biblioteka pomnożyć swą użyteczność, jest kwestią aktualną i nagłą, nie wolno tracić jej z oczu, aż do zadowalającego zrealizowania.

Tym stwierdzeniem kończy się niniejsze sprawozdanie.-

Kierownik Biblioteki:

Wykaz ważniejszych nabytków w roku 1934/35.

- I. Teologia
T. Orzechowski Stanisław, Stanislai Orichovii fidei catho-
licae confessio... anno 1561 in Synodo Warsza-
viensi confirmata... Coloniae 1563 10' - zł.
- Faulhaber (Michael) Gesammelte Reden, Predigten, Hirten-
briefe, 2. Aufl. Freiburg i Br. 1932 16'75 S.a.
- - Zeitrufer, Gottesrufer. Gesammelte Predigten 2 Aufl.
Freiburg i Br. 1933. 13'20 S.a.
- Koch Ludwig, Jesuiten-Lexikon. Die Gesellschaft Jesu
einst und jetzt. Paderborn 1934 26' -- Mk.n.
- Charlampovic, Zapadnorusskija pravoslavnyja školy v 16.
i načala 17 veka. Kazan, 1898. 20' -- zł.
- II. a. Filozofia, Psychologia, Etyka.
PA a. von Aster E(rnst), Geschichte der neueren Erkenntnis-
theorie (von Deskartes bis Hegel/. Berlin -
Leipzig 1921 13.50 Mk.
- Schlegel Friedrich, Neue philosophische Schriften....
erläutert... von Josef Koerner. Frankfurt a/M.
1935. 31.50 S.a.
- Harnack Adolf Zur Quellenkritik der Geschichte des
Gnostizismus. Leipzig 1873. 3.- Guld.h.
- Bonitz H(ermann) Aristotelische Studien, Bd. 1-5.
Wien 1862-67 18'-Guld.h.
- Joel Karl Der echte und Xenophontische Sokrates,
Bd. I, II 1, 2, Berlin 1893 - 1904. 25'-Guld.h.
- Handbuch der Philosophie, hrsgbn von Alfred Baeumler u.
Manfred Schroeter, Abt. I, München u. Berlin 1924
24'-Guld.h.
- Croce Benedetto. Gesammelte philosophische Schriften in
deutscher Übertragung, hrsgbn v. Hans Feist,
Reihe 2. Bd 2, 3 Tübingen 1929 - 13'-Mk.
- Jeans James The new background of science 2. ed.
Cambridge 1934 6'40 Mk.
- Ziehen Theodor, Vorlesungen über Aesthetik Bd. 1, 2.
Halle 1931 20'25 Mk.
- Cohen Morris R. and Hegel Ernst, An introduction to logic
and scientific method. London 1934 12'75 Mk.
- Burns C. Delisle, The horizon of experience. New York
1934. 10'50 Mk.
- Metz Rudolf, Die philosophischen Strömungen der Gegen-
wart in Grossbritannien Bd. 1, 2. Leipzig 1935.
40' - Mk.

II.b. Pedagogia, Szkolnictwo Historia oświaty

 PAb. Schwerdt Theodor, Neuzeitlicher Unterricht. Analytische Didaktik in klassischen Unterrichtsbeispielen. Padeborn 1933 6'10 Mk.
 Dictionnaire de pédagogie et d'instruction primaire sous la direction de F. Buisson. Partie I, vol. 1, 2, Partie II. vol. 1, 2. Paris 1882-1887. 36'-- Mk.
 Wichmann Otto, Erziehungs u. Bildungslehre, Halle 1935. 12'50 Mk.
 Kretschmann Johannes. Natürlicher Unterricht. Breslau 1933. 6.25 Mk.

II.c. Sztuka, Teatr, Muzyka.

 PA c. Histoire générale de l'art français de la revolution a nos jours T.1-3, Paris 1922. 50'-- Mk.
 Schaeffe Rudolf, Geschichte der Musikaesthetik in Umrisen, Berlin - Schöneburg 1934 12'80 Mk.
 Gerola G. Le fonti italiane per la iconografia dei reali di Polonia, Firenze 1935 28'-- S.a.
 Dessoire Max, Aesthetik und allgemeine Kunstwissenschaft in Grundzügen dargestellt. 2. Auflage. Stuttgart 1923 13'--Mk.
 Borscherdt Hans Heinrich, Das europäische Theater im Mittelalter und in der Renaissance, Leipzig 1935 11'--Mk.
 Riemann Hugo, Musik-Lexikon bearb. von Alfred Einstein; Bd. 1, 2. Berlin 1929 75'60 Mk.
 Mersmann Hans, Angewandte Musikaesthetik. Berlin 1926 18'-- Mk.
 Hedicke Rob. Methodenlehre der Kunstgeschichte. Ein Handbuch für Studierende. Strassburg 1924 24'-- Mk.
 Laurilla K.S. Aesthetische Streitfragen Helsinki 1934 16'-- Mk.

III.a. Matematyka, Fizyka, Chemia, Militaria, Sport

 Mk a. Reich Hermann, Angewandte Geophysik für Bergleute und Geologen. Bd. 1, 2. Leipzig 1933/34. 23'20 Mk.
 Handbuch der Kautschukwissenschaft. Unter der Mitwirkung von L. Hock... A. Zimmermann, hrsgbn. von K. Memmler. Leipzig 1930 38'-- Mk.
 Kowalewski Gerhard, Lehrbuch der höheren Mathematik für Universitäten und technischen Hochschulen. Bd. 1-3. Berlin 1933. 8'55 Mk.

Staudinger Hermann, Die hochmolekularen organischen
Verbindungen Kautschuk und Celulose
Berlin 1932 39'-- Mk.

III.b. Geografia, Krajoznawstwo, Etnografia

MK b. Gleitze Bruno, Statistisches Lexikon. Tübingen 1935.
10'80 Mk.

Republic, The African ... of Liberia and Belgian Congo.
Based on the observatory and material collection
during the Harvard African Expedition 1926/27, ed.
by R.P. Strong, vol. 1-2. Cambridge 40'-- Mk.

IV. Nauki Przyrodnicze

P. Hesse Richard und Dofflein Franz. Tierbau und Tierleben
in ihrem Zusammenhang betrachtet. 2. Aufl. bearb.
von R.Hesse. Bd.1. Jena 1935. 32'50 Mk.

Handbuch der Pflanzenanalyse, hrsgbn. von G(ustav) Klein
Bd.1-4, Wien 1931-33, 385'-- Mk.

Buchner Paul, Tier und Pflanze in Symbiose, 2. völlig
umgearb. und erweit. Aufl. Berlin 1930. 103'20 Mk.

V. Medycyna, Higiena

M. Lexikon der gesamten Therapie mit diagnostischen Hin-
weisen... hrsgbn. von Walter Marle Bd.I A-L,
Berlin - Wien 1935 42'90 Mk.

Hintze K. Geographie und Geschichte der Ernährung
Leipzig 1934 21'-- Mk.

VI. Pr. Prawo, polityka, ekonomia, nauki społeczne.

Index, Heidelberger... zum Theodosianus, hergestellt
unter Leitung von Otto Gradenwitz. Lfg. 1,2.
Berlin 1917 - 1929. 42'-- Mk.

Rist Charles, Essais sur les quelques problèmes économi-
ques et monétaires. Paris 1933. 24'50 zł.

Mayer Gustav, Friedrich Engels. Eine Biographie. Bd.1-2.
Haag 1934 17'50 Mk.

Recueil des études sur les sources du droit en l'honneur
de François Gény. T.1-3, Paris 1934 39'-- Mk.

Ergänzungsindex zu ius und leges, hrsgbn von Ernst Levy,
Weimar 1930 46'-- Mk.

VII. H. Historia

Rosenberg Alfred, Der Mythos des 20. Jahrhunderts. Eine
Wertung der seelisch-geistigen Gestaltenkämpfe
unserer Zeit. 35-36. Aufl. München 1934 12'90 S.a.

- Weinryb S.B. Neueste Wirtschaftsgeschichte der Juden in
Russland und Polen. Breslau 1934 33'75 S.a.
- Handelsman Marcell, Czartoryski, Nikolas Ier et la Question
du Proche Orient. Paris 1934 12'32 S.a.
(Schriften aus ihrer Geschichte)
- Hoetsch Otto, Osteuropa und deutscher Orden, Kleine
Koenigsberg-Berlin 1934 24'70 S.a.
- Mussolini Benito, Scritti e discorsi. Edizione definitiva;
Vol. 1-8. Roma 1934/35. 120'-- Lir.
- Koitz Heinrich Männer um Pilsudski. Breslau 1934.
12'80 S.a.
- Koepfe der Weltpolitik, hrsgbn von Giselher Wirsing,
München 1934 5'80 Mk.
- Quellen zur deutschen Politik Oesterreichs 1859-1866.
Unter Mitwirkung von Oscar Schmidt hrsgbn von
Heinrich von Srbik. Bd.1. Oldenburg-Berlin 1934
86'90 S.a.
- Jorga N(icolas) Histoire de la vie byzantine, empire et
civilisation. D'apres les sources illustrée par
les monnaies. T.1-3, Bucarest 1934 17'-- Mk.
- Gerassimow Aleksander, Der Kampf gegen die erste russische
Revolution. Frauenfeld-Leipzig 1934 20'16 S.a.
- Handbuch der Wirtschaftsgeschichte, hrsgbn von Georg
Brodnitz. Bd I. Jena 1934 39'50 Mk.
- Rietstap J.B. Armorial Général précède d'un Dictionnaire
de termes blasons. 2-e éd. T.1-2, Berlin 1934
65'-- Mk.
- Fonti archivistiche per lo studio dei problemi della po-
polazione fino al 1848 presentate al Congresso in-
ternazionale per gli studi sulla popolazione (Roma
7-10 Settembre 1931-9/VI 1-4. Roma 1933.
60'-- Lir.
- Hodgkin R.H. A history of the Anglosaxons Vol 1.2.
Oxford 1935 1/12/1 funt szt.
- Grant A.J. and Temperley Harold, Europe int the 19 and 20
century (1789/1932) (4.new impr.ed.) London 1934.
10'60 Mk.
- Bartel Paul. Le Maréchal Pilsudski. Paris 1935.
13'50 frs.

VIII.a.Ja. Filologia klasyczna

- Mayser Edwin, Grammatik der griechischen Papyri aus der
Ptolemäerzeit. Mit Einschluss der gleichzeitigen
Ostraca und den in Agypten verfassten Inschriften.
Bd. I, II. 1-3. Leipzig 1923-34. 389'55 S.a.

Wilcken Ulrich, Mitteilungen aus der Würzburger Papyrus-
sammlung. Berlin 1934 20'-- Mk.

VIII.b. Językoznawstwo ogólne, Orientalia
Jb.

Buehler Karl, Sprachtheorie. Jena 1934. 21'50 Mk.

Bloch Oskar, Dictionnaire etymologique de la langue fran-
caise. Avec la collaboration de W. von Wartburg.
Préface d'A. Meillet. Tome 1-2. Paris 1932.
200'-- frs.

Ciakciak Emmanuelle, Dizionario armeno-italiano (Vol. 1-2)
Venezia 1937. 158'40 S.a.

VIII.c. Filologia nowozytna, hist. literat. (z wyjąt. słow.)
Jc.

Kjaergard Helge, Die dänische Literatur der neuesten Zeit
(1871-1933) Kopenhagen 1934. 12'60 S.a.

Meisner Paul, Die geistesgeschichtlichen Grundlagen des
englischen Literaturbarocks, München 1934
18'48 S.a.

Enciklopedija, Literaturnaja. . . . Otv. Redaktor A. V.
Lunacarskij. T. 1. 3-7. Moskva 1930 11'40 dol. a.

Derieux Henry, La poésie française contemporaine
1885-1935 Avec une biographie des poètes, une
bibliographie des ouvrages généraux. 3-e éd.
Paris 1935. 6'15 S.a.

IX. S. Slavica

Meyer Karl H. Altkirchenslavisch-griechisches Wörterbuch
des Codex Suprasliensis. Glückstadt und Hamburg
1935 32'40 Mk.

Kral Georg. Grammatik der wendischen Sprache in der Ober-
lausitz, 3. verm. Aufl. Bautzen 1925 5'-- Mk.

Schwela G. Lehrbuch der niederwendischen Sprache Tl. 1.
Grammatik, Tl. 2. Übungsbuch, Heidelberg 1906-1911.
8'-- Mk.

Xa. O. a. Bibliotekarstwo, bibliografia, polimatia

Dolensky Antonin, Slovník pseudonymů a kryptonýmů v če-
skoslovenské literatuře. 4 přeprac. vyd. Praha 1934.
40'-- k. c.

Congresso, Primo. . . . mondiale delle biblioteche e di
bibliografia Roma-Venezia 15-30 giugno 1929, Atti,
vol 1-6, Roma 1931-33. 225'-- lir.

Wiel Ernst, Die Wiegendrucke Münchens. Ein bibliographisches Verzeichnis mit neun Typentafeln. München 1923 16'-- Mk.

Actes du Congrès international des études sur la population (Rome 7 - 10 septembre 1931-9/Édités par Conrado Gini. Vol. 1-10, Roma 1933 600'-- lir.

.....o.....

L: 224/I.

z dnia 14.XII.1936r.

Sprawozdanie ze stanu
i działalności Biblioteki
za czas od 1.IX.1935 do
31.VIII.1936r.

I. Sprawy personalne

Na czoło sprawozdania wysuwa się nekrologia wzmianką o śmierci
woźnego Nicefora M y c h a n i s z y n a, który zmarł dnia 3.IX.1935. Po-
zostawił on dobre wspomnienie wiernego sługi bibliotecznego, które zdobył
sobie 18-letnią oddaną pracą, rozpoczętą już w charakterze dawnego emeryta.

Inne sprawy osobowe przedstawiają się następująco:

a/ wśród urzędników

W myśl reskryptu Ministerstwa W.R.i O.P. z dn.14.XII.1935. Nr.BP-
21839/35 - Rektorat dopuścił z dn. 1.I.1936 Mgr Władysława B a n d u r ę,
dotychczasowego wolontariusza Biblioteki, zajętego od r.1932, do służby
w charakterze praktykanta I.kat. za wynagrodzeniem wg.X.grupy uposażeń.

Poza tym z żalem podkreślić należy, że awans marcowy w roku 1936
pomiął Bibliotekę w zupełności.

Z aktów personalnych podnieść należy odznaczenie dyr. Dr K o t u l i
złotym krzyżem zasługi, za jego działalność na polu bibliotekarstwa /rozp.
P.Prezydenta Rzplitej z dn.11.XI.1935r./

Urlopy zdrowotne otrzymały: bibliotekarz Dr J ę d r z e j o w s k a
na przeciąg 6 tygodni /rozp.Min.W.R.i O.P. z dn.2.VI.1936r. Nr.BP-9784/36,
oraz pismo Rektoratu U.J.K. z dnia 5.VI.1936. L:7122/1935/36/, i asystent
Dr Ż u k o t y ń s k a 2-tygodniowy /Pismo Rektoratu z dn.29.VIII.1936.
L:9144 ex 1935/36/.

oraz odznaczenie bibliotekarza Dr.Stefana M ę k a r s k i e g o Medalem Nie-
podległości /Rozp.P.Prezydenta Rzplitej z dn.9.XI.1933 r./ tudzież Oficerskim
Krzyżem "Polonia Restituta" za "zasługi w pracy nad ustaleniem zasadniczych
praw Państwa" w okresie sprawowania mandatu poselskiego /dekret P.Prez.Rzpli-
tej z dn.3.X.1935 r./

8/ Asystent w IX.gr. b/ wśród funkcjonariuszy niższych

9/ W miejsce zmarłego funkcjonariusza prowizorycznego Nicefora Mychaniszy-
na przyjął Rektorat z dn.16.XI.1935 Alfreda Dołżyckiego w charakte-
rze woźnego w XI.gr.upos.

11/ Stróża Biblioteki Jana Huczyńskiego przeniósł Rektorat z dn.
30/6 1936 na własną jego prośbę, z powodu przekroczenia 80 roku życia, w stan
spoczynku /w myśl art.28 ust.emeryt.z dn.20/12.1923/.Pismo Rektoratu z dnia
18/5.1936.L.2815 ex 1935/36. Wniosek w sprawie obsadzenia opróżnionego
miejsca stróża przedstawiło Kierownictwo Biblioteki dn.29/5 1936 L.85/I.,
mianowanie jednak następcy Huczyńskiego do końca roku sprawozdawczego nie
nastąpiło.

15/ Woźny Jan Paweł otrzymał 2 1/2 miesięczny urlop zdrowotny
/rozp.Min.W.R.i O.P. z dn.21/2,1936 Nr.BP-955/36 i pismo Rektoratu z dn.24/2,
1936 L:4405 ex 1935/36, a Ministerstwo zgodziło się na opłacanie przez czas
urlopu Pawelca siły zastępczej z kredytów osobowych /Dział 6 § 1 Budżetu/
/Rozp.Min.W.R.i O.P. z dn.30/3 1936 Nr.BP-4459/36./ Zastępstwo to pełnił
Jan Bożek.

20/ Uwzględniając powyższy bardzo nieznaczny ruch służbowy, dostrzegamy,
że 2/ obraz stanu grona pracowników
nie różni się niemal w roku sprawozdawczym od poprzedniego i przedstawia się
następująco:

A. Urzednicy

- 1/ Kierownik Biblioteki w V.gr.upos. Dr fil.: Rudolf Kotula
  - 2/ Bibliotekarz w VI.gr.upos. Dr praw i fil.: Franciszek Smolka
  - 3/ " " " " " Dr fil.: Stefan Mękarski
  - 4/ " " /z przeszerogowania/ w VII.gr.upos. Dr fil.:
Anna Jędrzejowska
  - 5/ " " w VII.gr.upos. Dr fil.: Eustachy Gaberle
  - 6/ " " " " " Dr fil.: Marian DesLoges
  - 7/ Asystent w VIII.gr.upos. Dr fil.: Adam Bocheński
- 2 etaty asystentów nieobsadzone.

- 8/ Prow.woźny pom.w XI.gr.upos. Władysław Schlechta
9/ Kontr. " " " " " Alfred Dożycki
10/ 1 etat prow.woźnego w XI.gr.upos. /stróża/ nieobsadzony po przejściu w stan spoczynku Jana Huczyńskiego.
11/ Prow.woźny w XII.gr.upos. Wojciech Belniak
12/ Kontr. " " " " " Jan Wagemann
13/ 1 etat woźnego w XII.gr.upos. nieobsadzony
14/ Tymcz.pomocn.woźny /opł. z I.gr.wyd.planu finans.-gosp./
Rudolf Zielonka

3/ Prace i zajęcia naukowe
i zawodowe grona.

Dyrektor Dr Kotula poświęcał za przyzwoleniem Rektoratu swe godziny pozaurzędowe kierownictwu Biblioteki Fund.W.hr.Baworowskiego we Lwowie. Ponadto stał i nadal, jako przewodniczący, na czele Towarzystwa miłośników Książki oraz sprawował obowiązki korespondenta Wojewódzkiego Urzędu Konserwatorskiego.

W książce prof.Adolfa Becka: Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie podczas inwazji rosyjskiej w roku 1914/15 /Lwów 1935/ opracował dyr.Kotula rozdział o losach Biblioteki lwowskiej w omawianym czasokresie, obejmujący str. 50 - 56.

Bibliotekarz VI.gr.upos. Dr Smolka do dnia 30 maja 1936 członek Rady Związku Bibliotekarzy polskich a przez cały okres sprawozdawczy przewodniczący Komisji prawniczej Związku, wygłosił na IV. Zjeździe bibliotekarzy polskich referat: Organizacja bibliotek uniwersyteckich /zob.Księga referatów Zjazdu, Warszawa 1936 T.l.str.42-50 i odb./.

Bibliotekarz VI.gr.upos. Dr Mękarski był członkiem Zarządu Lwowskiego Koła Związku Bibliotekarzy Polskich.

Ogłosił w miesięczniku "Droga" /Nr.1.1935/ artykuł p.t."Sprawa Lwowa" tudzież szkic monograficzny "Czesław Męczyński" /Nadbitka z t.2-go "Obrony Lwowa" Lwów 1936/.- Redagował czasopismo dwutygodniowe "Nowe Czasy", poświęcone sprawom społecznym i kulturalnym. Był członkiem Rady miejskiej we Lwo-

Uzupełnienie do str.4-tej w.20-25.

Pomieszczył 2 sprawozdania w "Studia philosophica" Vol.1.1935.

Wygłosił odczyt 4.II.1936 w Związku Bibliotekarzy Polskich we Lwowie p.t. "Czytelnictwo czasopism w Bibliotece Uniwersyteckiej we Lwowie w ostatnich 4 latach" oraz w czerwcu 1936 r.referat sprawozdawczy z IV. Zjazdu Bibliotekarzy Polskich w Warszawie.

wie. Wygłosił w rozgłośni lwowskiej Polskiego Radia szereg prelekcji na tematy społeczne i kulturalne.

Bibliotekarz w VII.gr.upos. Dr J ę d r z e j o w s k a opracowywała w dalszym ciągu, za zezwoleniem Rektoratu, w godzinach pozaurzędowych Katalog rękopisów Biblioteki fund.W.hr.Baworowskiego. Ministerstwo W.R.i O.P. ustanowiło pismem z dnia 30.XI.1935,Nr.NS-10588/35 Dr Jędrzejowską stałym współpracownikiem - korespondentem Komisji współpracy Polski nad ogólnym katalogiem inkunabułów /Kommission f.d.Gesamtkatalog der Wiegendrucke/ w Berlinie.Krąg pracy Dr Jędrzejowskiej obejmuje obszar województw poł.-wschodnich Rzplitej. Ponadto powierzyła Pruska Akademia Umiejętności Dr Jędrzejowskiej zebranie w zbiorach lwowskich i pozalwowskich rękopisów, zawierających pomniki literackie języka niemieckiego aż po koniec 15 w., i ich opracowanie w naukowym katalogu.

Bibliotekarz w VII.gr.upos. Dr G a b e r l e, członek Rady Związku bibliotekarzy polskich w Warszawie i Komisji bibliotecznej sekcji wschodniej Zarządu głównego T.S.L. we Lwowie.

Na terenie lwowskiego Koła bibliotekarzy polskich zastępował redakcję "Przeglądu bibliotecznego". Na IV. Zjeździe bibliotekarzy polskich, jako wiceprzewodniczący Sekcji bibliotek naukowych, wygłosił na plenum referat: Biblioteka w świetle przemian kultury.

Bibliotekarz w VII.gr.upos. Dr D e s L o g e s udzielał, jak od lat, w tutejszym pryw.gimnazjum żeńskim /Nr.636/ Olgi Filippi-Żychowiczowej nauki języka polskiego w wymiarze 8 godzinnym a Ministerstwo udzieliło reskryptem z dn.21.VIII.1936. Nr.BP.-15058/36 zezwolenia na kontynuowanie tego zajęcia także na rok szkolny 1936/37, zastrzegając niezależne jego traktowanie w stosunku do obowiązków służbowych w Bibliotece.

Dr Des Loges ogłosił następujące prace:

"Przedmiot a przeżycie w dziele literackim" w czasopiśmie "Polonista", 1936. nr.2/3 i 4, str.33-45, 102-110.

"Psychologizm w nauce o literaturze" /Uwagi krytyczne/, czasop. "Pion", 1936r., nr.32. str. 1 - 2.

"W wyjątkach lub całości" /w sprawie programu nauczania języka polskiego w szkołach/, czasop. "Nowe Czasy", ^{1936r.,} nr.5. str.11.

Asystent Dr P r e i s n e r wygłosił dnia 17.X.1935 na posiedzeniu lwowskiego Koła Związku bibliotekarzy polskich, odczyt: Zmiany organizacyjne i techniczne w Bibliotece Uniwersytetu paryskiego.

Pomieścił życiorys Wincentego Bobrowskiego w Polskim Słowniku biograficznym wyd. przez Polską Akademię Umiejętności. T.2. str.164.

Asystent Dr M a y e r ogłosił następujące artykuły:

1/ Międzynarodowa Konferencja biblioteczna w Warszawie /Dziennik Polski Nr.153 z 3.VI.1936/.

2/ Po IV. Zjeździe Bibliotekarzy Polskich /Dziennik Polski Nr.164 z 14.VI.1936/.

3/ Lwowska Biblioteka Uniwersytecka w chwili obecnej /Na marginesie Przewodnika po Lwowie prof.A.Medyńskiego/ Dziennik Polski Nr.184 z 4.VII.1936/.

4/ Książka włoska o Polsce /Dario Lisch: "Polonia d'oggi", Pisa 1934/./Kurier Lwowski Nr.325 i Głos Narodu Nr.322 z 24.XI.1935/.

5/ Polska w Encyklopedii włoskiej /Nowe Czasy Nr.3/36 z 15.II.1936/.

6/ Niemieckie aneksje kulturalne /Recenzja z wydawnictwa: Die Grossen Deutschen. Neue Deutsche Biographie herausgegeben von W.Andreas und W.v.Scholz. Bd.1-4, Berlin 1935 - 1936/ /Nowe Czasy Nr.7/40 z 15.IV.1936/.

7/ Najpiękniejsza edycja mickiewiczowska /Recenzja z wydawnictwa : Adam Mickiewicz "Sonety Krymskie", Florencja /1930/ M.i S.Tyszkiewicz/ /Nowe Czasy/ Nr.9/42 z 15.V.1936./.

Poza tym pomieścił kilka felietonów w dodatku literackim do Dziennika Polskiego "Krytyka i Życie".

Asystent Dr Ż u k o t y ń s k a brała czynny udział jako członek zarządu w Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet i Związku kół Gospodyń Wiejskich Województw południowo-wschodnich, wygłaszając szereg odczytów na tematy społeczno-polityczne, oraz publikując szereg artykułów z tej dziedziny w prasie codziennej i periodycznej.

Urzędnik kontraktowy Dr D a m b s k a w godzinach pozaurzędowych pełniła obowiązki nauczycielki propedeutyki filozofii w pryw.gimn.żeńskim im.Zofii Strzałkowskiej /Nr.639/ i otrzymała pozwolenie Ministerstwa W.R.i O.P. kontynuowania tego zajęcia także w roku szkolnym 1936/37. /Pismo Ministerstwa W.R. i O.P. Nr.BP-15058/36/. Dr Dąbska wygłosiła w okresie sprawozdawczym odczyty:
4.V.1936: " O irracjonalizmie w Warszawskim Towarzystwie Filozoficznym. 6.VI.
1936: Czy intersubiektywne podobieństwo wrażeń zmysłowych jest niezbędnym założeniem nauk empirycznych ? w Sekcji Teorii Poznania Polskiego Tow.Filozoficznego we Lwowie.

Pomieszczyła recenzje i sprawozdania w "Studia Philosophica" I.1935, w "Naucz. Polskiej" XXI /1936/ i w "Gimnazjum" III /1936/.

Urzędnik kontraktowy Dr G i n t o w t, mianowany w styczniu 1936 st.asyst wolont. przy Katedrze prawa rzymskiego U.J.K., prowadził w 2 i 3 trymestrze roku akad. 1935/36 ćwiczenia z prawa rzymskiego /4 godz.tygodn./, oraz ogłosił drukiem w "Księdze pamiątkowej ku czci Leona Pinińskiego" art.: " Czy z przekazanych w Digestach rozstrzygnąć konkurencji w obrębie prawa interdiktalnego można wysnuć wniosek o charakterze iudiciorum ex interdicto ?". ^{odl.} /Lwów, 1936. str.9./.-

A. Wzrost

1. Dział druków nowych /według rzeczowych działów inwentarza i rodzajów nabycia.

Wpisano do inwentarza. działu:	Kupno		Egz. obow.		Dary prywatne		Wymiana		Z dubl. wybrano		Cyfra ogólnego przyrostu		
	DZIEŁ	TOMÓW	DZIEŁ	TOMÓW	DZIEŁ	TOMÓW	DZIEŁ	TOMÓW	DZIEŁ	TOMÓW	DZIEŁ	TOMÓW	
I. Teologia	D.	15	17	188	204	11	12	15	15	7	9	236	257
	K.	11	19	76	113	3	7	1	1	1	1	92	141
		26	36	264	317	14	19	16	16	8	10	328	398
II.a Filozofia	D.	33	53	66	66	30	45	23	23	4	4	156	176
	K.	16	31	24	27	2	3	1	3	-	-	43	64
		49	69	90	93	32	48	24	26	4	4	199	240
II.b. Pedagogia	D.	9	10	152	165	6	7	12	14	1	1		
	K.	5	10	60	93	14	19	5	11	2	2		
		14	20	212	258	20	26	17	25	3	3	266	332
II.c. Estetyka Sztuka Muzykologia	D.	77	100	90	91	20	20	11	11	4	4		
	K.	12	15	27	50	3	6	4	4	-	-		
		89	115	117	141	23	26	15	15	4	4	248	301
III.ab. Matematyka Fizyka Kosmografia	D.	36	67	394	418	39	41	46	47	10	10		
	K.	33	56	127	220	20	34	19	26	--	--		
		69	123	521	638	59	75	65	73	10	10	724	919
IV. Nauki przyrodnicze	D.	17	54	54	59	4	5	4	4	1	1		
	K.	37	241	47	98	9	14	10	11	--	--		
		54	295	101	157	13	19	14	15	1	1	183	487
V. Medycyna	D.	12	39	66	68	12	12	9	9	9	9		
	K.	6	14	59	75	18	28	3	4	1	2		
		18	53	125	143	30	40	12	13	10	11	195	260
VI. Nauki PRAWNICZE	D.	35	42	367	391	46	50	45	45	9	9		
	K.	24	51	121	211	29	61	14	21	1	1		
		59	93	488	602	75	111	59	66	10	10	691	882
VII. Historia	D.	103	134	353	384	47	49	33	34	56	57		
	K.	25	70	24	39	16	21	3	4	2	2		
		128	204	377	423	63	70	36	38	58	59	662	794
VIII. Językoznawstwo	D.	54	69	187	198	63	84	19	20	39	56		
	K.	46	107	20	45	5	14	4	9	--	--		
		100	176	207	243	68	98	23	29	39	56	437	602
IX. Slavica	D.	39	80	430	505	24	24	2	2	40	47		
	K.	5	11	75	180	3	7	--	--	--	--		
		44	91	505	685	27	31	2	2	40	47	618	856
X.a. Bibliografia Dzieła zbiorowe	D.	33	63	95	106	26	33	16	18	2	2		
	K.	34	98	72	181	63	126	61	64	1	1		
		67	161	167	287	89	159	77	122	3	3	403	732
X.b. Varia Statuty Sprawozdania	D.	--	--	130	143	12	14	1	1	6	6		
	K.	29	55	309	436	44	77	3	7	3	3		
		29	55	439	579	56	91	4	8	9	9	537	742
Zbiór druków wojennych		2	4	--	--	2	3	--	--	--	--	4	7
Dzieła Hebrajskie		--	--	711	860	1800	2100	--	--	--	--	2511	2960
Programy		--	--	97	97	16	16	160	160	--	--	273	273
O g ó ł e m	D.	465	717	3380	3755	2158	2515	396	403	188	215		
	K.	283	778	1041	1768	229	417	128	205	11	12		
		748	1495	4421	5523	2387	2932	524	608	199	227	8279	10785

D. - Dzieła
K. - Kontinuada

2. Dział rękopisów, inkunabułów i archiwaliów

	Rękopisy	Inkunabuły	Autografy /listy/	Archiwalia	Przedmioty muzealne
Kupna	1	---	---	---	sztuk
Dary	111	506	12	111	14
Wymiana	---	---	---	---	---
Razem	2	---	111	---	1 plakieta

3. Zbiory artystyczne

powiększyły się o: 1 zakupioną plakieta artystyczną /Fryderykowi Papéemu w 80 rocznicę urodzin/ i 31 ilustracji afiszowych, głównie lwowskiej produkcji, pozyskanych drogą egzemplarza obowiązkowego. Zbiór afiszów artystycznych doszedł do 582 sztuk.

4. Zbiór map geograficznych pomnożył się również tylko drogą wpływu egzemplarza obowiązkowego, dzięki czemu przybyło Bibliotece 89 nowych map, wynik zaś prowadzonego katalogowania wskazuje 506 pozycji, obejmujących ok.2.500 map. Ogólny skatalogowany /lecz jeszcze nie zinwentaryzowany/ dotąd zasób map sięga 3.500 map.

B. Ogólny zasób zbiorów przedstawia się następująco:

a/ w dziale księż. I. zakupionych

	Druki w tomach	Inkunabuły pozycyj	Rękopisy inwentarza	Autografy	Dyplomaty	Archiwalia w fascykuł.	Mapy geograf. w sztukach
Stan z 31.8.1935	388.635	224	1369	2920	226	21	+ 1.087
Przyrost od 1.9.1935 do 31.8.1936.	10.785	---	2	111	---	11	+ 2.500
Stan z 31.8.1936.	399.420	224	1371	3031	226	32	+ 3.587

	Monety		Medale		Obrazy olejne	Ryciny	Fotogr. na kart.	Rzeźby	Przedmioty muzealne
	nrów	sztuk	nrów	sztuk	sztuk	sztuk	sztuk	sztuk	sztuk
Stan z 31.8.1935	7383	11180	506	517	12	34	38	6	14
Przyrost 1.9.1935-31.8.1936	---	---	---	---	---	---	---	---	1 plakieta
Stan z 31.8.1936	7383	11180	506	517	12	34	38	6	15

C. Uwagi dotyczące wzrostu zbiorów

Rok sprawozdawczy był w dziedzinie pomnażania się zbiorów niezwykle pomyslny. Ogólny przyrost wyraża się cyfrą 10.785 tomów, przewyższa tedy rok poprzedni okazała liczbą 4.508 tomów, w której poszczególne rodzaje nabytków uczestniczą następującymi udziałami:

w dziale Kupna przyrost 1495 tomów t.j. o 477 tomów ponad cyfrę zeszłoroczną;
 " Egz.obow. przybyło og.5523 tomów tj. o 1565 tom. ponad cyfrę zeszłorocz.,
 " Garów " " 2932 " " 2198 " " " "
 skąbł nieco /o 125 tomów/ dział nabytków wymiennych /608:733/, natomiast wymiana dubletów wdrożona dopiero w r.b. - przyniosła tutejszej Bibliotece 227 tomów.

a/ w dziale książek zakupionych

zmogło się narastanie zbiorów, dzięki potaniu książki w ogólności, a szczególnie o 25% niemieckiej. Więcej lokalnego znaczenia jest względ, iż w roku leżącym konieczne wydatki na wydatki lokalowe i adaptacje w Książnicy ograniczyły się do kwoty 6.056 zł. tj. o 3.605 zł. niższej niż w roku poprzednim. Głównie czynniki sprawiły, iż zakup książek i czasopism mógł przybrać znaczniejsze rozmiary. Z 1,495 zakupionych tomów na dzieła jednostkowe przypada 717 tomów, na czasopisma zaś i dzieła seryjne 778 przyrostu. Ta ostatnia cyfra wskazuje na żywy ruch przypływowy czasopism, który składa się z zataczającej coraz

szersze kręgi prenumeraty nowych czasopism oraz z prowadzonej intensywnie akcji uzupełnienia^a dawniejszych luk. Dla ilustracji tego programu podnoszę, że liczba czasopism bieżących w Bibliotece wzrosła w roku sprawozdawczym o 53, osiągając cyfrę 346, w tym ~~155~~²⁰⁰ prenumerowanych. Na komplet z 346 czasopism przypada 121 w języku niemieckim, 62 francuskim, 47 angielskim, 33 w kilku językach światowych, 17 w włoskim, 11 w czeskim i drobniejsze cyfry na rzecz innych języków.

Zaś systematyczno-naukowy podział czasopism daje następujący obraz:

Dział		Prenumerata	Wymiana	Dary
I.	Religioznawstwo	9	-	1
"	II. Filozofia	13	-	2
"	III. Pedagogia	1	1	2
"	IV. Sztuka	10	1	2
"	V. Matematyka, fizyka. chemia...	26	1	9
"	VI. Nauki techniczne i wojskowe	1	-	2
"	VII. Geografia, antropologia, etnografia	8	-	1
"	VIII. Nauki przyrodnicze	33	1	4
"	IX. Medycyna	3	1	13
"	X. Prawo	16	-	5
"	XI. Ekonomia	2	-	6
"	XII. Nauki społeczne. Sociologia.....	3	-	18
"	XIII. Historia	14	-	2
"	XIV. Językoznawstwo i filologia	48	2	4
"	XV. Wydawnictwa akademij, uniwersytetów	1	18	24
"	XVI. Czasopisma treści ogólnej	3	-	18
"	XVII. Bibliografia ogólna, Bibliotekarstwo	9	-	8
		200	25	121

W dziale dzieł zakupionych może się Biblioteka i w tym roku pochlubić nabytkiem rewelacyjnym.

Jak w roku ubiegłym był nim, nieznanym zupełnie bibliografii unikat druku krakowskiego z r.1523: Donatus Aelius: Dyalogus, tak w roku bieżącym stał się szczęśliwie własnością Biblioteki bezcenny zabytek w postaci rękopiśmiennego zbioru muzyki lutniowej. Manuskrypt ten pochodzący z Krakowa z czasu ok.r.1555 jest jedynym lutniowym rękopisem polskim zawiera on na 250 stronicach nieznane kompozycje sławnego Bekwarka, tabulatury pieśni niemieckich i francuskich madrygałów, pieśni włoskich a wśród tych najsławniejsze fantazje Giovanniego Pacoliniego, których nie posiada żadna biblioteka europejska.

Na statystykę przyrostu w dwóch następnym ^{ce} działach t.j. egzemplarza obowiązkowego i darów prywatnych odbił się bardzo dodatnio fakt ukończenia katalogowania druków hebrajskich i włączenia tego kompleksu w ilości 2.960 tomów, energicznie pod względem wartości selekcy^{no}owanego, do księgozbioru.

Toteż

b/ przyrost tegoroczny w kategorii egzemplarzy obowiązkowych wyrażający się okazałą cyfrą 5.523 tomów składa się z dwóch grup. Z bieżącej produkcji drukarskiej w kraju, która napływa do Biblioteki bezpłatnie.

Grupa ta obejmuje 4.566 tomów - o 600 tomów więcej niż za poprzedni okres sprawozdawczy. Przewagę tłumaczy fakt wzmożenia się ostatnio wartościowej produkcji piśmienniczej oraz energicznej jej kontroli i żądania na rzecz Biblioteki. Dość wykazać, że liczba reklamacyj w dziale druków zamiejscowych wyniosła 1.673, w tym niestety tylko 742 skutecznych. Daje to miarę zaniedbań drukarsko - księgarskich w dostawie egzemplarza obowiązkowego, a zarazem i miarę strat jakie Biblioteka w tym dziale ponosi.

Grupa druków hebrajskich pochodząca z dostawy obowiązkowej urosła w ciągu kilkuletniego gromadzenia do znacznej liczby. Dopiero w ostatnich dwóch latach poddano ją zbadaniu pod względem wartości przez znawcę przedmiotu, dyr. Biblioteki *Gminy* izraelskiej we Lwowie i skatalogowaniu.

Kategoria egzemplarza obowiązkowego wzbogaciła się wskutek tej akcji cyfrą 860 tomów.

c/ w dziale darów prywatnych

występuje ogromna liczebna przewaga tegorocznego wpływu / + 2198 tomów/, powstała z wcielenia hebraiców. Obok bowiem zasobu dzieł pochodzących z dostarczania obowiązkowego o czym powyżej pod b/, zawierają one 2198 tomów darów, ofiarowanych Bibliotece z biegiem lat.

Bieżący napływ darów był w roku sprawozdawczym również o 82 tomów obfitszy. Przegląd ofiarodawców, oparty na miarze ich hojności należy jak zwykle rozpocząć od Towarzystwa Naukowego we Lwowie, które zasililo Bibliotekę 802 tomami /zeszytami/ wydawnictw zagranicznych z całego niemal globu światowego pochodzących.

Dysertacyj doktorskich niemieckich i francuskich Uniwersytetów ofiarowano 320 pozycji, a Państw. Biblioteka pedagogiczna we Lwowie uzupełniła 48 programami tutejsze zbiory z tego zakresu. Wśród licznych darów osób prywatnych, wyróżniają się prof. Bruchnalskiego 55 tomów, p. M. Kuhnowej 80 tomów. Pozostałe dary były liczebnie skromniejsze, treściowo jednak stały na należytych poziomie.

d/ Wymiana wydawnictw

prowadzona jest w dwóch grupach. Podstawą obszerniejszej są wszystkie wydawnictwa Uniwersytetu J.K. /urzędowe i naukowe/, które przekazuje Biblioteka 259 instytucjom naukowym w światowym zasięgu, otrzymując w zamian wydawnictwa niemal wszystkich tych instytucyj bieżąco, luźnie lub w większych kompleksach.

Druga, mniej liczna lecz wyłącznie naukowa grupa stosunków Biblioteki dotyczy wyłącznie Akademii i towarzystw naukowych całej niemal Europy i Ameryki o bogatej wydawniczej czynności.

Środki służące podtrzymywaniu tej wymiany uzyskuje Biblioteka od lat dzięki ofiarności Towarzystwa Naukowego we Lwowie, które oddaje do jej dyspozycji wszystkie swe publikacje w ilości do niedawna 25-ciu, od dwóch lat nawet 40 egzemplarzy.

Na zasadzie wzajemności świadczeń otrzymują te publikacje następujące instytucje:

- 1/ Abo, Finlandia, Abo Akademis Bibliotek
- 2/ Berkeley, University of California
- 3/ Berlin, Preussische Akademie der Wissenschaften
- 4/ " Deutsch-ausländischer Buchtausch
- 5/ Bucuresti, Roumanie, Secrétariat de l'Académie d. Sciences
- 6/ Budapest, Magyar Tudományos Akadémia
- 7/ Heidelberg, Universitäts-Bibliothek
- 8/ Helsinki-Helsingfors, Finlande. Societas Scientiarum Fenica.
- 9/ Kijów, Vseukraińska Akademiya Nauk
- 10/ Leningrad, Akademiya Nauk S.S.S.R.
- 11/ Leipzig, Sachs. Akademie der Wissenschaften
- 12/ München, Bayerische Akademie der Wissenschaften
- 13/ Praha, Česka Akademia věd a umeni
- 14/ Princeton, New Jersey. Princeton University
- 15/ Riga, Gesellschaft f. Geschichte u. Altertumskunde zu Riga
- 16/ Tartu /Esthonia/, L'Université de Tartu
- 17/ Tachkent, L'Université de l'Asie Centrale
- 18/ Washington, Carnegie Endowment for International Peace
- 19/ " Smithsonian Institution
- 20/ Wien, Akademie der Wissenschaften
- 21/ Zagreb, Jugoslovenska Akademia znanosti i umjetnosti

Krąg ten ostatnio rozszerza się i obejmuje nowe szeregi instytucyj jak nap. ~~Biologiske Meddeleser~~ hrg, v. Kgl. Danske Videnskaberne, Selskab

Narodni Museum v Praze

American Museum of natural history. New York

The Academy of Natural Sciences of Philadelphia

Sofia-Bułgaria. Akademia Nauk

Praha, Masarykova Akademie Prace

Montpellier-Francja, Société des sciences médicales et biologiques

Bremen, Bremer Wissenschaftliche Gesellschaft
Göttingen, Gesellschaft d. Wissenschaften.

Szeged, Regia Hungarica Universitas Francisco Josefina

Wynik akcji wymiennej bilansuje się na rzecz Biblioteki korzystnie a jeżeli ogólna cyfra nabytków tego źródła nieco opadła /o 58 tomów/, to przypisać należy tę zniżkę wyłącznie pewnemu osłabieniu działalności wydawniczej także wśród instytucyj naukowych zagraniczny.

W końcu wymienić należy jako źródło zasilające przyrost zbiorów zorganizowane przez Ministerstwo W.R. i O.P.

e/ Wymianę druków zbędnych /dubletów/.

Akcja rozpoczęta z początkiem roku administracyjnego przysporzyła Bibliotece 482 dzieła w 590 tomach. Z ~~tego~~ wcielono do zbiorów dotąd 199 dzieł w 227 tomach. Katalogowanie reszty nabytków tej grupy w toku.

Tę grupą nabytków zamyka się rejestracja przyrostu rocznego Biblioteki, który pod względem liczebności od 1929/30 nie miał równego sobie wyniku. Treściowo czynił on zadość naukowym kryteriom, stosowanym w tutejszej Bibliotece od dziesiątków lat, dzięki którym zyskały zbiory Biblioteki w świecie naukowym chlubne uznanie, przyznające, iż tutejsza Biblioteka "stanowi wśród polskich bibliotek uniwersyteckich, najlepiej zaopatrzonej warsztat pracy naukowej". /zob. wydawnictwo: IV. Zjazd Bibliotekarzy polskich w Warszawie, Warszawa 1936. Referaty. Str. 11./.

III. Prace w zakresie administracji Biblioteki.

Prace te zmierzają do opracowywania i udostępnienia gromadzonych zbiorów, przez tworzenie szeregu starannych katalogów.

Napływające książki przechodzą tedy w Bibliotece najpierw przez:

1. Główny katalog alfabetyczno-autorski. Opisów książek dokonywała tu Dr Dąbska i Dr Mayer częściowo przy pomocy Mgr Rappé, pod kierownictwem dyr. Kotuli.

2. Następnie zajmuje się nimi Katalog alfabetyczny przeznaczony do użytku czytelników. Katalog ten opracowuje cały bieżący przyrost, a ponadto także partie dawniejszego zasobu. Można stwierdzić, że od r. 1929 /t.j. od

chwili rozpoczęcia katalogu /zakładwiono 4/5 całego przeznaczanego ^{do} dla katalogu materiału, aczkolwiek czynne były tylko siły pomocnicze i często tylko dorywczo. Pracami kieruje Dr Jędrzejowska.

3. Aparat katalogowy unowocześnia się wybitnie przez opracowywanie Katalogu przedmiotowego, przyjmującego za podstawę rejestracji wyszczególnianie przedmiotu, który tworzy treść dzieła. Rozpoczęty w r. 1932 doszedł on obecnie do 46.627 kart, powiększając się w roku sprawozdawczym o 16.030 kart. Opracowano cały przyrost bieżący po odrzuceniu jedynie nielicznych druków bezwartościowych. Poza tym, sięgając do dawniejszego zasobu, opracowywano dział sztuki, filozofii i prawa w ilości 4,131 pozycyj, podczas gdy nowo wpływające dzieła dały pozycyj 5.493. Wykończenie całego działu "sztuki" preliminowane jest na czas około Nowego Roku 1937, działów "filozofii" i "prawa" na późniejsze miesiące roku przyszłego.

Nadzór nad całością i korekty wszystkich haseł prowadził Dr Des Loges, wpływ bieżący ogólny opracowywała Dr Dąbska, dział sztuki tak dawnego zrębu jak i wpływ bieżący Dr Des Loges przy pomocy Mgr Szmajkowskiego, dział prawa bieżący i dawniejszego zasobu Dr Gintowt, dział filozofii Dr Dąbska,

Prócz wspomnianych ogólnych katalogów w nieprzerwanym ^{związaniu} ~~opracowaniu~~ pozostawał:

4. Katalog rękopisów w referacie Dr Jędrzejowskiej. Wydane przez Pol. Akad. Umiej.: Wskazówki do katalogowania rękopisów w zbiorach bibliotecznych, Kraków 1935, stworzyły nową normę dla prac katalogowych z tego zakresu. Uzgadnianie gotowych już opisów manuskryptów z nowym schematem podjęto natychmiast. Przeprowadzenie tych zmian w całym zasobie dokonanych już opisów potrwa jednak czas dłuższy i opóźni niestety termin rozpoczęcia druku 1. części Katalogu. Nowych opisów z zastosowaniem "Wskazówek" wykończono 15.

^{Pozostawało} Nie ~~opracowywało~~ też w tym samym referacie opracowywanie dawnych opraw książek z punktu widzenia artystyczno-historycznego.

5. Kontynuowano również katalogowanie innego działu zbiorów specjalnych, mianowicie map geograficznych /referat Dr Żukotyńskiej/, stosując ustalone w roku ubiegłym przepisy katalogowania, uzgodnione z praktyką przestrzeganą w Bibliotece Narodowej i innych Książnicach w kraju. W trakcie katalogowania

wydoobyto z niezbadanego dotąd zasobu szereg cenniejszych tworów dawniejszej kartografii. Opracowano 566 pozycji złożonych z około 2,500 map. Katalogowanie tego działu dobiegnie końca w roku następnym, ~~przy~~ poczym nastąpi jego sygnowanie i inwentaryzacja.

6. Zgodnie z zapowiedzią poprzedniego sprawozdania rocznego, katalogowanie dzieł hebrajskich, prowadzone przez bibliotekarza Biblioteki tut. *Iminy* izraelickiej p.J.Kohna, zostało ukończone i dało - jak to już w rozdziale II. niniejszego sprawozdania wykazana 2.511 dzieł przyrostu zbiorów. Obecnie powstaje inwentarz tego zrębu, konstruowany również przez p.Kohna.

7. W dalszym opracowywaniu znajduje się jeszcze zbiór rossiców, złożony z broszur, ulotek i artykułów dotyczących rewolucyj rosyjskich od przewrotów 1905 r. począwszy. Tę cenną kolekcję zgromadzoną ze znanstwem i wielką starannością przez prof.A.Prusiewicza, opracowuje dla celów bibliotecznych w katalogu alfabetycznym i przedmiotowym specjalista z tej dziedziny abs. fil.J.Janczak i oblicza, że grupa ta obejmie ok.1.000 pozycji bibliograficznych, często niezmierniej rzadkości. Katalogowanie wraz z inwentaryzacją dobiegnie końca w przyszłym roku administracyjnym.

8. Praca nad ukończeniem systematyzacji i sygnowania bogatego daru książkowego X.Adama Czartoryskiego trwała nieprzerwanie i bliska jest już zakończenia, które się najwyraźniej zarysowuje na rok przyszły.

Wykonanie tego ostatniego - przed inwentaryzacją - odcinka pracy ^{pozostaje} ~~speczywa~~ w rękę Mgr Bandury i jednej siły pomocniczej.

9. W ciągłym uzupełnianiu i stałej treściowej melioracji znajduje się katalog zasobnej biblioteki podręcznej. W bieżącym roku tak dalece skompletowano dział językoznawstwa, najżywotniej się regenerujący, że można było przystąpić do wydania go drukiem w opracowaniu referenta Dr Gaberle. Rozpoczęto tę publikację od najsilniej używanego działu slawistycznego i języków szeroko z nim spokrewnionych, po których wyjdą dwie dalsze części tego działu.

Z zakresu własnych prac katalogowych dochowuje Biblioteka trwałe pamięć

Tytuł publikacji jest następujący:

Wydawnictwo Biblioteki Uniwersyteckiej we Lwowie

1

Katalog biblioteki podręcznej
czytelni ogólnej.

Językoznawstwo część 3.

/Lwów 1936, str.38/

W kołach czytelników publikacja ta spotkała się z żywym uznaniem.

10. Dokonywała się następnie w Bibliotece w tempie bardzo wyjątkowym praca o charakterze międzybibliotecznym: mianowicie opracowywanie i wymiana druków zbędnych /dubletów/. Zarządzona rozporządzeniem Ministerstwa W.R.i O.P. z dn.15./XI.1934. Nr.IV NS-11597/34 rejestracja, która przeszła od 1.IX.1935 w skoordynowaną wymianę dubletów między 6 bibliotekami państwowymi w kraju, przybrała następujące rozmiary:

Biblioteka tutejsza wysłała 24 setek kart katalogowych dubletów własnych, otrzymała zaś do wyboru na rzecz tutejszych zbiorów 124 setek z Bibliotek innych. Z tych pozyskała Biblioteka 482 dzieła w 590 tomach, odstąpiła zaś 850 dzieł w 1,409 tomach. Najobficiej czerpała Biblioteka z dubletów Biblioteki Narodowej w Warszawie /162 dzieła w 186 tomach/, najskromniej zaś ze zbiorów Biblioteki Wróblewskich w Wilnie /53 tomów/. Natomiast zasilila tę właśnie Bibliotekę najwydatniej - 530 tomami - najmniejszą zaś ilość książek odstąpiła Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie, bo tylko tomów 26.

Wymiana druków zbędnych wymagać będzie do zupełnego jej zakończenia kilku lat pracy. W Bibliotece tutejszej bierze w niej udział dwóch specjalnych pracowników i dodatkowo zajęty woźny, które to siły osobno opłaca Ministerstwo W.R.i O.P. Kieruje zaś pracami Dr Jędrzejowska.

Poza ustalonym obiegiem wymiennym korzystało ze specjalnym przyzwoleniem Min.W.R.i O.P. Nr.IV NS-13145/35, z tutejszych dubletów Tow.przyjaciół Huculszczyzny, wybierając 119 pozycji.

Z zakresu własnych prac katalogowych przechowuje Biblioteka trwałą pamięć

rozpoczętemu przed laty kilku

11. Centralnemu katalogowi zbiorów Instytutów Uniwersyteckich. W opracowaniu tego aparatu bibliograficznego i w tym roku nie można zanotować żadnego postępu. Biblioteka bowiem - od lat kilku pochłonięta tytuł innymi pracami - nie posiada żadnej wolnej siły urzędniczej dla kontynuacji tego niezmiernie potrzebnego dzieła, którego wykończenie należy do czołowych zadań Biblioteki. Przechodząc do prac o międzybibliotecznym a nawet międzynarodowym zasięgu przedstawić należy

13. Współpracę Biblioteki w powstawaniu państwowego Centralnego Katalogu czasopism zagranicznych /CKCZZ/. W roku sprawozdawczym, który dla centralnej Redakcji w Poznaniu oznaczał już tylko dopełnienie materiału zebranego i wybór najstosowniejszej formy jego druku - Biblioteka tutejsza przesłała opracowane przez Dra Smolkę i p. Janczaka kontynuacje własnego zasobu oraz zasobu Biblioteki Tow. Naukowego im. Szewczenka a ponadto zebrała nowy materiał z Biblioteki Bohoslovského naukoveho Tovarystva i Biblioteki gr. kat. Seminarium duchownego we Lwowie /razem: około 260 kart/. Wreszcie zaś nie spuszczała z oka rejestracji czasopism w Instytutach Politechniki Lwowskiej.

Zabiegi centralnej Redakcji Katalogu o subwencję Uniwersytetu J.K. na koszty druku tej obszernej publikacji, Senat przyjął przychylnie, uzależniając wysokość zasiłku od ogólnego kosztu wydania katalogu.

13. Współpracę Biblioteki w Ogólnym Katalogu inkunabułów /Kommission f. d. Gesamtkatalog der Wiegendrucke/ w Berlinie, powołało do życia Ministerstwo W.R. i O.P. pismem z dn. 30. XI. 1935r. Nr. IV NS-20538/35, ustanawiając dla tutejszej Biblioteki Dr Jędrzejowską, stałą współpracowniczką-korespondentką ogólnopolskiego ośrodka tej pracy katalogowej w Warszawie. Zarządzenie Ministerstwa przewiduje docieranie do nieznanych zbiorów inkunabułów, sporządzanie z nich opisów katalogowych, udzielanie informacji bibliograficznych i t.d. Pracę tę Dr Jędrzejowska rozpoczęła.

Przechodząc do dalszych, poza różnego typu katalogowaniem, czynności administracji Biblioteki, wymienić należy:

14. Wprowadzenie w r. 1934 nowych przepisów katalogowych wywołało ko-

nieczność częściowej zmiany układu kart w katalogu ogólnym a w wielu przypadkach także zmiany zasad katalogowych. Dokonuje tej pracy Dr Męcarski, który uzgadnia z nowym ujęciem karty kat. także zapiski w inwentarzu. Podstawę melioracji katalogowych, dotyczących druków obcych tworzyły bibliografie ogólne i specjalne jak n.p. Gesamtkatalog der preussischen Bibliotheken, Katalog General, Bohatta-Holzmann: Anonymen u. Pseudonymen Lexikon, Barbier: Dictionnaire des ouvrages anonymes, Quérard: Les supercheries littéraires dévoillées.

Przeszeregowanie i melioracje Katalogu objęły w roku sprawozdawczym literę A, B i początek litery C. /202 pudełek katalogowych/.

Analogiczne zmiany przeprowadziły siły pomocnicze w Katalogu przeznaczonym dla publiczności.

15. Niestosowaną dotąd nowością było prowadzenie praktyk wakacyjnych dla studentów - stypendystów. Zarządziło je Ministerstwo W.R. i O.P. pismem z dn. 22.V.1936. Nr. IV NS-5809/36, a skorzystało z nich dwóch studentów, a mianowicie Stefan Onoszko student W.H. Uniwersytetu w Wilnie i Eugeniusz Franziak student W.H. Uniwersytetu J.K. we Lwowie, którzy przepracowali w Bibliotece miesiące lipiec i sierpień, pobierając zasiłki w kwocie 100 zł. miesięcznie. Obaj przeszli przeszkolenie z dużym dla siebie pożytkiem.

16. W aktach Biblioteki zapisanym zostało pod datą 20.XII.1935 wycofanie Księgozbioru Seminarium filologii klasycznej z pomieszczenia w Bibliotece, przeniesienie go do lokalu Seminarium i przejęcie jego zarządu przez Dyрекcję tegoż Zakładu. Jest to ostatni Księgozbiór seminaryjny z dawnej ich liczby 5, który tradycję ówczesnego ustroju, dotąd pozostawał jeszcze w częściowej administracji Biblioteki. Przeniesienie to nie oznacza liczbowego zubożenia zasobów Biblioteki, gdyż księgozbiory seminaryjne nie tworzyły nigdy integralnej części zasobów Biblioteki.

Powyższy przegląd administracji, ujęty w rzucie skróconym, zamknąć wypada statystycznym cyfrowym wykazem pism wysłanych z poszczególnych działów agend Biblioteki:

najnieprzejrzyście urządzone ustawienie. Poprawią to najbliższe lata, które przyniesie powinny systematycznie dalsze pomnożenie szaf. W roku sprawozdawczym przybyło ich 20 metrów z pojemnością 95 metrów bieżących półek, które

Dział I.	Kierownictwo i zarząd ogólny /dyr.Kotula/	pism	821
"	II.a. Wypożyczalnia miejscowa /Dr Preisner/	"	765
"	II.b. Wypożyczalnia zamiejscowa /p.Frydman/	"	1683
"	III. Oddział Rękopisów /Dr Jędrzejowska/	"	125
"	IV. Dary /pozyskiwanie, ewidencja, podziękowania i t.p./ Dr Preisner/	"	182
"	V. Administracja bieżących czasopism naukowych /Dr Smolka/	"	89
"	VI. Fundusze, kasowość /Dr Bocheński/	"	256
"	VII. Pomnażanie zbiorów drogą kupna /dyr.Kotula/	"	147
"	VIII. Wymiana wydawnictw - ekspedycja /p.Cieńska/	"	25
"	IX. Katalog przedmiotowy /Dr Des Loges/	"	7
"	X. Porządkowanie druków zbędnych /Dr Jędrzejowska/	"	101
"	E.O.I. Administracja egzemplarza obowiązkowego - dział czasopism /Mgr Szmałowski/	"	1207
"	E.O.II. Administracja egzemplarza obowiązkowego - dział książek i druków luźnych /abs.fil.Kysakowska/	"	1673
Ogółem opracowała administracja Biblioteki		pism	7081
/w r.ubiegłym 6.501/			

B. Konserwacja zbiorów i adaptacje w gmachu.

1. Oprawę według dotychczasowych wzorów otrzymało

- 894 tomów w tekturę
- 2195 " w 1/2 płótno / w tym 62 tomów dzienników/
- 37 " w 1/2 sk.

Ponadto zakupiono 150 pudeł katalogowych, które sporządza introligatornia. Referat introligatorski prowadzi Dr Bocheński.

2. Akcja likwidująca dwurzędowe ustawianie książek w Książnicy została w ciągu zimy 1935/36 w działkach najbardziej poczytnych ukończona. Dzięki zbudowaniu nowych szaf można było tę niezbędną meliorację przeprowadzić w ustawieniu 12.000 tomów, tak, że obecnie tylko części daru X.A.Czartoryskiego mają nieprzejrzyste dwurzędowe ustawienie. Poprawią to najbliższe lata, które przynieść powinny systematycznie dalsze pomnożenie szaf. W roku sprawozdawczym przybyło ich 20 metrów z pojemnością 95 metrów bieżących półek, które

poprawią ustawienie ok. 3.200 książek z działu czasopism.

Wykończono też remont windy osobowej, co poprawi też komunikację między pięcioma piętorkami Książnicy.

3. Klatka schodowa i szereg pokoi bibliotecznych otrzymały nowe malowidła czym doprowadzono tę część Biblioteki do wyglądu godnego poważnej instytucji kulturalno-naukowej.

IV. K o r z y s t a n i e z B i b l i o t e k i.

Czytelnie Biblioteki profesorska, ogólna i czasopism naukowych czynne były w dnie powszednie od godz. 8 - 13 i 16 - 20 tj. 9 godzin dziennie; czytelnia profesorska dostępna także w soboty popołudniu przy zamknięciu dwóch innych czytelń godz. 16 - 18.

Pracownia oddziału rękopisów od 8 - 14.

Wypożyczalnia miejscowa i zamiejscowa otwarta dla publiczności codziennie od 11-13³⁰ oraz w środę od 17 - 18.

W roku bieżącym zmusiły prace malarskie w dużej części gmachu do zamknięcia wszystkich czytelń już z dniem 19 lipca. Nie mogła Biblioteka z tych samych powodów otworzyć swych podwoi w pierwszej połowie sierpnia, jak to zwykła czynić od lat kilku.

1. Służba informacyjna.

Dostrzeżony już w ostatnim roku sprawozdawczym objaw zżywania się czytelników z dostępnym im katalogiem i intensywnego zeń korzystania, spotęgował się w roku bieżącym coraz wyraźniej, prowadząc do stałej redukcji zamówień niesygnowanych. Tego ostatniego rodzaju zadań opracował katalog z górną 18.000. Załatwiał te dezyderaty doświadczony i wprawny niższy funkcjonariusz Biblioteki, oddając trudniejsze zamówienia pod kontrolę bibliograficzną i decyzję Mgr Bandury.

Dzięki należytemu korzystaniu czytelników z katalogu publicznego, z którego czerpali wiadomości o istnieniu książek w Bibliotece oraz o ich sygnaturach, mogła Biblioteka podtrzymać przyspieszone 4-krotne dziennie /o godz. 10, 12, 16, 17/ wydawanie zamówionych książek wprowadzone w roku 1935 na próbę.

Z udogodnienia tego korzysta publiczność skwapliwie.

2. R u c h w pracowniach.

	Ilość dni otwarcia	Ilość odwiedzin	Druków w t o m a c h	Ilość użytkowanych rękopisów	cimeliów
Czytelnia ogólna	258	30.574	60.780	---	---
" profesorska	"	1.405	6.321	---	---
" czasopism	"	1.713	2.599	---	---
Oddział rękopisów i starodruków	"	889	---	3.532	321
R a z e m:	258	34.581	69.700	3.532	321

Analogiczne cyfry roku poprzedniego:

Odwiedzin	38.465
Używanych tomów	69.700
" rękopisów	2.573
" cimeliów	96

Niższa o 3.884 osób liczba czytelników nie oznacza spadku frekwencji w roku bieżącym, jeżeli się uwzględni, że z powodu remontu gmachu, czytelnie były w ostatniej dekadzie lipca i przez połowę sierpnia zamknięte, a lipiec jest miesiącem zasilania się frekwencji zjeżdżającymi do Lwowa czytelnikami do pracy naukowej. Także ubytek frekwencji sierpniowej jest poważny.

Można tedy przyjąć, że frekwencja w Bibliotece co najmniej utrzymała się na poziomie roku ubiegłego, który oznaczał już pewne jej dźwignięcie się w stosunku do poprzedniego. Stwierdzenie to ma swoją radosną wymowę.

3. R u c h w wypożyczalniach.

a/ Oddział miejscowy

Ilość odwiedzin	T o m ó w pożyczonych	zwróconych
8.815	19.865	14.934

Wobec analogicznych cyfr zeszłorocznych:

! 8.006	! 16.245	! 14.480	!
---------	----------	----------	---

stwierdzić należy i tu pewną poprawę frekwencji.

b/ Oddział zamiejscowy

Srowadzono z innych bibliotek

	Ilość Biblio- tek	Ilość Druków nowych	I l o ś ć staro- druków	ś ó c rękopisów
w kraju	33	410	25	77
zagranicą	27	190	5	5
Razem:	60	600	30	82

Pożyczono innym Bibliotekom

	Ilość Biblio- tek	i l o ś ć w t o m a c h			
		Osób prywatnych	Druków nowych	Staro- druków	Ręko- pisów
w kraju	33	11	455	16	26
zagranicą	2	--	17	--	--
R a z e m	35	11	472	16	26

Ruch dośrodkowy Wypożyczalni zamiejscowej, który daje miarę żywotności pracy miejscowego ośrodka naukowego, wykazuje lekkie nasilenie w stosunku do roku ubiegłego. Srowadzono do użytku tutejszych czytelników o 5 druków nowych i 10 starodruków więcej, liczba zaś rękopisów jest niemal równa.

Także liczba bibliotek, z których czerpano potrzebne materiały zwiększyła się o 9. Do niemieckiego bibliotecznego Biura wywiadu /Auskunftsbüro/ Państwowej Biblioteki w Berlinie zwracano się z 129 kwerendami.

Żałować jeszcze ciągle należy, że największe skupienia książkowe we Francji i Anglii nie wypożyczają swych zasobów, tamując tym tętno także i tutejszej pracy naukowej. Także udział księżnic włoskich we współpracy międzybibliotecznej jest minimalny, a przede wszystkim nieunormowany.

Ruch odśrodkowy Wypożyczalni będący miarą promieniowania Biblioteki poza tutejsze środowisko naukowe, nieznacznie osłabł. Może to być wyrazem słabszego zapotrzebowania materiałów bibliotecznych w Instytucjach i wśród osób postronnych, z tutejszych zbiorów korzystających.-

Ubytek tegoroczny dotyczy 6 bibliotek, 5 osób prywatnych, 43 tomów druków nowszych, natomiast pożyczono z tutejszych zbiorów 16 starodruków i 26 rękopisów, co nie ma analogii w roku ubiegłym. *Krakowie.*

Krąg współpracujących z tutejszą Biblioteką Książnic europejskich wzrósł nawet nieco: 18 bibliotek Rzeszy niemieckiej, 6 austriackich, 2 belgijskie /dokąd Biblioteka zwraca się po materiały francuskie/, 1 szwajcarska, 1 gdańska i 1 rumuńska zasilają tutejszą Wypożyczalnię. Jak zwykle liczba pożyczonych książek najpokaźniej wypadła dla Bibl. Państwowej w Berlinie /86 tomów/, następuje po niej Biblioteka Uniwersytecka we Wiedniu /28 tomów/ dorównuje jej Biblioteka Uniwersytecka w Lipsku /24 tomy/, przy czym podnieść należy uczynność nawet niemal prywatnych Zakładów /jak Ratschulbibliothek w Zwickau/ które bez zastrzeżeń stawiają się na tutejszy apel.

Z krajowych bibliotek w roku bieżącym na czoło wysunęła się w współpracy Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie 81 tomami, miejsca następne zajmują Biblioteka Jagiellońska /54 tomów/ i Poznań /31 tomów/. Poza tym nie brakni niemal żadnej krajowej Biblioteki i Muzeum wraz z instytucjami ruskimi, jak Biblioteka Tow. Naukowego im. Szewczenka, Biblioteka Narodowego Muzeja i Narodnego Domu we Lwowie.

Jeszcze szerzej rozbudowane jest korzystanie z tutejszych zbiorów.

Rękopisy pożyczano Bibliotece Jagiellońskiej i Akademii Umiejętności w Krakowie oraz Bibliotece Narodowej i Centr. Wojskowej w Warszawie. Druki zaś 3 bibliotekom zagranicznym i 18 bibliotekom i Muzeum w kraju, 16 dyrekcjom gimnazjów i urzędów, 11 osobom prywatnym. Najczęściej uciekała się do naszych zbiorów Biblioteka Uniwersytecka w Wilnie /83 tomów/, kolejność obejmuje następnie Bibliotekę Jagiellońską /79 tomów/, Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu /51/, w Warszawie /49/, Muzeum Pol. Tow. Tatrzańskiego w Zakopanem /36/ i t.d.

Z inicjatywy tutejszej Biblioteki ujednostajniły i obniżyły wszystkie Biblioteki Uniwersyteckie w kraju opłaty za międzybiblioteczne wypożyczania, uzgadniając je ze skromnymi obecnie możliwościami ekonomicznymi czytelników.

Poza tym użyczała Biblioteka swych zbiorów poważnym kulturalno-histo-

rycznym imprezom. I tak w listopadzie 1935r. zasilila liczbę eksponatów na wystawie urządzonej ku uczczeniu pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego przez Związek bibliotekarzy i bibliofilów polskich w Krakowie.

Równocześnie oddała Biblioteka odpowiednie swe zasoby na Wystawę Obrony Lwowa 1918 - 1919 r. we Lwowie a nad urządzeniem jej pracował Dyrektor Biblioteki w Komitecie wykonawczym.

V. Fundusze.

Dochody

Pozostałość z roku 1934/35	" 2.093'70	Zł. 197'42
Dochody własne:		
Zwroty portoriów Wypożyczalni zamiejscowej i Oddziału Rękopisów, grzywny i opłaty Wypożyczalni	" 58'--	" 1.777'84
Sprzedaż druków urzędowych i inne dochody	" 240'--	" 1.270'59
Dochody z grupy IV planu finansowo-gospodarczego /Fundusz Opłat studenckich/	" 53.362'40	" 80.000'--
		Zł. 83.245'85

Wydatki

Grupa I. Wynagrodzenia pracowników, opłacanych przez Zakład, oraz świadczenia społeczne	Zł. 83.245'04	Zł. 6.316'78
Grupa II. Wydatki lokalowe, utrzymanie porządku i t.p.	" 83.048'04	
Malowanie klatki schodowej, pokoju katalogowego, czytelni profesorskiej i czytelni czasopism, oraz 8 pokoi biurowych i kurytarza wraz z drobnymi robotami lakierniczymi	1.131'37	
Wydatki na utrzymanie porządku	173'95	1.305'32
Grupa III. Wydatki administracyjne		
a/ Materiały piśmienne	500'72	
b/ Druki	3.735'50	
c/ Telefony i portoria	2.364'37	
d/ Drobne wydatki	129'05	" 6.729'64

Do przeniesienia: 14.351'74

Do przeniesienia Zł.14.351'74

Grupa IV. Urządzenie i potrzeby Zakładu

a/ Umeblowanie

1 szafa na mapy z szufladami i przedziałkami	Zł.	651'--	
1 szafa na książki największych formatów z półkami	"	620'--	
4 szafy na książki do archiwum	"	612'--	
1 szafa z 50 szufladami na katalog przedmiotowy /kartoteka/	"	380'--	
1 szafa z 32 szufladami na katalog dla czytelników /kartoteka/.	"	270'--	

stelarze na książki w Książnicy 19'94 m dług. " 2.093'70

1 drabinka osadzona na pręcie żelaznym, ruchoma " 240'--

drobne uzupełnienia umeblowania " 58'--

Zł.4.924'70

b/ Książki i czasopisma

Kupno i prenumerata " 53.862'40

Oprawa książek i czasopism " 9.909'20 Zł. 68.696'30

Ogólna suma wydatków Zł. 83.048'04

Zestawienie ogólne

D o c h o d y . . . . . Zł. 83.245'85

W y d a t k i . . . . . " 83.048'04

Saldo z dn. 31.VIII.1936r. . . . . Zł. 197'81

Zamknięcie rachunkowe przedłożyła Biblioteka Kwesturze Uniwersytetu

pismem z dnia 19.IX.1936r. L.153/I., na podstawie którego otrzymała absolutorium z użycia i wyliczenia dochodów /Pismo Rektoratu z dn.28.IX.1936 L.707 ex 36/37/.

Ogólna suma dochodów obniżyła się w roku bieżącym o 2.347'10 zł. t.j.

niemal taką kwotę, jaką w roku ub. udało się Kierownictwu Biblioteki pozyskać z prywatnych funduszy /p.dyr.W.Hłasko/ na specjalne zakupno nieznanego unikatku piśmiennictwa polskiego z r.1523.

Poza tym i w roku bieżącym przyszło niestety Bibliotece pokrywać koszty koniecznego remontu gmachu i niezbędnych adaptacyj w Książnicy z ogólnego

budżetu bez przyzwolenia na ten cel osobnej dotacji. Wydatki te uszczupliły fundusz ksiązkowy, w stosunku do roku ubiegłego nieznacznie.

W dochodach i wydatkach Biblioteki panuje równowaga a zobowiązania płatnicze powstają tylko przez kupno droższych publikacji, wychodzących w szeregu tomów, spłacanych umówionymi ratami.

Ostatni jego rozdział VI. Z a k o ń c z e n i e.

Sprawy poruszone w zeszłorocznym sprawozdaniu Biblioteki nie straciły i obecnie na aktualności.

Jak wiadomo pojemność Książnicy przy jej zakładaniu /1902/ ustalono na 350.000 tomów. Ostatnio przekroczyła liczba tomów cyfrę 400.000 skutkiem czego od kilku lat brakło już miejsca na pomieszczenie przyrostu zbiorów. Trzeba się było chwycić środka rozpaczy i zastosowań w niektórych partiach książek ustawianie dwurzędowe, utrudniające ich poszukiwanie i wydawanie. Pomnażanie szaf w Książnicy, rozpoczęte w roku 1935, ujęte w 3-letni program a oparte na zwyczajnych dochodach Biblioteki z F.O.S-u, z wolna przynosi poprawę warunków funkcjonowania Książnicy. Natomiast w toku sprawy pozyskania chociażby dwóch lokali w starym gmachu Uniwersytetu na pomieszczenie katalogów dla publiczności, nie nastąpił dotąd zwrot pomysłu.

Jak przed rokiem Katalog alfabetyczny dla czytelników, ciągle się rozrastający, ciśnie się w jednym nie wielkim pokoju, w którym panuje tłok korzystających, szkodliwy tak dla czyniących poszukiwania, jak i dla konserwacji katalogu.

Jak przed rokiem szafy z Katalogiem przedmiotowym mieszczą się ciągle w pokoju biurowym referenta, trudno dla korzystających dostępnym i zajętem ponadto przez 2 jeszcze urzędników. Jak najrychlejsze zarządzenie zżemu jest tu konieczne.

Również na zbiory kartograficzne brak odpowiedniego miejsca. Trzeba było zastosować zupełnie niepożądaną kumulację i szafę specjalną na te zbiory ustawić w czytelni czasopism naukowych, co krępuje pracujących nad mapami geograficznymi i zupełnie nie sprzyja ciszy koniecznej w czytelni.

Zbierając te rozważania trzeba stwierdzić, iż poprawa warunków pomiesz-

czenia dla oddziałów administracji Biblioteki jest koniecznością nagłą. Przyniesć ją może jedynie dodanie Bibliotece odpowiedniego lokalu w starym gmachu Uniwersytetu. Tę usilną prośbę wystosowaną do Władz Uniwersyteckich ponawia Kierownictwo na tym miejscu.

Sprawozdanie dobiegło końca x/.

Ostatni jego rozdział niechaj poświęcony będzie wiadomości, że Komisja biblioteczna pracowała w roku sprawozdawczym w składzie po raz pierwszy od długiego lat szeregu, uszczuplonym.

Nie należał doń niestety Prof. Abraham, przeszedłszy jako profesor Uniwersytetu w stan spoczynku. Wobec tego nieodwołalnego faktu, niechaj wolno będzie Kierownictwu Biblioteki na tym miejscu złożyć Prof. Abrahamowi słowa najgorętszej podziękności za z górną 30-letnią życzliwość i świadome celu orędownictwo spraw bibliotecznych na terenie Uniwersytetu i u każdorazowych władz centralnych.

Dla dziejów Biblioteki nabrało to orędownictwo znaczenia wręcz historycznej doniosłości. Przypomnieć bowiem należy, że staraniem i skutecznemu poparciu Prof. Abrahama zawdzięcza Biblioteka budowę obecnego jej gmachu, nad którego pomysłem i wykonaniem czuwał Profesor jako członek ówczesnej Komisji budowlanej.

W latach następnych śledził On życzliwym lecz krytycznym opiekuńczym wzrokiem referenta Senatu, bujny rozwój Biblioteki, zawsze troskliwy o dobór dróg i środków w jej spełnieniu jej zadań oraz o jej dobre imię w świecie nauki. Mając na oku ten cel, wspierał kierowników Biblioteki swymi cennymi radami, nacechowanymi olbrzymim znawstwem naukowych zagadnień.

Za to życzliwe ustosunkowywanie się do Instytucji, jej potrzeb i kierowników, niechaj przyjmie Profesor Abraham należne Mu zapewnienie głębokiej i trwałej wdzięczności Biblioteki.

Kierownik Biblioteki

x/ Bibliografia dotycząca Biblioteki

notuje w roku bieżącym dwie pozycje:

1/ Szczepańska Maria: Cenny nabytek /rkps.1400/

Lwów, Dziennik Polski z 17.V.1936.

2/ Mayer Józef : Biblioteka Uniwersytecka w chwili obecnej.

Na marginesie przewodnika prof. A. Medyńskiego

Lwów, Dziennik Polski z 4.VII.1936r.

VII. Wykaz ważniejszych nabytków w roku 1935/36.

I. Teologia.

Cottineau L.H.: Répertoire topo-bibliographique des abbayes et
prieures, Fasc.I. Macon 1935 11'50 Mk.

II.a. Filozofia, logika, psychologia, etyka

Blondel Maurice: La pensée. T.1-2. Paris 1934. 120 fr.fr.

Schwarz Balduin: Der Irrtum in der Philosophie. Münster 1934
12'-- Mk.

Quine Willard van Orman: A system of logistic, Cambridge 1934
15'80 Mk.

Eibl Hans: Vom Sinn der Gegenwart. Ein Buch von deutscher
Sendung. 2.Aufl. Wien 1934. 10'80 Mk.

Glockner Hermann: Hegel-Lexikon. Bd.1. Stuttgart 1935. 26'95 Mk.

Kaufmann Felix: Methodenlehre der Sozialwissenschaften
Wien 1936 16'50 Mk.

Negelein Julius: Weltgeschichte des Aberglaubens.Bd.I.
Berlin - Leipzig 1931. 13'50 Mk.

II.b. Pedagogia, Historia oświaty, szkolnictwo.

Liebert Arthur: Philosophie des Unterrichts. Berlin 1935,
25'-- fr.fr.

Ritter Gerhard: Die Heidelberger Universität. Ein Stück
deutscher Geschichte. Bd.I. Heidelberg 1936.
13'90 Mk.

II.c. Sztuka, estetyka, muzyka, teatr.

Migeon Gaston: L'Orient musulman.T.1-2. Paris 1932. 32'-- Mk.

Le Corbusier: Vers une architecture. Nouvelle édition
revue et augm. Paris 1928 45'-- fr.fr.

Doerpfeld Wilhelm: Alt Olympia. Untersuchungen und Ausgrabungen
zur Geschichte des ältesten Heiligtums von
Olympia u.d. älteren griechischen Kunst.
Bd. 1-2. Berlin 1935 22'50 Mk.

Guldmann B.K. Pamiatniki stariny v Podolii /Materiały dla
sostavlenija archeologičeskoj karty Podolskoj
Guberni/. Kamenec Pod. 1901. 2'-- dol.

Avermacte Roger: La gravure sur bois moderne de l'occident.
Ouvrage illustré de 239 gravures dont 177
bois originaux. Dijon 1928. 150'-- fr.fr

IV. Kothe Julius: Verzeichnis der Kunstdenkmäler der Provinz Posen.
Bd. 1-4. Berlin 1895 - 1898. 22'-- Mk.

Sydow Eckhart: Die Kunst der Naturvölker und der Vorzeit.
Berlin 1923. 40'-- Mk.

Nusberger Max: Die künstlerische Phantasie in der Formgebung der
Dichtung, Malerei und Musik. München 1935. 16'-- S.a.

V. Ruemann Arthur: Das illustrierte Buch des 19 Jahrhunderts in England
Frankreich u. Deutschland 1790-1860. Leipzig 1930. 32'-- S.a.

Rott Hens: Quellen und Forschungen zur süddeutschen und schweizeri-
schen Kunstgeschichte im 15.u.16. Jahrhundert
Bd.I. 1-2. II. Stuttgart 1933-34. 67'50 Mk.

Swoboda K.M.: Neue Aufgaben der Kunstgeschichte. Brün 1935. 15'-- S.a.

III.a. Matematyka, fizyka, chemia, sport, militaria.

Hand-und Jahrbuch der chemischen Physik hrsg.v.A.Eucken und K.S.Wolf.
Bd.I, III₁₋₂, IV. IV₁₋₃, VIII₃, IX₁₋₂.
Leipzig 1932. 213'50 Mk.

VI. Ergebnisse der technischen Röntgenkunde, hrsg.v.J.Eggert u.E.
Schuebold. Bd. 1-3. Leipzig 1930. 50'85 Mk.

Schwiner Robert: Lehrbuch der physikalischen Geologie. Bd. I.
Berlin 1936. 11'-- Mk.

Bibliographia Kepleriana. Ein Führer durch das gedruckte Schrifttum
von Joannes Kepler hrsg.v.Max Caspar. München 1936. 13'90 Mk.

III.b. Geografia, etnografia, podróże.

Eckert Max: Die Kartenwissenschaft, Forschungen und Grundlagen
zu einer Kartographie als Wissenschaft. Bd.1-2.
Leipzig 1921-25. 50'75 Mk.

Handbuch der deutschen Volkskunde, hrsg.v.W.Pessler. Bd. I, II₁₋₃,
III₁₋₇, Potsdam 1936. 27'-- Mk.

Im: Lande der Gada: Wanderungen zwischen den Volkstrümmern, Südabessi-
niens, hrsg.v.A.E.Jensen. Stuttgart 1936. 12'75 Mk.

Handbuch der geographischen Wissenschaften, hrsg.v.Fritz Klute.
/zapremnerowane za 120 Mk. rocznie/
Do tychczas wyszko:
1. Geisler Walter, Behrmann Walter, Drygalski Erich:
Australien u.Oceanien in Natur, Kultur und
Wirtschaft. Antarktis. Wildpark-Potsdam 1930-35.
2. Sued-Amerika in Natur, Kultur und Wirtschaft von Otto
Maul ... /i.i./ Wildpark-Potsdam 1930-36.

IV. Nauki przyrodnicze

Brons: Klassen u. Ordnungen des Tierreichs /Uzupełnienia/
Bd. II/3/2/5, III 1,2,3, IV, V, VI, Leipzig. 1063'05 Mk.

Hoerber Rudolf: Lehrbuch der Physiologie des Menschen. 7. Aufl.
Berlin 1934. 14'70 Mk.

Stech Erich: Lehrbuch der Kohlenpetrographie. Berlin 1935. 15'-- Mk.

V. Medycyna

Schleip Karl u. Alder Hans: Atlas der Blutkrankheiten. 3 bearb. u. erg.
Aufl. Berlin-Wien 1936. 37'50 Mk.

Winkler Coenrlius: Opera Omnia. T. 7-10 /Menuel de neurologie/
Vol. I₂ - 15 Haarlem 1921. 168'-- S.a.

Handbuch der Geisteskrankheiten hrsg. v. Oswald Bumke. Bd. 1-11.
Amsterdam Berlin 1928. 1100'-- S.a.

Handbuch der Neurologie hrsg. v. Oswald Bumke und Otfried Foerster
Bd. 1, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, Berlin 1935. 1224'95 S.a.

Garré C. u. Borhard A.: Lehrbuch der Chirurgie. 8. Aufl. bearb. v. A.
Borhard u. R. Stich. Berlin 1935. 33'-- Mk.

VI. Prawo, nauki społeczne i polityczne, ekonomia

Douglas Paul F.: The economic independence of Poland. A study in trady
adjustments to political objectives. Cincinnati 1934.
15'12 S.a.

Wang Tsan Pao: La femme dans la société chinoise, sa situation sociale,
civile et politique. Lettre-préface de C. Brunschvieg,
Préface de Georgette Ciselet. Toulouse 1933. 30 fr. fr.

Encyklopädie der Rechts- und Staatswissenschaft. Abteilung für
Rechtswissenschaft, hrsg. v. Eduard Kohlrausch u. Hans
Peretz. 2 Aufl. Bd. 1 2-3. Langensalza 1935. 19'50 Mk.

Mayr Robert: Vocabularium codicis Justiniani. Pars 1/latina/
2/graeca/, Ed. curis Mariano San Nicolo. Pragae 1923-25.
68'-- Mk.

Handbuch, Statistisches... der Weltwirtschaft, bearb. im statistischen
Reichsamt /dodano/ Beilage zum statistischen Handbuch der
Weltwirtschaft. Jahreszahl 1934. Berlin 1936. 13'50 Mk.

Acta congressus iuridici internationalis 7 saeculo a decretalibus
Gregorii IX et 14 a Codice Justiniano promulgatis Romae 12 - 17
novembre 1934. Vol. 1-2. Roma 1935. 271'29 Lissrów wł.

Visscher Fernand de: Etudes de droit romain. Paris 1931. 80'-- fr. fr.

Reimer Eduard: Wettbewerbs - und Warenzeichenrecht. Bd. 1-3.
Berlin 1933. 39'-- Mk.

Burckhardt Walther: Methode u. System d. Rechts mit Beispielen.
Zürich 1936. 26'28 S.a.

Index interpolationum, quae in Justiniani digestis inesse dicuntur.
Editionem curaverunt Ernestus Levi et Ernestus Rabel. T.1-3.
Weimar 1929-35. 51'75 Mk.

VII. Historia i jej nauki pomocnicze.

Osten, Der deutsche. . . Seine Geschichte, sein Wesen und seine Aufgabe, hrsg.v.Karl C.Thalheim u.A.Hillen Ziegfeld.
Berlin 1936 21'75 Mk.

Spiridovic Alexandre: Histoire du terrorisme russe 1886.1917.
Traduit du russe par Vladimir Lazarevskij.
Paris 1930. 15'60 S.a.

Kempen /Johann/: Das Tagebuch eines Polizeiministers. . . von 1848-1859. Eingeleitet u.hrg.v.Josef Karl Mayr Wien. Leipzig 1931. 23'-- Mk.

Ludwig Emil: Hindenburg u.die Sage von der deutschen Republik.
Amsterdam 1935. 19'20 S.a.

Handbuch der deutschen Geschichte. Im Auftrage der deut.Akademie hrsg.v.Otto Brandt. Arnold Oskar Meyer u.Hermann Ullmann.
Bd.1 /Lfg 1-2/. Potsdam 1935. /Lfg 1-2: 2'10 Mk./

Engel Karl: Vorgeschichte der altpreussischen Stämme. Bd.1.
Koenigsberg 1935. 17'75 Mk.

Przedziecki Renand: Diplomatie et protocoles a la cour de Pologne
T.1. Paris 1934. 20'50 fr.fr.

Haberkern Eugen u.Wallach Joseph Friedrich: Hilfswörterbuch für Historiker Mittelalter u. Neuzeit. Mit Geleitwort v. Hermann Oncken. Berlin Grünewald 1935. 23'20 Mk.

Pilsudski Józef: Erinnerungen und Dokumente. Deutsche Gesamtausgabe, bearb. u.redigiert v.W.Lipiński u.J.P.Kaczkowski
T.1. Essen 1935. 6'38 Mk.

Prinzhorn Fritz: Danzig-Polen-Korridor und Grenzgebiete. Eine Bibliographie mit besond. Berücksicht.v.Politik u.Wirtschaft. Jg. 1-3. Danzig 1933. 1500'-- zł.

Kutschabski Wasyl: Die Westukraina im Kampfe mit Polen und dem Bolschewismus in den Jahren 1918-1923.
Berlin 1934 33'60 S.a.

Hausner Arthur: Die Polenpolitik der Mittelmächte und die österreichische Militärverwaltung in Polen während des Weltkrieges. Wien 1935. 24'42 S.a.

VIII.a. Filologia klasyczna.

Mommsen Theodor u.Wilamowitz-Moellendorf: Mommsen und Wilamowitz Briefwechsel 1872-1903.
Berlin 1935. 37'45 Mk.

Pickard-Cambridge A.W.: Dithyramb, tragedy and comedy. Oxford 1927. 13'60 Mk.

Ostraca, Greek . . . in the Bodleian library at Oxford and various other collections, ed.by John Gavin Tait. Vol.1.
London 1930. 31'-- Mk.

VIII.b. Jezykoznanstwo ogólne, orientalia.

Tobler Adolf u. Lommatsch Erhard: Altfranzösisches Wörterbuch
Bd. 1-2. Berlin 1924. 99'50 Mk.

Book, The . . . of the dead Facsimiles of the papyri of Hunefer
Anhai, Kerasher and Nethemet wits supplement. Text from the
papyrus of Nu with transcripts, translation by E.A. Wallis
Budge. London 1899. 130'-- zł.

VIII.c. Teoria i historia literatur jezyków nowożytnych /z wyłączeniem słowiańskich/

Grönbeck Vilhelm: Goethe. Bd. 1. Kopenhagen 1935. 8'22 S.a.

Eppelsheimer Hans W.: Handbuch der Weltliteratur. Ein Nach-
schlagewerk, Lfg 1,2. Frankfurt a.M. 1935.
/Lfg. 1-2. Mk. 4'50/

Meissner Paul: Die geistesgeschichtlichen Grundlagen des engli-
schen Literaturbarocks. München 1934. 18'48 S.a.

Knight G. Wilson: Principles of Shakespeare production with espe-
cial referens to the tragedies. London 1936.
15'23 S.a.

Pattes Fred Lewis: The first century of american literature
1790 - 1870. New York 1935. 18'13 S.a.

Schneider Wilhelm: Die Auslandsdeutsche Dichtung unserer Zeit.
Berlin 1936. 5'63 Mk.

VIII.d. Literatura piękna /teksty/ z wyłączeniem słowiańskiej/

Dante Alighieri: Życie nowe. Przekożył i własnym nakładem wydał
Edward Porębowicz. Florencja 1934. /Druk. Tyszkiewiczów/
15'-- zł.

IX. Slavica.

Slovník, Příručný . . . jazyka českého. Red. Oldr. Hujer, E. Smetanka,
Mil. Weingart. zesz. 1-25. Praha 1935. 325'-- K.c.

Mickiewicz Adam: Sonety krymskie /ze wstępem Michała Sokolnickiego,
ilustr. 10 akwafortami i 18 inicjałami na
miedzi Maryli Tyszkiewiczowej/ /dołączono
prospekt włoski:/ Adamo Mickiewicz: Sonetti di
Crimea, Florencja 1929. 50'-- zł.

X. Bibliografia i bibliotekarstwo. Encyklopedie, polimatia.

Deutschen, Die grossen . . . Neue deutsche Biographie hrsg. v.
Willy Andreas u. Wilhelm v. Scholz. Bd. 1-4. Berlin 1935-
1936. 37'52 Mk.

Arbeiten, Kölner bibliographische . . . hrsg. v. H. Corsten u. E.
Walb. Bd. 1. Lfg 1-6. Köln 1936. 19'80 Mk.

Whos who in Central and East Europe 1933-34. A. biographical
dictionary ed. by R.P.D. Stephen Taylor, Zürich 1935.
120'-- zł.

- Leksikon Minerva. Praktični priručnik za modernog čovjeka. Redaktor Gustav Samsalović. Zagreb 1936. 300'-- Din.
- Rizner Ludvit: Bibliografija pisarnictva slovenského. Díel 1-6, /10/ v Turčianskom Sv. Martine 1929. 743'-- K.č.
- Verzeichniss über die seit 1872 an der philosophischen Fakultät in Wien eingereichten und approbierten Dissertationen. Bd.1. Wien 1935. 25'-- S.a.
- Esdaile Arundel: National libraries of the World. Their history, administration and public services. London 1934. 30'45 S.a.
- Mai Richard: Auslandsdeutsche Quellenkunde 1924-33. In Verbindung... für das Deutschum im Ausland hrsg.v. Emil Clemens Scherer. Berlin 1936. 64'-- S.a.
- Encyclopédie Française publiée sous la direction générale de Lucien Febvre. T.10,16,17. Paris 1935. 1900 fr.fr.pro compl.
- Polain M.Louis: Catalogue des livres imprimés au 15e siècle de bibliothèques de Belgique. T.1-4 et tables. Bruxelles 1932. 24'-- Dol.

Większe uzupełnienia w czasopismach

Przyroda

- Abhandlungen der Schweizerischen Palaeontographischen Gesellschaft. Vol. 49 - 56. /1929-1936/ Basel 1929 360'-- Mk.
- Palaeographica, Beiträge zur Naturgeschichte der Vorzeit, hrsg.von Dunker und Meyer. Bd.73 - 77 /kompl/.
Abt. A. Bd.78 - 83 1-2
" B. " 78 - 81 1-2
- Suppl. Bd.IV.1. Abt.II. Lfg.3, Abt.III, Lfg.1-4.
" " Abt.IV. Lfg.1.
" " VII. Reihe I. Tl 1, Lfg 1, Tl II, Lfg 2.
" " VII " II " 2, " 1,3
" " VIII Teil 1,2,5,8,12
Cassel 1930-1936, 1101'94 RM.
- Palaeographical Society, London 1929-1934. Vol 83-88. 133'80 Mk.
- Palaeontobiologica, hrsg.von Othenio Abel, Bd. 1-6. Wien-Leipzig 1928-33. 680'-- S.a.
- Zeitschrift der deutschen geologischen Gesellschaft. Bd.84 /1932/ - 88 /1936/ Berlin 1932 360'50 S.a.
- Geologisches Zentralblatt hrsg.v.K.Keilhack. Bd.45/1931/ -56/1936
Abt.B.Palaeontologisches Zentralblatt hrsg.v.O.H. Schindewolf, Bd.1-7 /1932-36/ Leipzig 1931-1936. 1386'69 S.a.

2218/80/6

6

S p r a w o z d a n i e
 ze stanu i działalności Biblioteki
 za okres
 od 1/IX.1937 - do 31.VIII. 1938 r.

- IV. Korzystanie z Biblioteki
- V. Fundacja
- VI. Zakochowanie
- VII. Wzrost liczby wypożyczeń w 1937/38 r.

Spis treści.

S. Główna.

Bibliotekarz Dr. Franciszek Smolik otrzymał za zasługi około krzewienia czytelnictwa, w grudniu 1937 Srebrny Wawrzyn Polskiej Akademii Literatury.

Bibliotekarz Dr. Stefan Karwicki odznaczony został „Złotym Krzyżem Zasługi” za pracę w Bibliotece /Zarz.P. Prezydenta Rzeczypospolitej

Spis treści.

I.	Sprawy personalne	str. 1.
II.	Zbiory	
	A. Wzrost	" 9.
	B. Ogólny zasób zbiorów	" 10.
III.	Prace w zakresie administracji Biblioteki	
	A. Opracowywanie i uprzystępnianie zbiorów	" 19.
	B. Konserwacja zbiorów oraz remont w gmachu	" 26.
IV.	Korzystanie z Biblioteki	" 29
V.	Fundusze	" 33
VI.	Zakończenie	" 34
VII.	Ważniejsze nabytki w 1937/38 r.	" 36

Teżorczyca obfitych swana objął następująca osoby:

Bibliotekarzowi Dr. Annie Jedrejowej przywrócić rozp. Ministerstwa W.R. i O.P. z dn. 30/12 1937 Nr. BP.-50205/37

Asystent w I. grupos. mgr. Władysław Sander a mianowany rozp. Ministerstwa W.R. i O.P. z dn. 20/11. 1937 Nr. BP.-50938/37 z dn. 1/1 1938

rozp. Ministerstwa W.R. i O.P. z dn. 25/2 1938 Nr. BP.-150/38 wiaduje mgr. Witolda Szamajkowskiego, pow. pracownika myślowego Biblioteki, posiadającego egzamin bibliotekarski na stanowiska urzędnicze I kate-

gor. - z dn. 1/3 1938 tymcz. adiunktem w II gr. upos.

I.

S p r a w y p e r s o n a l n e .

A. Odznaczenia.

Bibliotekarz Dr. Franciszek S m o l k a otrzymał za zasługi około krzewienia czytelnictwa, w grudniu 1937 Srebrny Wawrzyn Polskiej Akademii literatury.

Bibliotekarz Dr. Stefan M ę k a r s k i odznaczony został „Złotym Krzyżem Zasługi” za prace na polu pracy społecznej /Zarz.P.Prezydenta Rzeczypospolitej z dn.25/5 1938/.

Woźny Jan W a g e m a n n, sierżant w rezerwie, otrzymał prawo noszenia medalu pamiątkowego za wojnę 1918-1921 r. /rozk.D.O.K.VI.nr.13/37/.

Wreszcie „Medale za długoletnią służbę” w pierwszym dziesięcioleciu wskrzeszonej Państwowości Polskiej otrzymali na podstawie ustawy z dn.8/1, 1938/Dz.U.R.P.nr.3.poz.11/ wszyscy pracownicy biblioteczni odpowiadający wymaganym warunkom.

B. Ruch służbowy.

a/ A w a n s e .

Regoroczny obfitszy awans objął następujące osoby:

Bibliotekarzowi Dr. Annie J ę d r z e j o w s k i e j przywróciło rozp.Ministerstwa W.R.i O.P. z dn.30/12 1937 Nr.BP.-30203/37 dawniejszą /z przed przeszerogowania/ VI.gr.upos. z ważnością od 1/4 1938.

Asystent w X.gr.upos. mgr. Władysław B a n d u r a mianowany rozp.Ministerstwa W.R.i O.P. z dn.20/11,1937 Nr.BP.-30988/37 z dn.1/1 1938 adiunktem w IX.gr.upos.

Rozp.Ministerstwa W.R.i O.P. z dn.25/2 1938 Nr.BP.-130/38 mianuje mgr.Witolda S z m a j k o w s k i e g o, pom.pracownika umysłowego Biblioteki, posiadającego egzamin bibliotekarski na stanowiska urzędnicze I kategorii - z dn.1/3 1938 tymcz.adiunktem w IX gr.upos.

Pom.kanc.w XI.gr.upos. Maria C i e ń s k a posunięta rozp.Ministerstwa W.R.i O.P. z dn.30/12 1937 Nr.BP.-30846/37 do X gr.upos., otrzymała

zarządzeniem Rektoratu U.J.K. z dn.10/1 1938 L.3315 ex 1937/38 według nowej tabeli stanowisk tytuł: starszy rejestrator.

St.Magazynier Mateusz G a ś z u r /dotychczas w X.gr.upos./ otrzymał z dn.1/4 uposażenie grupy IX. /Rozp.Ministerstwa W.R.i O.P. z dn.20/XII,37 Nr.BP.-30253/37 i pismo Rektoratu z dn.14/2 1938 L: 1218/38/.

Kontr.woźnemu Janowi Wagemannowi przyznaje Rektorat na podstawie zarządzenie Ministerstwa W.R.i O.P. z dn.30/12 1937 Nr.BP.-30500/37 od 1/1 1938 wynagrodzenie według XI gr.upos.a Rektorat mianuje go od 1/5,1938 woźnym prowizorycznym w tej samej grupie uposażenia.

Prócz tego zamianował Rektorat:

Kontr.woźnego Władysława S z l e c h t ę od 15/8 1938 stałym funkcjonariuszem niższym /pismo Rektoratu z dn.9/8 1938 L.6670/8/,

a kontr.woźnego Alfreda D o ł ż y c k i e g o od 1/6 1938 - woźnym prowizorycznym /pismo Rektoratu z dn.1/6 1938,L:4189/38/.

b/ Odejścia - przesunięcia - przyjęcia.

Praktykant w X gr.upos.Dr.Izydora D ą m b s k a ustąpiła z dn.1/X, 1937 ze służby bibliotecznej,przepracowawszy tu czas od 1/4 1934 - 30/9.37 w charakterze kontr.urzędnika zastępczego a następnie praktykanta.

W tym samym terminie odszedł Dr.Edward G i n t o w t - D z i e w a ł - t o w s k i,asyst.U.J.K.,który pracował w Bibliotece jako kontr.urzędnik zastępczy od 1/12 1934 do 1/X 1937.

W miejsce asyst.Dr.Józefa Mayera,który otrzymał jednoroczny bezpłatny urlop /zob.niżej/ przyznało Ministerstwo siłę zastępczą opłacaną z kredytów etatu Dr.Mayera w wysokości wynagrodzenia X gr.upos.,a Rektorat powierzył te czynności mgr.Witoldowi S z m a j k o w s k i e m u,tut.kontr.urzędnikowi pomocniczemu,angażując w miejsce tegoż,jako siłę kontraktową abs.Wydz.mat.-przyr.Mariana S o b o c i ń s k i e g o za wynagrodzeniem 100.-- miesięcznie /pismo Rektoratu z dn.14/X 1937 L.1172/.

Po zamianowaniu zaś mgr.W.Szmajkowskiego adiunktem /zob.wyżej "Awanse"/ Rektorat powierzył z dn.1/3 1938 zastępstwo Dra Mayera,na pozostały jeszcze

okres jego urlopu t.j.do 31/X 1938 tut.kontr.urzędnikowi pomocniczemu Dr. Zygmuntowi R y ż e w s k i e m u za wynagrodzeniem według X gr.upos. /Pismo Rektoratu z dn.8/3 1938 L:1944/38/.

Mgr. Sobociński pełnił swe obowiązki do 31/5 1938, po nim zaś objęła je jako pracowniczka kontraktowa mgr. Anna B u c h t ó w n a asyst.U.J.K.

W gronie pracowników pomocniczych, opłacanych z funduszu Ministerstwa Opieki Społecznej za pośrednictwem Wojew.Biura Funduszu pracy /rozp.Min. Opieki społ.z dn.31/3 1938 Nr. Pzm.16 A/4-8/ zaszły następujące zmiany:

Z dn.1/9 1937 rozpoczęła pracę w Bibliotece mgr. Maria K i e s z k o w s k a w miejsce opróżnione po ustaleniu się w innym zawodzie p.Kaniaka.

Następnie w miejsce stud.pr. Andrzeja P i o t r o w s k i e g o /pracował w Bibliotece od 1/3 1937 do 1/4 1938/ weszła Dr. Zofia I z d e b s k a.

Od 1/X 1937 weszli do grona pracowników umysłowych, opłacanych z funduszy Ministerstwa W.R.i O.P. o specjalnym przeznaczeniu mgr. Zofia W i t k o w s k a oraz mgr. Józef T w e r d o c h l e b.

Od 15/3 1938 stud.iur.Kazimierz S k r z y p e k.

Od 15/12 1937 rozpoczęła porządkowanie i katalogowanie zbioru nut Biblioteki / rękopisy i druki/ Dr. Maria S z c z e p a ń s k a lektorka U.J.K. opłacana ze specjalnego zasiłku Ministerstwa W.R.i O.P. według rozp. z dn.13/12 1937 No IV N - 10988/37.

- . -

Kontr.dozorca gmachu Biblioteki Jan S t a r u s z k i e w i c z któremu Rektorat powierzył te obowiązki pismem z dn.9/3 1937 L:5560/36/37 został z dn.1/2 1938 przeniesiony do innego działu służby w obrębie Uniwersytetu /zarz.Rektoratu z dn.27/1 1938 L:304/38/, jego zaś miejsce zajął w Bibliotece prow.woźny Stefan M a r t y n o w i c z /zarz.Rektoratu z dn. 27/1 1938 L:713/38/, zaś obowiązki dozorczy gmachu powierzono kontr.pracownikowi Janowi B o ż k o w i.

Jako pracownika fizycznego na czas urlopu magazyniera Pawła Kowalskiego, przyjęto za przyzwoleniem Ministerstwa W.R.i O.P. z dn.30/9 1937 Nr.BB.-21101/37 Marcina M u s z y ń s k i e g o, wynagradzając go po 100 zł. miesięcznie.

C. Prace naukowe, zawodowe, publicystyczne i społeczno-oświatowe.

Dyrektor Dr. K o t u l a sprawował, za przyzwoleniem Rektoratu, jak od szeregu lat w godzinach pozaurzędowych Kierownictwo Biblioteki Fund. W. hr. Baworowskiego we Lwowie, organizując i wdrażając również rozpoczynając swą działalność Zakład naukowy tejże Fundacji w Tarnopolu.

Jako przewodniczący stał Dyr. Kotula na czele Towarzystwa Miłośników Książki i prowadził redakcję organu Towarzystwa: Biblioteka Towarzystwa Miłośników Książki.

Dyr. Kotula sprawował obowiązki korespondenta Wojew. Urzędu Konserwatorskiego i brał udział w posiedzeniach Komisji organizującej ustrój i udostępnienie Muzeów we Lwowie.

W "Polskim Słowniku biograficznym" Pol. Akademii Umiejętności, t. 4. str. 204. opracował Dyr. Kotula życiorys wybitnego zbieracza-uczonego Zygmunta hr. Czarneckiego.

Bibliotekarz Dr. S m o l k a był członkiem Zarządu i zastępcą przewodniczącego Koła Związku Bibliotekarzy polskich we Lwowie, oraz członkiem Zarządu, pełniącym funkcje bibliotekarza, w Towarzystwie filozoficznym im. prof. K. Twardowskiego we Lwowie.

Wygłosił w Sekcji psychologicznej Polskiego Towarzystwa filozoficznego we Lwowie referat: "O słabości woli" na podstawie książki Dr. E. Grassla p. t. "Die Willensschwäche" i ciąg dalszy "Przykłady charakterystyk dzieci o słabej woli".

W towarzystwie akademickim "Odrodzenie" we Lwowie odczyt "O słabości woli".

Bibliotekarz Dr. M ę k a r s k i ogłaszał w warszawskiej "Gazecie Polskiej" recenzje z książek, sprawozdania z lwowskiego życia naukowego i kulturalnego /zwłaszcza związanego z Uniwersytetem J. K./, szkice poświęcone pisarzom i uczonym lwowskim /np. Jan Lam, E. Porębowicz, K. Twardowski, L. Piniński, W. Bruchnański/. - W tygodniku "Pion" /Nr. 42 z r. 1937/ ogłosił rzecz p. t. "Profetyzm twórcy chorału" - w 40-tą rocznicę zgonu Kornela Ujejskiego. Również K. Ujejskiemu poświęcił prelekcję radiową w październiku 1937 r.

- 7 -

Bibliotekarz Dr. J ę d r z e j o w s k a opracowywała - jak w latach ubiegłych - za zezwoleniem Rektoratu w swych godzinach pozaurzędowych Katalog rękopisów Biblioteki Fund.W.hr.Baworowskiego we Lwowie. Również prowadziła pracę w zakresie poszukiwania i opisywania w zasięgu stanu posiadania Małopolski Wschodniej, nieznanych dotąd inkunabułów, dla Komisji wydającej Ogól-ny Katalog inkunabułów /Gesamtkatalog der Wiegendrucke/ w Berlinie.

Bibliotekarz Dr. G a b e r l e. Był członkiem Rady Związku Bibliotekarzy Polskich w Warszawie i Zarządu Koła Z.B.P. we Lwowie, oraz członkiem Komisji bibliotecznej przy Sekcji Wschodniej T.S.L. we Lwowie. - Tu zainicjował akcję porządkowania dubletów, dając możliwość uzupełnienia braków kilku instytucjom naukowym /B.Uniw.Ossol.Bibl.Baworowskich/.

Wygłosił: w ramach wykładów dla młodzieży szkół wyższych, organizowanych przez Rektorat U.J.K. i Koło Lwowskie Związku Bibl.Pol. 2 wykłady: 1/ znaczenie biblioteki dla studiów wyższych, 2/ Jak korzystać z naukowych bibliotek lwowskich ?

w Kole Związku Bibl.Pol. we Lwowie referat "Bibliotekoznawstwo czy bibliologia"?

Bibliotekarz Dr. D e s L o g e s udzielał, korzystając z przyzwolenia Ministerstwa W.R. i O.P. z dn. 21/8 1936 Nr. BP.-15058/36 i Rektoratu z dn. 28/8 1936 L:9120 ex 1935/1936, lekcji języka polskiego w prywatnym liceum żeńsk. im. A. Mickiewicza.

Ogłosił artykuł: "Uroszczenia teorii czynności artystycznej" /Na marginesie prac K. Troczyńskiego/. Życie literackie, R.I. 1938. Str. 81-87, 118-125.

Asystent Dr. P r e i s n e r pomieścił w "Polskim Słowniku Biograficznym" Pol. Akademii Umiej. - T.IV. str. 237: Życiorys Ludwika Czarnowskiego, a także str. 339-340 życiorys Józefa Czerneckiego.

Asystent Dr. Ż u k o t y ń s k a kontynuowała swe prace publicystyczno-dziennikarskie, oraz wygłosiła szereg odczytów na terenie organizacji społecznych.

Urz.kontr. Dr. R y ż e w s k i wygłosił dwa odczyty publiczne, organizowane przez Związek Młodej Polski, 1/ "Demokracja czy totalizm", 2/ "Zagadnienia samorządowe".

Redagował i wydał jednodniówkę "Wodzowi Naczelnemu Marszałkowi Smigłemu-

Rydzowi w hołdzie Młodzież Kresów Południowo-Wschodnich 14.VIII-15.VIII.

1938. Lwów 1938. / „Rozkaz” Org. Zw. Młodej Polski we Lwowie Nr.16./.

Ponadto pomieścił w prasie 11 art.o tematyce socjologicznej

P. J. J a n c z a k wygłosił w Lwowskim Kole Związku Bibl. Polskich referat: „Rzut oka na niektóre biblioteki ruskie /Ich historia i stan obecny”/.

Drukiem ogłosił: „Galicko-Russkaja Matica” w „Russkij Gołos” 1938 Nr.30.

Brał czynny udział w pracach Towarzystwa „Russkaja Matica”, zajmując się szczególnie jego zbiorami.

IL. Z B I O R Y .

II. Z B I O R Y .

A. Wzrost

1. Dział druków /w układzie według rzeczowych działów inwentarza i rodzajów nabycia./

Wpisano do inwentarza. działu:	Kupno		Egz.obow.		Dary		Wymiany		Z wymiany dubletów		Księgozbiór XX. Czartor.		Cyfra ogólnego przyrostu	
	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów	dzieł	tomów
I. Teologia	D. 16	24	209	221	17	255	9	9	19	19	---	---		
	C. 16	20	76	127	2	2	1	1	1	1	103	292		
	32	44	285	348	19	27	10	10	20	20	103	292	469	741
II.a Filozofia	D. 22	25	85	85	39	49	---	---	6	6	---	---		
	C. 17	36	12	16	1	1	2	2	---	---	---	---		
	39	61	97	101	40	50	2	2	6	6	---	---	184	220
II.b Pedagogia	D. 11	13	112	124	10	30	5	6	8	8	---	---		
	C. 10	21	53	115	12	19	8	14	---	---	1	1		
	21	34	165	239	22	49	13	20	8	8	1	1	230	351
II.c Estetyka Sztuka Muzykologia	D. 21	25	129	129	50	82	10	10	4	4	---	---		
	C. 21	57	19	43	4	7	4	6	---	---	5	78		
	42	82	148	172	54	89	14	16	4	4	5	78	267	441
III.a.b Matematyka Fizyka Kosmografia	D. 44	67	437	478	76	96	40	42	30	35	---	---		
	C. 27	56	128	251	20	36	16	22	---	---	19	212		
	71	123	565	729	96	132	56	64	30	35	19	212	837	1,295
IV. Nauki przyrodnicze	D. 18	37	65	87	5	5	7	7	4	4	---	---		
	C. 32	70	53	125	8	20	5	12	1	1	---	---		
	50	107	118	192	13	25	12	19	5	5	---	---	198	348
V. Medycyna	D. 4	15	81	89	22	24	89	89	3	3	---	---		
	C. 8	13	70	113	22	31	5	7	---	---	1	2		
	12	28	151	202	44	55	94	96	3	3	1	2	305	386
VI. Nauki prawnicze	D. 39	57	451	474	94	99	107	181	38	39	---	---		
	C. 28	47	142	295	39	107	17	27	---	---	14	262		
	67	104	593	769	133	206	124	208	38	39	14	262	969	1,588
VII. Historia	D. 82	120	234	262	141	376	34	31	83	90	---	---		
	C. 58	198	31	60	4	5	---	---	---	---	15	128		
	140	318	265	322	145	381	34	31	83	90	15	128	682	1,270
VIII. Językoznawstwo	D. 123	157	289	317	168	307	43	50	27	50	---	---		
	C. 56	121	64	159	5	8	4	6	---	---	2	60		
	179	278	353	476	173	315	47	56	27	50	2	60	781	1,235
IX. Slavica	D. 23	25	591	632	21	21	2	2	39	42	---	---		
	C. 10	17	59	115	12	18	5	6	---	---	---	---		
	33	42	650	747	33	39	7	8	39	42	---	---	762	878
X.a. Bibliografia Dzieła Zbiorowe	D. 38	62	82	92	22	35	12	18	1	1	---	---		
	C. 65	352	87	153	69	124	70	133	2	6	26	428		
	103	414	169	245	91	159	82	151	3	7	26	428	474	1,404
X.b. Varia Statuty Sprawozdania	D. 5	13	210	290	17	57	8	8	---	---	---	---		
	C. 8	29	243	391	44	78	12	29	2	2	122	1129		
	13	42	453	681	61	135	20	37	2	2	122	1129	958	2,313
Masoneria	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	20	95	20	95
Programy	---	---	131	131	383	383	171	171	---	---	---	---	685	685
Ogółem:	D. 446	640	2975	3260	969	1493	366	453	262	301	---	---		
	C. 356	1037	1037	1963	242	456	149	265	6	10	328	2687		
Progr.	---	---	131	131	383	383	171	171	---	---	---	---		
	802	1677	4143	5354	1594	2332	686	889	268	311	328	2687	7,821	13,200

D. = Dzieła

C. = Czasopisma

2. Dział rękopisów, archiwaliów i inkunabułów

	Rękopisy	Autografy /listy/	Archiwalia	Inkunabuły
Kupno	16	78	---	11
Dar	3	---	34	---
Razem:	19	78	---	11

Inne działy zbiorów bibliotecznych nie wykazują przyrostu godnego wzmianki prócz zbioru map geograficznych oraz afiszów i wydawnictw artystycznych.

Pierwszy, którego katalogowanie i inwentaryzację ukończono, dochodzi do ogólnej cyfry 4,361 jednostek kartograficznych, wśród których 146 wydanych w r. 1937/38.

Afisy wykazują wzrost o 51 sztuk w czym 23 afiszy regionalnych

Wreszcie rycin /luźnych w albumach/ przybyło 7.

Powyższy wzrost podnosi

B. Ogólny zasób zbiorów

do następujących cyfr:

I.

	Druki w tomach	Inkunabuły w	Rękopisy w tomach	Autografy w jednostkach	Dyplo-maty	Archiwalia w fascykuł.	Mapy w jednostk. kartograf.
Stan z 31.8.1937	415,476	224	1507	3271	226	32	3,666
Przyrost od 1/9.1937 do 31.8.1938.	13,250	11	19	78	---	---	695
Stan z 31.8.1938.	428,726	235	1526	3349	226	32	4,361

Wskazać tu należy następujące pozycje:

Z działu filozofii: Geschichte der Philosophie in Einzeldarstellungen. Hreg. von Gustav Kafka. Bd. 1-11, 14-37. München 1921-33.

90.- Mk.

II.

	Monety		Medale		Obrazy olejne płócien	Ryciny	Fotogr. kartonów	Rzeźby	Przedmioty muzealne
	nrów	sztuk	nrów	sztuk	sztuk	sztuk	sztuk	sztuk	sztuk
Stan 31.8.1937	7383	11180	506	517	12	34	38	6	15
Wzrost 1937/38	---	---	---	---	---	7	---	---	---
Stan z 31.8.1938	7383	11180	506	517	12	41	38	6	15

Globalna cyfra przyrostu obniżyła się w stosunku do wyjątkowo korzystnego wyniku r.1936/37 o 2806 tomów. Tłumaczy się to cofnięcie głównie tym, że w roku ubiegłym zbiory zasilily się poważnie przez wcielenie największego zrębu biblioteki z daru x.Czartoryskiego w liczbie 4394 tomów, na rok zaś 1937/38 pozostała już tylko reszta w ilości 2687 tomów t.j.1709 tomów mniej.

Jeżeli pewien ubytek dotyczy wszystkich niemal grup tegorocznego przyrostu, to wymaga on wyjaśnienia przede wszystkim

a/ w dziale dzieł zakupionych.

Tu efekt tegorocznego dorobku pozostaje poza zeszłorocznym, cyfrą 1880 tomów. Przyczyna tego zjawiska podwójna. Po pierwsze chronologiczna: Biblioteka nabyła bowiem tysięczny /z górą/ księgozbiór dzieł filozoficznych po ś.p. profesorze Kazimierzu Twardowskim pod koniec roku sprawozdawczego, tak, że ich katalogowanie i inwentaryzacja dobiegnie końca dopiero w r.1938/39, wydatnie rekompensując tegoroczny ubytek.

Nie pozostała po drugie bez regulującego wpływu na ilościowy wzrost nabytków ich cena księgarska. Zakupiono bowiem w "nova-ch" i uzupełnieniach wiele dzieł ważnych i kosztownych, których nie powinno braknąć w tutejszym wielkim warsztacie naukowym.

Wskazać tu należy następujące pozycje:

Z działu filozofii: Geschichte der Philosophie in Einzeldarstellungen. Hrsg. von Gustav Kafka. Bd.1-11, 14-37. München 1921-33.

90.-- Mk.

- Szkolnictwo: Matrikel, Die . . . der Georg August Universität zu Göttingen
1734-1837 hrsgbn von Götz von Selle. Text-u. Hilfsbd. Hildesheim-
Leipzig 1937. 28'50 Mk.
- Sztuka: Drost Willi: Danziger Malerei vom Mittelalter bis zum Ende
----- des Barock. Ein Beitrag zur Begründung der Struktur-
forschung in der Kunstgeschichte. Berlin-Leipzig
1938. 36.-- Mk.
- Matematyka, fizyka: Schaefer Klemens: Einführung in die theoretische Physik
----- Bd. 1, 2, 3_{1,2} Berlin-Leipzig 1929-1937.
109'50 Mk.
- Hueckel Walter: Theoretische Grundlagen der organischen
----- Chemie. 2. Aufl. Bd. 1-2. Leipzig 1934/35
26'55 Mk.
- Condon E.U. and Shortley C.H.: The theory of atomic spectra
----- Cambridge 1935. 27'50 Mk.
- Heitler W.: The Quantum theory of radiation. Oxford 1936.
----- 14.-- Mk.
- Hilbert Dawid: Gesammelte Abhandlungen. Bd. 1-3.
----- Berlin 1932-35 103.-- Mk.
- Klein Felix: Gesammelte mathematische Abhandlungen.
----- Bd. 1-3. Berlin 1921-23. 80'75 Mk.
- Courant R/ichard/ u. Hilbert D/awid/: Methoden der mathe-
----- matischen Physik.
Bd. 1-2. Berlin 1931-37. 50'64 Mk.
- Przyroda: Handwörterbuch der Naturwissenschaften. 3. Aufl. hrsg. v. R. Dittler
----- G. Joos . . . K. Schaum. Bd. 1-10, Sachregister. Jena 1931-35.
380.-- Mk.
- Handbuch der vergleichender Anatomie der Wirbeltiere, hrsgbn v.
Louis Bolck . . . Wilh. Lubosch. Bd. 1-4, 6,
Berlin-Wien 1931-1937. 451'10 Mk.
- Claus Carl, Grobben Karl u. Kuehn Alfred: Lehrbuch der Zoologie
----- 10. Aufl. Berlin und
Wien 1932. 37'35 Mk.
- Prawo: Studi in onore di Salvatore Riccobono nel 40 anno del suo
----- insegnamento. T. 1-4. Palermo 1936. 70.-- zł.
- Petraschek Karl: System der Philosophie des Staates und des
----- Völkerrechts. Zürich-Leipzig 1938. 25'47 Mk.
- Historia: Kaesrt Julius: Geschichte des Hellenismus. T. 1./3 Aufl./
----- T. 2./2 Aufl./ Leipzig-Berlin 1926-1927
34'50 Mk.
- Toynbee Arnold J.: A study of history. 2 ed. London 1935-
----- 23'50 Mk.

Miliukov Pavel, Seignobos Charles/ et Eisenmann Louis/:

Histoire de Russie. Avec la collaboration de Camena d'Almeida ...
L. Niederle ... T.1-3. Paris 1932-35. 156.-- fr.fr.

Meurgey Jacques: Armorial de l'église de France. Evêches, chapitres...
et communautés religieuses. Lettre-préface de J. Verdier. Macon 1938. 21.-- Mk.

Jouglas de Morenas Henri: Grand armorial de France. Catalogue général
des armoiries des familles nobles de France. T.1-3. Paris 1934-1938. 54.-- Mk.

Językoznawstwo: Milne H.J.M.: Greek shorthand manuals. Syllabary and commentary...
Ed. from papyri .....by ..... London 1934. 27'30 Mk.

Welles C. Bradford: Royal correspondence in the hellenistic pe-
riod. A study in greek epigraphy. New Haven 1934. £ 0/17/0

Holleaux Maurice: Etudes d'épigraphie et d'histoire grecques.
T.1-2. Paris 1938- 12'25 Mk.

Pinter Jenő: Magyar irodalomtörténete Tudományos rendszerezés
Kötet 1-7. Budapest 1930-1934. 110 pengő

Bibliotekarstwo: Festschrift... Georg Leyh. Aufsätze zum Bibliothekswesen und
zur Forschungsgeschichte zu 60 Geburtstage am 6. Juni 1837 von Freunden u. Fachgenossen.
Leipzig 1937. 19'50 Mk.

Handbuch der Weltpresse. Eine Darstellung des Zeitungswesens
aller Länder. 3. Aufl. Leipzig-Frankfurt a/M. 1937. 81'60 S.a.

W ważniejszych uzupełnieniach

Ze sztuki: Jahrbuch der preussischen Kunstsammlungen. Bd. 52-58.
Berlin 1931-1937. 190.-- Mk.

Jahrbuch, Marburger ... für Kunstwissenschaft, hrsgbn von
Richard Hamann und Fr. H. Lehr. Bd. 1-9.
Marburg/Lehn 1924-1936. 230.-- Mk.

Jahrbuch, Münchner ... für bildende Kunst, hrsgbn von der
Direktion der staatlichen Kunstsammlungen. Neue Folge
Bd. 1-12. München 1924-1937. 280.-- Mk.

Z przyrody: Handbuch der biologischen Arbeitsmethoden, hrsgbn... von
Emil Abderhalden
Abt. II. Tl. 2, Abt. III, Tl. A, B, Abt. IV, Tl. 1, 3-12, Abt. V, Tl. 3-7
Abt. VI, Tl. A, B, C, I, Abt. VIII, Tl. 1, 2, Abt. IX, Tl. 1, 2,
Abt. XI, Tl. 1, 2, 3, Abt. XII, Tl. 1.
Berlin-Wien 1920-1938 1,289.-- Mk.

Handbuch der mikroskopischen Anatomie. Hrsgbn v. W. Moellendorf
Vol. 2₁₋₃, 3₁₋₂, 4₁, 5₁₋₃, 6₁, 7₁₋₂

Berlin 1929 - 1936.

2,000 zł.

Zentralblatt, Geologisches ... hrsgbn von Keilbach. Bd. 56-60.
Leipzig 1936-37.

Abt. B. Palaeontologisches Zentralblatt hrsg. v. H. Schindewolf
Bd. 1-9. Leipzig 1932-1937-

246'50 S.a.

Biologia generalis. International Journal of general biology

Co-editors: J. Athanasiu... M. Zawadowski. Editors: L. Löhner,
R. Pearle, W. Rozička. Vol. 8-14. Vienna 1932-1938

1,250 zł.

Cytologia, International Journal of cytology... Ed. a. K. Fujii.

Vol. 1-1929/30 - 8/1937, Fujii jubilaei.

Volumen Pars 1, 2. Tokyo 1930-37.

280.-- Mk.

Z działu ogólnego: Conferences d'actualités scientifiques et industrielles
Vol. 1-9, 19-496. Paris 1930-37.

196.-- Mk. niem

Do tego przeglądu dodać należy, że Biblioteka stawia na możliwie najwyższym poziomie swój dział czasopism bieżących. W roku ubiegłym nabywała ona drogą prenumeraty 201 czasopism, których kompleks da się ująć.

a/ w przekrój według miejsc wydania:

1.	Anglia	13
2.	Belgia	2
3.	Czechosłowacja	7
4.	Dania	1
5.	Francja	29
6.	Gdańsk	3
7.	Grecja	1
8.	Holandia	4
9.	Jugosławia	1
10/	Niemcy	107
11.	Szwajcaria	2
12.	Włochy	11
13.	Z.S.S.R.	2
14.	Stany Zjednoczone	17
15.	Japonia	1

Razem: 201

b/ w zarysowy przekrój treściowy

I.	Religioznawstwo	9
II.	Filozofia	12
III.	Pedagogia	--
IV.	Sztuka	13
V.	Matematyka, fizyka, chemia	27
VI.	Nauki techniczne i wojskowe	1
VII.	Geografia, etnografia	5
VIII.	Nauki przyrodnicze	34
IX.	Medycyna	8
X.	Prawo	13
XI.	Ekonomia	3
XII.	Nauki społeczne	7
XIII.	Historia	13
XIV.	Językoznawstwo, filologia	39
XV.	Wydawnictwa Akademij, uniwersytetów	3
XVI.	Czasopisma treści ogólnej	5
XVII.	Bibliografia ogólna, bibliotekarstwo	9

201

Ta notatka kończy rozdział, dotyczący zysków i strat w dziedzinie polityki zakupów zbiorów.

Omówiwszy wyniki polityki w zakresie zaopatrywania Biblioteki w materiały najaktualniejszego zapotrzebowania nauki i wykazawszy wynikły stąd wysiłek finansowy - zanotować należy fakt wzmocnienia zasobów bibliotecznych - wręcz wyjątkowej doniosłości. Biblioteka weszła mianowicie drogą kupna w posiadanie księgozbioru, który zebrał ś.p. Józef hr. Koziembrodzki, niepospolitej miary zbieracz i znawca.

Sukces ten osiągnięto - chronologicznie biorąc - już niemal na przełomie przyszłego roku administracyjnego i w nim też będzie on ściśle ujęty wynikami katalogowania i inwentaryzacji. Historyczna ścisłość jednak nakazuje możliwy tok zabiegów oraz decyzję i sfinalizowanie transakcji zanotować na dobro roku 1937/38 i tu też podać o niej ogólną wiadomość.

Nabywanie księgozbioru, imponującego nie liczebnością lecz doбором zasobów - liczy bowiem tylko ok. 7000 dzieł - było nakazem tak nauki polskiej jak i tutejszej myśli regionalistycznej. Powiększa się bowiem Biblioteka o 14 rękopisów 12-14 w., o 92 inkunabuły /w tym 1 krakowski/ treściowo i typograficznie zmienione, dalej o 1300 cennych druków polskich XVI i XVII w., w tym kilka unikatów.

Na wybitne obce oficyny tychże wieków przypada ok. 900 druków w wytrawnym doborze treściowym. Czasy nowsze /w. 18-20/ reprezentowane są ok. 4,200 drukami tak z zakresu pomników piśmiennictwa, jak opracowań krytycznych oraz podręczników bio - i bibliograficznych.

Treściowo dominuje w zbiorach literatura polskiego humanizmu, renesansu i baroku, rzadkości historyczne, prawnicze, bogato zebrane piśmiennictwo teologiczne epoki polemik religijnych, ustawy synodów, biblie, postylle, mszały; herbarze, zielniki, astronomia z Kopernikiem na czele i w.i.

Ogólnie trzeba stwierdzić, że nauce polskiej przybywa nowe bogate źródło badań, obficie pomnażające dotychczasowe zbiory, w zawierusze wojennej 1848 r. - niemal do cna zdekompletowane a następnie już tylko przygodnie odbudowane.

Ta notatka kończy rozdział, dotyczący zysków i strat w dziedzinie polityki zakupów zbiorów.

b/ Dział „egzemplarza obowiązkowego”

utrzymuje się od kilku lat na tym samym niemal poziomie wydawności, wykazując nieznaczne tylko wachania w pobliżu cyfry 5,500 tomów. W roku bieżącym zasilili on Bibliotekę 5,354 tomami /o 88 tomów mniej niż w r. 1936/37/, dopływ należy ^{tedy} ~~niezwykle~~ nazwać normalnym.

Niestety nieodzownym środkiem pomocniczym w pozyskiwaniu „egzemplarza obowiązkowego” nie przestała być instytucja reklamacyj.

Z działu c z a s o p i s m wysłano 1,543 reklamacji, z tego skutecznych 1,430, bezskutecznych 113. - Prócz tego wysłano 164 zapytań dotyczących zawiesznień, zmiany drukarni czasopism i t.p.

W dziale druków n i e p e r j o d y c z n y c h załatwiano reklamacje z terenu Lwowa, telefonicznie lub za pośrednictwem Starostwa Grodzkiego.

Zemiejskowych pisemnych wysłano ogółem 1,675 reklamacji

Z tej ogólnej sumy pozytywny efekt wydało 1,135 reklamacji

Bez pozytywnego rezultatu pozostało . . . . 540 "

W obrębie tej ostatniej sumy 540 bezskutecznych reklamacji, należy podkreślić reklamacje, na które otrzymano odpowiedź drukarni o dokonanym w swoim czasie wysłaniu książek, których Biblioteka jednak nie otrzymała.

Nie udało się bowiem zaradzić karygodnej a tak szkodliwej dla Biblioteki praktyce ginięcia książek w czasie transportu pocztą. Nie ustała ta w sposób wyrafinowany a niemal już systematyczny i ze sporym znawstwem rzeczy prowadzona manipulacja, mimo wielokrotnych apelacji do różnych instancji władz pocztowych /w r.b. przedstawiono 23 zażaleń, dotyczących 78 zaginionych pozycji książkowych/, a Biblioteka ponosi i nadal straty idące już w tysiące zł. i doznaje uszczuplenia dopływu swych zbiorów. Biblioteka zapowiada tedy przedstawienie umotywowanej prośby o interwencję w tej dotkliwej sprawie tym razem Ministerstwu W.R. i O.P.

c/ Dział darów prywatnych.

wypadł w roku bieżącym bardzo szczęśliwie, liczba tomów w stosunku do roku ubiegłego z górą się podwoiła: 2332 tomów wobec 1137 t. roku ub. Naczelnym miejscem wśród ofiarodawców należy - z wielką wdzięcznością - przyznać Rząd-

wi francuskiemu, który „pragnąc czytelników lwowskich zapoznać z najlepszymi dziełami jakie pojawiły się w ostatnich czasach we Francji” przekazał Bibliotece, za pośrednictwem swe Ambasady w Warszawie, hojnie około 500 dzieł w 1,000 z górą tomów czołowych reprezentantów piśmiennictwa francuskiego wszystkich dziedzin wiedzy i literatury.

Bardzo cenny dar ofiarował Bibliotece major Mieczysław Stecewicz z Kołomyji w postaci 3 starodruków polskich, w tym 2 siedemnastowieczne o wielkim stopniu rzadkości. Są to:

Merkuriusz polski. Kraków i Warszawa 1661.

pierwszy = dotąd znany = dziennik polski; egzemplarz - z 3 znanych - bardzo bliski /brak 2 nrów/ kompletu, znajdującego się tylko w Bibliotece Ord. Zamojskich w Warszawie, a znacznie pełniejszy od fragmentu Biblioteki Jagiellońskiej.

Rzadka rzecz: Sz. Starowolskiego De rebus Sigismundi I.
11. IV. Kraków 1616

Swach A.: Herby polskie. Poznań 1705.

Poczet ofiarodawców liczy 145 nazwisk z Towarzystwem naukowym na czele, którego dary osiągnęły liczbę 1168 numerów wydawnictw i dzieł instytucji naukowych zagranicznych. Uniwersytet w Wrocławiu kontynuując wieloletnią tradycję nadesłał szereg dysertacji doktorskich; inne dary były mniej okazałe, lecz mile widziane.

Należy wreszcie, lecz z tym silniejszym akcentem, podnieść ofiarność Towarzystwa Naukowego we Lwowie, które pomnaża zasoby Biblioteki nie tylko swymi bezpośrednimi darami /o których wspomniano wyżej/ lecz kontynuując myśl swego wielkiego Założyciela s.p. prof. O. Balzera, umożliwia Bibliotece pozyskiwanie nabytków drogą wymiany. Jak w latach ubiegłych przekazało Towarzystwo Naukowe w tym celu Bibliotece 40 kompletów swych własnych publikacji, tak poszukiwanych zagranicą. Za dar ten składa Biblioteka Towarzystwu słowa pełne głębokiej wdzięczności. Univ., Yale Univ., Univ. of Missouri, Univ. of Michigan, Univ. of Minnesota-Minnesota, Univ. of Illinois i i. do instytucji jak

Museum of natur. hist. w Nowym Yorku i w. i. - Przesyłki Biblioteki docierały też do Buenos-Airas /Comis. de cooperation intell./ do Indiana University w Bloomington, do University of Stellenbosch w Afryce i i.

d/ Wymiana wydawnictw.

Relacje wymienne podtrzymywała Biblioteka w zasięgu międzykontynentalnym rozsyłając

a/ urzędowe nakłady własne /drukowane katalogi/ i Uniwersytetu /spis wykładów, skład i wydawnictwa Uniwersytetu oraz w ograniczonej liczbie także rozprawy doktorskie/,

b/ roczny komplet wydawnictw Towarzystwa Naukowego we Lwowie w ilości 40 egzemplarzy /zob. rozdział c/ /.

Pierwszej grupie wymiennej, podtrzymującej łączność lwowskiego środowiska uniwersyteckiego z przeszło dwimi setkami zagranicznych Instytucji naukowych zawdzięczała Biblioteka pokaźny napływ wzajemnych odpowiedników naukowych a zwłaszcza rozpraw doktorskich Uniwersytetów niemieckich /Monachium, Fryburg w Bryz., Gryfia, Królewiec, Hamburg, Frankfurt/, szwajcarskich /Bazyleja, Fryburg szwajc. Berno/, włoskich, francuskich, belgijskich, angielskich i Ameryki Półn.

Grupa druga naszych wymienników o wysokiej miary charakterze naukowym zdobywała wydawnictwa Akademii Umiejętności Europy północnej, środkowej, wschodniej i południowej: we Wiedniu, Pradze, Budapeszcie, Monachium, Lipsku, Heidelbergu, Getyndze, Stockholmie, Upsali, Helsinkach, Rydze, Kopenhadze, Bukareszcie, Kijowie i Moskwie, Rzymie i Sofii do których świeżo przybyło Towarzystwo przyjaciół węgierskiego Uniwersytetu w Szegedynie /z „Acta litterarum ac scientiarum” i Elöadasok/.

Pożądane nawiązanie przedwojennego kontaktu z Jugosłowiańską Akademią w Zagrzebiu napotyka na trudności nawet w oparciu o akcję, którą inicjowało Ministerstwo W. R. i O. P.

Rozgąkzone stosunki łączą Bibliotekę z Ameryką poczynając od najofiarniejszych Carnegie i Smithsonian Institution /Washington/ poprzez szeregi Uniwersytetów /California Univ., Harvard Univ., Yale Univ., Univ. of Missouri, Univ. of Michigan, Univ. of Minnesota-Minnesota, Univ. of Illinois i i. do instytucji jak Amer. Museum of natur. hist. w Nowym Yorku i w. i. - Przesyłki Biblioteki docierały też do Buenos-Aires /Comis. de cooperation intell./ do Indiana University w Bloomington, do University of Stellenbosch w Afryce i i.

Mimo tę szeroką sieć kontaktów, efekt tegorocznej międzynarodowej współpracy nie osiągnął wyniku roku poprzedniego, lecz wyraża się w tomach cyfrą niespełna o 100 tomów niższą /985:889/.

Dalsze źródło pomnażania zbiorów to

C/ pozyskiwanie dubletów innych Bibliotek

Było ono w roku bieżącym o 228 tomów mniej obfite, głównie dlatego, że duże przesyłki dubletów ok. 383 dzieł w 423 tomach, nadesłane na przełęczu ubiegłego i bieżącego roku administracyjnego, zostały jako mniej pilny materiał katalogowy, odłożone do opracowania w r. 1938/39.

Dawno unormowane grono Bibliotek uczestniczących w wymianie dubletów powiększyło się o Bibliotekę Akademii Umiejętności w Krakowie oraz jednorazowo o Bibliotekę Państw. Gimn. w Kaliszu.

Liczba wcielonych dzieł wyniosła 268 w 311 tomach z ogółu nadesłanych 744 dzieł w 862 tomach, a przyjętych do księgozbioru 651 dzieł w 734 tomach. Szczegółowe sprawozdanie z akcji wymiany dubletów znajduje się w rozdziale III niniejszego sprawozdania pod poz. 13.

Przeгляд wyników wzrostu zbiorów oraz warunków jakie działały nań dodatnio lub też ujemnie, dobiegł kresu wyczerpując dotyczący materiał.

III. Prace w zakresie administracji

Biblioteki

A./ Opracowywanie i uprzystępnianie zbiorów

Druga - obok pomnażania zbiorów - rozległa grupa czynności bibliotecznych ma na celu opracowywanie i uprzystępnianie pozyskanych materiałów. Dąży ona do tego, by Biblioteka mogła czytelnikom swym udzielać szybkich i pewnych informacji na pytania: czy posiada poszukiwane dzieła, gdzie się one znajdują oraz jakich dzieł mogą zbiory dostarczyć z zakresu danego zagadnienia lub pewnego działu wiedzy.

Źródłem tych wyjaśnień mają być katalogi Biblioteki. Im tedy poświęca się baczność uwagi, dbając o ich użyteczność oraz o szybkie tempo wchłaniania nowych materiałów.

Progres i wyniki prac katalogowych były następujące:

1/ Ogólny katalog alfabetyczno-autorski zarejestrował komplet przyrostu zbiorów z wyjątkiem nielicznej grupy pozyskanych w lipcu i sierpniu dubletów oraz końcowych części księgozbioru po s.p.prof.K.Twardowskim i nowo nabytego zbioru pism dotyczących ruchów rewolucyjnych w Rosji. Zasadniczo prowadzony jest on „à jour”, zatrudniając następujące siły: cały dział nowości oraz kompleks dubletów opracowuje mgr.Rappé przy okresowej pomocy siły tymczasowej; kontynuacje prowadzi mgr.Szmajkowski; programy szkolne Dr.Żukotyńska. Kierownictwo i kontrola tych agend należy do dyr.Kotuli.

Inwentaryzacja gotowego materiału dokonywa się bezzwłocznie, pismem maszynowym, które daje prócz pierwopisu 2 kopie inwentarza, używane po naklejeniu jako karty katalogowe w katalogu, wymienionym pod 2/.

2/ Tą drogą powstaje równoległe do poprzedniego typu również katalog alfabetyczny i działowy przeznaczony do użytku czytelników. W roku sprawozdawczym ukończył on niemal w zupełności rejestrację zasobów dawniejszych i uzupełnia się już tylko bieżącym przyrostem. - Pomnożył się on o ok.14,000 kart. Katalog we wszystkich komórkach swego powstawania jest przydziałem pomocniczych sił urzędniczych pod kierunkiem Dr.Jędrzejowskiej.

3/ Drugi rodzaj katalogu przeznaczonego dla czytelników katalog przedmiotowy wymaga z powodu swego naukowego charakteru, a w literaturze bibliotekarskiej tak nieustalonych metod pracy, bardzo wytężonego i w pełni konstruktywnego wysiłku. Nieodzowne są tu korekcje, uzgadniania, unifikacje w hasłach, określnikach i t.d., które często powstrzymują tok pracy. Toteż mimo, że dział ten rozporządza kilkoma siłami, narastanie jego jest stateczne. Zasób kart wzrósł o niespełna 12,500 /1936/37:16,439/ do liczby 77404 ujmując analitycznie cały wpływ bieżący, a zaokrąglając działy dawniej zaczęte, po czym dział „Prawa, nauk społecznych i gospodarczych” doprowadzono do wykończenia, na równi z „filozofią” i „sztuką”. Udało się również podejść do działu „nauki przyrodnicze”. Przy łaskawej pomocy prof.J.Hirschlera ustalono zasady tematowania i przystąpiono do opracowywania zasobu magazynowego.

Postęp prac ucierpiał usilnie z powodu zmian /5/ osób w dziale tym zajętych a zwłaszcza odejścia doskonale wprowadzonych Dr.Dąbskiej i Dr. Gintowta. Stale pracowali: pomocnik Dr.Puzdrowski i bibliotekarz Dr. Des Loges,

ten ostatni jako kierownik całego referatu, szkolący zarazem zmieniające się siły pisarskie. Rzeczową kontrolę wykonywał dyr. Kotula.

Szereg katalogów zbiorów specjalnych Biblioteki otwierają:

4,5,6/ Katalogi rękopisów, inkunabułów i dawnych opraw opracowywane przez bibliotekarza Dr. Jędrzejowską. Tu postęp prac ucierpiał nieco wskutek dłuższej choroby referentki. Mimo to zinwentaryzowała ona i skatalogowała cały bieżący przyrost rękopisów t.j. 18 rękopisów i 78 autografów /listów/ a ponadto opisała 32 rękopisów z dawnego zasobu. Ostateczna redakcja opisów według wskazówek Akademii Umiejętności postąpiła tak dalece, że rok 1938/39 powinien przynieść pierwszy zeszyt przygotowywanego wydawnictwa katalogu rękopisów.

Katalog inkunabułów powiększył się o opis 11 nowoprzybyłych pozycji, a zlecona Dr. Jędrzejowskiej rejestracja inkunabułów dla ich berlińskiego „Ogólnego katalogu” / Gesamtkatalog der Wiegendrucke / w dostępnych zbiorach /nie należą tu zasoby klasztorne, szczególnie gr.kat./ z terenu lwowskiego dobiegła końca.

Katalog dawnych opraw powiększa się w miarę napływu odpowiedniego materiału.

7/ Katalogowanie zbioru kartograficznego - referat Dr. Żukotyńskiej - zostało ukończone otrzymując ostateczną aprobatę asyst. Zakładu geograficznego U.J.K. Dr. Orlicza. Potym nastąpiło sygnowanie całego materiału i rozmieszczenie go w specjalnie na ten cel skonstruowanych szafach. Zbiór zaopatrzono inwentarzem, zamykającym obecny jego stan posiadania nrem 4,361, do którego będą już nawiązywały nowe nabytki, tworząc ciągły „numerus currens”.

Dział kartograficzny zostanie z dn. 1/9 1938 udostępniony korzystającym już na podstawie nowego katalogu alfabetyczno-rzeczowego.

W związku z porządkowaniem działu map uzyskano przezjęcie przez Archiwum Państwowe we Lwowie /za liczbą: L:741/37 z dn. 19/X 1937/ zbioru rękopiśmiennych map katastralnych, stanowiących część zespołu archiwalnego „Akta zajęcia i sprzedaży dóbr koronnych i kościelnych z czasów po r. 1772”. Mapy te pozostawały w Bibliotece jako zwrotny depozyt ówczesnej Dyrekcji Skarbu od r. 1899.

raczego Biblioteki jak i z terenu ogólnopolskiego egzemplarza obowiązującego”, a nadsyłane dzieła opracowywał.

Na marginesie katalogowania zbiorów kartograficznych i na podłożu zdobytego w jego toku doświadczenia teoretycznego i praktycznego, powstał obszerny elaborat Dr. Żukotyńskiej, zawierający uwagi o Projekcie instrukcji katalogowania zbiorów kartograficznych, przedstawionym do zaopiniowania przez Radę Związku bibliotekarzy polskich.

8/ Gromadzone starannie lecz z braku fachowej siły nie porządkowane zbiory muzyczne wymagały już koniecznie opracowania ręką znawcy. Dzięki uwzględnieniu wniosku Biblioteki Ministerstwo W.R. i O.P. przyznało pismem z dnia 13/12 1937 Nr. IV.N-10,988/37 zasiłek na uporządkowanie i skatalogowanie zbioru nut, w kwocie 700.-- zł. Pracy podjęła się p. Dr. Maria Szczepańska, docentka muzykologii w Uniwersytecie lwowskim, i uporządkowała cały zbiór, po koniec roku administracyjnego, skatalogowała 121 rękopiśmiennych kompozycji Henryka i Józefa Jareckich oraz 954 druków nutowych 18, 19 i 20 wieku.

9/ Rob ubiegły przyniósł zakończenie prac alfabetyczno-katalogowych zwartej grupy magazynowej jaką tworzy dar książkowy ofiarowany przez X. Adama Czartoryskiego ordynata na Sieniawie i Gołuchowie. Księgozbiór ten wnoszący do zasobów Biblioteki bardzo bogatą i pożądaną enklawę dzieł w języku francuskim pomnożył bardzo wydatnie szereg działów rzeczowych tutejszej Biblioteki /teologia, filozofia, sztuka, językoznawstwo z literaturą i i./ a nawet stworzył nowy, masoników i zajął 15,308 nrów inwentarzowych. - W roku bieżącym przystosowano katalog do przepisów obowiązującej instrukcji katalogowej oraz przeprowadzono melioracje bibliograficzne w obrębie całego katalogu. Do wpisania do inwentarza pozostało jeszcze tylko 2,580 kart, co dokonywa się w miarę wolnego czasu.

10/ Kończy ten szereg katalogów specjalnych katalog dzieł hebrajskich Biblioteki opracowywany przez bibliotekarza gminy izraelskiej p. J. Kohna. W roku sprawozdawczym powstał inwentarz zbioru, poczynsz od nru 1,512 do końca t.j. do nru 2,609. Ponadto kontynuował p. Kohn konstrukcję katalogu rzeczowego zbioru /kart 1417/ oraz podawał ewidencję pojawiających się w druku hebraików godnych przechowania w Bibliotece tak ze ściślejszego okręgu zbierczego Biblioteki jak i z terenu ogólnopolskiego „egzemplarza obowiązkowego”, a nadsyłane dzieła opracowywał.

Grupa prac melioracyjnych w zakresie aparatu katalogowego Biblioteki objęła:

11/ przekształcanie ogólnego katalogu alfabetyczno-autorskiego przez przystosowywanie dawnych jego kart do przepisów nowej Instrukcji katalogowania. Równoległe przeprowadzane dokonywane zmiany oczywiście także w inwentarzu ogólnym. Poprawa objęła w roku sprawozdawczym hasła na literę G /od Goethe/ H, I-J, K /do Kobz/ t.j. 208 pudeł katalogowych i będzie w roku bież. kontynuowana. Przeprowadza ją Dr. Mękarski, posługując się rozlicznymi encyklopediami i bibliografiami.

12/ Alfabetyczny katalog kartkowy biblioteki podręcznej został w roku sprawozdawczym wykończony i znajduje się już od marca 1938 w użytku, ciesząc się dobrą frekwencją, jako uzupełnienie istniejącego już poprzednio katalogu działowego. Zbiory biblioteki podręcznej, które jako najszerszej udostępnione i użytkowane, wymagają jak najwszechstronniejszych przewodników, zaopatruje się od roku w drukowane katalogi. Dzięki specjalnemu zasiłkowi Ministerstwa W.R. i O.P. z dn. 12/7 1937 Nr. IV N-5913/38 w kwocie 500 zł., powiększył się ich szereg również w roku sprawozdawczym o "Dodatek I" do katalogu "Językoznawstwo część 3", wydanego 1936. - Rozpoczęto zaś druk działu "Językoznawstwo cz. 2" /języki celtyckie, romańskie i germańskie/, dając wszędzie przegląd dzieł najnowszych, które w roku sprawozdawczym zasiliły bibliotekę podręczną w liczbie 407 tomów.

Całokształt zawiadownia biblioteki podręcznej wraz z jej dozorem w Ogólnej Czytelni spełnia Dr. Gaberle.

O międzybibliotecznym pökroju są następujące agendy:

13/ Kompleks prac wiążących się z wydzieleniem druków zbędnych i dubletów Skatalogowano dubletów /dzieł jednostkowych/ 1110 i 1124 periodyków, przez co osiągnięto ogólną cyfrę 7600 skatalogowanych pozycji jednostkowych i 2300 periodycznych.

Rzesłano 24 setki kart katalogowych dubletów własnych

otrzymano zaś 161 setek /o 37 setek więcej niż w r. 1936/37/ z Bibliotek objętych kręgiem wymiany. Z tych Biblioteka wybrała pożądaną powyżej 1316 uzyskała zaś z tego 744 w 862 tomach. Uczestniczą w tym przyroście:

Biblioteka Narodowa 246 dziełami w 302 tomach

Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie	67 dzieł w 83 tomach
" " w Poznaniu	128 " "142 "
" Jagiellońska " Krakowie	122 " "142 "
" Uniwersytecka " Wilnie	154 " "166 "
" Akad. Umiejętności	12 " " 12 "
Państw. Gimm. w Kaliszu	15 " " 15 "

Biblioteka tutejsza przekazała Bibliotekom innym dzieł 1892 w 2502 tomach, dzielących się na poszczególne Biblioteki, następująco:

Biblioteka Narodowa J.P. w Warszawie	705 dzieł w 1002 tomach
" Uniwersytecka " "	19 " " 24 %
" " " Poznaniu	320 " " 449 "
" Jagiellońska " Krakowie	73 " " 79 "
" Uniwersytecka " Wilnie	44 " " 101 "
" Wróblewskich " "	334 " " 381 "
" Historyczna " Grodzie	378 " " 466 "

Całokształt spraw wiążących się z wymianą druków zbędnych zatrudniał 2 pracowników umysłowych opłacanych ze specjalnego zasiłku Ministerstwa W.R. i O.P., kierownictwo zaś spoczywało w ręku Dr. Jędrzejowskiej. Z postępu prac złożono Ministerstwu sprawozdanie pod L.9/I z dn. 12/I 1938.

14, 15/ Współpraca Biblioteki nad przygotowaniem obydwóch rozpoczętych centralnych katalogów czasopism: obcojęzycznych i polskich była żywa.

Dla pierwszego z nich opracowywano kontynuacje za okres 1933-1937 uwzględniając zbiory Biblioteki oraz zasoby Zakładów Uniwersytetu. W rezultacie zarejestrowano do 31/8 1938: 503 jednostek bibliograficznych, których liczbę uzupełni się w r. następnym /Częściowy referat Dr. Ryżewskiego/.

Centralny katalog czasopism i wydawnictw ciągłych polskich powstaje w szybkim tempie dzięki przyzwołonym na ten cel specjalnym funduszom. W roku sprawozdawczym powstało 2235 kart głównych oraz 268 odsyłaczy, liczba przejrzanych tomów wynosi 20,424. - Ponadto prowadzi się kwerendę na przestrzeni całego inwentarza Biblioteki, wyznaczając odpowiedni do katalogu materiał bibliograficzny. Zmudna ta praca, która ma w orbitę swej oceny wciągnąć i rozpatrzyć z górą 200,000 pozycji inwent., musi mieć postęp rozważny, przystosowa-

ny do swych celów. Pracy dokonywała jedna siła pomocnicza i częściowo tu czynny Dr. Ryżewski pod kierunkiem Dr. Smolki. Sprawozdanie rachunkowe z wydatkowania 1,500.-- zł. zasiłków Ministerstwa W.R. i O.P., asygnowanych na ręce patronującej przedsięwzięciu Biblioteki Jagiellońskiej /rozp. z dn. 12/1, 38 Nr. N-242/38 i z dn. 14/3 38, Nr. IV. N - 1747/38/ wysłano dnia 31/8 1938.

16/ Administrację Biblioteki zajmuje również zbieranie materiałów do Centralnego katalogu literatury zagranicznej, którego inicjatywa sięgająca kręgu Biblioteki Nerodowej w Warszawie, nie zaznacza się aktualnymi dyspozycjami, którychby zebrane masowo materiały wymagały.

17/ Nie może niestety w niniejszym sprawozdaniu wyjść poza ramy /wzmianki przedsięwzięcie bardzo ważnością swą realnie się zarysowujące i /za posiadające konstruktywne znaczenie t.j. Centralny katalog zbiorów Zakładów tutejszego Uniwersytetu. Duży ten aparat informujący, pierwszorzędnej doniosłości wejdzie w stadium realizowania się dopiero wówczas, gdy warunki pozwolą Bibliotece przeznaczyć kilka własnych, wćwiczonych sił pomocniczych do opracowania zbiorów Zakładów. Narazie pozostaje on aparatem kadłubowym, liczącym około 10,000 kart. Biblioteki przygotowała się również do przyjęcia nowych przepisów rachunkowości w Zakładach naukowych państw, szkół akademickich, z którymi zapoznano się na -s.i.- w ich pierwszej fazie powstawania, przeznaczonych Do rozmiarów większych zagadnień administracyjnych, często o międzybibliotecznym pokroju urastały

B. Konsekwniektóre opinie fachowe w gnaachu

Re Do takich należą: pr. o kaja forsownego zaopatrywania zbiorów w oprawy
1/ referat /str. 17/ zawierający uwagi nad przedstawionym przez Radę
Z.B.P. Projektem instrukcji o katalogowaniu map opracowanym przez
doc. Dr. B. Olszewicza w Warszawie.
2/ memoriał w sprawie poprawy toku określonego międzybibliotecznego wy-
pożyczania książek, przez przyspieszenie toku jego załatwiania.
3/ Opiniując projekt, dotyczący międzynarodowego wypożyczania zbiorów
podkreśliła Biblioteka z zadowoleniem, że zostanie utrzymana możność
bezpośredniego kontaktu Biblioteki z biblioteką, co ogromnie skraca
czas krążenia dezyderatu książkowego i zapewnia mu bezwzględność
docierania do właściwej Biblioteki.

4/ Współpraca Biblioteki z Biblioteką Narodową w dziedzinie rejestrowania bibliografii regionalnej, posiadającego już długoletnią i ustaloną tradycję, odbywała się nieprzerwanie. Biblioteka przekazała w r. 1937/38 Centrali bibliograficznej w Bibliotece Narodowej w wykazach swych 1851 opisów bibliograficznych.

Z innych czynności wiążących się z administracją Biblioteki podnieść należy przeprowadzenie częściowego skontrum zbiorów, które objęło pozycje inwentarzowe od 153,001 - 200,000. Rewizja ta rozpoczęta na schyłku roku sprawozdawczego, była aż do jego zakończenia jeszcze w toku.

Nadrzędną kontrolę wszystkich komórek organizacyjnych Biblioteki /kasowość, rachunkowość, materiały i inwentarz książnicy/ przeprowadziła Okr. Izba kontroli Państwa przez swego delegata Dra Kuczabińskiego w dniach 20-23 i 25 kwietnia 1938 r., ujmując swe uwagi protokolarnie w kilka wskazań, o których wprowadzeniu w życie przekonała się zarządzona w myśl delegacji Pana Rektora Uniwersytetu z dn. 20/7, 38 L:5321/38, rewizja gospodarki finansowej Biblioteki za czas 1/9 1937 - 21/7 1938, dokonana przez Kwesturę U.J.K.

Administracja Biblioteki przygotowała się również do przyjęcia nowych przepisów rachunkowości w Zakładach naukowych państw, szkół akademickich, z którymi zapoznano się na razie w ich pierwszej fazie powstawania, przeznaczonych na krytyczną dyskusję.

B. Konserwacja zbiorów oraz remont w gmachu

Rozpoczęta w ub. r. spr. akcja forsownego zaopatrywania zbiorów w oprawę trwała w dalszym ciągu, musiała jednak z powodów budżetowych przybrać formę zmodyfikowaną. Oprawianie dużych dzienników i czasopism nienaukowych - nawet w tańszą trwałą szatę - okazało się za kosztowne i mogło, konsekwentnie stosowane, zagrażać rychłym wyczerpaniem funduszy intrologatorskich. Wobec tego wstrzymano tę akcję, jednakże bez szkody dla konserwacji owych materiałów bibliotecznych, dano im bowiem ochronne opakowania w papier pakunkowy, wzmacniając tak owinięte bloki dwiema grubymi tekturkami i opasowując je lekko szpagatem. Ten trwały rodzaj zastępczej oprawy chroni wnętrze od napływu kurzu i zginania się, a natomiast udostępnia przepływ powietrza, tego koniecz-

nego czynnika konserwacji bibliotecznej. Tak wyposażono cały zapas wydawnictw periodycznych typu dziennikowego w liczbie 1127 tomów.

W ten sposób tylko nieznacznie uszczuplono fundusze, które Biblioteka może przeznaczyć na oprawę.

Normalnie oprawiono: *całkiem odzyskała wygląd godny i artystyczny.*

	w tekturę			w 1/2 płótno			w 1/2 skórek			Razem:
	80	40	F0	80	40	F0	80	40	F0	
książki	581	90	19	849	458	37	2	11	--	2,047
kpsy	---	1	--	---	9	--	---	---	---	10
azety	---	--	87	---	---	---	---	---	---	87
razem:	581	91	106	849	467	37	2	11	--	2,144

Wypożyczalnia miejscowa /Dr. Preisner/

Jak od szeregu lat rodzaj oprawy dzieli się niemal wyłącznie między 1/2 płótno i tekturę. 1/2 skórek występuje wyjątkowo przy dziełach wymagającej specjalnie odpornej oprawy.

Agendy introligatorskie prowadził Dr. Bocheński.

Adaptacje gmachu Biblioteki prowadzono na szerokiej płaszczyźnie.

Ogniskowały się one głównie w dwóch ośrodkach: w Książnicy i w Ogólnej pracowni.

W Książnicy wykończono pod bardzo ścisłym fachowym nadzorem i gruntownym sprawdzaniem wymianę przewodów instalacji elektrycznego oświetlenia, połączoną z przerobieniem i rozszerzeniem tej sieci, aż do obsługi 350 lamp żarówkowych, za kwotę ok. 9,600 zł. pokrytą ze specjalnego budżetowego przyzwolenia Ministerstwa. Realizowano też plan Kierownictwa Biblioteki, zmierzający do systematycznego pomnażania zasobu szaf książkowych w Książnicy, a rozłożony na okres lat kilku. Okresowi sprawozdawczemu przypadł w udziale nieco ograniczony efekt, gdyż główny wysiłek prac stolarskich skierował się do Czytelni ogólnej /zob. niżej/ tak, że Książnicę umeblowano nowymi szafami książkowymi, pomnażając jej pojemność tylko o 216 metrów bieżących półek.

Prace renowacyjne w Czytelni ogólnej przybrały szerokie rozmiary. Przeprowadzono artystyczno-malarskie odnowienia polichromowego malowidła figuralnego na suficie Czytelni, pomalowano na nowo ściany i odnowiono w

stolarskim remoncie całe urządzenie meblowe Czytelni. Dekoracyjno-monumentalne malowidło temperą na wyprawie gipsowej, odnowiła pod kierunkiem mistrza prof. Stanisława Batowskiego art. malarka p. Wanda Kukawska za cenę ryczałtową 700.-- zł.

Dzięki remontowi Czytelnia odzyskała wygląd godny i artystyczny.

- . -

W świetle ilości korespondencji urzędowej poszczególnych działów administracji bibliotecznej całokształt czynności przedstawiał się następująco:

Dział I.	Kierownictwo i zarząd ogólny /dyr. Kotula/ załatwił pism		1,538
" II.a	Wypożyczalnia miejscowa /Dr. Preisner/ /Urgensy i korespondencja/ pism		830
" II.b	Wypożyczalnia zamiejscowa /p. Frydman/ /poszukiwanie książek w innych bibliotekach i korespondencja/ "		1,919
" III.	Oddział rękopisów i starodruków /Dr. Jędrzejowska/ głównie poszukiwania i sprowadzanie rękopisów z innych bibliotek pism		204
" IV.	Dary/pozyskiwanie, ewidencja, podziękowania i t.p./ /Dr. Preisner/ "		145
" V.	Administracja bieżących czasopism naukowych /Dr. Smolka/ "		79
" VI.	Fundusze, kasowość /Dr. Bocheński/ "		231
" VII.	Pomnażanie zbiorów drogą kupna /dyr. Kotula/ "		218
" VIII.	Wymiana wydawnictw, ekspedycja /p. Cieńska/ "		11
" IX.	Katalog przedmiotowy /Dr. Des Loges/ "		3
" X.	Porządkowanie druków zbędnych /Dr. Jędrzejowska/ "		85
" XI.	Sprawy introligatorskie /Dr. Bocheński/ pozycyj		1,525
" E.O.I.	Administracja egzemplarza obowiązkowego - dział czasopism /Abs. fil. J. Janczak/ pism		1,233
" E.O.II.	Administracja egzemplarza obowiązkowego - dział książek i druków luźnych /abs. fil. A. Łysakowska/ "		1,795
	Ogółem opracowała administracja Biblioteki "		9,816

34,715

81,495

1,117

633

Komisja biblioteczna w której skład wchodził prof. J. Tokarski, jako przewodniczący oraz profesorowie Ks. Stach, Dr. Ehrlich, Dr. Nowicki, Dr. Chyliński i Kierownik Biblioteki Dr. Kotula, jako członkowie, nie odbyła żadnego posiedzenia, opracowała natomiast projekt nowego statutu Biblioteki w ramach ogólnie - uniwersyteckiego.

IV. Korzystanie z Biblioteki.

Możliwości korzystania z Biblioteki na miejscu ulegały w ciągu roku spraw. pewnym przesunięciom.

Z powodu braku miejsca w gmachu na przeprowadzenie ostatecznego uporządkowania i posygnowania zbioru map, trzeba było na ten cel przeznaczyć czytelnię czasopism, czytelnictwo zaś tego działu przenieść do czytelni ogólnej. Czytelnia czasopism służyła tedy wyłącznie celom urzędowym od 15/X 1937 do 15/VII. 1938. Następnie przerzucono do niej całą frekwencję Czytelni ogólnej, którą ze względu na generalny remont /zob. wyż. str. 27/ trzeba było zupełnie dla publiczności zamknąć. Stan taki przetrwał aż do 14. sierpnia t.j. do ogólnego zamknięcia Biblioteki dla przeprowadzenia dorocznego gruntownego sprzątania.

Nieprzerwanie i w pełnym wymiarze regulaminowo ustalonego czasu czynna była tylko Czytelnia profesorska.

Skutkiem powyższych ograniczeń liczbowo uchwycony czas otwarcia pracowni i ruch w nich przedstawiał się następująco:

	Ilość dni otwarcia	Ilość odwiedzin	Ilość użytkowanych Druków rękopisów, cieniów w t o m a 'c h		
Czytelnia ogólna	246	32,067	74,827	---	---
" profesorska	262	1,292	3,794	---	---
" czasopism naukowych	64	945	2,874	---	---
Pracownia rękopisów	262	411	----	1,117	698
Razem:		34,715	81,495	1,117	698

Analogiczne cyfry roku poprzedniego:

Dni otwarcia	269
Odwiedzin	36,704
Używanych tomów druków	76,150
Używanych " w tomach " rękopisów	1,656
Można też " wyrazić " cimeliów	291

Skutkiem dłuższego zamknięcia poszczególnych czytelni, nie można przeprowadzić bezwarunkowo ścisłego porównania frekwencji dwóch lat sąsiednich. Zdaje się jednak nie polegać na pomyłce spostrzeżenie, że rok bieżący przedstawia się jako dalszy ciąg zarysowującej się już w r.ub. poprawy ruchu czytelnianego. Zważywszy bowiem duży ubytek dni otwarcia jednej czytelni a następnie pewne uszczuplenie w użytkowaniu drugiej, co - mimo pewnych rekompensat - jest jednak niejako naruszeniem normalnego i wygodnego korzystania z Biblioteki, spotykamy się wprawdzie ze spadkiem liczby odwiedzin o niecałe 2,000 osób, lecz natomiast ze wzrostem liczby użytkowanych tomów, nawet o 5,000. Należy - tedy raczej stwierdzić plusy roku bieżącego, a to tym bardziej, że czytelnia profesorska - w r.b. jedyna nieprzerwanie dostępna swym czytelnikom - wykazuje zupełnie niewątpliwy wzrost frekwencji w Wypożyczalni miejscowej, służącej normalnemu zapotrzebowaniu tak świata uczonego jak i uczącego się, a ponadto obsługującej w znacznej części pracujących naukowo czytelników z poza kręgu uniwersyteckiego.

Ruch w Wypożyczalni miejscowej,

która czynna była we wszystkich regulaminowo naznaczonych godzinach, razem w roku 572 godzin.

	Odwiedzin	I l o ś ć Tomów pożyczonych
Osoby z Uniwersytetu /profesorowie, urzędnicy, studenci/	9,670	21,073
Osoby z poza Uniwersytetu	767	2,195
Razem:	10,437	23,268

W stosunku do roku poprzedniego, znaczącego się na ogół uznania godnym wzrostem frekwencji, rok ub. przedstawia dalszą poprawę.

Odwiedzin było 1937/38: 10,437. 1936/37: 8,815 a więc 1,622

Dzieł pożyczonych w tomach "Biblioteczny" 23,268 "nowych" 19,865 " " 3,403.

Można tedy wyrazić nadzieję, że czytelnictwo w ramach Biblioteki Uniwersyteckiej, zakresła już trwałszą linię poprawy.

Nie może zachwiać tego stwierdzenia nieznaczny ubytek w korzystaniu działu zamiejscowego Wypożyczalni. Ta komórka urzędowa zależy bowiem w efekcie swych agend od czynników luźnie tylko związanych z ogólnym ruchem czytelnictwem i oddana jest na usługi niemal wyłącznie kół ścisłych badaczy naukowych miejscowych i zamiejscowych.

Do użytku tych pracowników, Biblioteka Uniw. Wilno /38 t./ i t.d.

Odśrodkowy ruch Pożyczono z innych bibliotek

Przybyło korzystających bibliotek /o 11/, pożyczono na zewnątrz 48 rękopisów

	Bibliotek	druków nowych	rękopisów	inkunabułów	starodruków
w kraju	36	298	137	17	31
za granicą	31	171	2	--	3
Razem:	67	469	139	17	34

Własnych materiałów udzielono w międzybibliotecznym wzajemnym wypożyczeniu w następujących rozmiarach:

	Bibliotek	osób prywatnych.	druków nowych	rękopisów	inkunabułów	starodruków
w kraju	42	11	500	59	--	1
Za granicą	4	--	13	--	1	--
Razem:	46	11	513	59	1	1

ogólnie dotyczące z dn. 30/7, 1938, Nr. IV. N-7144/38.

Nieznaczny zresztą w stosunku do r.ub.ubitek w niektórych rubrykach statystyki równoważy wzrost sprowadzanych rękopisów, gdzie przewaga r.spraw.o-sięgnęła cyfrę 100. Także pożyczanie do badań inkunabułów zainstalowało się cyfrą 17 woluminów.

Krąg zaprzyjaźnionych Bibliotek rozszerzył się o kilka nowych ogniw. Ogółem obok 16 Bibliotek niemieckich, występują 2 belgijskie, po jednej zaś z terenu Jugosławii, Czech, Danii, Estonii, Łotwy, Rumunii, Szwajcarji, Węgier i Włoch a obok 38 bibliotek krajowych.

Najobficiej korzystano wśród zbiorów Zakładów zagranicznych z usług Biblioteki Państwowej w Berlinie/82 tomów/, Uniwersyteckiej w Wiedniu /20 t./ Lipsku /11 t./, Wrocławiu /10 t./ i t.d. - Z krajowych najwydatniej przyszła z pomocą Biblioteka Jagiellońska /94 tomów/, następnie Bibl.Uniw.Poznań /52 t./, Biblioteka Uniw.Warszawa /42 t./, Biblioteka Uniw.Wilno /38 t./ i td.

Odśrodkowy ruch wypożyczania zaznacza się dodatnio w stosunku do r.u. Przybyło korzystających bibliotek /o 11/, pożyczono na zewnątrz 48 rękopisów więcej. 3 Biblioteki zagraniczne: w Bernie szwajc., Czerniowcach i Grazu korzystały z tutejszych materiałów, a jeden inkunabuł posyłano do użytku Biblioteki Państwowej w Berlinie. W kraju służyła Biblioteka tutejsza wszystkim Bibliotekom naukowym, na miasto Warszawę przypada 9 Zakładów - oraz 19 szkołom średnim. Najbardziej ożywione stosunki istniały z Biblioteką Uniwersytecką w Wilnie /pożyczono tam 102 t./, następnie z Bibl.Uniw.w Poznaniu /76 t./, Bibl.Jagiell./52 t./, Bibl.Uniw.w Warszawie /38 t./ i t.d. Na każdą szkołę średnią przypada przeciętnie 4-15 tomów, a Szpital w Tomaszowie Lubelskim /do pracy Dyr.Dr.Petera/ użytkował 44 tomów.

Kończąc rozdział o użytkowaniu Biblioteki dodać należy, że Biblioteka pamiętając o tym, iż miesiące ferii letnich /w lipcu i sierpniu/ są dla wielu zamiejscowych lub zagranicznych czytelników sposobnym czasem korzystania z jej zbiorów, otwiera im swe pracownie jak najdostępniej, pod opieką doświadczonej obsady urzędniczej. O tym, już od szeregu lat, przestrzegającym zarządzeniu, mogła Biblioteka donieść Ministerstwu W.R.i O.P. na zapytanie tej sprawy ogólnie dotyczące z dn.30/7,1938,Nr.IV.N-7144/38.

F u n d u s z e

D o c h o d y

W y d a t k i

I. Wpływy budżetowe

Grupa I. Saldo z roku 1936/37	568'68 zł.	
II. Wpływy z opłat i grzywien wypożyczalni	716'45	
Zwroty kosztów sprostowania ksiązek i rękopisów wypożycz. z obcych bibl. i wysyłki własnych ksiązek i rękopisów	1,884'68	
Wpływy ze sprzedaży druków urzędowych i wydawnictw	1,327'55	3,928'68 "
III. Wpływy z funduszu opłat studenckich	80,025'77	"
Razem:	84,523'13 zł.	

Grupa I. Osobowe		5,886'70 zł.
II. Gospodarcze i administr.		
a/ Utrzymanie porządku	664.--	
b/ instalacje, remont i konserwacja lokalu	1,814.94	
c/ Materiały pisarskie i druki	4,665.85	
d/ Telefony i porto	2,543.37	
e/ Drobne wydatki	821.71	10,509'87 "
III. Urządzenia i potrzeby Zakładu		
a/ Umeblowanie	3,891.96	
b/ Kupno ksiązek i czasopism	53,365.81	
c/ Oprawa tychże	10,742.05	67,999'82 "
Saldo na rok następny		126'74 "
Razem:		84,523'13 zł.

D o c h o d y

II. Wpływy pozabudżetowe /Zasiłki specjalne/

a/ Ministerstwo na porządkowanie druków zbędnych po 250 zł. miesięcznie	3,000.--	
b/ Ministerstwo na konstrukcję Centralnego Katalogu Czasop. Polsk.		
Pozostałość w dn. 31.VIII.1937	199.29	
16.XI.37: 500.--		
12.I.38: 1000.--		
14.III.38 500.--	2,199.29	
c/ Ministerstwo na druk katalogu bibliot. podr. /pozostałość z roku ub.	500.--	
d/ Ministerstwo na katalogowanie zbiorów muzyczn.	700.--	
e/ Minist. Opieki Społ. na zatrudn. bezrob. Pozostałość w dn. 31.VIII.1937:		
100.--		
mies. po 650 zł.: 7,800.--	7,900.--	14,299'29 zł.
Razem:		98,822'42 zł.

ad a/ wydano	2,957'69	
ad b/ "	1,989'09	
ad c/ "	275'--	
ad d/ "	400'--	
ad e/ " "	7,862'60	
Pozostaje niewydanych	814'91	14,299'29 zł.
Razem:		98,822'42 zł.

W stosunku do roku poprzedniego dysponowała Biblioteka funduszami 8,022'54 zł. wyższymi a przerost ten wynikł dzięki obfitszym dochodom własnym o 723'25 zł. oraz wskutek wpływów pozabudżetowych /jak zasiłki na cele specjalne rzeczowe i osobowe/, o 7,299'29 zł. wyższe niż w r.u.

Budżet jest zrównoważony, a pewne zobowiązania płatnicze pozostają jedynie wskutek zakupna dzieł droższych, których wypłata rozłożona jest, według umowy, na szereg lat.

Przedłożone pismem z dn. 15/9 1937 L:186/I. zamknięcie rachunków z dochodów własnych Biblioteki, uzyskało absolutorium Kwestury i Rektoratu U.J.K. z dn. 22/9 1937 L:394, 1937/38 a /L:181/I. z dn. 16. IX. 38/ za rok 1937/38 uznał Rektorat U.J.K. L:8095/38 z dn. 14/X, 1938.

VI. Z a k o ń c z e n i e .

Rok sprawozdawczy nie przyniósł poprawy w zakresie realizowania się środków zaradczych, jakich wymagają zasadnicze potrzeby Biblioteki. Pomieszczenie nie wystarczające pod względem wyposażenia w miejsce administracyjnej części gmachu nabrało cech zła bardzo dotkliwego, a co gorsza chronicznego i wzrastającego. Jaskrawą ilustracją tych krytycznych warunków niechaj będzie fakt, iż porządkowanie zbiorów kartograficznych /o czym zob. str. 29/, musiało się dokonywać w Czytelni czasopism, którą się zamknęło na szereg miesięcy dla czytelników, narażając ich na lokowanie wśród niewygód w Czytelni ogólnej; a materiały biblioteczne na możliwe szkody przez użytkowanie w nieprzystosowanych warunkach. Olbrzymie szafy z mapami trzeba było ustawić w Czytelni czasopism na stałe.

Archiwum rękopisów i starodruków jestti nadal wypełnione po brzegi, a zbiory numizmatyczne z braku miejsca na ustawienie tam właściwych szaf, zsypane do woreczków.

W jeszcze tragiczniejszych warunkach znajduje się pracujący pełnią sił katalog przedmiotowy. Ten najbardziej postępowy i pożyteczny katalog, wypełniający obecnie 3 szafy /o rozmiarach 1'75 x 75/ z nieprzezwyciężalnej konieczności ustawiony jest w zwykłym pokoju biurowym, gdzie 3 urzędników opracowuje doń z pomocą dużego aparatu bibliograficznego stosy tomów, analizę rzeczową ich treści. Czy w tych warunkach katalog przedmiotowy może publiczności oddać

jakikolwiek usługi ?

A nawet te administracyjne placówki, które posiadały chociaż znośne warunki lokalowe zaczynają walczyć z ich niedostatkiem. Tak jest z katalogiem alfabetycznym dla publiczności, który wykazuje już frekwencję 120 osób dziennie, cisnących się o pewnych porach w niewielkim pokoju, zastawionym szafami, stołami i t.d. Ciasnota zaczyna tu już przybierać rozmiary dotkliwe.

Dwukrotnie w ciągu roku /a to 17/9 1937 L.190 i 14/4 1938 L.83/, Biblioteka przedstawiała dramatyczną sytuację i wskazywała, że przydział dwóch sal w starym gmachu uniwersyteckim, pomógłby do normalizacji warunków pracy w Bibliotece. - Memoriały te, jak dotąd, nie odniosły pozytywnego skutku.

Obok tych niedomagań urastają jednak dla Biblioteki i nowe zagadnienia dużej wagi, wymagające odpowiedzialnej decyzji. Wyróżnia się wśród nich doniosłością kwestia budowy schronów przeciwlotniczych dla zbiorów bibliotecznych. Zagadnienie to dotąd, w stosunku do tutejszej Biblioteki, zupełnie nie rozpatrywane, musi ją poważnie zaprzętnąć wobec ogólnie stosowanej czujności w wręcz zupełnego nieprzygotowania Biblioteki w tej dziedzinie. Rozwiązanie tego problemu musi stać się kwestią w najbliższej przyszłości.

Zbierając powyższe uwagi, należy aktualne potrzeby Biblioteki upatrywać w pozyskaniu takich warunków bytu i rozwoju, by jej pozytywnych osiągnięć w dziedzinie wewnętrznego życia nie tamowały niesprzyjające dane zewnętrzne. x/

Kierownik Biblioteki:

Dr. Rudolf Kotula m.p.

x/ Bibliografia dotycząca Biblioteki pomnożyła się w roku bieżącym o jedną pozycję:

1/ Męcarski Stefan: Piękny dar. /Dotyczy daru Rządu francuskiego/ "Gazeta polska" z dn. 24.V.1938. Nr.141

Ważniejsze na-
2. Aufl. Berlin 1937.

Ważniejsze nabytki w 1937/38 r.

Filozofia: Reichenbach Hans: Wahrscheinlichkeitslehre. Eine Untersuchung der Geschichte der Philosophie in Einzeldarstellungen. Hrsgbn von Gustav Kafka. Bd.1-11, 14-37 München 1921-1933 90.-- Mk.

Bok Friedmann Hermann: Die Welt der Formen-System eines morphologischen Idealismus. 2. Aufl. München 1930. 15.-- Mk.

Erleben Wolfgang: Erlebnis, Verstehen und geschichtliche Wahrheits.-Untersuchungen zur geschichtlichen Stellung von W. Diltheys. Grundlegung der Geisteswissenschaften. Berlin 1937. 6'75 Mk.

Sch Bühler Charlotte: Kind und Familie. Untersuchung der Wechselbeziehungen des Kindes mit seiner Familie. Jena 1937. 6'38 Mk.

Huec Hazard Paul: La crise de la conscience européenne 1680-1715. T.1-2. Paris 1935. 5.-- Mk.

Brunet Pierre et Mieli Aldo: Histoire des sciences. Antiquité. Paris 1935. 16'50 Mk.

Pedagogia: Matrikel, Die . . . der Georg August-Universität zu Göttingen 1734-1837 hergbn von Götz von Selle. Text u. Hilfsbd. Hildesheim-Leipzig 1937. 28'50 Mk.

Lore Petersen Peter: Pädagogik der Gegenwart. Ein Handbuch der neuen Erziehungswissenschaft u. Pädagogik. 2. Aufl. Berlin 1937. 9'35 Mk.

Sztuka: Haberlandt Arthur: Volkskunst der Balkanländer in ihren Grundlagen. Erläutert von . . . Wien 1919. Leipzig 1937. 48.-- S.a.

Hei Strzygowski Josef: Dürer und der nordische Schicksalshain. Eine Einführung in die vergessene Bedeutungsvorstellungen. Heidelberg 1937. 13'13 Mk.

Center Georg: Gesammelte Abhandlungen mathematisch und philosophisch. Dürer Albrecht: Handzeichnungen, hrsgbn v. Heinrich Woelflin. 8. Aufl. München 1921. /Album reprodukcji rysunków/ Berlin 1932. 10'50 Mk.

Hil Rubens Peter Paul: Die Handzeichnungen von . . . hrsgbn von Gustav Glück u. Franz Martin Haberditzl. Berlin 1928. 22'50 Mk.

Klein Felix: Gesammelte mathematische Abhandlungen. Neumann Wilhelm: Baltische Maler und Bildhauer d. XIX. Jhdt. Riga 1902. 9'50 Mk.

Jana Kurt: Geschichte der königlich-preussischen Kunst des Drost Willi: Danziger Malerei vom Mittelalter bis zum Ende des Barock. Ein Beitrag zur Begründung der Strukturforforschung in der Kunstgeschichte. Berlin-Leipzig 1938. 36.-- Mk.

Cohn: Stilanalysen als Einführung in die japanische Malerei. Berlin 1908. 8.-- Mk.

Kuhn Alfred: Die polnische Kunst von 1800 bis zur Gegenwart. 2. Aufl. Berlin 1937. 5'68 Mk.

Mathematik, Physik, Kosmografie:

Reichenbach Hans: Wahrscheinlichkeitslehre. Eine Untersuchung über die logischen und mathematischen Grundlagen der Wahrscheinlichkeitsrechnung. Leiden 1935. 18.-- Mk.

Bok Bart J.: The distribution of the stars in space. Chicago 1937. £ 0/11/6

Goursat Edouard: Cours d'analyse mathématique. 5.éd. T.1-2. Paris 1933- 39.-- Mk.

Hellmann Hans: Einführung in die Quantenchemie. Leipzig-Wien 1937. 22.-- Mk.

Schaefer Klemens: Einführung in die theoretische Physik. Bd.1,2,3_{1,2} Berlin-Leipzig 1929-1937. 109'50 Mk.

Hueckel Walter: Theoretische Grundlagen der organischen Chemie. 2.Aufl. Bd.1-2. Leipzig 1934/35. 26'55 Mk.

Brunet Pierre et Mieli Aldo: Histoire des sciences. Antiquité. Paris 1935. 16'50 Mk.

Condon E.U. and Shortley C.H.: The theory of atomic spectra. Cambridge 1935. 27'50 Mk.

Lorentz Hendrik/ Anton/: Höhere Mathematik für den Praktiker. An Stelle einer 5.Aufl.d.Lehrbuchs der Differential- und Integralrechnung, neu bearb. von G. Joos u. . . . Th. Kaluza. Leipzig 1938. 17'98 Mk.

Eggert John: Lehrbuch der physikalischen Chemie in elementarer Darstellung. 4.verb.Aufl.gemeinsam bearb.mit Lothar Hoch. Leipzig 1937. 20'65 Mk.

Heitler W.: The Quantum theory of radiation. Oxford 1936. 14.-- Mk.

Cantor Georg: Gesammelte Abhandlungen mathematischen und philosophischen Inhalts. Mit Anmerkungen, sowie mit Ergänzungen aus dem Briefwechsel Cantons Dedekind. Hrsgbn v. Ernst Zermelo. Berlin 1932. 36.-- Mk.

Hilbert Dawid: Gesammelte Abhandlungen. Bd.1-3. Berlin 1932-35. 103.-- Mk.

Klein Felix: Gesammelte mathematische Abhandlungen. Bd.1-3. Berlin 1921-1923. 80'75 Mk.

Jane Kurt: Geschichte der königlich-preussischen Armee bis zum Jahre 1807. Bd.1-5. Berlin 1938. 66.-- Mk.

Courant Richard/ u. Hilbert Dawid/: Methoden der mathematischen Physik. Bd.1-2. Berlin 1931-37. 50'64 Mk.

- Seraphim Peter-Heinz u. Fischer Gerhard: Polen u. seine Wirtschaft
----- Königsberg Pr. 1937. 14'60 S.a.
- Bauer Viktor: Zentraleuropa ein lebendiger Organismus.
----- Brün-Berlin 1936. 10.-- zł.
- Graefe Axel: Iran, das neue Persien. Mit einem Geleitwort von
----- Neurath. Berlin-Zürich 1937. 6'37 Mk.
- Sailens Emile: Toute la France. Sa terre, son peuple, ses travaux,
----- les oeuvres de son génie. Paris /1936/ 4.-- Mk.
- Kral August: Das Land Kamäl Atatürks. Der Werdegang der modernen
----- Türkei. 2 vollständig umgerb. u. erweiterte Aufl.
Wien - Leipzig 1937. 6'75 Mk.
- Pittioni Richard: Urgeschichte. Allgemeine Urgeschichte und Urge-
----- schichte Osterreichs. Leipzig, Wien 1937. 9'45 Mk.

Nauki przyrodnicze

- Moebius Martin: Geschichte der Botanik. Von den ersten Anfängen
----- bis zur Gegenwart. Jena 1937. 15.-- Mk.
- Weber Hermann: Lehrbuch der Entomologie. Jena 1933.
----- 28'50 Mk.
- Handwörterbuch der Naturwissenschaften. 3. Aufl. hrsgbn von R.
R. Dittler, G. Joos... K. Schaum. Bd. 1-10, Sachregister
Jena 1931-35. 380.-- Mk.
- Junk W.: Scientiae naturalis bibliographia. Annus 1/1937, Pars 1.
----- Haag 1937. 2 gild. hol.
- Hertwig: Lehrbuch der Zoologie. 15 verb. Aufl. Jena 1931.
----- 16'20 Mk.
- Hesse Richard u. Doflein Franz: Tierbau und Tierleben in ihrem
----- Zusammenhang betrachtet, 2. Aufl.
bearb. v. R. Hesse. Jena 1935. 20'40 Mk.
- Korschelt /Eugen/ und Heider /Karl/: Vergleichende Entwicklungs-
----- geschichte der Tiere. Neu
bearb. v. E. Korschelt. Bd. 1-2. Jena 1936. 42.-- Mk.
- Geologie, Regionale . . . der Erde. Hrsgbn. v. K. Andrée, H. A. Brouwer
u. W. H. Bucher. Bd. 1. Absch. 2, Bd. 2. Absch. 2, 3. Leipzig 1938
37'50 Mk.
- Handbuch der vergleichender Anatomie der Wirbeltiere, hrsgbn von
Louis Bolck . . . Wilh. Lubosch. Bd. 1-4, 6, Berlin-Wien 1931-
1937. 451'10 Mk.
- Claus Carl, Grobben Karl u. Kuehn Alfred: Lehrbuch der Zoologie
----- 10. Aufl. Berlin u. Wien 1932
37'35 Mk.

Medycyna

- Frey Walter: Die Herz-und Gefäss-Krankheiten. Berlin 1936. 22.-- Mk.
- Mueller-Deham Albert: Die inneren Erkrankungen im Alter. Wien 1937. 23'40 "

Nauki prawnicze

- Caro Leopold: Kapitalismus und Solidarismus. Wien-Amsterdam-Leipzig 1937 18.-- S.a.
- Weiss Egon: Griechisches Privatrecht auf rechtsvergleichender Grundlage. 1. Allgemeine Lehren. Leipzig 1923- 10'13 Mk.
- Depôt, Le dépôt légal, son organisation et son fonctionnement dans les diverses pays. Paris 1938. 20.-- fr.fr.
- Studi in onore di Salvatore Riccobono nel 40 anno del suo insegnamento /T./ 1-4. Palermo 1936. 70.-- zł.
- Dugdale J.E.: Further papers on the social sciences, their relations in theory and teaching...the raport of a conference ... London 1937. 10.-- Mk.
- Goedhius D.: National airlegislations and the Varsaw convention. Hague 1937. 12.-- Mk.
- Petraschek Karl: System der Philosophie des Staates und des Völkerrechts. Zürich-Leipzig 1938. 25'47 Mk.
- Encyclopaedia of the social sciences. Editor in chief Edwin R.A. Seligman. Associate editor A. Johnson. Vol.1-15 /Vol.8/ New York 1937.

Historia

- Hoenn Karl: Augustus. Wien 1938. 15'60 S.a.
- Beloch Karl Julius: Bevölkerungsgeschichte Italiens. Bd.1. Berlin-Leipzig 1937- 8.-- Mk.
- Homan Balint is Szekfü Gyula: Magyar történet. Budapest 1928-1934 120 pengö
- Dupuis Charles: Le ministère de Talleyrand en 1814. T.1-2. Paris 1919/20 12.-- Mk.
- Teube Michael: Der grossen Katastrophe entgegen. Die russische Politik der Vorkriegszeit und das Ende des Zarenreiches /1904-1917/ 2.Aufl. Leipzig 1937. 7'50 Mk.
- Hausdorf Georg P.A.: Die Piasten Schlesiens. Breslau 1933. 6'75 Mk.
- Dunbar Georg: Geschichte Indiens von den ältesten Zeiten bis zur Gegenwart. München-Berlin 1937. 7'10 Mk.
- Kaerst Julius: Geschichte des Hellenismus. T.1/3 Aufl./, 2 /2 Aufl./ Leipzig-Berlin 1926-27. 34'50 Mk.
- Toynbee Arnold J.: A study of history. 2 ed. London /1935/- 33'50 Mk.

Hayes Carlton J.H.: A political and cultural history of moderne Europe
----- Vol.1-2. New York 1936-37. 27'50 Mk.

Rostovcev Michail: Gesellschaft und Wirtschaft im römischen Kaiserreich.
----- Übersetzt von Lothar Wickert.Bd.1-2. Leipzig /1929/
20'25 Mk.

Hoffmann von Fallersleben
Atlas der ost-und westpreussischen Landesgeschichte hrsgbn v.Erich Keyser
Tl.1., Erläuterungen l. Königsberg 1936. 24'30 Mk.

Croce Benedetto: Geschichte Europas im 19 Jhdt. /Autorisierte Überse-
----- tzung nach der 3.ital.Aufl. Zürich 1935. 9'50 fr.szv.

Geschichte der Bürgerkriegeres in U.S.S.R. Bd.I. Unter Redaktion von
----- Maksym Gorkij /i i./ Strasbourg 1937- 15.-- S.a.

Miliukov Pavel, Seignobos Ch/erles/ et Eisenmann L/ouis/: Histoire de
----- Russie.Avec la
collaboration de Camena d'Almeida...L.Niederle.... T.1-3.
Paris 1932-35. 156 fr.fr.

Appel Carl: Provenances
Joly Alice: Un mystique lyonnais et les secrets de la franc-maçonnerie
----- 1730 - 1824. Macon 1938. 60 fr.fr.

Borecklyrik, hrsgbn von
Meurgey Jacques: Armorial de l'église de France.Evêches, chapitres ....
----- et communautés religieuses.Lettre-préface de J.Verdier.
Macon 1938. 21.-- Mk.

Buchwald Reinhard: Schiller
Jouglas de Morenas Henri: Grand armorial de France. Catalogue général
----- des armoiries des familles nobles de France.
T.1-3. Paris 1934-1938. 54.-- Mk.

językoznawstwo

Georg Leyh, Aufsätze zur
Texte, Griechische . . . aus Aegypten. hrsgbn u.erklärt v.Paul M.Meyer.
----- Bd.1-2. Berlin 1916. 13'50 Mk.

Koster W.J.: Traité de métrique grecque suivi d'un précis de métrique
----- latine. Leyde 1936. 11'50 Mk.

Milne H.J.M.: Greek shortland manuals.Syllabary and commentary...
----- Ed.from papyri ... by . . . London 1934. 27'30 Mk.

Müller Henri F.and Taylor Pauline: A chrestomathy of vulgar latin.
----- Boston /B.r.w./ 6.-- Mk.

Welles C.Bradford: Royal correspondence in the hellenistic period.
----- A study in greek epigraphy. New Haven 1934.
12x25 £ 0/17/0

Holleaux Maurice: Etudes d'épigraphie et d'histoire greeques,
----- T.1-2. Paris 1938. 12'25 Mk.

Ermann Adolf: Neuägyptische Grammatik. 2.Aufl.geschrieben v.W.Erichsen.
----- Leipzig 1933. 18'25 Mk.

Bourciez Edouard: Elements de linguistique romane.3.Ed. Paris 1930.
----- Leipzig 1936 10.-- Mk.

Brunot Ferdinand et Bruneau Charles:Précis de grammaire historique de
----- la langue française.Paris 1937.
11'25 Mk.

Wieluch Doman: Słownik chińsko-polski do czytania tekstów chińskich
----- bez przygotowania. Katowice 1936. 20.-- zł.

Pinter Jenő: Magyar irodalomtörténete Tudományos rendszerezés
----- Kötet 1-7. Budapest 1930-34. 110 pengő

Brie Friedrich: Die nationale Literatur Schottlands von den Anfängen
----- bis zur Renaissance. Halle/Saale 1937. 10'30 Mk.

Hoffmann von Fallersleben /August Heinrich/ Geschichte des deutschen
----- Kirchenliedes bis auf
Luthers Zeit. 3.Aufl. Hannover 1861. 19.-- S.a.

Krogmann Willy: Die Heimatsfrage des Heliand im Lichte des Wortschatzes
----- Seestadt Wismar 1937. 10'80 Mk.

Thieme Hugo P.: Bibliographie de la littérature française de 1800 à
----- 1930. T.1-3. Paris 1933. 32.-- Mk.

Richards I/var/ A/rmstrong/: Principles of literary criticism. 5 ed.
----- London.New York 1934- 10.-- Mk.

Appel Carl: Provenzalische Chrestomatie mit Abriss der Formenlehre
----- und Glossar. 6.verbesserte Aufl. Leipzig 1930,
11'48 Mk.

Barocklyrik, hrsgbn von Herbert Cysarz. Bd.1,2,3. Leipzig 1937.
20'25 Mk.

Buchwald Reinhard: Schiller. Bd.1-2. Leipzig 1937. 10'13 Mk.

Bibliotekarstwo

Festschrift...Georg Leyh.Aufsätze zum Bibliothekswesen und zur
Forschungsgeschichte zu 60 Geburtstage am 6.Juni 1837
von Freunden und Fachgenossen.... Leipzig 1937. 19'50 Mk.

Handbuch der Weltpresse. Eine Darstellung des Zeitungswesen aller
Länder. 3.Aufl. Leipzig-Frankfurt a/M. 1937. 81'60 S.a.

Mead Herman Ralph: Incunables in the Huntington Library.
----- San Marino 1937. 24.-- Mk.

Ważniejsze uzupełnienia

Przyroda

Handbuch der biologischen Arbeitsmethoden,hrsgbn...von Emil Abderhalden
Abt.II.Tl.2., Abt.III.Tl.A.B, Abt.IV.T.1,2-12. Abt.V.Tl.3-7
Abt.VI.Tl.A.B.C₁, Abt.VIII.Tl.1,2. Abt.IX.Tl.1,2. Abt.XI.Tl.1,2,3.
Abt.XII.Tl.1. Berlin-Wien 1920-1938. 1,289.-- Mk.

Handbuch der mikroskopischen Anatomie.Hrsgbn v.W.Moellendorf.
Vol. 21-3, 31-2, 41, 51-3, 61, 71,2. Berlin 1929-1936. 2,000.--zł.

Zentralblatt, Geologisches ... hrsgbn von Keilbach. Bd.56-60.
Leipzig 1936
Abt.B.Palaeontologisches Zentralblatt hrsgbn v.H.Schindewolf.Bd.1-9.
Leipzig 1932-1937 246'50 S.a.

Biologia generalis, international Journal of general biology
Co-editors: J. Athanasiu... M. Zawadowski. Editors: L. Löhner
R. Pearle, W. Rožička. Vol. 8-14. Vienna 1932-1938.
1,250.-- zł.

Cytologia, International Journal of cytology... Ed. a K. Kujii.
Vol. 1-1929/30 - 8/1937, Fujii Jubilaei.
Volumen Pars 1, 2. Tokyo 1930-37.
280.-- Mk.

Sztuka

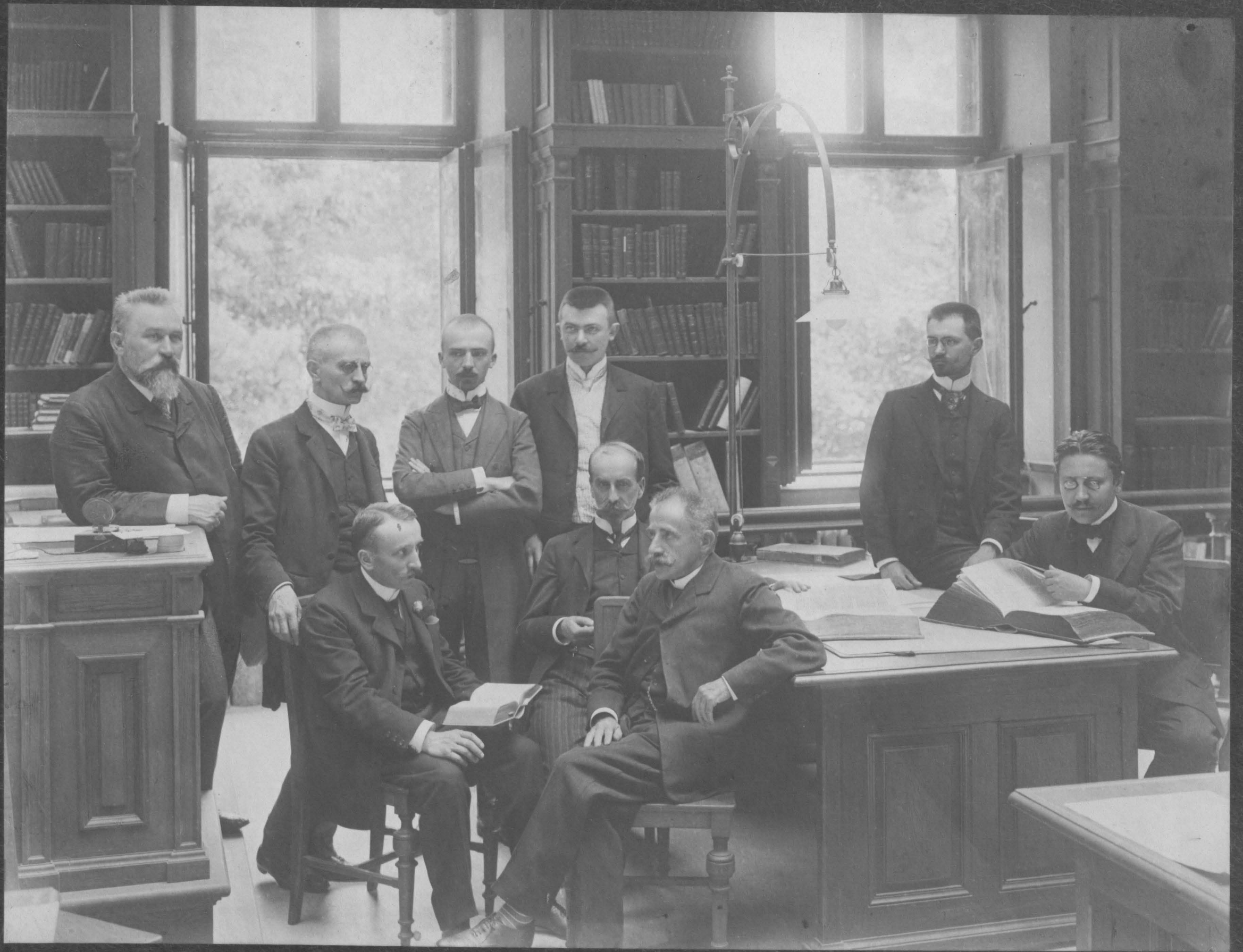
Jahrbuch der preussischen Kunstsammlungen. Bd. 52-58. Berlin 1931-37
190.-- Mk.

Jahrbuch, Marburger . . . für Kunstwissenschaft, hrsgbn von Richard
Hamann und Fr. H. Lehr. Bd. 1-9. Marburg/Lehn 1924-1936.
230.-- Mk-

Jahrbuch, Münchner . . . für bildende Kunst, hrsgbn von der Direktion
der staatlichen Kunstsammlungen. Neue Folge Bd. 1-12.
München 1924-1937. 280.-- Mk.

Z działu ogólnego

Conferences d'actualités scientifiques et industrielles.
Vol. 1-9, 19-496. Paris 1930-37. 196.-- Mk.niem.

Siedzą od lewej: Korzeniowski, Papée, Semkowicz (dyr)
Stoją - - - Manhowski, Rolny, Bron. Pawłowski, Kotula, Zygm. Psarowski
Eugeniusz Psarowski

Grono pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej
w Lwowie w czerwcu 1905 r.
Fotografia w przedmiocie odejścia dra J. Korzeniowskiego do Krakowa

ANBROUW
NOVEMBER 1914

Galicki, Dr. Kuzmyn Buzemroz, Dr. Josef Leayer, Maria Czeska, Henryk Krowci, Dr. Stefan Mielancki,

Dr. Ludw. Hahn, dr. Pawel Pylbicki, dr. Anna Gubrynska, dr. Eustachy

Liczbę od lewej: Dr. Franciszek Smolka, dyr. dr. Rudolf Kotula, Dr. Stefan Ustel-Koceryński
Poję od lewej: ~~Symonowicz~~ Dr. Walerian Preisner, dr. Adam Bocheński, dr. Marian

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Ostatnia 17

60-102 Poznań

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82